

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Nieuwjaar 1924.

Het is ons niet mogelijk allen, die met de jaarswisseling ons gelukwenschten, persoonlijk te beantwoorden, weshalve wij hen, die ons zulke hartelijke felicitaties deden toekomen, hiermede vriendelijk dankzeggen.

Wij wenschen wederkeerig al onze Leden voor 1924 het beste toe en hopen dat dit jaar vol moge zijn van goede verrassingen en voorspoed met de verzamelingen en dat het voor ieder persoonlijk een *goed* jaar moge zijn.

HET BESTUUR.

Verslag over het jaar 1923.

Hoewel onze Voorzitter in het laatstverschenen Decembern timer reeds een terugblik gegeven heeft over de afgelopen 5 jaren, willen wij toch in het bijzonder over het pas geëindigde jaar nog een kort overzicht geven, zooals wij dit telkenjare gewoon zijn.

Op 1 Januari 1923 bedroeg het ledental 213. Dank zij de ijver van vele leden, konden dit jaar 80 nieuwe leden worden bijgebracht. Wegens bedanken, door overlijden en niet betalen der contributie moesten 30 leden worden afgevoerd, zoodat het ledental met 50 vooruitging en thans 264 bedraagt.

Natuurlijk breidden de werkzaamheden van het secretariaat zich dientengevolge ook weer uit en daar onze vrije tijd zeer beperkt is, moesten sommige leden misschien wel eens enkele dagen op antwoord wachten, doch, naar wij vertrouwen, zal men ons dit niet kwalijk nemen.

Onze Voorzitter stond voortdurend in correspondentie met tal van vooraanstaande mannen op succulentengebied in binnen- en buitenland, waardoor het hem mogelijk was ons orgaan te verrijken met tal van belangrijke en oorspronkelijke bijdragen.

De Penningmeester belastte zich ook dit jaar weer met de verzending van gratis-stekken aan onze nieuwe leden. Dat dit, benevens het gewone vereenigingswerk, heel wat drukte met zich meebracht, bewijst wel het feit, dat in het afgelopen jaar door hem 227 poststukken (monsters, brieven, enz.) werden verzonden. De voortdurende toename van ons ledental bewijst echter ten duidelijkste hoe ons streven algemeen waardeering vindt en het is daarom, dat wij met genoegen op den ingeslagen weg hopen voort te gaan, al roepen wij nogmaals onze leden toe: „draagt allen eveneens uw steentje bij tot den gestadigen opbouw van „Succulenta“.

Vele Leden gaven geregeld blijk van hun ijver en belangstelling door zoo nu en dan een nieuw lid op te geven, en zoo konden

met ingang van dezen jaargang ook al weer een 28-tal leden worden bijgeschreven. Dit stemt tot dankbaarheid, vooral als we dan een schrijven ontvangen als het volgende : „Als ieder lid nu eens één nieuw lid aanbracht, zou dit niet het mooiste geschenk zijn voor het bestuur bij de herdenking van het eerste lustrum ?”

Inderdaad, als elk lid gemiddeld eens één nieuw lid aanbracht, wat met weinig moeite gemakkelijk gaat, dan zou daardoor niet alleen de taak van het bestuur verlicht worden, doch de vereeniging in haar geheel zou er groot voordeel van hebben. Dan kan „Succulenta” nog mooier gemaakt worden dan het in 1923 was, hoewel wij ons bewust zijn, gegeven te hebben wat wij konden geven. Doch, zooals onze Voorzitter in: „Ons eerste lustrum” (zie vorig nummer) reeds mededeelde en ook uit het in dit nummer opgenomen verslag der bestuursvergadering blijkt, willen wij dit jaar *nog meer* doen !

Om echter onze plannen volledig uitvoering te kunnen geven, moeten wij op voldoende financiële steun kunnen rekenen. Dit wil niet zeggen, dat zulks tot dusverre niet het geval was, integendeel ! Maar toch doen wij bij dezen nog eens een vriendelijk beroep op de hulp van onze leden, vooral op die der meergegoeden.

Dan zou ons plan volledig kunnen slagen en zou „Succulenta” op haar eerste lustrum trotsch mogen zijn.

En dan nóg een vriendelijk verzoek: *zend Uw bijdrage nog deze maand aan onzen Penningmeester toe !* (Zie mededeelingen Penningmeester op bladz. 16). U bespaart ons daardoor onnoodig uitschrijven van kwitanties en alle uit het incasseeren voortvloeiende drukte, terwijl wij reeds aan het begin van het jaar weten, hoe het met onze financiën staat, wat voor den goeden gang van zaken beslist noodig is.

Wij vertrouwen, dat allen, naar hun beste vermogen, zullen mede werken den bloei onzer vereeniging te bevorden.

Namens het bestuur,

DE SECRETARIS.

Verslag van den Penningmeester over 1923.

Ontvangsten.		Uitgaven.	
Saldo 1922.	50.48	Drukkosten Succulenta	577.75
Contributies	803.57 ⁵	Porti verzending . . .	67.20
		Adresstrooken	8.80
		Girobilj. en kwitanties	8.60
		Porti Penningmeester .	15.57
		” Voorzitter	12.50
		” Secretaris	40.96
		Cliché's	5.50
		Papier, enveloppen enz.	14.35
		Bestuursverg. (reisk.).	24.40
		Saldo 1923	78.42 ⁵
	854.05 ⁵		854.05 ⁵

Rotterdam, 31 Dec. 1923.

J. M. VAN DEN HOUTEN, Penn.

Bovenstaande cijfers kloppen met de door mij aangehouden contra-boekhouding, zoodat wij onzen Penningmeester dank kunnen brengen voor zijn richtig beheer.
Huizum, Jan. 1924.

G. D. DUURSMA, Secr.

Onze gedoornde vrienden.

Door J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

Wat wij noodig hebben, dat zijn *afbeeldingen*, véél *afbeeldingen*; hoe minutieus een beschrijving alleen ook is geredigeerd, het blijft steeds voor den leek moeilijk, zoo niet onmogelijk, zich alle afwijkingen die een soort kenmerken tegelijkertijd voor te stellen en zich zodoende een samenhangend beeld van de plant te vormen, zoodat wellicht door niemand een met de werkelijkheid overeenstemmende plant „gedacht” kan worden naar de in de literatuur voorkomende schriftelijke gegevens.

Als niet de camera of de teekenstift medehelpen, dan komen wij er niet! —

Dit was de conclusie waartoe een paar toevallig bijeenzijnde Cactusvrienden kwamen, nadat enkele niet-geïllustreerde werken over de Familie der *Cactaceae* geraadpleegd waren en ieder, na lezing van de diagnose eener bepaalde plant, zich die anders voorstelde dan de anderen, wat treffend bleek toen in een buitenlandsch blad een afbeelding er van gevonden werd en een herhaalde grondige bestudeering van de beschrijvingen noodig was voor en aleer de identiteit bleek.

Het is al jaren geleden en schrijver dezes, die mede van de partij was, kon de juistheid dezer conclusie niet tegenspreken en zou liefst dadelijk aan de samenstelling van een dergelijk werkje begonnen zijn.

Inderdaad heb ik toen dan ook een voor dit doel geschikte copie vervaardigd, doch deze mocht nimmer gedrukt het licht aanschouwen door de onmogelijkheid om de benoodigde cliché's bijeen te krijgen zonder dat dier kosten al te zeer drukten.

Sedert werd de Nederlandsche Vereeniging van Vetplantenverzamelaars opgericht én heb ik in het Maandblad „Succulenta” der Vereeniging een aantal artikelen, deels geïllustreerd, over de *Cactussen* en andere *Vetplanten* en hun behandeling gepubliceerd.

Eveneens verschenen van mijn hand,

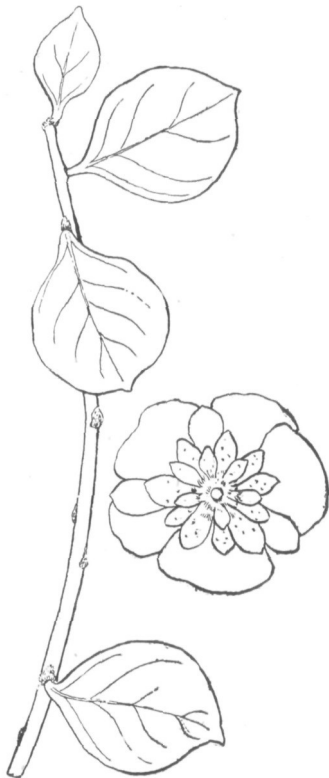

fig. 1. *Pereskia colombiana*
Br. et Rose spec. nov.

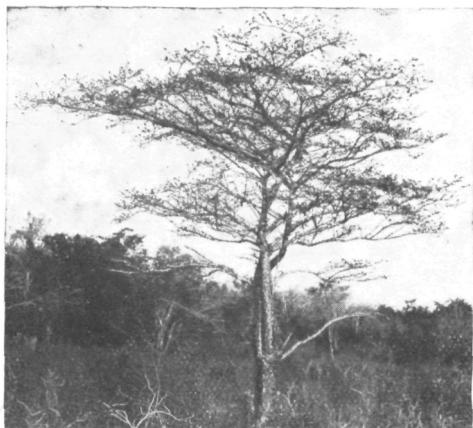

fig. 2. *Pereskia cubensis* Br. et Rose.

brengen, daar uitteraard de tekst in beide de hoofdzak uitmaakt, waardoor het aantal illustraties veel kleiner is geworden dan wenschelijk mag heeten en 't valt te begrijpen, dat ik bleef uitzien naar een gelegenheid om aan het lang geleden gevormde voornemen uitvoering te geven.

Ik acht mij gelukkig te kunnen mededeelen dat ik door de publicatie van deze „praatjes bij plaatjes van Cactussen” een stukje nader tot dit doel gekomen ben.

Daar de zoeven door mij genoemde deeltjes van de Serie „Weten en Kunnen” mijn inziens voldoende gegevens bevatten over de cultuur enz. der *Succulenten* en ik deze regelen als een soort vervolg daarop beschouw, zal men hier vergeefs zoeken naar wenken dienaangaande.

Hoofdzak zijn thans de afbeeldingen die voor zichzelf spreken en gelegenheid bieden om nader kennis te maken met onze zoo schoon bloeiende en zoo uiterst vreemd gevormde gedoornde vrienden : de *Cactussen*.

Vooraf enkele woorden over de

i) Uitgave: Uitg.-Mij. Kosmos te Amsterdam en Uitg.-Mij. v.h. firma W. van Gorkum te Assen.

Prijs f 0.75 per stuk.

in 1923, twee deeltjes in de Serie „Weten en Kunnen”, Afdeeling „Plant, bloem en vrucht”ⁱ⁾ nl. no. 77 *De Vetplanten* en no. 86 *Cactussen*, in welke beide deeltjes de verzorging, een weinig systematiek enz., der *Succulenten* beschreven wordt.

Hoewel deze boekjes zeer in den smaak van het publiek vallen, is dit toch nog niet wat ik gaarne had willen

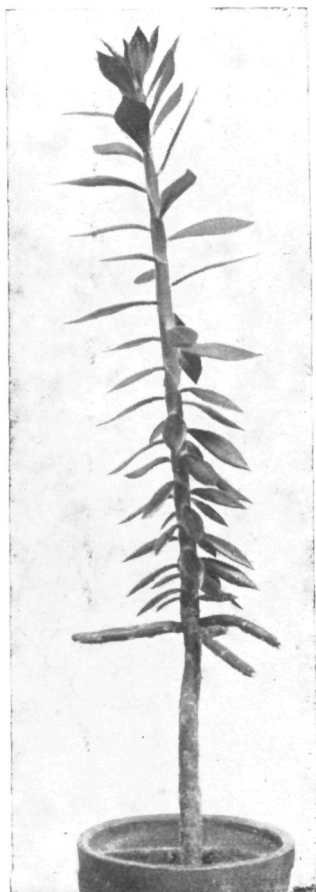
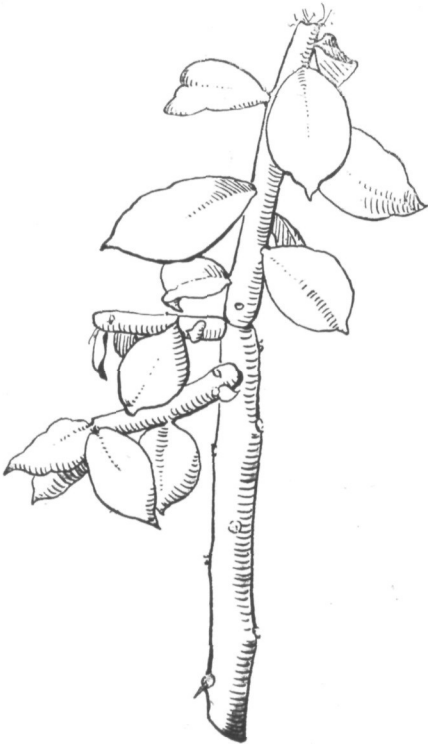

fig. 3. *Pereskopsis velutina* Rose.

fig. 4.

—5—

cliché's. Deze zijn voornamelijk ontleend aan Britton and Rose's „*The Cactaceae*”, de prachtige Monographie der Cactusfamilie, die in 1919 begonnen, voor kort met het 4e deel beëindigd werd.²⁾

Veel over dit schoone werk mede te deelen heeft geen doel, toch mag ik niet nalaten er nogmaals de aandacht op te vestigen, want het wil mij voorkomen dat het, wellicht omdat de prijs nogal hoog is, niet voldoende bekend is.

Ik geloof niet dat het ooit mogelijk zal zijn dat een ander boek over de *Cactussen* deze uitgave zal evenaren, laat staan overtreffen. Meer dan duizend afbeeldingen zijn, over de 4 deelen verspreid, opgenomen, daaronder zijn ware kunstplaten in zwart en een groot aantal

2) Uitgave van het Carnegie Institution of Washington te Washington D. C. (U. S. A.)

Pereskia porteri (Brandeg) Br. et Rose.

Quiabentia zehntneri Br. et Rose.

in kleuren uitgevoerd onder aanwending der meest moderne technische methoden.

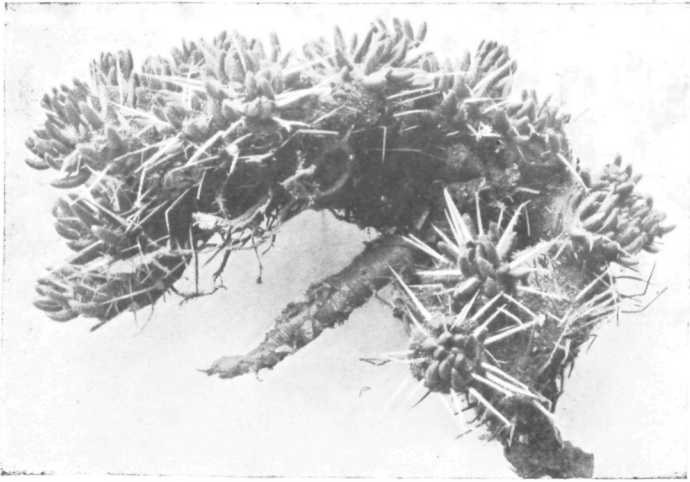

fig. 6. *Maihuenia valentinii* Spegazz.

Welnu, de hierbij afgedrukte cliché's zijn dezelfde die dienden voor de tekstillustraties in deze Monographie en werden mij door Dr. J. N. Rose, een der bewerkers, met even zeldzame als royale welwillendheid namens het *Carnegie Institution* te Washington D. C. en het *United States National Museum*, eveneens aldaar, ter reproductie in bruikleen afgestaan. Alleen de afbeeldingen der *Pereskiae* en *Opuntiae* zijn speciaal, naar daarvoor eveneens van Dr. J. N. Rose ontvangen foto's, voor deze verhandeling nieuw vervaardigd, omdat die welke voor dit deel van de Monographie gebruikt werden, alle door een scheepsbrand verloren gingen.

Tezamen vormen de afbeeldingen een reeks die een goed beeld geeft van de systematische samenhang der *Cactussen*, beginnende bij de *Pereskia*'s die, nog niet succulent, zich in hoofdzaak door bloeiwijze en vruchten van andere loofboomen en struiken onderscheiden, dan van die geslachten die bij de verzamelaars het meest geliefd zijn n.l. de onderfamilie der *Cereeae*; de grootste en tevens het rijkst aan schoon bloeiende soorten, om te eindigen met de *Rhipsalidanae* die zich, voor het meerendeel, van den grond hebben vrijgemaakt en als *epiphyten* (dus *niet* als woekerplanten) op de stammen en takken van de boomen in de oerwouden, o.a. van Brazilië, hebben genesteld.

Ik heb van de *Pereskiae* en de *Opuntiae* thans niet zooveel opgenomen omdat die minder tot de favorieten behooren, de afgebeelde soorten mogen bewijzen hoe zeer ten onrechte, want er zijn hoogst elegante en in ieder geval buitengewoon interessante species bij.

Enkele voor het eerst in de Monographie beschreven nieuwe soorten heb ik van de aanduiding *spec. nov.* voorzien. Men zal

het meerendeel dezer planten voorloopig nog wel niet bij de handelaren aantreffen, eerst zal daarvoor de economische toestand van Europa veel verbeterd moeten zijn, daar het bij de huidige valuta-verhoudingen onmogelijk is om plantenzoekers opdrachten tot kostbare reizen te geven naar Mexico of de Centraal- en Zuid-Amerikaansche landen, waar het meerendeel gevonden wordt. Bij dergelijke reizen moet men al heel spoedig met zeer groote bedragen gaan rekenen.

Toch geloof ik dat, ook zonder overmatige kosten, zeer geleidelijk die nieuwe soorten naar Europa geëxporteerd zullen worden, daar bij de groote toename van het aantal Vetplantenverzamelaars velen hun kennissen in de Cactusgebieden aanschrijven en om toezending van wat voor de hand komt verzoeken, en daar de *Cactussen*, ondanks hen die beweren dat het langzame groeiers zijn, in onze culturen hard groeien, zal langs dien weg spoedig genoeg stekmateriaal beschikbaar komen.

Over de nomenclatuur (de namen der planten) dien ik eenige inlichtingen te geven daar sommige namen den Lezer eenigszins vreemd zullen schijnen of zelfs geheel onbekend zijn.

De heeren Britton en Rose hebben, omdat meestal planten met te veel uiteenloopenden habitus uit deze Familie tot één geslacht werden gerekend, jaren lang bijzondere aandacht gewijd aan de *Cactussen* en na zeer zorgvuldige bestudeering zoowel van planten in den wilden staat als in verzamelingen, een systeem opgesteld waarbij de zeer heterogene groepen, die tot nu toe als Geslachten golden, weiden geschild en tot werkelijke Geslachten omgewerkt, zoodat nu als zoodanig geldt een zeker aantal species, waarbij uit de groeiwijze, de bloemen enz. blijkt, dat zij bij elkander be-

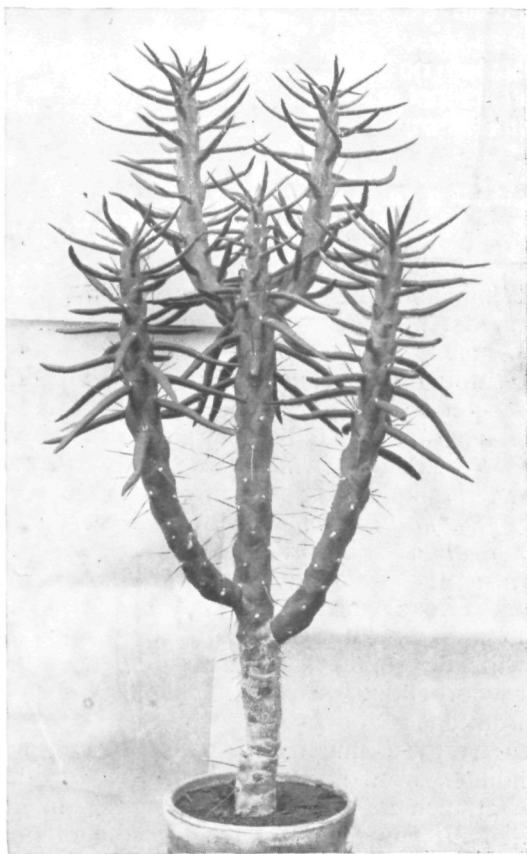

fig. 7. *Opuntia subulata* (Muhlenpf) Engelm.

hooren en inderdaad een soort eenheid vormen.

Veel van die schijnbaar nieuwe namen zijn in werkelijkheid reeds stokoud, doch buiten gebruik geraakt. De naam *Astro-*

phytum
b.v. werd
reeds in
1839 door
Lemaire
gebruikt
voor de
plant die
later door
den Vorst
van Salm
Dijck en
nog later
eveneens
door prof.
K. Schu-
mann
Echino-
cactus
myrios-
tigma
werd ge-
noemd en
voor daar
aan ver-

fig. 8. *Opuntia santa-rita* (Griff et Hare) Rose.
wante andere soorten.

Schumann heeft echter den ouden naam in zooverre recht gedaan dat hij een ondergeslacht voor deze soorten ontwierp onder den naam van *Astrophytum*.

Britton en Rose hebben in dit geval de oudste naam weer in eere hersteld en Schumann's ondergeslacht uit *Echinocactus* gelicht en tot zelfstandig Geslacht *Astrophytum* verheven.

Zoo ook met *Epithelantha micromeris* Web., die bij Schumann, in navolging van Engelmann, *Mamillaria micromeris* Eng. heet of met *Gymnocalycium denudatum* Pfeiff., bij Schumann : *Echinocactus denudatus* Lk et Otto geheeten, die respectievelijk weer als zelfstandige geslachten *Epithelantha* en *Gymnocalycium* door Britton en Rose worden beschreven en zooveel andere meer.

In mijn boekje „Cactussen” heb ik reeds eenigermate met die gewijzigde nomenclatuur rekening gehouden en thans heb ik zonder voorbehoud de namen volgens die heeren overgenomen.

Daartegen zouden bezwaren geopperd kunnen worden doch men vergeve mij dat ik daarmede niet te ernstig rekening heb gehouden want mijn inziens kunnen die niet zwaar wegen.

Wat toch is het geval ? De namen in de catalogi der kweekers zullen niet overeenstemmen met die uit het door mij nagevolgde systeem ; hetzelfde zullen wij in de literatuur ontmoeten en eindelijk zullen wij vele der naamhoutjes bij onze planten moeten

veranderen. Mag dat nu een reden zijn om in de jonge **Nederlandsche** liefhebberij na te laten de meest up-to-date classificatie enz. te volgen ?

Neen immers ? In de kweekers-catalogi ontmoeten wij nu reeds meerdere van de Amerikaansche namen ; *Selenicereus*, *Hylocereus*, *Lemaireocereus* e. a. hebben reeds zonder protest daarin hun intrede gedaan en kunnen dus (en zullen ook) geleidelijk door de andere gevolgd worden.

Voor de litteratuur behoeft er evenmin zoo heel veel bezwaar aan gehecht te worden ; indien den eersten tijd de nieuwe naam gevolgd wordt door dien der oude richting (als synoniem), zooals ik in deze bladzijden voorga, komt ook dat even kalm in orde.

En de naamhoutjes ? Nu, die laten wij rustig staan tot zij vernieuwd moeten worden en dan herdoopen wij gelijktijdig.

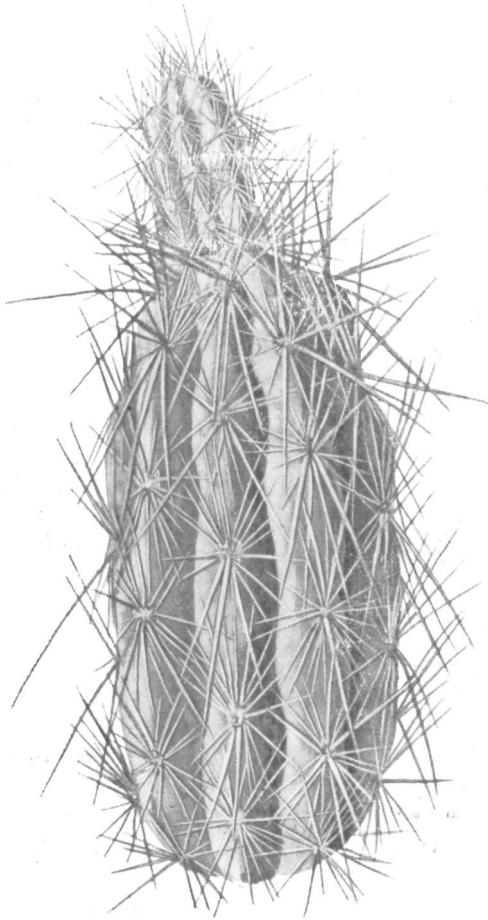
De bezwaren zijn zóó gezien zoo groot niet en volgen wij Britton en Rose, dan volgen wij een richting die, zooals ik reeds schreef, gebaseerd is op : „field operations”, dat is : onderzoek aan de planten op hun natuurlijke standplaats, die dus moeten gelden als zuivere vertegenwoordigers in tegenstelling met die van het thans geldende systeem dat grootendeels is opgebouwd naar in Europa in kassen gekweekte planten, die, wij hebben

fig. 9. *Opuntia brasiliensis* (Willd.) Haw.

het helaas maar al te dikwijls ondervonden, o, zoo vaak, door hybridisatie eigenlijk niet veel meer met de origineele planten

te doen hebben, het oude Geslacht *Echinopsis* b.v. is daar een sprekend voorbeeld van.

Ik herhaal daarom nog eens dat er dikwijls, in het huidige systeem, zeer heterogene soorten tot één Geslacht zijn te zamen gebracht, zij het dan ook dat men door bepaalde gedeelten ter onderscheiding een eigen groepnaam te geven, getracht heeft de moeilijkheden eenigszins te ondervangen.

Doch wat voor nut hebben die groepnamen, wanneer de groote massa die toch niet kent en men door blijft gaan sterk uiteenlopende Geslachten als b.v. *Myrtillocactus* met zeer stoute groeiwijze opvallend kleine bloemen en besachtige vruchtjes en daarnevens *Hylocereus*, als klimcactus van veel zwakkeren bouw, met reusachtige bloemen en vruchten ter groote van een appel, doodkalm, zonder meer, *Cereus* te noemen?

Het komt mij logischer voor om daar, waar groei-

fig. 10. *Grusonia bradtiana*(Coulter) Br. et Rose. wijze, bloemvorm, vrucht enz. een scheiding noodig maken, ook inderdaad die scheiding door te voeren en dan niet een groep uit een Geslacht tot ondergeslacht te decreteren, doch werkelijk een nieuw Geslacht in te voeren onder een naam die eventueel meer of minder aan den familienaam herinnert

Wil men dan van verschillende Geslachten een groep vormen dan kan dat, zonder aan de geslachtsnamen hun waarde te ontnemen, zonder bezwaar geschieden.

Zal men mij hierin willen volgen? Och, ik waag het er op, want ik beschouw deze nieuwe rangschikking als juist en gemakkelijk en datgene wat juist is en bovendien gemak aanbrengt, klopt niet licht vergeefs bij ons aan.

Volgt men mij niet, dan wordt de waarde van deze bescheiden verhandeling er niet minder om, want ik heb hierin zelf, zooals ik reeds schreef, den weg gevolgd om na de nieuwe namen, als synoniem, den tot nu toe meest bekenden naam bij te voegen.

Terugblik.

Wanneer wij op een van de gure en donkere dagen omstreeks Kerstmis door de ramen naar buiten turen, dan vaart ons onwillkeurig een huivering door de leden als wij zien, hoe de jacht-sneeuw de oogen der menschen verblindt en de noordoostenwind den spot drijft met al wat wij aan hebben en ons tot in merg en been doet verkillen. Dan denken wij vaak terug aan de dagen, dat wij bij onze *Cactussen* en *Vetplanten* stonden om te genieten van den groei, doch bovenal van den bloei.

En al mogen wij overtuigd zijn van de noodzakelijkheid van den winter en er van doordrongen zijn dat deze nuttig en noodig is voor mensch, dier en plant, de meesten onzer zullen het zeker met mij eens zijn, dat wij liever in een tijd leven, dat wij de planten een flinke broes moeten geven dan dat wij nu al het mogelijke moeten doen om ze tegen vocht en koude te beschermen.

Als wij dan zoo staren uit de gezellige huiskamer, waar de warmte van de kachel ons weldadig aandoet, dan dwalen onze oogen voor de zooveelste maal over de gedoornde vrienden en zij blijven rusten op hen, die ons in den afgeloopen zomer zoo menigmaal verrasten met haar heerlijk schoone bloemen.

Daar is dan in de eerste plaats *Mamillaria Bocasana*, een van onze eerste bloeisters. Hoevele dagen hebben wij niet gekeken, zelfs met de loupe, of wij tusschen de tepels nog niet de knoppen ontdekten, en hoeveel malen zijn wij onvoldaan teruggekeerd, totdat wij op zekeren dag de voldoening hadden, dat zij te zien waren. Mijn geduld werd dan ook spoedig beloond doordat zich na circa twaalf dagen 16 bloemen aan mijn oog vertoonden, welke gelijk open waren.

Als tweede in de rij noem ik *Mam. longimamma*, die, nadat zij eenigen tijd met geschrompelde tepels had gestaan, zich plotseling uitzette om na drie weken zich met vier groote, stroogele bloemen te tooien, welke tegelijk open waren. Voorwaar een schoon gezicht!

Ten derde *Echinocactus Ottonis*. Heel lang heeft het geduurd eer het mij vergund werd een blik te slaan in het heiligdom van deze bloem. De slechte zomer deed de knop zeer langzaam ontwikkelen, doch de moeite van het lange wachten werd ruimschoots beloond. Toen zij zich dan op zekeren dag in al haar schoonheid voor mij ontplooid had, stond ik een oogenblik stil in volle bewondering peinzende over de onzichtbare machten der natuur waarvoor wij eerbiedig zwijgen. De bloembuis zelf is met lichtbruine haren bezet, terwijl de bloembladen als schubben vier of vijf dik over elkaar heen lagen, prachtig zijdeglanzend, citroengeel van kleur. Voegt men daar bij de vuurroode stempels, dan kan men zich wel indenken, dat het een aanblik was om nooit te vergeten.

Zoo zou ik kunnen voortgaan en de lijst aanvullen met vele mooie soorten, doch voor heden genoeg.

Ook de niet bloeiende soorten zijn in den winter het bezichtigen waard. Zoo zie ik staan *Pilocereus fossulatus* en *Pil. Celisianus*, welke met haar zilvergrijze 3 cM. lange haren en bruine

doorns een aangename indruk maken tusschen de niet behaarde soorten. Verder zie ik nog *Mam. senilis*, de „grijsaard-Mammillaria", welke als een blinkende ster tusschen alle de andere de aandacht trekt. *Mam. rhodantha* met rood-bruine, *Echinocactus Grusonii* met witte doorns, *E. cactus Mihanovichii*, met paarse kleur, *E. cactus Monvillei* zuiver groen, en zoo kan ik doorgaan, ook wat betreft b.v. *E. cactus stenogonus*, met lange doorns en *E. cactus Williamsii*, die in 't geheel geen doorns heeft.

Uit het bovenstaande blijkt reeds duidelijk, dat een verzameling cactusschen er heusch niet eentonig behoeft uit te zien.

En ten slotte zie ik nog op een apart hoekje een aantal importplanten welke ik door bemiddeling van onzen geachten voorzitter mocht ontvangen. In elke verzameling, hoe groot of klein, valt de aanwezigheid van importplanten onmiddelijk op. Er is beslist geen Cactus of Vetplant, hetzij uit zaad of van stek gewonnen, die de kleur maar even kan benaderen van dit groepje. Het is precies zooals de heer Chr. de Ringh schreef in „Succulenta" No. 8 van den vorigen jaargang : „het stof der wildernis ligt nog op hunne kleeren".

Doch wanneer nu de eerste zonnestrallen haar warmte doen gevoelen, dan denke men niet, dat de zomer nabij is. Men beginne nog niet met water te geven, doch wachte geduldig de Meimaand af, om dan met frissche moed aan den arbeid te gaan, overtuigd, dat ook voor onze Cactussen en Vetplanten de rusttijd nuttig en noodzakelijk is.

A'dam, Jan. 1924.

H. W.

Een praatje over een kleine Cactusverzameling.

Reeds als kind trokken de enkele Cactussen die mijn moeder in de vensterbank en op een tafeltje voor 't raam had staan, meermalen mijn aandacht, 't Waren : een paar bolvormige, waar ze echter niet erg gelukkig mee was, tenminste die zijn succesievelijk verdwenen ; een *Phyllocactus* en een *Epiph. truncatum*, die elk jaar volop bloeide.

De belangstelling, die ik als kleine jongen daarvoor dus reeds had raakte in den tijd van studeeren op den achtergrond, maar kwam, toen ik mijn bestemming bereikt had, weer naar voren. Ik kende echter o zoo weinig van de rijkdom van soorten en variëteiten der Cactussen. In dien tijd zag ik voor het eerst een *Cereus flagelliformis*. Hij stond in een ouden emmer bij een boer in den tuin. Op mijn verzoek kreeg ik een paar stekjes, welke met een paar Phyllostekjes het begin werden van mijn verzameling.

Niet lang daarna werd mij op mijn verzoek de mooie geïllustreerde catalogus van de Laet toegezonden, die nog steeds in mijn bezit is. Daaruit bestelde ik een paar jonge planten. Absoluut onbekend met de meer of mindere gemakkelijkerheid van kweekwijze, zocht ik volgens de illustraties een paar Cactussen met mooie bloemen uit. Een *Phyllocactus* met witte bloemen en een met oranjekleurige, die nog in mijn bezit zijn en meermalen bloeiden, een *Cereus rostratus*, waaraan ik nog nooit een bloem zag en een paar *Echinocactussen*, die geregeld bloemen

vertoonen. Daar bleef het de eerste paar jaren bij, totdat ik in aanraking kwam met een paar jongelui, die ook oog hadden voor 't schoon van de Cactussen en enkele exemplaren daarvan verzorgden. We gingen menigmaal over en weer kijken. Ofschoon 't wel ongeveer 12 jaar geleden is, herinner ik me nog duidelijk dat ze mij eens op een avond lieten roepen om te kijken naar een bloeiende *Echinopsis*. Ik wist niet wat ik zag : zoo'n schitterend mooie bloem. Gelukkig zaten er enkele jonge bolletjes aan en rijk als een koning trok ik er mee naar huis.

Zoo breidde zich langzamerhand mijn collectie uit. Dan eens een paar stekjes van een kennis; op een andere keer voor een paar gulden uit België laten komen; ook één maal uit Erfurt en uit Den Haag, zoodat ik op dit oogenblik een aardige verzameling heb, van ongeveer 70 stuks in 45 verschillende soorten. Niet zoo'n bijzonder groot getal; maar ik geloof juist dat de fout van vele cactusliefhebbers is, dat ze veel te veel soorten hebben, vooral in den beginne. Als ik bijv. lees dat iemand, die geen kennis heeft van de kweekwijze, door ervaring, na anderhalfjaar nadat hij er mee begon, reeds 120 planten heeft, dan verwondert het mij niet dat 't resultaat lang niet aan de verwachting beantwoord heeft. Neem toch niet te veel hooi op de vork; begin liever in 't klein, dan kunt ge met zorg alles nagaan. Het cactuskweken leert men niet, naar mijn meening, met even een boekje door te lezen. Ja, wel is dat noodig en o zoo nuttig en ik zou mijn handboekjes niet graag missen, maar ook hier is ondervinding de beste leermeester.

Steeds was het mijn streven om mooie gave planten te kweken. Planten die beschadigd waren, moesten, als ik er maar weer een jonge plant van gekweekt had, verdwijnen. Ieder die dan ook mijn Cactussen ziet, getuigt ervan hoe mooi gaaf en frisch ze er uitzien. Daar zijn meerdere flinke exemplaren bij. Een *Mam. rhodantha* bijvoorbeeld van 38 cM. hoog en 13 in doorsnee ; een paar zuilvormige *cereus*-soorten van ruim 50 cM. lang, een *Echinopsis* van 17 cM. hoog en evenveel in doorsnee. Een *Mam. bombycina* met twee hoofdbollen van 18 cM. lang en talrijke zijbolletjes; een *Echinocactus Ottonis* var. 19 cM. hoog.

Des zomers staan ze de laatste paar jaar in een broeibak; vroeger had ik ze in een serre op 't zuiden. Buiten in de bak is echter verre te verkiezen. Ze groeien er veel sterker en de bloei is veel rijker.

Den geheelen zomer door heb ik bloeiende Cactussen.

De Echinopsissoorten vertoonen telkens weer opnieuw hunne schitterende bloemen. Daar zijn er bij, die in den afgeloopen zomer tweemaal met eenige bloemen getooid waren, en nu nog knoppen hebben, die in de bak wegens te weinig warmte in den herfst, niet meer tot ontwikkeling kwamen. 'k Ben benieuwd of deze knoppen zich in 't voorjaar verder zullen ontwikkelen. Ook *Echinocactus Ottonis*, *denudatus*, *microspermus*, (zie de gekleurde plaat in 't Julinumnummer van den vorigen jaargang) e. a. bloeiden rijk. Bij de eerste waren soms zes bloemen tegelijk open, als een krans boven op de plant. De *Mamillaria's* laten zich ook

niet onbetuigd, maar prijken, sommigen den geheelen zomer door, met talrijke kleine bloempjes. Zelfs een paar *Echinocereus* hebben hun bloemen niet teruggehouden. Helaas is in de zomer die voorbijgegaan is, een groote plant v. *Echinocer. procumbens* gaan kwijnen en naar ik vrees verloren. De oorzaak is mij onbekend. 'k Heb de plant uit de pot gehad, maar aan de wortels was niets te zien. Wat zijn de bloemen van *Echinocereus* over 't algemeen mooi, maar ze komen niet gemakkelijk te voorschijn. Reeds jaren heb ik een geënt exemplaar van *Echinocereus dasyacanthus*, maar nimmer nog een spoor van knopvorming. Over de kweekwijze zijn de specialiteiten op cactusgebied het ook niet eens. In 't boekje van Rother over cactuskweken wordt voor *Echinocereus* de warmste plaats des zomers aanbevolen, terwijl wijlen hortulanus Fiet mij antwoordde op een desbetreffende vraag, dat *Echinocereus* het heel koud wil hebben. Ook hij sukkelde echter met 't in bloei krijgen.

Des winters staan de *Cactussen* in een kamer, met ramen op 't Zuid-Oosten en Zuid-Westen. Lang niet altijd wordt er gestookt; meestal slechts een paar dagen van de week. 't Gebeurt menigmaal dat de temperatuur 's morgens amper boven 't vriespunt is. Daarvan zag ik echter nooit nadeelige gevolgen. 't Schijnt dat droge koude, als 't maar niet vriest, geen kwaad doet. Veel meer moeten we oppassen met gieten. Dat is trouwens altijd een zaak van belang. Ook zomers. Dan houdt de *Cactus* wel van een vochtige grond, maar geen drassige. Uitstekend werkt een zacht regenbuitje. Dan is het of een paar dagen daarna alles nieuwe groei-kracht gekregen heeft. Maar 's winters vooral voorzichtig. Liever in 't geheel niet gieten dan zonder kennis van zaken. En als om de 14 dagen eens een beetje gegoten wordt, dan moet het vertrek goed warm wezen.

Zoo heb ik iets verteld van mijn *Cactussen*. Ik ken geen interessanter planten. En wat sommigen ook denken, de kweekwijze is niet moeilijker als van andere potplanten. Maar 't is alsof velen meenen, dat men cactuskweken direct moet kennen. Dat gaat evenmin als met andere planten. Hebt ge wel eens *Gloxinia's* gekweekt? Gaat dat van zelf? Immers evenmin.

De *Cactus* is voor mij een dankbare plant, waaraan de moeite ruimschoots besteed is. Eén ding vind ik echter wel eens jammer. Dat er zoo weinigen zijn, die eens komen kijken uit belangstelling.*)

En dat ik in mijn omgeving niemand heb, die een flinke verzameling heeft, tenminste voor zoover ik weet, waar ik de namen kan te weten komen van enkele exemplaren, die ik gekregen heb als stekken zonder naam. Vooral is dat 't geval met de *Echinopsis*-soorten, waarvan ik de soort-naam van vele niet ken.**)

Ik hoop niet dat ik de lezers van „Succulenta” met mijn geschrift verveeld heb. Ik deed het omdat er steeds op aan gedrongen wordt dat ook de leden eens iets zullen meedeelen.

Mocht de Redactie hieraan iets hebben toe te voegen tot leering, dan zal zij mij daarmee verplichten. K.

*) Opmerking 1. Indien de geachte inzender naam en adres in „Succulenta” opgeeft zijn wij er van overtuigd, dat het hem niet aan bezoek zal

ontbreken. Dit is trouwens de weg, die moet leiden tot nauwere aaneensluiting, zooals reeds herhaaldelijk in „Succulenta" werd betoogd.

*) Opmerking 2. Ook in dit opzicht is het Bestuur steeds gaarne tot het geven van inlichtingen bereid. Vooral, wanneer het planten betreft, waarvan men stekken bezit, sture men ons eenvoudig een exemplaar als monster toe. Op deze wijze is het ons reeds meerdere malen gelukt onze leden terwille te zijn. Als het evenwel Echinopsis-stekken betreft, is de kans op een juiste determinatie vrijwel uitgesloten, aangezien deze sterk varieren en eerst op lateren leeftijd hun karakteristieke kenmerken vertoonen, gesteld dat het geen bastaarden zijn, want ook dan nog is de naam meestal niet met juistheid te zeggen.

RED.

Bestuursvergadering.

Op den tweeden Kerstdag hield het bestuur ten huize van den penningmeester hare eerste officiële vergadering. Een keer in de 5 jaar is zeker niet te veel, en er zijn soms zaken welke moeilijk langs schriftelijken weg behandeld kunnen worden. In 't kort resumeeren wij het voornaamste van het behandelde.

1e. werd besloten voor de eventueel dezen zomer te 's-Gravenhage te houden speciale Vetplantententoonstelling f25.— aan prijzen beschikbaar te stellen ;

2e. kwam men overeen, dat, wegens het bedanken van den heer van Wylick als bestuurslid, geen nieuw lid aan het bestuur zal worden toegevoegd, doch dat in de grootste centra een paar leden zullen worden aangezocht als corresponderend lid de belangen der vereeniging te behartigen en het bestuur met advies te dienen ;

3e. kwam ter sprake, dat de medewerking der leden betreffende het geven van artikeltjes in „Succulenta" nog niet zeer algemeen is. Ten einde den inhoud van ons orgaan wat meer veelzijdig te maken, zullen eenige leden, van wie bekend is, dat zij daartoe wel in staat zijn, worden verzocht voortaan zoo nu en dan eens een bijdrage voor „Succulenta" te leveren. Wij vertrouwen dat dit verzoek niet vergeefs zal zijn, en dat ook de andere leden, zooveel in hun vermogen is, zullen trachten eens wat ten beste te geven ;

4e. zal met het geven van gratis stekjes aan nieuwe leden worden doorgegaan. Daar onze penningmeester reeds vele zijner mooie planten geheel gesloopt heeft om aan materiaal te komen, zal eenig zaad worden aangeschaft, terwijl de leden die stekjes over hebben, beleeft verzocht worden deze aan den heer v. d. Houten toe te zenden. Met het geven van gratis stekjes hebben wij het afgelopen jaar veel succes gehad en gaarne zullen wij hiermee ook het komende seizoen doorgaan ;

5e. wordt besloten zoo mogelijk eenige cliché's naar origineele uit Amerika ontvangen foto's van *Cactussen* en naar hier te lande vervaardigde teekeningen van *Mesembrianthemums* te laten vervaardigen. Met de cliché's van *Cactussen* welke wij nog uit Amerika in bruikleen verwachten, en de door ons zelf bestelde zullen de eerstvolgende nummers schitterend geïllustreerd kunnen worden. Dit nummer van *Succulenta* mag reeds als een staaltje gelden. Bovendien zal van „onze gedoornde Vrienden" een overdruk in boekvorm verschijnen, dat een pracht album belooft te worden, zooals zelfs in het buitenland nog niet verscheen. Daar dit vele kosten meebrengt, doen wij hierbij een beroep op onze goeiede leden, om door het geven van een extra bijdrage het verschijnen dezer illustraties mogelijk te maken.

G. D. D.

J. van Hassel	JZN.	Nijkerk (Geld.)	Gasthuisstraat
J. Vinkenborg		Enschede	Parkweg 101
G. Blokhuis		's-Gravenhage	v. d. Eyndestr. 10
C. H. Wessel p.a. familie	Lammers, Enschede		Haaksbergerstr. 39
K. de Jong Mzn.	Nijmegen		„De Westerhelling"
H. P. Miedendorp	Rotterdam		Crooswijksche kade 12B
Mej. C. Lijskama a Nijholt	Berg en Dal bij Nijmegen		Apostelenweg 72
H. J. Bakhuis	Veessen (Gem. Heerde)		
Pastoor Rooswinkel	Ede (Geld.)		Stationsweg 50
Mevr. de Ridder—Ledeboer	's-Gravenhage		Statenlaan 97
A. Boers	Dordrecht		Weerhuisplein 27

A. Demmink	Amsterdam	1e Atjesir. 35
Mevr. W. H. Willems	Enschede	Brinkstraat 24
Mevr. M. Geriach—van Rhijn, Amersfoort		Utrechtcheweg 109
E. H. J. Cunaeus	Delft	Poortlandlaan 35
J. F. Carrière	"	Kanaalstr. 7
Mej. N. Senf	"	Nieuwe Plantage 72
Mevr. Carrière	's-Gravenhage	Trompstraat 69
F. H. Esser, Scheik. Ing.	Rotterdam	Mathenesserlaan 362b
J. Bakker, Mijnb. Ing.	"	Graaf Florisstr. 95
P. Hans, Leeraar H. B. S.	"	Voorschoterlaan 22b
G. C. Pool	Haarlem	Esschilderstraat 13
J. de konijn	Amsterdam	Tollenstr. 108
J. C. Brouwerens	Tuindorp-Oostzaan	Kometensingel 273

CONTRIBUTIE 1924. Tot onze grooten spijt kunnen we voorloopig van den Giro-dienst geen gebruik meer maken, zoodat we helaas verplicht zijn onze toevlucht te nemen tot de voor ons meer omslachtige methode der postwissels. Onze leden vinden dan ook bij dit nummer ingesloten een bedrukt formulier, waarvan ze zich bij de toezending kunnen bedienen, zij die reeds betaalden, gelieven dit formulier als niet-gezonden te beschouwen. Mocht de Postgiro binnen afzienbaren tijd weer normaal functioneeren, dan kan de contributie ook worden voldaan door overschrijving op postrekening 34988 ten name van onzen penningmeester (den heer J. M. van den Houten, Mathenesserlaan 364, Rotterdam). Het minimum bedrag is Fl. 2.50, doch dit is eigenlijk berekend naar een ongeïllustreerde uitgave van *Succulenta* en waar het in onze bedoeling ligt dit jaar met een aantal eigen en oorspronkelijke cliché's voor den dag te komen, kunnen we niet nalaten onze leden nogmaals te verzoeken de contributie met klein bedrag vrijwillig te verhoogen, evenals dit ook reeds vorige jaren door meerderen geschiedde.

ADRESVERANDERINGEN. Het adres van den heer H. de Jager is na 20 dezer: Hugo de Grootstr. 36 bis Utrecht. De heer J. Schroevers woont thans Wormerveer, Marktstraat 81 ; de heer P. L. G. v. Leeuwen Tuindorp Oostzaan, Kometensingel 77.

ZADEN UIT TEXAS. Om onze leden, nu het vrijwel onmogelijk is gebleken in Europa zaden te bekomen, toch in de gelegenheid te stellen een proef te nemen met het zaaien van cactussen, heeft het Bestuur eene bestelling van zaden gedaan in Texas. Hoewel het bekomen van dergelijk zaad vrij lastig en kostbaar is, heeft zij gemeend dit tegen zeer billijken prijs beschikbaar te moeten stellen, zoodat het aantal deelnemers zoo ruim mogelijk kan zijn. Begin Maart zal hierover een nadere mededeeling in S. verschijnen. Het spreekt vanzelf dat versch geïmporteerde zaden de meeste kans op succes waarborgen, zoodat een nadere aanbeveling wel overbodig mag heeten. Zij, die ons wat propagandastekken toesturen, krijgen een portie zaden gratis.

Correspondentie.

De heer v. H. v. I. te Wageningen schrijft ons :

Van de pl.m. 100 korrels gemengd zaad verkreeg ik een veertigtal plantjes. Hoewel de meesten nog klein zijn, bevinden er zich ook een zestal reuzen onder, die onderaan nog twee blaadjes dragen, vreemd genoeg, op een vrij dunne steel staan. Wat kunnen dat zijn ?

Vermoedelijk heeft u hier te doen met *Opuntia*'s, die houden van opschieten en ook de groeiwijze komt daar het meest mee overeen. De beide kiemblaadjes zullen wel spoedig afvallen en dan zal de plant wel een schijfvorm gaan vertoonen. Het doet ons genoegen te vernemen dat uw zaaiërij succes heeft gehad en raden u aan er mee door te gaan.

De heer J. E. K. te O. wil gaarne weten op welke wijze zinken stek-etiketten het best beschreven kunnen worden. Heeft de heer K. het al eens met Oostindische inkt beproefd.

V. G. P., H. B. e. a. zonden ons interessante bijdragen, welke wegens plaatsgebrek niet meer in dit nummer konden worden opgenomen. De drukker verzoekt ons het papier van in te zenden bijdragen slechts aan één zijde te beschrijven; dit vergemakkelijkt het zetten.

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Grepen uit de veeljarige praktijk van een liefhebber-cactuskweeker.

I.

Toen ik nog op de schoolbanken zat, kwam mijn Vader, die Hoofd der School was, na een bezoek bij een zijner goede kennissen, t'huis met een pakje. Mijn nieuwsgierigheid, wat dat zou bevatten, werd geprikkeld door de mededeeling: „nou heb ik iets meegebracht, dat je wel vreemd zult vinden". Het leeft, maar bewegen kan 't zich niet. Eten en drinken kan het eerst over eenige weken, als 't niet dood gaat, vulde ik aan. Daar heb je gelijk in, jongen ! en nu zal ik het maar zolang op de linnenkast leggen, tot we koffie gedronken hebben.

Eindelijk was de koffiemaaltijd afgelopen, het pakje kwam weer ter tafel en met een voorzichtigheid, alsof het porcelein gold, werd het kruistouwje ontknoopt. Na ontrolling van vier dubbele stukken krantenpapier kwam er een dofgroen vierkant ding voor den dag bezet met doorns als naalden. Deze zeiden stilzwijgend tot mij : „houd je handen thuis, jongen !" want ik had al dadelijk een paar flinke prikken beet, zoodat het bloed te voorschijn kwam. Daardoor nam mijn belangstelling al dadelijk zoo af, dat ik mijn kameraad, die op dat oogenblik voor 't raam riep, of ik meeding, antwoordde : ja hoor, ik kom al. Een beetje geduld, ventje ! zei Vader ik moet eerst nog vertellen, wat dat vreemde ding is. En toen vernamen we alle drie, Moeder, zus en ik, dat het een stek was van een plant, die *Cactus* heet en dat de naam er van was : *Cereus speciosus* of ook wel *Cereus speciosissimus*. Toen holde ik de deur uit, vertelde mijn kameraad wat Vader had meegebracht, maar dat ik om dat stekelige ding niets gaf. Enkele dagen later werd het weer te voorschijn gehaald en wees Vader mij aan de stek dat de wond, ontstaan door het afknippen met een snoeischaar van de moederplant, was opgedroogd. In een bloempotje van tien cM. middellijn, dat eenigen tijd in regenwater had gestaan, werd het gat in den bodem met een flinke scherf van een bloempot bedekt. Dat was noodig opdat het gaatje door de aarde niet zou verstoppert en het overvloedige water later gemakkelijk zou kunnen wegzakken. Het potje werd halfvol gevuld met grond, bestaande uit een mengsel van tuinaarde, grof zand en kalk. Daarop werd het stekelige ding precies midden in gezet, met de volle hand recht gehouden, waarna de pot tot even beneden den rand met de

mulle aarde gevuld werd. Vervolgens werd het potje in een bloemschotel met water geplaatst, opdat daardoor de grond goed zou aansluiten en de stek vast zou staan. Een uur later was dat zaakje in orde en kreeg het potje een plaats voor een raam in het schoollokaal. Wijn de stek den eersten tijd geen felle zon mocht hebben, was er een ruit met kalkwater besmeerd. Ik keek verder naar het ding niet meer om. Op een goeden dag moest ik even mee naar de plant gaan zien. Er begon verandering te komen. Zag de stek er den eersten tijd dofgroen uit, nu zag zij bovenaan glanzend. Dat is een bewijs, zei Vader, dat de plant reeds worteltjes gemaakt heeft. Nu gaat ze eten en drinken, de groei neemt een aanvang en een nieuwe scheut wordt gevormd. En waarlijk, dat gebeurde. Wat zag deze frischrood. Maar toen de maand October gekomen was, de zon al minder en minder warmte gaf, ja zich soms den heelen dag schuil hield achter dikke wolken, werd de groei steeds minder en hield eindelijk geheel op. Het nieuw gegroeide deel was echter veel korter, dan de stek, maar, zei Vader, als volgend voorjaar in 't land komt, zal ze opnieuw gaan groeien en wel zoo groot worden, als de stek. Nog enkele weken bleef de plant op hare plaats staan. Af en toe vroor het 's nachts wat en toen er op een goeden morgen zelfs bloemen op de ruiten waren getooverd, moest de plant naar de keuken verhuizen, tot er geen gevaar meer was, dat ze zou kunnen bevriezen.

Zoo'n plant moet vorstvrij worden overgehouden. De voorspelling kwam prachtig uit. Met het heerlijke voorjaarsweer, toen de plant haar plaatsje weer voor het raam eenigen tijd had ingenomen, begon ze te glanzen en spoedig te groeien. Dien zomer werd de scheut nog langer dan de stek en maakte zelfs een flinke, nieuwe zijscheut. Het daarop volgende jaar vertoonden zich bij vernieuwden groei aan de eerste scheut twee bloemknoppen. En wat werden die dik en lang. Eiken dag ging ik er een paar keer naar kijken, want er kwam belangstelling bij me. Toen ik na den zooveelsten morgen weer een kijkje ging nemen, stond ik verbaasd. Een der knoppen was open gegaan. Ik, als een pijl uit den boog naar huis terug. Wel een beetje onbesuisd kwam ik in de kamer mét den uitroep : kom nu toch eens gauw mee, de *Cactus* bloeit! Vader, Moeder, zus en ik gingen met haastigen tred naar 't schoollokaal. De pot werd op een bank gezet en nu zagen we een bloem, zoo groot en zoo mooi, als we nog nooit in ons leven gezien hadden. Een reuzebloem, donkerrood en van binnen prachtig blauw met een bundeltje paarskleurige meeldraden, op het eind waarvan de witte helmknoppen zoo prachtig afstaken. En midden uit dat paarse tongetje zagen we de stamper, die nog gesloten was, iets langer dan de meeldraden uitsteken. De plant bleef, maar ik vertrok tegen 't najaar naar elders. In mijn vacantiетijd trof ik somtijds de plant bloeiend aan. Later zelfs nog drie nieuw gekweekte en telkens trof mij de groote, zoo wondervolle bloeiwijze, dat ik

wel zoo'n plant had willen meenemen. De grond was dus bij mij reeds gelegd, om cactuskweker te worden. Maar het duurde nog enkele jaartjes, eer 't zoover kwam. De planten waren door mijn Vader keurig gekweekt en wel zoo, dat ze geschonden zouden worden, door er een flinke stek af te knippen. Ik durfde er dus niet om vragen. Maar dat was ook niet noodig, want.... op een keer, dat ik weer t'huis was, en eenige oogenblikken bij de toen niet bloeiende planten vertoefde, zag ik een scheutje van misschien een 6 cM. lengte op de vensterbank liggen. 't Was, als overtoellig, weggesneden. Ik eigende het mij toe, rolde het in een stuk papier en borg het in mijn jaszak. Drie dagen later stond het in een potje met gemengde aarde. De cactuskwekerij was aangevangen en zooals ge bemerkt, waarde lezer! op zeer bescheiden schaal. In 't vervolg hoop ik u meer van 't zaakje mee te deelen.

D. B.

Cereus Spachianus Lem. en Echinopsis Schickendantzii Web.

I.

In het voorjaar van 1922 liet ik, teneinde entstammen te kweken, eenige stekken van *Cer. Spachianus* komen. Bij de mij gezonden exemplaren bleek er een van een eenigszins afwijkenden vorm te zijn. De eerste indruk was, dat het, zoowel wat de kleur van den stam als de areolen betrof, van welke laatste de oudere nog niet grijs geworden waren, veel frisscher was dan de anderen. Bij nauwkeurige beschouwing bleken er echter meer belangrijke afwijkingen te bestaan. De doornen boven en aan den top waren meer bruin, de vorm der areolen was niet dezelfde, het wolpluis op de areolen eenigszins ivoorkleurig, het aantal middeldoorns was 3—4 terwijl 11 randdoorns aanwezig waren; het aantal ribben bedroeg 15. Bij *Cer. Spachianus* zijn de overeenkomstige getallen: 1, 8 en 12. Er rees bij mij direct eenigen twijfel dat ik met een echten *Cer. Spachianus* te doen had, ofschoon ik mij er wel van bewust was, dat cactusexemplaren van één soort dikwijls vrijveel van het type afwijken. Ik dacht echter met een variëteit te doen te hebben. Hoe meer en hoe nauwkeuriger ik het plantje echter bekeek, des te meer begon het mij duidelijk te worden dat het exemplaar geen *Cer. Spachianus* Lem. kon zijn. De afwijkingen bleven ook bestaan nadat de plant weer aan het groeien was gegaan. Het was mij echter niet mogelijk de plant thuis te brengen. Noch in de „Gesamtbeschreibung der Kakteen van Dr. Schumann" (Ges. d. Kakt. Sch.) noch in de „Monatschrift für Kakteenkunde" (M. f. K. k.) vermocht ik een *Cereus* te vinden die met mijn exemplaar overeenstemde. Op een goeden dag vormde de plant aan de basis echter een spruit, die na korten tijd een sterke overeenkomst met een *Echinopsis*-spruit vertoonde. Bovendien komt het vormen van spruiten bij zeer jonge exemplaren van *Cer. Spachianus* zelden voor. Toen hierdoor de overtuiging bij mij gevestigd was, dat ik met een *Echinopsis* te doen had, was het niet moeilijk aan de hand van

de Ges. d. Kakt. Sch. en de M. f. K. K. het exemplaar te determineeren, ook zonder de bloem te hebben gezien. Al spoedig viel mijn oog op *Eps. Schickendantzii* Web. De M. f. K. K. leverde mij de zekerheid, dat ik juist gezien had, daar Alw. Berger aan deze soort in jaargang 1905 een opstel wijdde, waarin ook gewag gemaakt wordt van de treffende overeenkomst met *Cer. Spachianus* Lem.

In den zomer van 1923 bemerkte ik, dat ik niet de eenige was, die een exemplaar van de genoemde soort bezat en dit niet wist thuis te brengen. In de kweekery der Rotterdamsche Diergaarde vond ik n.l. een, niet van een naam voorziene, plant van klaarblijkelijk dezelfde soort als de mijne, doch in een meer ontwikkeld stadium en een tweede kleinere plant onder den naam *Cer. Baumannii* var. *smaragdiflorus* (*Cer. smaragdiflorus* Spegazz.) Het was mij op het eerste gezicht volkomen duidelijk, dat de naam van de laatstbedoelde plant onjuist was. Waarschijnlijk was bij het verpotten een verkeerd naamhoutje bij de plant geraakt of had een weinig nauwgezet leverancier de plant onder de foutieve benaming geleverd. *Cer. Baumannii* en *Cer. smaragdiflorus* zijn zoo typische, op het eerste gezicht te herkennen, planten, dat ik mij hierin niet kon vergissen. Toen ik eenigen tijd daarna in gezelschap van den Hortulanus der Rott. Diergaarde nogmaals een tocht door de kweekery maakte, bleek mij, dat deze Heer den zoogenaamden *Cer. Baumannii* var. *smaragdiflorus* en de bovenbedoelde naamlooze plant met eenige exemplaren van *Cer. Spachianus* bij elkander gezet had. Mijn begeleider wees mij bij die gelegenheid op de foutieve benaming en meende met exemplaren van *Cer. Spachianus* te doen te hebben, gezien de groote overeenkomst der planten. Later nam ik de proef met een collegacactusliefhebber, wien ik zoowel mijn exemplaar als die in de Rott. Diergaarde toonde. Ook deze zag, hetgeen te verwachten was, in alle exemplaren niets anders dan *Cer. Spachianus*.

Uit het bovenstaande blijkt wel, dat we ons in het hier geschilderde geval op de grens der geslachten *Cereus* en *Echinopsis* bevinden. Hierin is niets bijzonders gelegen. De meeste Cactusgeslachten bevatten overgangsvormen, die al naar de opvattingen van de bewerkers van beschrijving en indeeling herhaaldelijk van het eene geslacht naar een ander verhuisden. Overgangsvormen tusschen *Echinopsis* en *Cereus* zijn bijv. *Cer. lamprochlorus* Lem., *Cer. Candicans* Gill., die beide vroeger wel tot het geslacht *Echinopsis* gerekend werden en *Eps. schickendantzii* Web.; tusschen *Echinocactus* en *Mamillaria* liggen de thans steeds tot het geslacht *Mamillaria* gerekende Coryphantasoorten, als: *Mam. radiosa* Engelm. *Mam. scheerii* Mühlenpf., *Mam. conoidea* P. D. C. en andere; tusschen *Echinopsis* en *Echinocactus* liggen: *Ect. minusculus* Web. en *Eps. cinnabarina* Lab.; tusschen *Echinocereus* en *Cereus*: *Cer. silvestrii* Speg.; tusschen *Pereskia* en *Opuntia*: de *Pereskia*soorten; tusschen *Rhipsalis* en *Phyllocactus*: *Wittia amazonica* K. Sch.; tusschen *Cereus* en *Phyllocactus*: *Cer. Wittii* K. Sch.

Soms zijn ook door cactuskenneren geheele geslachten samengevoegd, zoo bijv. de geslachten *Echinopsis* en *Cereus* door Pfeiffer, Otto, Bentham en Hooker. Door Engelmann, Coulter, Weber en door vele Engelsche auteurs werden bijv. gewoonlijk de geslachten *Cereus* en *Echinocereus* niet gescheiden. De overeenkomst tusschen eenige soorten, die tot verschillende geslachten gerekend worden, is dan ook somwijlen bijzonder groot. In lateren tijd zijn dan ook Berger, en Britton en Rose ertoe overgegaan de indeeling der *Cactussen* geheel te herzien. Een geheele reeks geslachten en ondergeslachten is door deze auteurs nieuw aangenomen, waardoor, wel eenigszins ten koste van den eenvoud en het overzicht, een meer stabiel stelsel verkregen is.

Wat nu betreft de geslachten *Cereus* en *Echinopsis* moet worden toegegeven, dat er, niettegenstaande de soorten waarvan het twijfelachtig is tot welk geslacht zij behooren, de overgangsvormen dus, redenen te over zijn deze geslachten gescheiden te houden o.a. door het verschil in de zaden, de groeiwijze van den stam en den vorm van de bloembuis, hoewel zoowel de bloemen als de vorm der stammen van tot de verschillende geslachten behorende soorten groote overeenkomst kunnen vertoonen. Berger vatte bij zijn nieuwe bewerking van het geslacht *Cereus* eenige overgangsoorten tusschen de geslachten *Cereus* en *Echinopsis* in het ondergeslacht *Trichocereus* Berg. samen, waarvan de bloemen, evenals die van vele *Echinopsis*-soorten, een sterk behaard vruchtbeginsel en een zeer lange, eenigszins trechtervormige bloembuis bezitten. In dit ondergeslacht vindt men o.a. *Cer. lamprochlorus*, *Cer. Candicans* en *Cer. Spachianus*. De beide eerstgenoemde soorten werden o.a. door Weber bij *Echinopsis* ingedeeld, evenals *Eps. Schickendantzii*, doch later weer naar het geslacht *Cereus* teruggeplaatst. In lateren tijd wenschte blijkbaar Spegazzini ook een verhuizing van *Eps. Schickendantzii* naar het geslacht *Cereus*. Uit het volgende zal blijken, dat hiertegen weinig bezwaren te berde kunnen worden gebracht. In de Ges. d. Kakt. Sch. bevindt zich *Cer. Spachianus* in de reeks *Candicantes* K. Sch. in gezelschap van *C. Candicans* Gill., die wij reeds als overgangsvormen noemden, evenals in het ondergeslacht *Trichocereus* Berg., dat later door Riccobono en in navolging van dezen door Britton en Rose tot een zelfstandig geslacht *Trichocereus* Ricc. verheven is.

H. BUNINGH.

(Wordt vervolgd.)

Correspondentie.

Een onzer leden zond ons eene bijdrage onder het opschrift: „Zouden wij het wagen?" waaryan we den inhoud verkort weergeven. Het gaat n.l. om de vergaderingskwestie- en de inzender stelt voor tot het stichten van afdeelingen over te gaan, waar dan onderling de verschillende moeilijkheden besproken zouden kunnen worden en zelfs zoo nu en dan door iemand een lezing gehouden. Hij verwijst naar de bekende Duitsche Kakteen-Verein., waar dit wel gebeurt en stelt dan tenslotte de vraag: „Kan dat ook niet bij ons?"

Mogen we het oordeel onzer leden hieromtrent eerst eens vernemen? Dan zullen we daarna ook ons eigen standpunt nader formuleeren. Eenvoudig is deze kwestie echter niet.

Indien plaatsgebrek zulks niet verhinderde, zou ik gaarne een complete lijst publiceeren van alle cactusgeslachten en -soorten met de talloze synoniemen dezer laatsten. Het zou echter een zoodanige uitbreiding veroorzaken, dat 8 a 10 maal de beschikbare ruimte zou noodig zijn.

Toch wil ik niet nalaten om ten minste van de Geslachten een compleet overzicht te geven, omdat daardoor een beter licht komt te vallen op de indeeling van het nieuwe systeem en dat is werkelijk wel eenige aandacht waard.

Als een uit de asch herrezen *Phenix* verheft het zich boven den chaos van cactusnamen, waarmede het oude systeem, dat bestond uit een aantal onlogische en gewrongen zoogenaamde Geslachten, ons gelukkig maakte.

Toch stemt het wel eenigszins weemoedig, het oude systeem, waarmede wij zoo vertrouwd waren geraakt en dat wel in Prof. Schumann's Gesamtbeschreibung zijn belichaming vond, vaarwel te zeggen, want wij hebben er vrijwel allen begeerig naar gegrepen, toen onze liefde voor de *cactussen* zich wat meer begon te ontplooiën.

Zoo machtig veel hulp hebben wij er aan gehad toen wij, als in het donker tastende, aarzelend de zee van moeilijkheden invoeren die de studie der *Cactaceae* omspoelt en geleidelijk werd het lichter om ons heen en ten slotte was er een tamelijke klaarheid.

Dat heeft het oude systeem voor de meesten onzer bewerkstelligd en het is mij een genoegen dit dankbaar te erkennen.

Doch met het meerdere licht traden gelijktijdig allerlei duistere plaatsen op den voorgrond en zagen wij ons voor, niet door dat systeem op te klaren, ernstiger moeilijkheden geplaatst.

Men begon zich af te vragen, wat wel de oorzaak er van mocht zijn, dat, om eens een willekeurige greep te doen, alleen *Cephalocereus* en *Pilocereus* nevens *Cereus* als Geslacht gehandhaafd werden, of alleen *Ariocarpus* en *Leuchtenbergia* nevens *Echinocactus*, terwijl andere groepen planten, die eveneens, met reden, een eigen geslachtsnaam droegen, dien eigen naam ontnomen werd, zoodat vaak planten, die in vrijwel alle kenmerken van elkaar verschilden, broederlijk in hetzelfde Geslacht werden ondergebracht.

Het zal niet gemakkelijk vallen, hierop een antwoord te vinden en het doet er trouwens ook niet veel meer toe.

Britton en Rose hebben er niet veel aandacht aan gewijd, doch

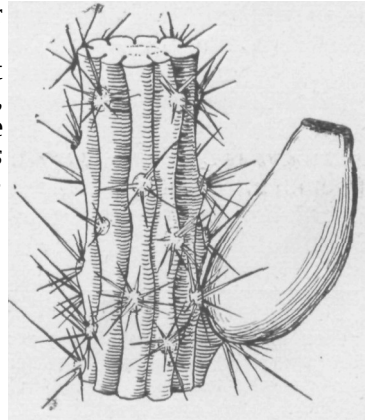

fig. 11. X. 0,6.

Cereus aethiops Haw

flinkweg gescheiden, wat niet bij elkaar hoorde en terzelfdertijd bijeengevoegd wat door haarkloverij was gescheiden, zoodat thans in een zeer overzichtige rij de Geslachten el-kander opvolgen.

En nu ligt het oude systeem achter ons. Wij scheiden er van zooals van de oude woning die wij verlieten voor de nieuwe, moderner ingerichte, die ontegenzeggelijk veel beter is, maar nog zoo erg vreemd,

Wij scheiden niet vijandig gestemd, dat zeker niet, want veeleer hangen wij nog aan de bekende plaatsen, nog voelen wij ons meer één met het oude dan met het ternauwernood gekende nieuwe en wij zullen nog aan veel moeten wennen.

Maar wat wij al van het nieuwe hebben ondervonden, dat is dat het een juist beeld geeft van de verschillende onderdeelen en dier samenhang en dat iedere groep, ieder Geslacht, een scherp afgelijnd deel vormt waardoor het geheel, in groote mate, aan rust wint, immers overzichtelijker is.

Dat daarbij zooveel mogelijk is getracht (dat wil zeggen: wanneer de huidige stand der wetenschap zulks toeliet) om de kloof tusschen beide opvattingen te overbruggen blijkt zonneklaar uit de namen der groepen, waarin bijv. de onderfamilie der Cereae is gesplitst en die voor het meerendeel overeenstemmen met de in het oude systeem gebruikte geslachtsnamen.

Dit blijkt trouwens op veel meer manieren ; ik zal daar echter in deze bladzijden niet verder op ingaan.

Britton en Rose behandelen de Cactussen als behorende tot **én Orde, de Cactales met én Familie, de Cactaceae** en evenals vroeger Prof. Dr. K. Schumann, in zijn „Gesamtbeschreibung der Kakteen“, verdeelen ook zij de

Familie der Cactaceae in 3 onderfamilies en wel in Pereskiae, Opuntiae en Cereae.

De onderfamilie der Pereskiae telt slechts 1 Geslacht *Pereskia* met 19 soorten.

Die der Opuntiae wordt door 8 Geslachten vertegenwoordigd, te weten :

1. *Pereskopsis* met 18 soorten.

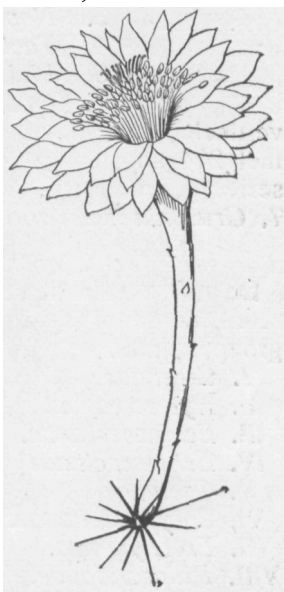

fig. 12. X 0,5
Monvillea insularis
(Hemsl.) Br. et Rose.

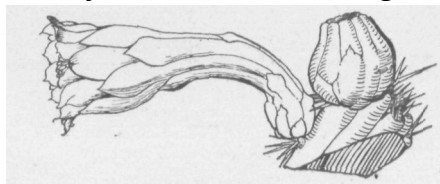

fig. 13. X 0,5
Monvillea diffusa
Br. et Rose spec. nov.

1a. <i>Quiabentia</i>	met 1 soort.
2. <i>Pterocactus</i>	„ 4 soorten.
3. <i>Nopalea</i>	„ 8 „
4. <i>Tacinga</i>	„ 1 soort.
5. <i>Maihuenia</i>	„ 5 soorten.
6. <i>Opuntia</i> , dat weder in 4 ondergeslachten wordt verdeeld, n.1.: <i>Cylindropuntia</i> , <i>Tephrocactus</i> en <i>Platyopuntia</i> met 264 soorten, in 46 series gegroepeerd.	
7. <i>Grusonia</i> met 1 soort.	

De **onderfamilie** der **Cereeae** is gesplitst in 8 groepen, n.1.:

- I. *Cereanae*.
- II. *Hylocereanae*.
- III. *Echinocereanae*.
- IV. *Echinocactanae*.
- V. *Cactanae*.
- VI. *Coryphanthanae*.
- VII. *Epiphyllanae*.
- VIII. *Rhipsalidanae*.

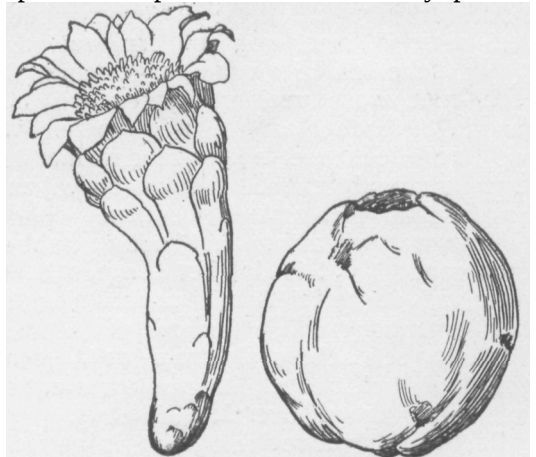

fig. 14. X 0,7

=Groep I, de *Cereanae*, *Cephalocereus russelianus*.
is onderverdeeld in 39 (Otto) Rose.

Geslachten met de volgende namen:

1. <i>Cereus</i>	met 24 soorten.
2. <i>Monvillea</i>	„ 7 „
3. <i>Cephalocereus</i>	„ 48 „
4. <i>Espostoa</i>	„ 1 soort.
5. <i>Browningia</i>	met 1 soort
6. <i>Stetsonia</i>	„ 1 „
7. <i>Escontria</i>	„ 1 „
8. <i>Corryocactus</i>	3 srtn.
9. <i>Pachycereus</i>	10 „
10. <i>Leptocereus</i>	8 „
11. <i>Eulychnia</i>	„ 4 „
12. <i>Lemaireocereus</i>	21 „
13. <i>Erdisia</i>	„ 4 „
14. <i>Bergerocactus</i>	1 soort
15. <i>Leocereus</i>	„ 3 srtn.
16. <i>Wilcoxia</i>	„ 4 „
17. <i>Peniocereus</i>	„ 1 soort
18. <i>Dendrocereus</i>	1 „
19. <i>Machaerocereus</i>	2 srtn.
20. <i>Nyctocereus</i>	„ 5 „

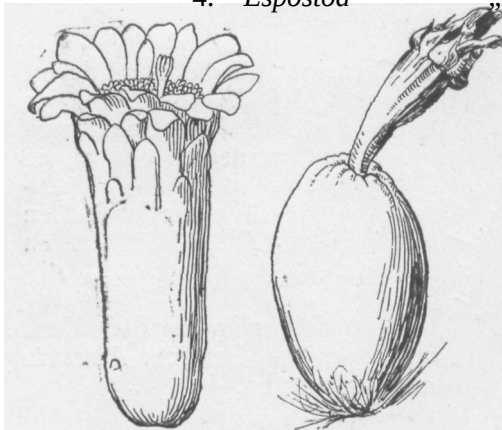

fig. 15. X 0,7
Cephalocereus leucostele.
(Gürke) Br. et Rose.

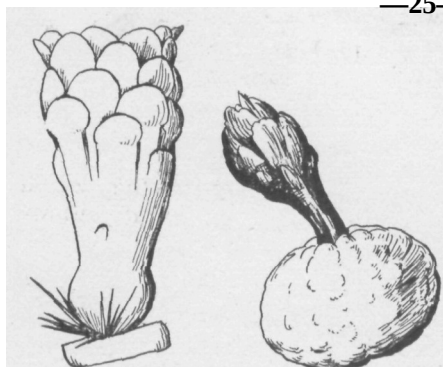

fig. 16. *Cephalocereus deeringii*
Small. X 0,7

21. <i>Brachycereus</i>	met 1 soort.
22. <i>Acanthocereus</i>	„ 7 srtn.
23. <i>Heliocereus</i>	„ 5 „
24. <i>Trichocereus</i>	„ 19 „
25. <i>Jasminocereus</i>	„ 1 soort.
26. <i>Harrisia</i>	„ 17 srtn.
27. <i>Borzacactus</i>	„ 8 „
28. <i>Carnegiea</i>	„ 1 soort.
29. <i>Binghamia</i>	„ 2 srtn.
30. <i>Rathbunia</i>	„ 2 „
31. <i>Arrojadoa</i>	„ 2 „
32. <i>Oreocereus</i>	„ 1 soort.
33. <i>Facheiroa</i>	„ 1 „
34. <i>Cleistocactus</i>	„ 3 srtn.
35. <i>Zehntnerella</i>	„ 1 soort.
36. <i>Lophocereus</i>	met 1 soort.
37. <i>Myrtillocactus</i>	„ 4 soorten.
38. <i>Neoraimondia</i>	„ 1 soort.
39. <i>Neoabbottia</i>	„ 1

Groep II de „*Hylocereanae*” bestaat uit 9 Geslachten.

1. <i>Hylocereus</i>	met 17 soorten.
2. <i>Wilmattea</i>	„ 1 soort.
3. <i>Selenicereus</i>	„ 16 soorten.
4. <i>Mediocactus</i>	„ 2 „
5. <i>Deamia</i>	„ 1 soort.
6. <i>Weberocereus</i>	„ 3 soorten.
7. <i>Werckleocereus</i>	„ 2 „
8. <i>Aporocactus</i>	„ 5 „
9. <i>Strophocactus</i>	„ 1 soort.

Groep III de „*Echinocereanae*” omvat 6 Geslachten.

1. <i>Echinocereus</i>	met 60 soorten.
2. <i>Austrocactus</i>	„ 1 soort.
3. <i>Rebutia</i>	„ 5 soorten.
4. <i>Chamaecereus</i>	„ 1 soort.
5. <i>Lobivia</i>	„ 20 soorten.
6. <i>Echinopsis</i>	„ 28 „

fig. 17. x 0,7
Cephalocereus
robinii.
(Lem.) Br. et Rose.

Groep IV de „*Echinocactanae*” met 28 Geslachten.

1. <i>Denmoza</i>	met 1 soort
2. <i>Ariocarpus</i>	„ 3 soorten.
3. <i>Lophophora</i>	„ 1 soort.
4. <i>Copiapoa</i>	„ 6 soorten.
5. <i>Pediocactus</i>	„ 1 soort.
6. <i>Toumeya</i>	met 1 soort.
7. <i>Epithelantha</i>	„ 1 „
8. <i>Neoporteria</i>	„ 7 soorten.

Werkzaamheden voor het Voorjaar.

1. HET VERPLANTEN.

De Winter nadert spoedig zijn einde en het voorjaar keert weer. Ook de zon heeft al wat meerdere kracht en alles wijst erop, dat het nieuwe leven weder in aantocht is. Zien we naar onze cactussen, dan bemerken we, dat ook deze zich beginnen te herstellen. Hun kleuren worden frisscher, de schedels der Echino's en Echinopsissoorten beginnen te glimmen en de leden der Phyllo's krijgen een meer frischgroene kleur. Hier en daar worden zelfs knoppen zichtbaar in den vorm van kleine pluisjes, die wat daar binnen ligt zorgvuldig verborgen houden, doch die eenmaal ontplooid, ieders bewondering zullen wekken, ook van niet-cactusliefhebbers. Maar tevens is dit tijdperk een waarschuwing voor ons, dat onze planten datgene moeten hebben, wat hen in staat zal stellen dezen zomer te groeien en te bloeien: Voedsel, licht en lucht, versche aarde, zuivere potten, enz. Kortom we moeten aan het werk. Bepalen we ons voorloopig alleen tot het verplanten. Dit is een zaak van veel gewicht. Wanneer we als regel houden, dat groote planten om de 2 of 3 jaar worden overgezet en de kleinere soorten ieder jaar, dan maakt men het niet te druk. Meerdere malen verpotten verdient geen aanbeveling, maar als onze planten slecht groeien, zal men er van zelf wel toe overgaan. Het best geschiedt het verpotten in Maart, behalve bij bloeibare soorten Echinopsis en Phyllocactus, waarmee men wacht tot na den bloei. Mocht ons hiervan de aarde wat dor schijnen, dan verwijderen we voorzichtig de bovenste laag en vullen dit weer aan met verschen grond, zorg dragende het wortelgestel niet te beschadigen. De overige laten we eerst een paar dagen droog staan, opdat de aarde gemakkelijker loslaat. Dan onderzoeken we de wortels. Goede wortels zijn wit van kleur, vast en vleezig, rotte of vergane daarentegen vuil, slap of dor. We snijden nu weg wat er niet aan behoort en laten nu de plant een paar dagen droog liggen, opdat de gemaakte wonden kunnen opdrogen en genezen. Waren de wortels tegen den wand der pot aangegroeid, dan moeten we een pot nemen, die een maatje grooter is, anders houden we dezelfde maat. Te groote potten is schadelijk, maar ook te kleine potten, de z.g.n. miniatuurpotjes gebruike men liever niet, want dit is voor de planten een soort uithongeringssysteem.

En de aarde. Men verschaffe zich in voorraad, wat goed verteerde bladgrond, een weinig klei, wat grof zand en een weinig goed fijn geklopt kalkpuin. Voor Echinopsis, Echinocactus en Mamillaria nemen we $\frac{1}{4}$ bladgrond, $\frac{1}{4}$ klei, $\frac{1}{4}$ grof zand en de rest oude overjarige koemest. Hierbij voegen we wat kalk en stukjes houtskool. Kalk werkt vooral op het doornenstelsel en houdt de aarde vrij van ongedierte. Voor Echinocereus kan men wat minder klei en wat meer zand gebruiken. Cereus houdt van zwaren grond; bij de Phyllocactussen wordt vaak met succes boomaarde toegepast. Hieronder verstaat men, de aarde afkomstig

uit oude holle boomen en het is eigenaardig om te zien, hoe de wortels daarin weten door te dringen. In de natuur groeien de Phyllo's immers ook in een dergelijke aardsoort. Is de aarde klaar gemaakt, dan kan het eigenlijke verplanten beginnen. Men neemt voor de grootere planten een doek in de hand, die men dubbel heeft gevouwen en daarmee houdt men ze stevig vast. De bodem van de goed schoongeboende pot wordt nu bedekt met wat potscherven of kiezelstenen en dan gedeeltelijk gevuld. Men plaatse dan de plant daarop en zorgt dat de wortels in hun natuurlijke stand komen te liggen, waarna men de pot verder stevig aanvult. Planten, die pas verpot zijn, zette men niet dadelijk in de volle zon en men beginne pas na eenige dagen met water geven.

P. PEELS, R'dam.

Cactus-vijanden.

Mijn Cactus-zaailingen naziende, vond ik in November op een der kistjes wel 100 heel kleine zwarte vliegjes, welke lustig rondspeelden om de jonge Cactus-kogeltjes.

Ik dacht eerst dat er geen kwaad bij was, maar toevallig ontdekte ik aan een paar plantjes dat ze er niet gezond uitzagen. Het eene plantje stond geheel los, en toen ik het aanraakte viel het om. Het binnenste deel was geheel uitgevreten en gedeeltelijk rot, er zaten nog een paar vuilwitte larfjes met zwart kopje binnen in.

Mijn vermoeden was juist, dat het vliegje en het larfje samen hoorden, doch om zeker te zijn keek ik eenige boeken na op cactusgebied, en vond in Rothers boek op bladzijde 144 „Der jüngste arge Feind“ Het artikel doorlezende vond ik dat het bedoelde vliegje heet *Sciara* vlieg, en in Amerika thuis hoort.

Er stond verder vermeld dat het diertje in hoofdzaak op jonge zaailingen verzot was en onze mooiste cactussen in gevaar kan brengen en dat de larven zelfs grootere planten aanvreten en uithollen.

Er wordt geen middel aangegeven, alleen tot wegvangen geadviseerd.

Het vliegje is niet te verwisselen met de in Europa voorkomende Mestvlieg; deze is voor de cactussen onschadelijk.

De herfst, winter en voorjaar is de tijd, dat de schadelijke vlieg het meeste voorkomt.

Om het diertje te vangen is het naar mijn meening het beste dat men een gewoon plat 2 cM. breed schilderspenseel met stijve haren neemt, en dit loodrecht op de vliegjes neerdrukt; deze steekt men dan meestal met de haren dood, en men wrijft met de vingers het doode of levende goedje van het penseel af.

De larfjes in den grond heb ik gedood met gewone Brandspiritus, zij kruipen dan meestal uit den grond en liggen dood boven op de aarde.

Dus voorzichtig met dit onschuldig uitzierende volkje.

Kerkrade.

V. G. PLOEM.

De Aloëkultuur op onze West-Indische eilanden.

Op de algemeene ledenvergadering van de Ned. Ver. voor Geneeskruidentuinen, gehouden te Amsterdam op Zaterdag 12 Jan. j.l. heeft Prof. W. C. de Graaf uit Utrecht een voordracht gehouden over de Aloëkultuur op onze West-Indische eilanden, waaraan we het volgende ontleenen.

Onder Aloë verstaat men in de geneeskunde het ingedampte sap, dat gevloeid is uit de afgesneden bladeren van soorten van het geslacht Aloë, een bij uitstek Zuid- en Oost-Afrikaanschplantengeslacht, dat zich door een rozet van dikke vleezige, in den regel langs de randen gestekelde bladeren kenmerkt. De stam is nu eens zeer kort en gedrongen, dan weder bij andere soorten hoog, maar draagt steeds aan den top de bladerroset, waartussen zich de bloeistengel ontwikkelt, welke soms meters hoog wordt en aan den kop een tros van gele of oranje buisvormige bloemen ontwikkelt.

Het zijn de Arabieren geweest, die van uit hun vaderland door Noord-Afrika, tenslotte over Spanje de bij hen inheemsche Aloë vera (*A. vulgaris*) door het geheele Middellandsche gebied hebben verspreid.

Het is deze Aloësoort, welke men omstreeks 1650 op de Antillen heeft overgeplant, en welke sedert het begin der vorige eeuw ook op onze West-Indische Archipel in kuituur is genomen. Jaarlijks leveren deze eilanden ongeveer 200.000 K.G. Aloë op welke voor 90% door het eiland Aruba wordt geproduceerd, daarna door Bonaire en ten slotte voor een zeer gering bedrag door Curacao. De Aloë is een typische xerophyt, welke alzoo in staat is met succes aan de schadelijke inwerking der droogte weerstand te bieden, dus zich bij uitstek leent voor de kuituur op de genoemde eilanden. Men kweekt de planten in rijen, welke 50 cM. van elkander liggen, op een onderlinge afstand van 25 a 30 cM. De bladeren werden, wanneer de planten goed zijn aangeslagen, afgesneden en in zoogenaamde lekbakken opgestapeld. Hierin vloeit het uitstroomende sap en dit wordt in de fabriek ingedampt, zoodat het voor verzending gereed is. Gewoonlijk komt het als „Barbados" Aloë in kisten van 30—60 K.G. in den handel.

H.

Etiketten.

Naar aanleiding der correspondentie over het beschrijven van zinken steeketiketten in het vorig nummer van „Succulenta" deelt de heer J. G. Sloff te Bergen op Zoom ons mede, dat de „onuitwischbare inkt", welke o.a. de bloembollenfirma C. G. van Tubergen Jr. te Haarlem aanbiedt voor f 0.45 het fleschje, uitstekend voldoet, ook voor het beschrijven van etiketten, welke buiten staan.

De heer H. P. Middendorp te Rotterdam schrijft hierover nog het volgende :

In het zoo juist ontvangen Januarinumnummer van „Succulenta" las ik een vraag over het beschrijven van zink, gebruikt als

steeketiket. Dit brengt mij op het idee over het artikel „Steeketiketten" een praatje te houden.

Het doel dezer plankjes behoeft ik niet nader te bespreken, wel of het artikel beantwoordt op de meest praktische en minst hinderlijke wijze aan het doel, wanneer ze in gebruik zijn bij een particulier.

De vraag naar de beste manier van beschrijven van zink sluit de afkeuring van hout reeds in zich. Dat lompe plankje in een klein stekpotje maakt het noodig de stek in een ander potje te zetten wegens gebrek aan ruimte; ook bij groote potten is het nu niet bepaald een versiering te noemen.

Een steeketiket van zink is duurzamer, minder lomp van model, minder sprekend van kleur, dus heeft het al veel vóór, maar rest toch nog het beschrijven.

Al deze dingen hebben mij een systeem doen aannemen, dat mij best bevalt. Ik heb gekocht een stukje zink, hoe dunner hoe goedkooper en gemakkelijker te bewerken; daarvan maakte ik reepjes van 1 cM. breed en plus minus 6 cM. lang. Ik kocht tevens een doosje met 9 stalen ponsen er in om de cijfers van 0 tot 9 te kunnen inslaan. Daarmee nummerde ik de reepjes zink van 1 tot enz. Ik heb alzoo in groote en kleine potten een steeketiket van zink, breed 1 cM. en 2 a 3 cM. boven de pot uitstekend, voorzien van een nummer, dat er nooit afgaat, en welk etiket nooit te vernieuwen is, tenzij het zoek raakt.

Elk nummer heeft een kaart en daarop staat behalve de naam, alles wat mij van een plant zoo interesseert, dat ik het moet of wil onthouden.

De bloei van een *Amaryllus* b.v. heeft men min of meer in handen; de datum van bloeien wordt op de kaart genoteerd, daardoor kan ik het volgende jaar zien, dat ik niet een laatgebloeid hebbende ga forceeren; de bol krijgt dan de hem toekomende rust.

Ik heb in Maart 1923 een *Phyl.* in bloei gehad en dezelfde plant bloeide in September weer.

Dit zijn dingen om te noteeren en het is o zoo aardig als men van een plant zonder zich in te spannen de levensloop kan nagaan.

Boekbespreking.

CACTUS CULTURE, door WILLIAM WATSON. Uitgave: The Bazaar Exchange & Mart Office, Windsor House, Londen, 1920, met 66 fig. en 6 platen.

Een onzer leden was zoo vriendelijk de aandacht te vestigen op bovengenoemde uitgave. Waar we reeds zoo vaak Duitsche werkjes in *Succulenta* zagen aangekondigd en tot onze groote vreugde ook een tweetal oorspronkelijke Hollandsche mochten begroeten, kan het geen kwaad onze liefhebberij ook nog eens van Engelsche zijde belicht te zien. De nieuwe nomenclatuur van Britton en Rose wordt in den aanhef wel genoemd, doch om

practische redenen maakt de schrijver, die jarenlang aan den beroemden Engelschen lantentuin van Kew verbonden was, liever gebruik van den daar geldende naamgeving (*Index Kewensis*).

Het boekje geeft eenvoudige wenken omtrent de kuituur en verder een reeks van korte soortbeschrijvingen. Het geslacht *Echinocereus* is bij *Cereus* gevoegd, waardoor dit dus nog meer een allegaartje wordt. Veel nieuws staat er niet in, doch het geheel kan als zeer lezenswaardig aan onze leden worden aanbevolen.

CONTRIBUTIONS, from the U. S. National Herbarium, Vol 16 (1912—1916. Uitgave van het Smithsonian Institution. Washington.

Bij het doorlezen van deze bijdragen, die betrekking hebben op de vorderingen van het botanisch onderzoek der U. S. A. moet ons telkens weer de opmerking ontvallen, wat schitterend pionierswerk wordt er tegenwoordig door de Amerikanen op dit gebied verricht en wat een prachtig terrein van onderzoekingen ligt er nog braak in deze uitgestrekte en schier onbewoonde woestijngebieden voor ondernemende en kundige onderzoekers, die zich daarenboven een steun zeker weten van een rijk en machtig Instituut, dat op onbekrompen wijze de volledige uitgave en illustratie mogelijk maakt der door hen bereikte resultaten. Slechts enkele artikelen willen we aanstippen die betrekking hebben op ontdekkingsreizen door dit onafzienbare gebied; de systematische studies van Britton en Rose, die erin staan, zijn door hen verwerkt tot hun groote standaardwerk en hiervan wordt door onzen Voorzitter reeds een overzicht gegeven.

Allereerst vermelden we dan een tocht uitgaande van Tucson (Arizona) in Z.W. richting naar de golf van Californië, dus op Mexicaansch gebied.

In dezen noordelijken uithoek der provincie Sonora bevindt zich een oud-vulkanisch gebergte, de Pinacate Mountains en hier werden verschillende vondsten gedaan hoewel geen nieuwe soorten werden ontdekt. Van de Reuzen-cactus *Carnegie gigantea* werd een exemplaar gezien, dat 60 voet hoog was en 9 zijtakken bezat, voor kamerkasje dus minder geschikt. Verder trof men een *Lemaireocereus thurberi* aan met 22 zuilen, waarvan de grootste de respectabele lengte van 20 voet bezat. Onder de *Opuntia*'s moet genoemd worden *O. bigelovii* Eng. een plant, die door zijn prachtbestekeling op eenigen afstand een schitterenden indruk maakt. Van sommige soorten werden planten of zaden naar den plantentuin te Washington gestuurd.

Een tweede tocht is die van F. A. Goldman naar Neder-Californië. Dit zonderlinge schiereiland behoort tot Mexico, waarmee het in het Noorden door een smalle strook lands verbonden is, ter plaatse, waar de Coloradorivier valt in de Golf van Californië. Het was nog slechts weinig onderzocht en zoo kon men dus verwachten, dat er heel wat merkwaardigs voor den dag zou komen, wat ook inderdaad het geval bleek. Allereerst ver-

melden we een vijftal nieuwe Agaves, die door den grooten Agaven-kenner Dr. William Trelease beschreven zijn als *A. nelsoni*, *cerulata*, *promontorii*, *vexans* en *goldiniana*. Al deze planten werden bloeiend aangetroffen, wat het determineeren zeer vergemakkelijkte. Van de Crassulaceen noemen we *Dudleya anthoni* Rose, een plant met bloeistengels van meer dan een meter, die met haar lichtgekleurde bepoederde bladeren effectvol afstak tegen de donkere rotsbodem. (Zie: De Vetplanten van J. J. Verbeek Wolthuys, pag. 33).

Tenslotte dan de eigenlijke cactussen, waaraan er een 17-tal werden afgebeeld. Eene opsomming te geven van alle soorten die men op deze tocht heeft aangetroffen zou weinig nut hebben, we mogen dus volstaan met er slechts enkele van te noemen, die om een of andere reden merkwaardig zijn. In de nabijheid van de Kaap werd hij opmerkzaam gemaakt op de *Reuzen-Viznago* van het eiland Cerralvo en inderdaad vond hij bij zijn bezoek aan het eiland deze plant tamelijk algemeen. Het bleek te zijn: *Echinocactus digueti* Web. doch deze had de voor een *Echinocactus* niet gangbare afmetingen van bijna $2\frac{1}{2}$ Meter hoogte bij een omtrek van twee Meter. Dit was dan ook wel een zeer groot exemplaar, want de meesten varieerden tusschen de 1—2 M. Van *Lemaireocereus thurberi*, de Orgelpijp-cactus werden de vruchten gegeten evenals dit het geval bleek met die van *L. gummosus*. Een zeer bijzondere plant was ook de *Lemaireocereus eruca*, die tot drie meter lange stengels maakte welke over den grond kropen, zoodat ze wel iets, weg hadden van dikke groene rupsen. De jongste uiteinden staken hun toppen gewoonlijk een eindje omhoog, doch aan het achtereinde stierven de stengels langzamerhand af, zoodat ze zich in den loop der jaren verplaatsen. De woestijnvossen vonden onder deze uitloopers een geschikte schuilplaats. Dat ook de bevolking wel aandacht schenkt aan deze zonderlinge plantenvormen blijkt wel uit het feit, dat enkele namen hadden en tevens dat men goed op de hoogte was van het nuttig gebruik, dat er van de vruchten of andere plantendeelen te maken was. H.

Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN.

Mej. M. Thomas	Amsterdam	Leidschekade 61.
Mej. A. Ploeger	„	Nassaukade 169.
Mej. M. Menges	Zandvoort	Zandvoortschelaan 13.
A. Willemse	Rotterdam	Volmarijnstr. 155 B.
R. J. Wisselink	Dieren	Middelhovenstr. 8.
H. v. d. Meer	Winschoten	Steringa Kuiperweg 5.
W. Brandsma	Thezing (Gr.)	Hoofd Bijz. School
H. Kleyn	Amsterdam	Witte de Withstr. 149 III.
Mevr. F. Stapff	„	Westerpark 88.
Mevr. L. A. Schorer—v. Hoytema	Culemborg	's Heerenhof.
A. J. Zöllner	Rotterdam	Berkelschelaan 15a.

O. Cornelissen	Amsterdam	Jacob Marisstr. 14.
E. Kliphuis	Hoogezand	NZ. B. no. 71.
P. Keuzenkamp	Amstelveen	Nieuwe Karselaan F 475.
H. Vermeulen	Winschoten	Oranjestraat.
E. E. van der Voo	Hekendorp (Z.-H.)	Biol. Stud.
H. de Langen	Amsterdam	Rozengracht 25.
Mevr. L. de Boer—	Oosterhoff	Nieuweschans Bunderweg.

RECTIFICATIE. In het Januari nummer werd als nieuw lid genoemd, Mevr. W. H. Willems te Enschede. Dit schijnt op een misverstand te verstaan, zoodat genoemde dus *geen* lid is.

De gratis stekken voor nieuwe leden. Zoo spoedig mogelijk als de weersomstandigheden het toelaten, zal met de verzending der stekken worden begonnen. Als vaste regel geldt, dat dit eerst geschiedt na inzending der contributie. Wie gebruik maakt van het formulier dat hem door den secretaris is toegezonden, zal daar aan de achterzijde het desbetreffend verzoek vermeld vinden, de anderen gelieven dit even op de strook der postwissel te zetten, daar de penningmeester zich ook dit jaar weer zal belasten met de verzending der stekken. Mocht er ondanks onze nauwkeurige administratie toch nog iemand vergeten worden, dan is een kleine herinnering per briefkaart voldoende.

PRIJSCOURANTEN. Wederom ontvingen we de catalogus van de firma Haage & Schmidt, te Erfurt. Het aantal soorten schijnt zich langzamerhand wat uit te breiden, althans we merken enkele nieuwe namen op, vermoedelijk importen. Als betalingsvoorwaarde geldt voor ons 1 gulden is 1.60 Goudmark. Bepaald goedkoop kunnen we deze firma niet meer noemen.

Verder kregen we van F. A. Haage Jr., te Erfurt een prijslijst met een speciale aanbieding van importen. Hiervan vermelden we alleen een drietal miniatuur-Mamillaria's waarvan de namen nog niet vaststaan, doch die reeds bij een doorsnede van 1 cM. bloeibaar heeten te zijn, en verder uitmunten door een bijzonder sierlijke bestekeling. Bij de voor ons gunstige omrekening 1 gulden is 2 goudmarken, kosten deze plantjes 1—2 gulden.

H.

Ook van den heer Fr. De Laet te Contich ontvingen wij als naar gewoonte, de catalogus van Cactussen en Vetplanten. De prijzen zijn in Belgische francs en derhalve voor ons zeer billijk, te meer, daar zooals bekend is, de heer De Laet soortechte en kerngezonde planten levert, terwijl de levering niet lang op zich laat wachten.

G. D. D.

BIBLIOTHEEK. Van den heer Schorer te Culemborg in dank ontvangen :

41. J. J. VERBEEK WOLTHUYS. De Vetplanten, Cultuur, geslachten en soorten. A'dam/Assen 1923.

42. Idem. De Cactussen. Handleiding voor de verzorging en het aanleggen van verzamelingen van planten uit de familie der Cactaceae. A'dam/Assen 1923.

RUILRUBRIEK. Ik heb dit voorjaar eenige honderden zaailingen af te geven in ruil tegen andere, voor beginnende liefhebbers desgewenscht ook voor matigen prijs te koop. Correspondentie te richten aan V. G. Ploem te Kerkrade (Veldkuilstr. 8).

Wegens plaatsruimte te koop een kamerkas met bijbehorende tafel. Afmetingen kas 115 CM. lang, 75 cM. breed en 95 cM. hoog, plaats biedende voor pl.m. 70 groote en kleine planten. Afmetingen tafel 120 X 80 X 75 cM. Aanvragen te richten tot J. A. Knebel, te Rotterdam (Spiegelnisserkade 21 A., 2e etage).

Ledenlijst 1924.

P. Keuzenkamp	Amstelveen	Nieuwe Karselaan F 475
J. Uri	„	Amstelveensche weg F 513
Mevr. M. Gerlach-v. Rhijn	Amersfoort	Utrechtsche weg 109
Dames Kam	„	't Laantje 6
B. Reijnvaan	„	Wijerstraat 9
P. v. Stralen Jr.	„	Tuinbouwwakonderwijzer
W. C. J. Viveen	„	Pieter Bothlaan 54
J. Bicker	Amsterdam	Kerkstraat 160
J. W. van Beek	„	Zoutkeetsplein 16 III
Mevr. Wed. F. L. van Belkum-Paarrel	„	v. d. Pekstr. 51 o/IJ
J. J. M. van Bergen	„	Joh. Verhulststr. 97
V. Bing	„	Amstelveensche weg 152
Mevr. F. de Bruyn Hofstee	„	Bilderdijskade 15
O. Cornelissen	„	Jacob Marisstraat 14
A. Demmink	„ 1e	Atjehstr. 35
Mej. W. Druyvestein	„	Keizersgracht 532
W. J. van Essen	„ 1e	Atjehstr. 158huis
P. Fray	„	Monnikenstr. 17
J. A. Gosseling	„	Singel 25
Mevr. Hermse	„	Hotel de 1' Europe
Mej. M. C. Karsten	„	Lomanstr. 16
H. Kleyn	„	Witte de Withstraat 149III
J. de Konijn	„	Tollenstr. 108
A. Koppejan	„	Tasmanstr. 65II
H. de Langen	„	Rozengracht 25
G. Leonhardt	„	P. Potterstr. 18
Mevr. Meyer-Bargeboer	„	Oranje Nassaulaan 42 (Vondelpark)
G. J. Mol	„	Lamys Nekstr. 30III
Nieuwenhoff	„	Tasmanstr. 23huis
Mej. A. Ploeger	„	Nassaukade 169
Mevr. I. Ploeger	„	Dacostaplein 11
J. Poldermans	„	Borgerstr. 115
Postma	„	3e Oosterparkstr. 21 huis
J. C. v. Ruyven	„	Singel 453
N. Schoen	„	Buiksloot 123A
H. Schutjes	„	Krugerplein 16I

A. Spakier	Amsterdam	Vondelstr. 93
Mevr. F. Stapff	„	Westerpark 88
S. W. P. van Sijpveld	„	van Woustr. 245huis
Mej. M. Thomas	„	Leidschekade 61
J. Verschuur p/a. Wed. Wigbout	„	Uithoornstr. 19II
J. Visser	„	Saenburgerdwarsstr. 4
J. A. van Vliet	„	Ostadestr. 15huis
T. A. M. Widman	„	Westerstr. 74II
C. R. Willems	„	Talmastr. 12III
H. Witte	„	Sloterdijkstr. 7I (Wijk 16)
Mej. R. Petri	. Arnhem	Sonsbeeksingel 7
Mej. M. Kroes	Baarn	Faas Eliaslaan 3
J. J. Mekel	Bedum	
Mej. C. Lycklama a Nijeholt	Berg en Dal (bij Nijmegen)	Apostelenweg 72
J. F. Bevin Jr.	Bergen op Zoom	Wouschestr. 14
Jan G. Sloff	„	Halstersche weg D 46 f
P. P. v. d. Bergh v. Eysinga	Bilthoven	Villa „Hilda" Merellaan
Jonkv. O. Bar. v. Boetzelaer	„	„de Bremhorst"
E. W. Scholten	Bloemendaal	Huize „Kinheim"
P. v. d. Biggelaar	Breda	Ginnekenweg 51
Ed. van Genk	„	Korte Brugstr.
Mevr. C. Lugten Visser	Breukelen	Villa „Marjancla" Rijkstr.w.
Mevr. Wed. D. W. v. Wijk Mertens	Buren (Geld.)	
Mevr. Wed. W. H. Berghuis	Bussum	Nieuwe Laan 5
L. Schorer	Culemborg	„'s Heerenhof"
Mevr. L. A. Schorer	„	„'s Heerenhof"
J. F. Carrière	Delft	Kanaalstraat 7
E. H. J. Cunaeus	„	Poortlandlaan 35
Mej. N. Senf	„	Nieuwe Plantage 72
H. van Brussel	Deventer	Groote Poot
B. Daneel	„	Korte Zandstraat
G. J. Nieuwenhuis	„	Heuvelstraat 14
T. Spijker	„	Hoogestraat 36
G. Sterken	„	Welle 15
R. J. Wisselink	Dieren	Middelhovenstraat 8
A. D. Rozendal	Dockum	
Mej.denTakvanPoortvliet	Domburg	(Zeel.) „Loverendale"
A. Boers	Dordrecht	Weerhuisplein 27
J. de Bruyn	„	Violenstraat 8
A. Lodder	„	Bilderdijkstraat 10 rood
Pastoor Rooswinkel	Ede (Geld.)	Stationsweg 50
E. v. d. Arend	Egmond a/d Hoef	Schoolstraat
Dr. H. W. de Boer	Enschede	Min. Loudonlaan 15
H. W. A. de Bruyn	„	Oldenzaalschestraat 130
Mej. Menko Kooperberg	Enschede	Rembrandtlaan 20
L. H. Struyvé	„	Emmastraat 145
F. Thormann	„	W. de Clercqstr. 56
Ver. v. Aq. Terr. E. Ins.		
liefh. p. a. A. Nijhuis	„	Spelbergweg 43

J. Vinkenburg	Enschede	Parkweg 101
J. Volkers	„	Pyrmontstr. 21
C. H. Wessel p. a. fam.		
Lammers	„	Haaksbergerstr. 39
J. Lunter Swildens	Franeke	
D. Meyer	„	Dijkstr. 31
C. v. Woerden	Frederiksoord	p. a. H. G. Kemper
J. de Groot	Giessendam	H. d. Sch.
S. G. Kooistra	Goënga	(Fr.)
Mej. E. Kuypers	Gorinchem	Arkelstr. A. 496
M. L. Spruyt	Gorredijk	Notaris
F. E. Blaauw	'sGraveland	„Gooilust"
Mevr. van Beresteyn	's Gravenhage	v. Stolkweg 31
G. Blokhuis	„	v. d. Eyndestr.
C. Bommeljé	„	Molenaarstr. 40 Laakkwartier
Mevr. G. J. S. Boucher	„	v. Imhoffplein 5
Mevr. Carrière	„	Trompstr. 69
A. van Dijk	„	v. Swindenstr. 6
P. C. van de Graaf	„	Elandstr. 14
Mr. W. G. A. v. Haeften	„	Javastraat la
L. v. Hamburg	„	Abeelstr. 12
C. L. Harders	„	Joh. de Withlaan 18
Th. Jansen	„	Kon. Emmakade 148
J. M. Middelbraad	„	Oranjeplein 3
A. Mijs	„	2e Schuytstr. 264
W. H. Noteboom	„	Berberisstr. 60
Mevr. Pické Byleveld	„	Celebesstr. 98
Mevr. de Ridder Ledeboer	„	Statenlaan 97
D. van Spanje	„	Charlotte de Bourbonstr. 222
H. v. d. Vegte	„	Kempstr. 79
J. J. Verbeek Wolthuys	„	Molenaarstr. 35 Laakkwartier
A. de Voogd	„	Sweelinkstr. 117
D. M. de Zwaan	„	Klimopstr. 2
Alb. Hölzenspies	Grevenbicht	(Limb.)
Mej. M. Copijn	Groenekan bij	Utrecht Huize „Welgelegen"
C. J. Reisinger	Haamstede	(Schouwen)
J. C. v. d. Bilt	Haarlem	Oranjeboomstr. 129rood
J. Kwantes	„	Hofdijkstr. 17
H. R. Mulder Jr.	„	Nieuwe Gracht 3
J. D. Mulder	„	Kenastr. 2
F. J. Neuman	„	Dacostastr. 10
J. Philippo	„	v. Beresteynstr. 10
H. de Ruyter	„	Fabriciusstr. 54
Mevr. P. J. Schiering—		
v. Musscher	„	Bakennessengracht 72
Teylers' Stichting	„	Spaarne
P. W. de Wolf	„	M. v. Heemskerkstr. 2
D. J. v. Brummen	Hardinxsveld	
P. J. van Dort	Heemstede	Meerweg

D. Fennema	Heemstede	Bronsteeweg 96
S. P. C. v. Romunde	Heesch bij Oss	
W. B. Leenheer	Heinenoord	
E. E. van der Voo	Hek en Dorp (Z.H.)	Biol. Stud.
W. H. Elinga	Helder	Wilhelminastr. 4
J. Leeuw	„ 1e	Wilhelminadwarstr. 2a
P. Fentener v. Vlissingen	Helmond	Huize „Vuurdoorn"
J. B. Kam	„	Fabrikant
E. Kruidhof	„	P. H. Laan 10
M. Q. J. Meijer	Hengelo (O.)	Bloemist
Baron v. Omphal Mulert	„	Huize „De Belder"
D. C. de Feijfer	's-Hertogenbosch	Zuid Willemsvaart 125
Johs. Pronk	Hillegersberg	Juliana v. Stolberglaan
J. B. C. Bergmaan	Hilversum	Torenlaan 35
Mevr. Th. v. Hoytema	„	Roeltjesweg 27
E. Labarre	„	Borneolaan 2
B. Lamaker	„	Tesselschadelaan 2
P. Reineke	„	Susannapark 8
Chr. de Ringh	„	v. Ostadelaan 23
E. Kliphuis	Hoogezand N.z.	(B 71) kweeker
G. D. Duursma	Huizum	B 185
J. Stienstra	St. Jacobi-Parochie	
IJ. Tjepkema	„	
E. Dokter	Kampen	Witte Waal v. Stoetwegenstr. 22
Joh. Jonker	„	Veenvalckstr. 8
B. D. van Loghem	„	Oudestraat 162
J. L. van Willigen	Kapelle (Zuid Beveland)	Nieuwe weg A 139
Mevr. A. v. Beuningen— Eschaurier	Kerk-Avezaath	Huize „Thedingsweert"
A. A. van Mourik	„	
V. G. Ploem	Kerkrade	Veldkuilstr. 8
K. Bourgonje	Leeuwarden	Fabriekssteeg V 39
Gemeentewerken	„	Afd. Plantsoenen
T. B. v. d. Kooi	„	Stienserweg 178
T. v. d. Wey	„	Schrans D 48
D. J. van Driesum	Leiden	Mare 76
Dr. E. D. van Oort	„	Zoeterw. Singel 1
K. van Buuren	Lochum	Wilhelminalaan 20
L. Wiersma Ezn.	„	Arts
M. Verhoog	Monster	Koopman
W. Eden Hzn.	Muntendam (Gr.)	Land- en Tuinb. ond.
J. H. Prummel	Musselkanaal	
C. L. Momna	Naaldwijk	Koningstraat 48
Mevr. H. Bolt Ritzema	Nw. Pekela	
Mevr. L. de Boer—Oosthoff	Nieuweschans	Bunderweg
Mevr. L. j. van Briel		
Sasse—Kooy	Nieuwveen Z.-H.	Huize „Sassenoord"
J. v. Hassel Jzn.	Nijkerk (Geld.)	Gasthuisstr.
Mej. A. Hudig	Nijmegen	„Kwakkenberg"

K. de Jong Mzn.	Nijmegen	„De Westerhelling"
Mej. Storm van Leeuwen	Noordwijk	Villa „Zeehorst"
E. O. Baron v. Boetzelaer	Oegstgeest	Kwaakbrug
J. H. van Dijk	Oisterwijk	R. K. Gasthuis Udenhout- scheweg C 22.
Dr. J. E. Klomp	Oldebroek	
Beekman	Olst (Geld.)	
Jonkvr. A. Wittewaal van Stoetwegen	Oosterbeek	Mariënberg
J. C. Brouwerens	Oostzaan-Tuindorp	Kometensingel 273.
P. L. G. van Leeuwen	„	Kometensingel 77
J. K. de Jong	Opeinde(Sm.)	Mach. Zuivelfabr.
J. Cunen	Oss	Kerkstraat 4
M. Ehrit	Overschie	Dorpsstraat
Zuster F. J. Althof	Poortugaal	Psych. Inr. „Maasond"
H. Degen	„	Chef Tuinb.bedrijf „
J. A. de Jong	Ravestein	Onderw.
Th. M. Buldens Brack	Reeuwijk (Z.-H.)	Huize „Voorzorg"
M. G. van Gelder	Renkum	Schaapsdrift 20
Mevr. Wed. S. de Ridder	Retranchement	Zeeland
A. Schreurs	Roermond	Kapellerlaan 39
Mevr. Frans v. Gilze	Roosendaal	Markt 79
J. Bakker	Rotterdam	Graaf Florisstr. 95
Dipl. Ing. H. Buningh	„	C. P. Thielestr. 5b
M. H. Doesburg	„	v. Alkemadestr. 46b
F. H. Esser	Rotterdam	Mathenesserlaan 362b
G. Franzen	„	v. Heusdenstr. 17a
C. J. de Haas	„	Oosterstr. 22c
P. Hans	„	Voorschoterlaan 226
M. Heyboer	„	Speelmanstr. 90
J. M. van den Houten	„	Mathenesserlaan 364
J. J. Huldy	„	Gerard Scholtenstr. 956
J. E. Jurriaanse	„	Schiekade 75
J. Knebel	„	Spiegelnisserkade 21
C. Kuiper	„	Kaatsbaan 8
Mej. I. Mees	„	Parklaan 16
H. P. Middendorp	„	Crooswijkschekade 12B
A. W. Moerdijk	„	Schieveenstr. 48
J. Opmeer	„	Bellevoystr. 25b
P. Peels	„	Volmarijnstr. 142a
H. J. W. Pet	„	Tochtstr. 75
Mej. Th. E. Slis	„	Heemraadsingel 174
A. Willemse	„	Volmarijnstr. 155D
A. J. Zöllner	„	Berkelschelaan 15a
Mej. J. Flinterman	Rijswijk (Z.H.)	Regentesselaan 15
Frens Benden	Schaesberg (L.)	Tuinier Kast. „Strijthagen"
L. Melchior	Schagen (N.H.)	
Mevr. H. M. v. d. Ven— Meissner	Schalkhaar bij Deventer	Lariksenbosch

Mej. J. B. Wijnveld	Schiedam	1e Tuinsingel 20
J. Hoppenbrouwer	Schoten bij	Haarlem, Gen. Lareijslr. 16
IJ. J. v. Wijngaarden Pz.	Sliedrecht	
L. Westra	Smilde	Notaris
J. L. Bakker	Sneek	Grootzand 31
H. Hofstra	"	Wijde Noorderhorne
L. v. d. Weij	"	Oosterdijk
D. N. van Nes	Soestdijk	„De Bloemert"
C. W. K. du Boeuff	Sommelsdijk	
Hub. P. Dings	Tegelen	Spoorstraat 58
W. H. Erwick	Terneuzen	Steenbergerlaan 30
W. Brandsma	Thezingen (G.)	H. d. Bijz. Sch.
J. A. Heuff Ezn.	Tiel	Huize „Walstede"
Mevr. E. L. Hooff		
Hasselaar—Duyvis	"	
A. van Meerten	"	Voor de Kijkuit
Mevr. K. Jansen—Franken	Tilburg	Korvelscheweg
C. A. Hiebendaal	Ubbergen	
J. J. C. Abeling	Utrecht	Muntstraat 8 bis
T. C. Bosboom	Utrecht	Leistraat 14
C. Th. Bosselaar	"	Huygensstr. 17
B. Dons	"	Snelliuskade 1 bis
Mevr. Groenhuizen	"	v. Oldenbarneveltlaan 1
Mevr. de Groot de Ligt	"	Stationsstr. 3
Mevr. J. E. Huysinga	"	Heerenstr. 43
H. de Jager p. a. Mevr. Klomp	"	Hugo de Grootstr. 36bis
J. Jonkman	"	Waalstr. 14
C. A. Koker	"	Parkstraat 4
Joh. de Leers	"	Dacostakade 46
A. Montfoort	"	Kapelstr. 77
D. Roep	"	Oudwijkerdwardsstr. 90
A. Schoemaker	"	Zenithstr. 6
R. Schoonheim	"	Slagtsteeg 3
H. F. Schreuder	"	Bloemstraat 71
E. Vink	"	Kanaalweg 192bis
A. Voorwindt	"	Olijfboomstr. 16
C. de Vries	"	Catharynesingel 26bis
C. G. Wagenaar	"	Obrechtstr. 49
Mevr. M. v. d. Witt—v. Stam	"	Voorstr. 90
Fred. te Winkel	"	Joh. Seb. Bachstr. 31
		(oog in Al)
A. Woessel Kooy	"	Diaconessenhuis
Mevr. H. J. Wilkens	Duintjer	„Buitenwoel"
H. J. Bakhuis	Veendam	Gem. Heerde
B. Campanjen	Veessen	Hendr. Avelingstr. 3
Jacq. Hofmans	Velp (Geld.)	Sigarenkiosk
Ed. Nettesheim	Venlo	
J. H. J. v. Wylick	"	Roermondschestr. 31
P. J. Hendriksen	Vlaardingen	2e Leyden v. Gaelstr. 106

J. C. Kortland	Vlaardingen	Spoorsingel 93
J. v. d. Ligt	„	2e Spoorstr. 7
P. J. Walrave	„	Schiedamscheweg
H. G. de Smit	Voorburg	Oranjelust 86
Mevr. Zwart	„	Achterweg 186
W. G. Gussekloo	Voorschoten	„Duivenvoorde"
Mej. M. Suylingh	Vught (N.-B.)	Huize „de Elzenburgh"
C. J. van Holst v. Ingen	Wageningen	Straatweg 18
Mej. Nelly Vinkenburg	„	Bergstraat 1
Prof. A. M. Sprenger	„	Hoogstraat 4
Mevr. H. M. B. Elout— Voorbeyer	Wassenaar	„t Huis Schalder"
O. Huesman p. a. P. Dalmulder	Weesp	Roskamstr. 19
H. v. d. Meer	Winschoten	Steringa Kuiperweg 5
H. Vermeulen	„	Oranjestraat
Mevr. L. Baelde	Woerden	Stationsweg
J. Schroevers	Wormerveer	Marktstraat 81
J. H. Rekveld	IJsselmuider	(bij Kampen) bloemist
Mej. M. Menges	Zandvoort	Zandvoortschelaan 13
F. Schreuder	Zwammerdam	Arts
H. A. Fikke	Zwolle	Hoogstr. 18
Joh. J. de Jong	„	Rhynvis Feithlaan 4
K. J. L. de Leers	„	Mauritsstraat 58 A
<i>Buitenlandsche Leden.</i>		
J. F. Schill	Brissago	Canton Zessin (Zwitserland) Villa S. Mauro
G. M. v. Blankensteyn	Madrid	Quinta del Barro
W. Demmer	„	„
H. F. Klein		
W. van Nahuys	Palembang (Ned. O.-I.)	Land- en Tuinbouwhoeve „Zuid Sumatra"
Rob. Buchholz	Rathenow	(Duitschland)

Een botanisch wonder.

In het „Haagsche Volk" van 9 Januari 1924 schrijft v. E.:

Een ieder, die Cactussen kweekt of gekweekt heeft, zal weten dat sommige soorten zich zeer goed laten zaaien in een gesloten fleschje. Gedurende 1 a 1 1/2 jaar kunnen de kleintjes het in hun glazen huisjes wel uithouden, dan zijn de voedingsstoffen aan de aarde onttrokken en worden de plantjes overgezet.

Dit ter inleiding. Hier volgt de proef, in 1893 door Dr. Rust in Hannover genomen. Dr. Rust plantte in genoemd jaar een jonge cactus — *Echinopsis multiplex* — in een medicijnfleschje waarin een weinig aarde was gedaan. Na deze verrichting werd het fleschje gesloten en verzegeld en het plantje aan haar lot overgelaten. Het toonde al zeer spoedig alle teekenen van ingenomenheid met zijn nieuwe woning, groeide voorspoedig en vormde zelfs jonge plantjes. In 1898 werd het fleschje met inhoud

in den botanischen tuin onder controle genomen. Het plantje trok zich van dezen maatregel echter niets aan, bleef kerngezonder en groeide nog steeds. In 1911, dus 18 jaar na de verzegeling van zijn woonhuis, was het plantje nog steeds in volle pracht in het botanisch museum in Hannover te bezichten. Hoe het nu met de cactus gesteld is... op deze vraag moet ik het antwoord schuldig blijven.

Hoe het jarenlange, van alle lucht verstoken, gevangenisleven te verklaren? Botanische specialiteiten zeggen: „In de zeer humusrijke aarde bevinden zich Algensporen, die dan ook werkelijk een gedeelte van het binnenste van het fleschje met een groenen laag bedekken. Deze Algen sterven regelmatig en produceeren tijdens hun afsterven, in samenwerking met de humus, de, voor de voeding van de cactus benodigde hoeveelheid koolzuur. De benodigde zuurstof produceert het plantje zelf”.

Wie kent de verdere levensgeschiedenis van deze cactus?

Heeft een onzer leden al eens een dergelijke proef genomen, en zoo ja, met welk resultaat?

Een artikeltje in een volgend nummer van Succulenta zou, naar het mij voorkomt, meerdere leden welkom zijn.

Gv. 15-1-24.

NOTEBOOM.

Calumor-schalen.

In Succulenta no. 12, bladz. 137, is de vraag gesteld, of in ons land importeurs zijn van deze schalen. Na hier en daar geïnformeerd te hebben, is mij geen adres bekend geworden waar deze calumorschalen verkocht worden.

R. Johansens Handelsgartneri te Odense in Denemarken levert deze schaal a 6 kronen per stuk, per 10 stuks 5 kronen per stuk. Als nu in een stad, waar meerdere leden wonen, die gaarne een calumorschaal aanschaffen, deze gezamenlijk een bestelling deden, dan zou volgens mij deze schaal zeer voordeelig voor hen in het bezit komen. In het gebruik moet zij zeer voldoen en de uitkomsten verrassend zijn. Het zaad hierin uitgestrooid, kiemt zeer spoedig en krachtig. Rother schrijft daarover in zijn boek „Praktischer Leitfaden für die Anzucht und Pflege der Kakteen und Phyllokakteen”: „zaailingen van Echinocactus hadden binnen een jaar een grootte van 2 a 3 cM., een gevolg dat niet eens bereikt kan worden in een broeibak”. Omdat de Calumorschaal geheel van glas is, kan men een groote hitte binnen de schaal opwekken, wat de zaadkorrels zeer ten goede komt. De twee openingen in het deksel zijn om de toevoer van versche lucht te regelen.

Ik wil ook gaarne een Calumorschaal hebben; als er in Rotterdam meerdere leden zijn, die een Calumorschaal willen hebben, laten wij dan voor gezamenlijke rekening een bestelling doen.

Rotterdam, Volmarijnstr. 142.

P. PEELS.

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Cereus Spachianus Lem. en **Echinopsis Schickendantzii** Web. II.

Ter vergelijking voor hen, die niet in het bezit mochten zijn van de bovenaangehaalde litteratuur laat ik hier een vertaling volgen van de beschrijvingen van *Cer. Spachianus* en *Eps. Schickendantzii*, zooals zij te vinden zijn in de Ges. d. Kakt. Sch. 2de druk en van de beschrijving van A. Borger van een bolvormige variëteit van *Eps. Schickendantzii*, als te vinden in de M.f. K.k. 1905:

	Schumann: <i>Cer. Spachiaus</i> Lem.	Schumann: <i>Eps. Schicken-</i> <i>dantzii</i> Web.	Berger: <i>Eps. Schicken-</i> <i>dantzii</i> Web.
Stam:	Zuilvervormig; niet vertakt, wel later aan de basis; in Europa ca. 1 M. hoog, 5—6 c.M. dik; aan den top eenigszins ingezonken, met geel kort wolpluis bekleed, waarboven gele tot bruine divergeerende doorns uitsteken; het jong gegroeide gedeelte geelachtig bladgroen, glanzend, later donkergroen.	Slank zuilvervormig, meestal in de gekweekte exemplaren niet vertakt, later aan de basis uitspruitend enzodenvormend boven afgerond, aan den top eenigszins ingezonken met geelachtig woluilt afgesloten, waarboven bruine doorns uitsteken; donkergroen 15—25 c.M. hoog, 5—6 c.M. in diameter.	16 c.M. in diameter, 10 c.M. hoog; top zwak ingezonken, lichtgroen, waarboven bruine doorns uitsteken,
Ribben:	10-13, door nauwe scherpe gleuven gescheiden, van onderen inelkaar loopend, door een donkere lijn gescheiden; stomp, zwak bochtig, ca. 5 m.M. hoog	14-18 (15), recht, door scherpe gleuven gescheiden, slechts 5 m.M. hoog, zwak gekerfd of bijna gezaagd, stomp,	15-17, doorscherpe gleuven gescheiden, stomp, recht, zelden eenigszins gedraaid.

Areolen:	6-8 mM. van elkaar verwijderd, elliptisch tot cirkelvormig, $4-4\frac{1}{2}$ mM. in diameter, met geelachtige, eenigszins gekroesde, viltachtige wol bekleed, die later lichtgrijs wordt en daarna verdwijnt.	7 mM. van elkaar verwijderd, cirkelvormig tot omgekeerd eivormig, $2-2\frac{1}{2}$ mM. in diameter, spaarzaam met gele viltachtige wol bekleed, die later grijs wordt,	8 mM. van elkaar verwijderd, ovaal met korte, witte, later grijs worpende wol bekleed,
Rand-doorns:	8-10, waarvan het onderste paar het langste is, 7-8 mM. lang, afstaand, dun priemachtig, recht, barnsteenkleurig, soms aan de basis of geheel donker honiggeel of bruin.	tot 11 in aantal, het middelste paar het grootst, 6-4 mM. lang, dun priemachtig recht, alle bovenste doorns zijn donkerhoniggeel, jonge doorns bruin, de onderste lichtgeel met meer donkeren top, later wit; later neemt het aantal doorns toe.	2-8 mM. lang, straalsgewijs uitstaand, boven bruin, overigens witgrijs.
Middel-doorns:	1 recht naar voren uitstekend, iets krachtiger en donkerder dan de randdoorns; later worden alle doorns wit, daarna grijs en kalkachtig.	2-4, vorm en kleur als boven.	1, naar voren uitstekend, met bruinen top.
bloem:	niet ver van den top, totale lengte 16-17 cM., bloembekleedsels trechtervormig.	bloem alleen als knop bekend.	zijdelings, in de nabijheid van den top, totale lengte 17 cM. (volgens Spegazzini 20-22 cM.)
Vrucht-begin-sel:	ellipsoidisch $2-2\frac{1}{2}$ cM. in diameter, met stekende, spitse, dakpansgewijs el-	.	rond, 15mM. lang, met priemachtige, uit breede basis ontspringende schubben, in spi-

kander bedekken-
de schubben bezet
uit welker oksels
zwarte eenigszins
gekroesde haren
komen.

ralen, dakpansge-
wijs dicht op el-
kaar liggend be-
dekt, naar de
bloembladeren
toe grooter wor-
dend en verder
van elkaar verwij-
derd staand ; in
de schuboksels
gekroesde zwarte
haren.

bloem- met vruchtbegin-
buis: sel 10 cM. lang,
met naar de
bloembladeren
toe grooter wor-
dende schubben
bedekt, die ijl
geplaatst zijn.

7-8 cM. bekleed
als vruchtbegin-
sel met schubben
alsvoren.

buitenste smal, lijnvormig,
bloem- lang toegespitst,
bladeren: met een kiel op
de rugzijde, di-
vergeerend groen
naar den top toe
roodachtig.

lichtgroen, lijn-
vormig, vleezig,
kort toegespitst
en met haartjes
bezet, de volgen-
de breeder, stom-
per, groenachtig
wit.

binnenste lancet-spatelvormig,
bloem- spits of meer
bladeren: stomp toegespitst
fijn getand, zuiver
wit, groene keel.

lijn-spatelvormig,
kort toegespitst,
gladrandig, 9 cM.
lang en 3 cM.
breed, de binnen-
ste lang-spatel-
vormig, met haren
bezet, met ver-
diepte middel-
nerf en eenigszins
golfvormige,
getande ; randen
(9 cM. lang en het
bovenste gedeelte
bijna 4cM. breed)
zuiver wit.

meel- in 2 groepen, te-
draden: gen den onder-
kant van de bloem

zeer talrijk in 2
groepen, de bo-
venste groep tot

iiggend en naar boven gebogen ; in de keel een stralende krans ; helmdraden groen	een ringvormige groene buis ver- groeid, met vrij- staande kelendra- den van 3 cM. lang; stuifmeel geelachtig.
Stamper: stijl geelwit met ver naar voren stekenden stem- pel met 17 stra- lende slippen,	krachtig, stijl wit, langer dan de meeldraden, stempel 23 stra- lende slippen van 18-20 mM. lang, stempel geel.

Werkzaamheden in het Voorjaar.

II. Het gieten.

Hebben wij gezien, dat verplanten een belangrijk werkje is, niet minder van belang is het gieten. Dikwijls toch is verkeerd gieten oorzaak geweest, dat de planten gingen rotten. Dat men dus met water geven voorzichtig zijn moet, behoeft eigenlijk geen betoog. Er zijn maar weinig plantensoorten die op dit punt zoo gevoelig zijn als onze cactussen. In den zomer echter kunnen zij heel veel water hebben, als men maar zorg draagt voor afvoer.

In April, als onze planten reeds teekenen geven van herleving, kan men ze, zoo nu en dan, bijv. eens per week, flink besproeien. Het water moet minstens de temperatuur hebben van de omgeving waarin onze plant vertoeft, en nog beter eenigszins lauw zijn. Zoo'n bad zal den cactus goed doen. Het beste instrument dat men daarvoor gebruikt is de z.g. „rozenspuit". Deze is geheel van metaal, voorzien van een kurk, welke men op de flesch of kruik drukt; daarna trekt men het deel boven de kurk omhoog, drukt dan vervolgens dit weer naar beneden, en een heerlijke stofregen komt uit het zeer fijne gaatje boven aan het instrument. Vroeger had ik een spuit met gummibal, die echter geregelde lekkage vertoonde. Maar het instrument hierboven genoemd gebruik ik steeds met genoegen, daarenboven is de prijs niet hoog.

De gieter gaan wij eerst gebruiken als Juni in het land is.

Regenwater is het beste om te gieten. Is dit voor velen mis-
schien bezwaarlijk, dan kan men ook leidingwater geven, met
dien verstande, dat het alvorens het gebruikt wordt, minstens
eenige uren aan de lucht is blootgesteld geweest. Nooit zal men
water gebruiken direct uit de kraan, het werkt nadeelig, de plant
zal dan niet verkwikken, maar „schrikken", wat dikwijls rotting
of sterven ten gevolge heeft. Naarmate het warmer wordt, zal
men meer water kunnen geven, en 's middags uiterlijk 6 uur een
weinig bespuiten, totdat met groote hitte 's morgens en 's avonds
water gegeven wordt.

Het voordeeligt doet men om de planten in een glazen ruimte te plaatsen, welke geregeld flink gelucht kan worden. Op mijn veranda, welke ligt op het zuiden, heb ik twee kasten gebouwd, aan iedere kant één, welke zoo gemaakt zijn, dat de eene zijde van de kas rust op het verandahek en de andere op een klamp welke aan den muur bevestigd is. De kas op zichzelf is heel eenvoudig, de maat is 130 x 55 x 70 cM., bestaat uit een bak ongeveer 15 cM. diep, welke gevuld is met turfmolm en zand, op deze bak staan twee glazen wanden, die weggehaald kunnen worden, en daarboven een vast glazen raam, dat dienst doet als dak. Wanneer het nu warm helder weer is, verwijder ik de glazen wanden, dus staan dan de planten in de vrije lucht, en als dan tegen den avond de cactussen flink bespoten worden, de grond, de muur, alles flink nat gemaakt wordt, dan wordt de kas gesloten, en spoedig ziet men de waterdamp tegen het glas parelen, wat zodoende een heerlijke wasdom geeft. Is het ruw weer of waait een koude wind, dan laat ik deze kas dicht en zijn dus de planten gevrijwaard voor de koude daarbuiten. In één kas zet ik ongeveer 60 flinke cactussen en heb dan nog ruimte over om stekjes of zaailingen bij te zetten. Het gebruik van een kas is bijna onmisbaar, daar anders onze planten veel van de weersgesteldheden hebben te lijden. Maar voor hen, die door verschillende omstandigheden geen kas hebben, gelden onderstaande raadgevingen.

Geeft uw planten bij kil weer of scherpe wind geen water, want dat zal meer schade doen als voordeel.

Is Augustus voorbij, dan gaat men geleidelijk verminderen met watergeven, tot in den winter eens om de veertien dagen stellig voldoende is.

Rotterdam, 7 Februari 1924.

P. PEELS.

Cactussen zaaien.

In onze voorgaande jaargangen is dit onderwerp reeds meerdere malen ter sprake gebracht, maar voor hen, die eerst in dit jaar lid werden willen we er gaarne nog een keer op terug komen. Men moet zich van deze zaaierij vooral geen overdreven voorstellingen maken en het beschouwen als een soort van proefneming, die, als ze lukt, een meevallertje is. Van de vele brieven, die ons geregeld bereiken en waarin belangstellende leden ons op de hoogte houden van het wel en wee van hunne verzamelingen zouden we een aardige bloemlezing kunnen samenstellen van allerlei tegenstrijdigheden en gansch tegenovergestelde resultaten. De een schrijft ons, van het zaad kwam zoo goed als niets terecht, de ander daarentegen weet met het groot aantal plantjes zelfs geen raad en biedt ze ons aan ter verspreiding onder de pasbeginnende verzamelaars. Zoodat we hieruit alweer zien, dat wanneer twee menschen precies hetzelfde doen, de uitkomst toch wel geheel verschillend kan zijn en het gekste is nog, dat we absoluut niet altijd in staat zijn te zeggen, waar het aan

ligt. Maar komen we nu op het zaaien zelf dan is de eerste vraag die zich voordoet, hoe komen we aan betrouwbaar zaad. In ons land zijn geen handelaars, die ons daaraan kunnen helpen, zoodat we wel verplicht zijn het uit den vreemde te betrekken. De Laet in Contich verkoopt geen zaden en we komen dus terecht bij de beide bekende zaken in Erfurt, namelijk de firma's F. A. Haage jun. en Haage & Schmidt. Maar omdat tenslotte de planten waar het om gaat uit Amerika komen, heeft het Bestuur van Succulenta getracht direct uit het land van oorsprong een partijje zaden te bestellen (Zie medeelingen).

Hoe nu hiermede te handelen? We nemen een zaaipan van het bekende vierkante model, zooals door onze bloemisten gebruikt wordt en vullen dien gedeeltelijk met grind of potscherven en de rest met een fijngezeefd aardmengsel, zooals we dat opgegeven vinden voor de soorten, die men wenscht te kweken. De soort van aarde komt er echter nog niet zoo erg op aan, daar we de jonge plantjes toch binnen betrekkelijk korten tijd moeten overzetten en we dan wel in het hun toekomende mengsel zullen plaatsen. Deze schotel wordt nu eerst in het water gezet, zoodat de grond goed kan doortrekken en den volgenden dag trekt men met de punt van een mes wat lijntjes, waardoor men evenveel vakjes bekomt als men soorten wenscht uit te zaaien. Voorzichtig worden nu de korrels, die soms uiterst klein zijn, verdeeld over het daarvoor bestemde vakje en als alles uitgezaaid is, gaat men ze licht bedekken door er met een zeefje wat fijne aarde over uit te strooien. Het vocht trekt nu spoedig door en we plaatsen verder een stuk glas over den schotel. Of men etiketjes er bij zal plaatsen is een kwestie van smaak. Eenvoudiger is een kleine teekening te maken van de vakjes met de namen er bij en deze bij de hand te houden. Ook kan men kleine zinken nummeretiketjes gebruiken, die ook verder dienst kunnen doen als het verspenen begint. Het geheel komt op een warme plaats, doch beschut voor het directe zonlicht door er een stukje vitrage overheen te leggen of de ruit met wat kalk in te smeren. Men moet wel zorg dragen, dat men een doek bij de hand heeft, waarmede men het verdampte vocht telkens van de ruit kan afvegen, daar dit als het op de aarde komt erg gauw aanleiding geeft tot het groeien van wieren, die de oppervlakte met een korst bedekken en de jonge kiemplantjes verstikken. Als de temperatuur niet te laag was (omstreeks 70 F.) zullen van enkele soorten na een week reeds de eerste sporen zichtbaar worden in een vorm van lichtgroene bolletjes, die men voorloopig nog maar rustig laat staan. Eerst twee maanden later kan men de resultaten vrijwel beoordeelen en dan begint men ook met het overzetten der jeugdige planten. Als men een warme bak of kas heeft kan men het zaaien vroeger beginnen, maar anders wachtte men liever tot begin April. Zaailingen groeien het best vlak onder glas, zoodat men daar bij de verdere behandeling rekenig mee moet houden.

H.

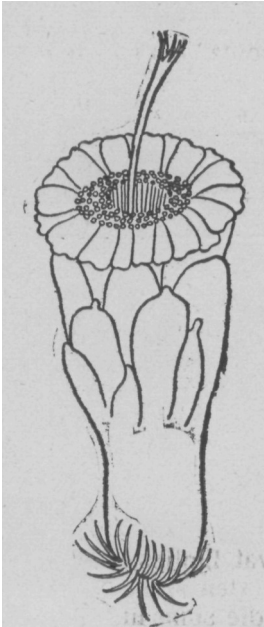

fig. 18.
Cephalocereus
monoclonos.

(D. C.) Br. et Rose.

Onze gedoornde vrienden

9. <i>Arequipa</i>	met 2 soorten.
10. <i>Oroya</i>	„ 1 soort.
11. <i>Matucana</i>	„ 1 „
12. <i>Hamatocactus</i>	„ 1 „
13. <i>Strombocactus</i>	„ 1 „
14. <i>Leuchtenbergia</i>	„ 1 „
15. <i>Echinofossulocactus</i>	„ 22 soorten.
16. <i>Ferocactus</i>	„ 31 „
17. <i>Echinomastus</i>	„ 6 „
18. <i>Gymnocalycium</i>	„ 23 „
19. <i>Echinocactus</i>	„ 9 „
20. <i>Homalocephala</i>	„ 1 soort.
21. <i>Astrophytum</i>	„ 4 soorten.
22. <i>Eriosyce</i>	„ 1 soort.
23. <i>Malacocarpus</i>	„ 29 soorten.
24. <i>Hickenia</i>	„ 1 soort.
25. <i>Frailea</i>	„ 8 soorten.
26. <i>Mila</i>	„ 1 soort.
27. <i>Sclerocactus</i>	„ 2 soorten.
28. <i>Utahia</i>	„ 1 soort.

III..

Groep V de „*Cactanae*” telt slechts 2 Geslachten, n.l. :

1. <i>Discocactus</i>	met 7 soorten.
2. <i>Cactus</i>	„ 19 „

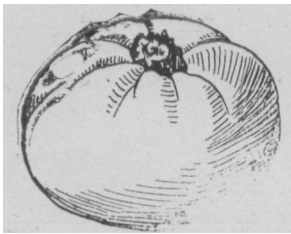

fig. 19. x 0,7
Cephalocereus
arrabidae.

(Lem.) Br. et Rose.

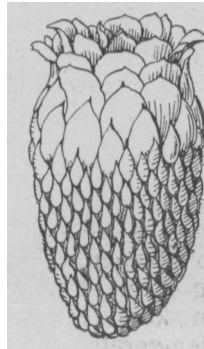

fig. 20a. x 0,7
Eulychnia
acida Phil.

fig. 20b. x 0,7
Eulychnia
castanea Phil.

Groep VI de „*Coryphantanae*” bestaat uit 14 Geslachten.

1. <i>Ancistrocactus</i>	met 3 soorten.
2. <i>Thelocactus</i>	„ 12 „
3. <i>Neolloydia</i>	„ 7 „
4. <i>Mamillopsis</i>	„ 2 „
5. <i>Cochemiea</i>	„ 4 „
6. <i>Coryphantha</i>	„ 37 „

7.	<i>Neobessya</i>	4 soorten.
3.	<i>Escobaria</i>	8 „
9.	<i>Bartschella</i>	1 soort.
10.	<i>Pelecyphora</i>	1 „
11.	<i>Phellosperma</i>	1 „
12.	<i>Dolichothele</i>	3 soorten.
13.	<i>Solisia</i>	1 soort.
14.	<i>Neomammillaria</i>	150 soorten.

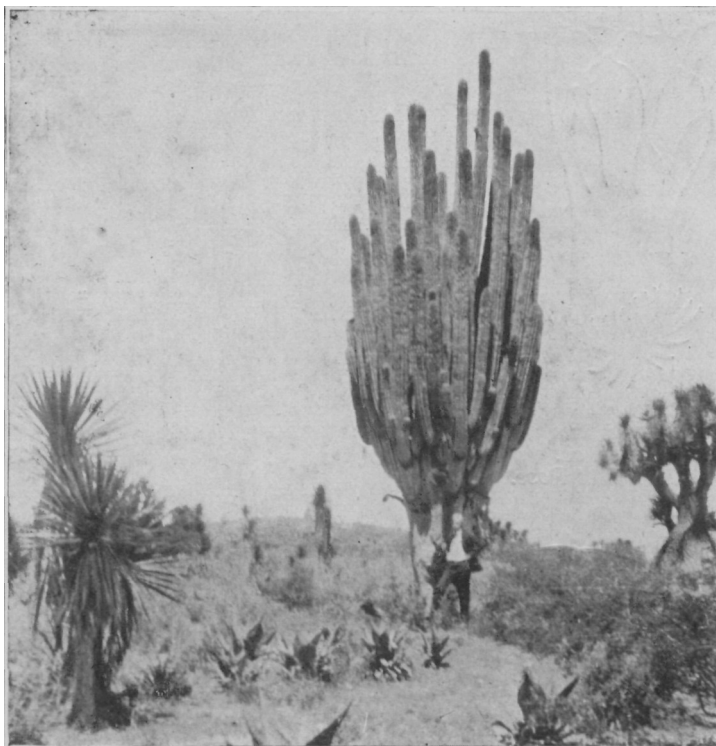
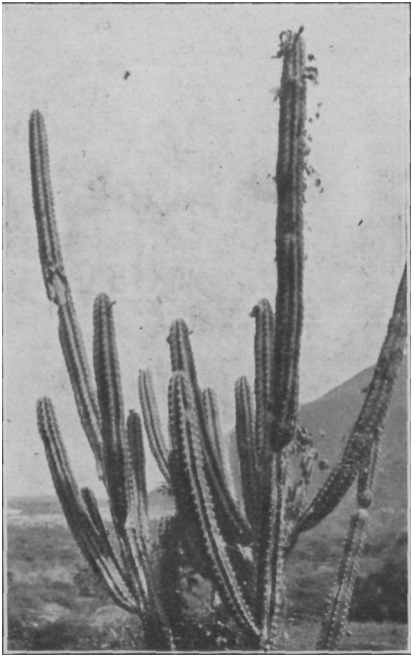

fig. 21. *Pachycereus chrysomallus* (Lem.) Brit. et Rose.

Groep VII omvat 9 Geslachten *Epiphyllanae*.

1.	<i>Zygocactus</i>	1 soort.
2.	<i>Epiphyllanthus</i>	3 soorten.
3.	<i>Schlumbergera</i>	2 „
4.	<i>Epiphyllum</i>	16 „
5.	<i>Disocactus</i>	2 „
6.	<i>Chiapasias</i>	1 soort.
7.	<i>Eccremocactus</i>	1 „
8.	<i>Nopalxochia</i>	1 „
9.	<i>Wittia</i>	2 soorten.

Groep VIII *Rhipsalidanae* ten slotte telt 8 Geslachten.

1. <i>Erythrorhipsalis</i>	1 soort.
2. <i>Rhipsalidopsis</i>	1 „
3. <i>Pfeiffera</i>	1 „
4. <i>Acanthorhipsalis</i>	3 srtn.
5. <i>Pseudorhipsalis</i>	2 „
6. <i>Lepismium</i>	1 soort.
7. <i>Hatiora</i>	3 srtn.
8. <i>Rhipsalis</i>	57 „

Tot nu toe heb ik nage-
laten om ook maar het minste
over de planten zelve mede
te deelen en, hoe vreemd dat
wellicht ook moge schijnen,
ik deed zulks met opzet om-
dat het mij niet mogelijk is
in dit kort bestek alle thans
bekende species te bespreken,
terwijl een selectie, welke dan
ook, steeds zou leiden tot de
vraag waarom juist deze en
niet de andere soorten uitge-
kozen werden.

Toch wil ik naar aanlei-
fig. 22. *Lemaireocereus deficiens* (Otto et ding der afbeeldingen in het
Dietr) Br. et Rose. kort een en ander medede-
len, ik waarschuw echter vooraf: men verwachtte geen uitgebreide
beschrijvingen, de afbeeldingen vormen in deze bladzijden de
hoofdzaak.

Allereerst wijs ik dan op de *Pereskia*'s, die beschouwd kun-
nen worden als vorm-
mende den overgang
van de gewone loof-
boomen naar de *Cac-
tussen*, daar zij ge-
wone bladeren dra-
gen, zie fig. 1 *Peres-
kia colombiana* Br. et
Rose spec. nov.

Duidelijk zijn daar
de nerven in de bla-
deren te zien, ook
een bladsteel ont-
breekt niet.

De jonge twijgen,
waarvan er een is
afgebeeld, zijn vrij
van doorns, de hoofd-
stam daarentegen

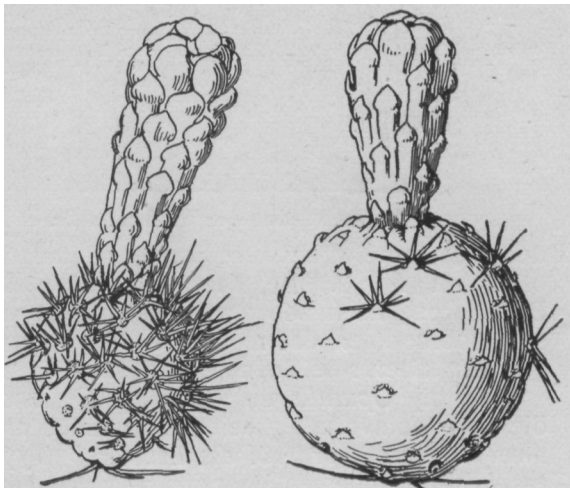

fig. 23. X 0.7
Lemaireocereus thurberi (Eng.) Br. et Rose.

draagt bundels, van $2\frac{1}{2}$ tot 7 cM. lange, zeer buigzame doornen, de bloemen zijn helder geel.

Behalve door de bladeren herinneren de *Pereskia*'s ook nog

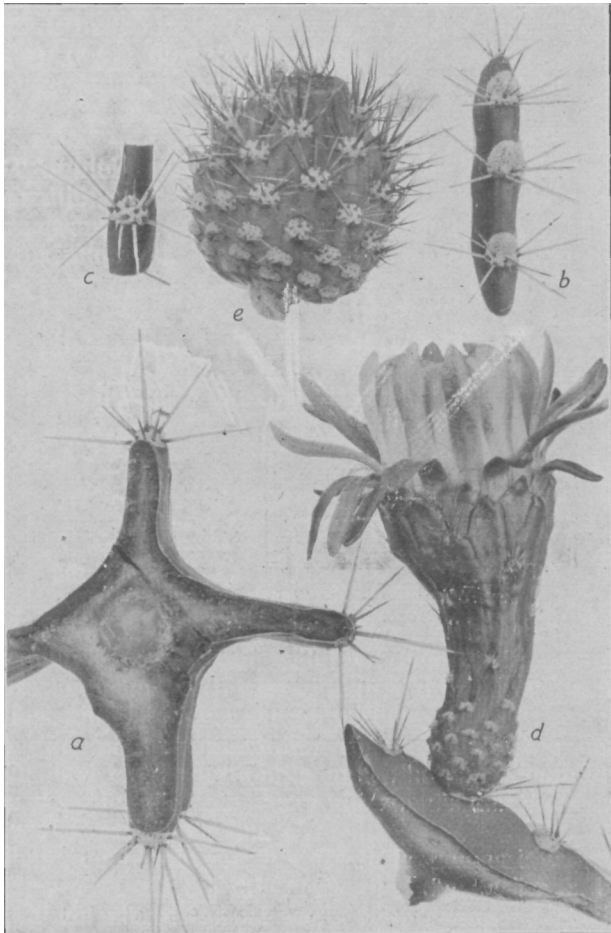

fig. 24. *Lemaireocereus humilis* Br. et Rose spec. nov.

door de groeiwijze sterk aan onze inlandsche boomen wat wel blijkt uit fig. 2. De daarmede afgebeeldde *Pereskia cubensis* Br. et Rose heeft zoo zuiver het aspect van een, onzer Europeesche loofboomen dat men niet licht op de gedachte zou komen met een *Cactus* te doen te hebben.

Ook bij *Opuntia* en onder de *Cereanae* komen soorten voor die in „boomvorm” groeien. Sommige andere *Pereskia*'s groeien meer in struikvorm of als heesters. Typisch is dat bij de *Pereskia*'s de bloemen voorzien zijn van een steel wat bij de andere *Cactussen* niet voorkomt.

In tegenstelling met *Pereskia colombiana* dragen de twijgen

van *Pereskia cubensis* wel doorns, deze zijn van 2 tot 4 cM. lang en nemen met het ouder worden der tak geleidelijk in aantal toe.

Als naaste verwant van *Pereskia* ontmoeten wij *Pereskiopsis* en met dit Geslacht treden wij eerst recht in de succulente *Cac-*

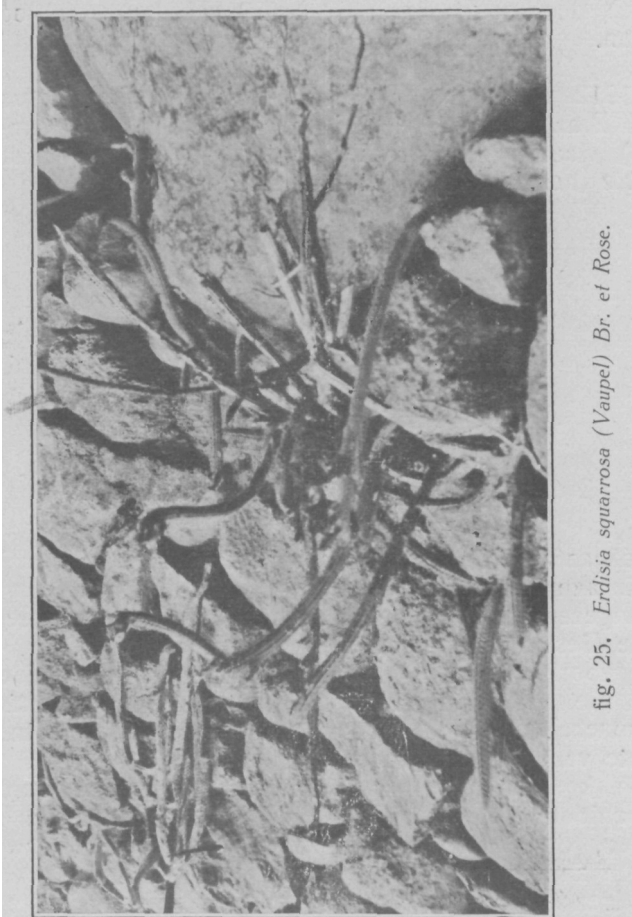

fig. 25. *Erdisia squarrosa* (Vaupel) Br. et Rose.

tussen. Zij hebben met de *Pereskia*'s alleen het uiterlijk gemeen, verder gaat de overeenstemming niet.

Wel zijn de bladeren nog van beduidende grootte, doch zij zijn zeer vleezig, terwijl de bloemen, de vruchten en het zaad geheel verschillend en vrijwel aan die der *Opuntia*'s gelijk zijn. Bovendien treffen wij bij de *Pereskiopsis* de zoo gevreesde glochiden aan, die uitsluitend doch dan ook bij bijna alle *Opuntieae* voorkomen.

Het Geslacht *Pereskiopsis* is dan ook niet bij de onderfamilie der *Pereskieae* ingedeeld, doch bij die der *Opuntieae*.

Peresklopsis velutina Rose (fig. 3) werd in 1906 door Dr. J. N. Rose bij Querétaro (Mexico) ontdekt, De bladeren dezer soort zijn fluweelachtig behaard, de nieuwgroei is bijna kaal en veel lichter van kleur. Bloemen op vóór-jarige stengels, helder geel.

Een oudere bekende is *Pereskiopsis porteri* (Brandegees) Br. et Rose (fig. 4) (syn. *Opuntia porteri* Brand., *Opuntia brandegeei* Schum.), deze soort wordt 60 a 129 cM. hoog en bloeit met gele bloemen.

In 1912 ontdekte Dr. Leo Zehntner te Bom Jesus da Lapa, Bahia, Brazilië, een zeer eigenaardige, druk gedoornde, *Cactus* (fig. 5) waarvan de groote roode bloemen sterk aan die van *Pereskia* herinnerden. Britton en Rose beschreven deze plant

fig. 26. x 0.8.

Bergerocactus emoryi (Eng.) Br. et Rose.

dan ook aanvankelijk als *Pereskia zehntneri* hoewel zij er reeds dadelijk aan twijfelden of zij wel tot dat Geslacht behoorde.

Voortgezette bestudeering bracht uit dat zij met geen der bestaande Geslachten kon vereenigd worden.

Het voorkomen van glochiden op de areolen en de overeenkomst die het zaad vertoonde met dat van *Opuntia* wees de verwantschap met dat Geslacht uit zooals de bloemen het ten opzichte van *Pereskia* deden.

Toch kon de plant niet bij *Opuntia* gevoegd worden omdat de glochiden niet, als bij dit Geslacht, de typische borsteltjes vormden, doch slechts spaarzaam voorkwamen, terwijl ook de vruchten anders van vorm waren.

Zoodoende was het noodig er een nieuw Geslacht voor te ontwerpen en daarom werd, naar den inlandschen naam *quiabento* de plant als eenige soort van een nieuw Geslacht *Quiabentia zehntneri* Br. et Rose genoemd.

Van de schier overdadige bedoorning geeft de afbeelding een duidelijk beeld.

Fig. 6. *Maihuenia valentinii* Spegazz. behoort tot een Geslacht van lage, zodevormige planten met zeer korte, vaak kogelvormige of kortcylindervormige takken. De bladeren zijn bij *Maihuenia* vrij sterk gereduceerd en meestal rolrond, zij blijven lang op de plant aanwezig.

Glochiden ontbreken bij dit Geslacht, op de areolen bevindt zich witte wol.

De bloemen zijn, naar verhouding der planten, vrij groot.

fig. 27. *Peniocereus greggii* (Eng.) Br. et Rose.

Maihuenia valentinii wordt van 10 tot 25 cM. hoog, de takken zijn 1 a $3\frac{1}{2}$ cM. lang, de bloemen 2 cM. breed, de kleur der bloembladen is wit tot lichtgeel.

Vaderland Argentinië, waar zij hoog op de bergen voorkomen.

Het Geslacht *Opuntia* omvat, afgezien van minder in het oog vallende verschillen, 2 groepen planten van zeer uiteenlopende groeiwijze en is dan ook onderverdeeld in *Cylindropuntia*'s en *Platyopuntia*'s d.w.z. in *Opuntia*'s met cilindervormige (rolronde) en in *Opuntia*'s met platte, schijfvormige takken.

Als zeer typische *Cylindropuntia* heb ik afgebeeld (fig. 7) *Opuntia subulata* (Mühlenpf) Engelm. (syn *Pereskia subulata* Mühlenpf, *Opuntia ellemeetiana* Miq. en *Opuntia segethii* Phil.)

Alle takken bij deze groep zijn rolrond, bij sommige species dun als een potlood, bij andere meerdere centimeters dik.

De meeste soorten dragen, zooals trouwens vrijwel alle *Opuntia*'s, bladeren, bij *Cylindropuntia* zijn zij echter meestal grooter dan bij de *Platyopuntia*'s, waar zoo ongeveer de grens bereikt wordt waar de bladeren verdwijnen of beter

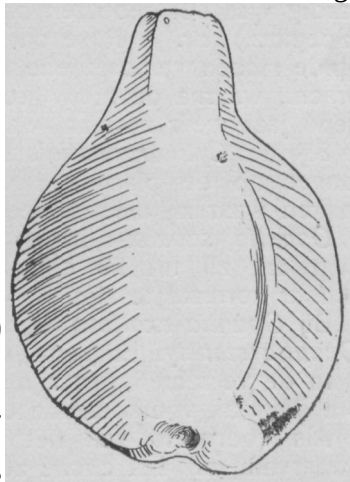

fig. 28. *Dendrocereus nudiflorus* (Eng.) Br. et Rose.

gezegd met die *Opuntia*'s hebben wij het laatste cactusgeslacht voor ons, waarbij de bladeren nog met het bloote oog zichtbaar zijn.

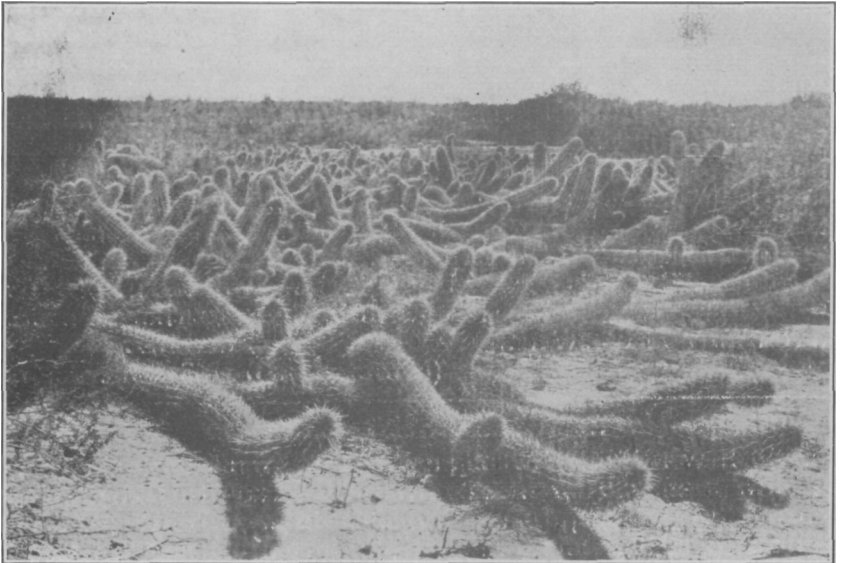

fig. 29, *Machaerocereus eruca* (Brand) Br. et Rose.

Bij de verdere *Cactussen* is dat niet het geval hoewel de aanleg van bladeren toch wel microscopisch valt aan te toonen. Ik weet niet of ik van atavisme mag spreken doch zeer eigenaardig was het gebeuren bij een ex. van *Gymnocalycium platense* (Spegazz.) Br. et Rose dat bij mij voor een paar jaren werkelijk op de ribben verscheidene breed-schubachtige bladvormen voortbracht, waarna de nieuwgroei uit het centrum der plant een volgend jaar weer normaal was.

Bij de *Cylindropuntia*'s blijven de bladeren ook meestal veel langer op de plant aanwezig dan bij de *Opuntia*'s met platte takken waar zij meestal reeds spoedig verdrogen.

Opuntia subulata heeft verreweg de grootste bladeren, men zegt dat zij tot 20 cM. lengte bereiken kunnen, 10 a 12 cM. schijnt normaal te zijn.

Bij *Opuntia exaltata* Berger, *Opuntia cylindrica* (Lam.) D. C., *Opuntia stanleyi* Eng. enz. worden zij geleidelijk korter.

In de verzamelingen zijn het planten die er veel toe bijdragen om de vaak voorkomende eenvormigheid te breken.

Als voorbeeld van het *Platyopuntia*-type kan fig. 8 dienen (waarvan mij het cliché zeer welwillend door den heer Hoofd-redacteur van „*Floralia*“, dat vaak artikelen over Vetplanten bevat, in bruikleen werd afgestaan) namelijk *Opuntia santa-rita* (Griff. et Hare) Rose (syn. *Opuntia chlorotica santa-rita* Griff. et Hare en *Opuntia shreveana* C. Z. Nelson).

Tentoonstelling van Vetplanten te 's Gravenhage.

Ik geloof dat meerdere leden al eens hebben uitgezien naar verder nieuws over de tentoonstelling en aangenaam zullen zij verrast zijn geworden door het bijna zonder uitzondering in de dagbladpers opgenomen voorloopige bericht daaromtrent.

Al bleek daar al geen nieuws uit, toch was het een bewijs dat er verder gewerkt wordt en er voortgang is.

Het is mij een genoegen te kunnen mededeelen dat thans definitief tot het houden der tentoonstelling besloten is, dat het tot nu toe toegezegde aantal inzendingen zeer bevredigend is en wat meer zegt dat hoogst belangrijke groepen zullen worden ingezonden. O.a. importen uit Californië en, indien de Mexicanen spoedig tot rust komen, eveneens uit Mexico, terwijl meerdere handelaren, ook buitenlandsche, hun schatten zullen vertoonen.

Het aantal beschikbare prijzen bestaat tot heden uit: . . .

1 Groote verguld zilveren medaille

uitgelooft door de Nederl. Vereeniging van Vetplantenverzamelaars.

1 Zilveren medaille

uitgelooft door mej. I. Mees te Rotterdam.

1 Zilveren medaille

uitgelooft door den heer J. A. Heuff Ezn. te Tiel.

1 Zilveren medaille

uitgelooft door J. J. Verbeek Wolthuys te 's Gravenhage.

1 Bronzen medaille

uitgelooft door den heer Q. D. Duursma te Huizum.

10 Flinke Cactusplanten

uitgelooft door den heer Th. Jansen te 's Gravenhage.

Deze tien planten zullen in twee prijzen, ieder van 5 stuks, gesplitst worden.

3 Zeldzame Cactusplanten

van den heer Fried. Ad. Haage Jr. te Erfurt.

1 *Astrophytum asterias* Zucc, sedert 1843 niet meer ingevoerd.

1 *Ancistrocactus megarhizus* (Rose) Br. et Rose.

1 *Lophophora Williamsii* of *Cephalocereus senilis*.

zoodat dus voorloopig 10 fraaie prijzen beschikbaar zijn.

Zij, die niet inzenden en toch gaarne iets voor de tentoonstelling willen doen, zouden nu bedragen, desnoods van plm. f 1,—, aan mij kunnen inzenden. Ik kan die kleinere bedragen dan combineren en zodoende zou het aantal bronzen medailles er door kunnen worden uitgebreid of wellicht een zilveren daaraan kunnen worden toegevoegd.

Weten onze nieuwe Leden wel voldoende van deze tentoonstelling af? Zoo neen, dan kan ik hen adviseeren te trachten om Succulenta no. 11 (jaargang 1923) eens ter lezing te bekomen, indien dit niet lukt dan wil ik zelve wel een ex. zenden.

Waar *Floralia* steeds op het juiste oogenblik „acte de présence” geeft, heeft dit veel gelezen blad ook in dit geval niet achter willen blijven, doch integendeel den ouden roem willen handhaven.

De Redactie van *Floralia* heeft namelijk het voornemen om ter

gelegenheid van de Tentoonstelling weder een extra „*Vetplanten*” nummer uit te geven, en stelt zich voor aan iedere(n bezoeker(ster) ervan een *gratis* exemplaar van dit nummer uit te reiken, zoodat ieder een zeer waardevol souvenir aan deze Eerste Nederlandsche Tentoonstelling op Vetplantengebied zal bekomen.

Ook Dr. Rose, die reeds zoo veel voor onze Vereeniging deed, heeft de buitengewone attentie gehad mij de inzending, ter op-
luistering, te beloven van een aantal hoogst interessante planten.

Als ooit een Tentoonstelling zich in belangstelling heeft mogen verheugen dan is het deze, en het is mijn vurigsten wensch dat geen onzer Leden zich, op welke wijze dan ook, onbetuigd zal laten.

Met alle inlichtingen zal ik gaarne ten dienste staan en moeilijkheden zal ik gaarne, indien zij bestaan, helpen oplossen, daaraan behoort echter vooraf te gaan dat men mij schrijft.

Men zie uit naar verdere berichten !

's Gravenhage, J. J. VERBEEK WOLTHUYS.
Molenaarstraat 35, (Laakkwartier.)

De Cactussen als Kamerplanten.

Reeds meermalen werd mij door plantenliefhebbers verteld, dat zij graag met het verzamelen en kweken van Cactussen wilden beginnen, maar tegen de moeite daarvan opzagen. Nu zijn de Cactussen in behandeling niet erg lastig, maar men moet voorzichtig en nauwkeurig met hen omgaan. Na eenigen tijd leert men hoe ze te behandelen, zonder dat er planten sterven. Als kamerplanten zijn de Cactussen bijzonder geschikt, daar ze langzaam groeien en fraai gekleurde bloemen voortbrengen. Bij vele soorten komen de bloemen uit het hart der plant: *Echinocactus capricornis*, *Mamillaris radians*, *Echinocactus setispinus*. Andere soorten krijgen hun bloemen bij de basis der plant zooals: *Echinocactus minusculus*, *Echinopsis triumphans*.

De cultuur der cactussen is betrekkelijk eenvoudig. Voor een zonnig venster kan men al spoedig resultaten bereiken. Als grondsoort neemt men in het algemeen een mengsel van: Bladaarde, turfmoel, zand, klei, kalkpuin en wat houtskool. In dit grondmengsel zullen de Cactussen best groeien. De *Cereus*-soorten verlangen echter minder zand en meer bladaarde. Wat het verpotten betreft, kan dat in de maanden April—Mei en om de drie of twee jaren geschieden. Een voorname factor in de cultuur der Cactussen is de drainage. Is die niet voldoende, dan verzuurt de aarde en de plant gaat rotten. Om dat te voorkomen legt men eenige scherfjes onder in den pot. Ook kan men er wat houtskool in doen. Zijn de planten verpot dan zet men ze in een broeibak of kweekkasje of serre. Men geeft in de eerste dagen niet te veel water. Als bemesting geeft men de planten kunstmest, daar dit de gemakkelijkste en zindelijkste manier is. Wil men zijn planten tot een rijkelijken bloei aanzetten dan geeft men wat Superphosphaat. Slecht groeiende planten geeft men een weinig Chilisalpeter, daar deze mest den

groei bevordert. In Juni kan men beginnen met het toedienen van kunstmest als de planten al flink aan den groei zijn.

Het water geven aan de Cactussen is in het begin, wanneer men er nog geen ervaring van heeft, een lastige kwestie. Meestal geeft men te veel water en gaan de planten rotten. In den winter geeft men de planten om de vier of vijf dagen wat lauw water. Wanneer het zomer is kunnen ze bijna iederen dag wat hebben. Verder is het afsputten van de planten met een verstuiver, aan te bevelen. De bloemspuitjes die men op een fleschje kan zetten zijn daarvoor zeer gemakkelijk.

Ten slotte wil ik hier nog eenige gemakkelijk te kweeken planten laten volgen. De kleur van de bloemen staat tusschen haakjes aangegeven; spoedig bloeiende zijn cursief gedrukt.

Cereus *Spa:hianus* (wit), *geometrizans* (wit), *Silvestrii* (rood), *flagelliformis* (paars rood), *chiotilla* (geel), *Echinocactus apricus* (geel), *concinus* (oranje rood), *Fennellii* (wit rood), *Leninghaussii* (geel), *longihamatus* (geel), *Mammulosus* (lood), *minusculus* (rood), *Monvillei* (wit rood), *multiflorus* (bruin), *muricatus* (geel), *Otonis* (geel), *pilosus* (oranje), *platensis* (wit), *Saglionis*, *setispinus* (geel rood), *submammulosus* (geel), *tabularis* (geel), *simpsonii* (rose), *wislizenii* (geel), *echidne* (geel), *ingens* (geel), *texensis* (rose), *microspermus* (rood wit), *Echinocereus cinerascens* (violet), *pectinatus* (rood), *Salm-Dyckianus* (rood), *dasyacanthus* (geel), *coccineus* (geel rood), *reichenbachii* (rose violet), *engelmanni* (purper), *stramineus* (purper rood), *pulchellus* (rose), *Echinopsis Eyriesii* (wit), *Pentlandii* (bruin rood), *multiplex* (rose), *oxigona* (rose), *tubiflora* (wit), *obrepanda* (wit), *rhodotricha* (wit), *Mamillaria Bocasana* (wit rood), *bombycina* (rose), *caput Medusae* (wit rood), *gracilis*, *longimamma* (geel), *Kunzeana*, *polyactina* (rood bruin), *pseudofuscata*, *coronaria* (rood), *pusilla* (groen geel), *rhodantha* (paars), *Wildii* (bruin), *Opuntia maxima* (geel), *microdasys* (geel), *Scheerii* (geel rood), *kleiniae* (rose).

C.

S.

Op den Uitkijk.

Britton and Rose. The Cactaceae deel 4.

Ik heb aan de vorige drie deelen van deze Monographie telkens bij verschijnen een paar woorden gewijd en nu het 4e deel voor mij ligt wil ik daarvan niet afwijken.

Dit is het laatste deel en behandelt de *Coryphantanae*, de *Epiphyllanae* en de *Rhipsalidanae*, een opgave van de tot ieder dier groepen behoorende Geslachten gelieve de lezer op bladz. 47 enz. van dit nummer te vinden.

Een 37-tal, weder zeer fraaie, gekleurde en zwarte platen buiten den tekst en 263 tekstillustraties versieren dit lijvige (318 pag. dikke) deel, dat besluit met een naamregister op het geheele werk.

Ik zal niet uitweiden over de kwaliteiten van dit 4e deel, in het bijzonder, wat ik dienaangaande van elk der voorgaande deelen heb gezegd, geldt ook voor dit.

„Schitterend" ziedaar de uitspraak van een mijner kennissen wien ik deel 4 toonde en die niet in het minst om de *Cactussen* geeft, er dus zeker niet van kan verdacht worden dat hij, als al te enthousiast liefhebber, alles mooi vindt wat maar op een *Cactus* gelieft te gelijken.

„Schitterend" zeg ik hem hartgrondig na. Zoowel de prestaties van de geleerde schrijvers als die van de illustrators wekken terecht bewondering.

In slechts pl.m. 4 jaren tijds 4 deelen van een dergelijk werk zóó uitmuntend verzorgd, te doen verschijnen is werkelijk alleen in Amerika, het land der onbegrensde mogelijkheden, mogelijk en hier ontmoeten wij inderdaad een zeldzaam staaltje van Amerikaansch kunnen.

Was het een zuiver commercieele onderneming dan zou het reeds een groote bijzonderheid zijn, nu echter een zuiver wetenschappelijk doel beoogd wordt, mag het gelden als een monument voor het schitterende werk dat door de Amerikanen op Botanisch gebied geleverd wordt,

's Gravenhage, Februari 1924.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

Dr. J. P. Lotsy. — *Van den Atlantischen Oceaan naar de stille Zuidzee in 1922*. Dagboek van een botanicus die niet alleen naar Planten keek. ('s-Gravenhage G. Naëff 1923. — 491 blz. gr. 8°, 181 platen, f 10.— ingen., f 12— geb.).

Een buitengewoon lezenswaardig boek. Een reisbeschrijving van iemand die gewend is precies te kijken en die uit het dagelijksch leven der Amerikanen allerlei typische trekjes naar voren weet te brengen, welke een ander voorbij ziet. Mooie beschrijvingen van de „National Parks". Den Succulenten-vrienden zal bijzonder interesseeren Hoofdstuk XIV. „Op Reis naar Tucson in Arizona". Hier zijn buitengewoon mooie photo's zeer goed gereproduceerd op het zware kunstdrukpapier. Ik noem: *Cereus giganteus*. *Cereus* met spechten gaten. *Cereus* sp. fasciatie, *Echinocactus Wislizeni*, *Opuntia fulgida*, *O. Santa Rita*, *O. Bigelovii*, *O. vivipara* en verschillende *Opuntia*-bastaarden. Bovendien zijn er mooie photo's van *Cactus*-landschappen. Kortom, een boek, dubbel waard om te lezen en om te bezitten.

„*The National Geographic Magazine*", Washington.

Het Januari 1924 nummer van dit steeds mooi uitgegeven en geïllustreerde orgaan, (\$ 3.50 per jaar) bevat een paar mooie Succulenten afbeeldingen. Een artikel van Willis T. Lee: „A Visit to Carlsbad Cavern. New Mexico" geeft een photo van de Cane Cactus „where the walking sticks come from" n.l. *Opuntia imbricata* en een detail van zoo'n plant met een vogelnest. Verder van een bloeiend, los ex. *Echinocactus horizionthalonius*.

Daarna volgen een paar zeer mooie groot formaat photo's van Frauh M. Campbell o.a. van *Carnegiea gigantea*, en van de fasciatie-vorm van deze. Dan een fraai landschapsbeeld met deze reuzen en natuuroopname van *Opuntia fulgida* en van *Ferocactus wislizeni* (7.12 voet hoog en mooi bloeiend).

B. — S.

Nordisk Kaktus Tidsskrift. Wij ontvingen alsnog afl. 6 van den tweeden jaarg (Dec. 1923) van bovengenoemd tijdschrift. Het bestaat slechts uit 8 pag. en bevat behalve een artikel over zomerwerkzaamheden, een bijdrage over de bekende tuin en kwekerij van Winther te Bordighera (Italiaansche Riviera) met een 5 tal afbeeldingen. Het milde klimaat dat hier's winters heerscht, maakt dat tal van cactussen en succulenten zonder eenige bedekking buiten kunnen blijven. Het aantal soorten, dat er wordt gekweekt is niet zoo groot, maar daar staat tegenover, dat de planten zich bijzonder fraai kunnen ontwikkelen en in karakter voor echte importen niet behoeven onder te doen. H.

Ook het 1e nummer van den 3en jaargang (Jan. 1924) is slechts 8 pag. groot en bevat een artikel van Alwin Berger over *Opuntia Bergeriana* met afbeelding. Verder van den zelfden schrijver een artikel over *Tacina funalis*, een door Britton en Rose in de steppen bij Bahia (Brazilië) nieuw ontdekte cactussoort, welke het midden houdt tusschen een *Opuntia* en een *Nopalea*. Behalve de straks genoemde afbeelding versieren nog een 4 tal foto's den tekst, o.a. van *Euphorbia grandidens*, *E. enopla* en *E. coerulescens*.

G. D. D.

Zeitschrift für Sukkulantenkunde Hiervan ontvingen wij sedert onze laatste bespreking (Nov. 1923) heft 7, 8 en 9.

Heft 7 (1 Oct 1923) bevat de o.m. volgende artikels: *Het enten* (E. Wagner), *Cereus humatus* (F. Vaupel) met afbeelding, *Tepelstekken van Leuchtenbergia* (Dr. L. Lindinger. Heft 8 (15 Dec. 1923) geeft een artikel over *Echinocactus Pflanzii*, en over *Echinocactus asterias* (F. Vaupel) met afbeelding.

Verder bevat dit nummer de levensbeschrijving met portret van den heer *August Schwarzbach*, sedert 1906 Penningmeester der Deutschen Kakteengesellschaft, 11 Nov. 11. op 74-jarigen leeftijd overleden. In hem heeft de D. K. G. een harer trouwste en beste leden verloren.

Heft 9 (15 Febr. 1924) geeft behalve kleinere artikel? een breedvoerige beschouwing over de vraag: *Zal men de Cactussen bemesten?* Verder een mooie foto met beschrijving van *Echinocactus texensis* en een „plauderei" van J. Bennekenstein over „Tusschen winter en voorjaar".

G. D. D.

NIEUWE LEDEN.

Mededeelingen.

Mevr. Th. ter Weeme—Lewin Neede (Geld.)

H. Smits Rotterdam Nieuwe Binnenweg 229c.

H. Boomsma Laren (N.H.) Directrice Sanat. „Hoog Laren".

Dr. J. H. C. A. Bennink Nijkerk (Geld.) Arts.

G. H. Wagenvoorde Deventer Manegestraat (tuinman)

J. J. Kommers Rotterdam St. Agathastr. 24 A.

A. J. T. Janse Pretoria First str. Gezina

Fried. Ad. Haage Jun. Erfurt (Duitschland).

K. Jonker 2e Exloërmond No. 13.

F. O. Fock 's Gravenhage Jan v. Nassastr. 124.

W. Deutz Rotterdam Sleephellingstr. 17.

ADRESVERANDERING. Het adres van den heer J. Opmeer te Rotterdam is thans Bilderdijkstr. 88.

OUDE JAARGANGEN SUCCULENTA te koop gevraagd. Op-gave van jaarg. prijs enz., aan A. v. Meerten te Tiel (Voor de Kijk uit).

CONTRIBUTIE. Ruim 100 leden betaalden hun contributie nog niet. Wij verzoeken hen alsnog deze zoo spoedig mogelijk te willen voldoen. Het adres van den penningmeester is : J. M. VAN DEN HOUTEN, Mathenesserlaan 364 ROTTERDAM. Over de openstaande posten wordt begin Mei, met bijberekening van incassokosten, per post gedisponeerd.

CALUMOR-SCHALEN. In vervolg op het artikeltje van den heer Peels in ons vorig nummer, en naar aanleiding van eenige bij mij binnengekomen vragen, kan ik nog mededeelen, dat de Calumor-schalen in den handel gebracht worden door den Duitschen Cactuskweker Heinrich Kaiser te Munchen (Tengstrasse 16). Zij zijn in twee soorten verkrijgbaar, en wel 1e een tweedeelige schaal, bestaande uit glazen schaal met dito deksel en 2e een driedeelige schaal, bestaande uit aarden onderstuk, glazen tusschenring en dito deksel. De eerste is 15 cM. wijd en 11 cM. hoog, de tweede 15 cM. wijd en 17 cM. hoog. De prijzen zijn respectievelijk 3 en 4 Rentemarken, bij afname van 25 stuks tegelijk.

G. D. D.

PRIJSNOTEERING DE LAET. Van den heer de Laet vernemen wij, dat enkele onzer leden bezwaar maken tegen de tijdelijke bepaling om het bestelde in *guldens* te voldoen. Wij meenen dit even te moeten toelichten. Toen de heer De Laet 15 Dec. 1923 zijn prijzen opmaakte, was de koers 1 gulden is $8\frac{1}{4}$ francs. *Volgens dezen basis* nu vroeg de heer De Laet betaling, wat ook niet meer dan billijk is. Wij betalen immers toch niet meer dan wij volgens catalogusprijzen zouden betaald hebben, wanneer de koers gelijk was gebleven. Hiertegen hebben Engelsche koopers aan ook geen bezwaar gemaakt, zelfs de Duitschers maken geen aanmerking, wanneer de heer De Laet van hen betaling in Dollars vraagt.

Nu de koers weer normaler is, wordt deze maatregel niet meer toegepast, doch de heer De Laet behoudt zich het recht voor bij eventueele koersverlaging opnieuw betaling in guldens te verlangen, iets waartegen o.i. geen bezwaar kan bestaan. Te meer, daar in den catalogus de mededeeling voorkomt: „De prijzen zijn in Belgische francs, en *zonder verbintenis*.”

G. D. D.

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

De Succulentenverzameling van Kew-Gardens.

In den vorigen zomer was ik een veertien dagen in Londen van waaruit ik verscheidene malen een bezoek aan de bekende *Botanical Gardens* te Kew (Surrey) gebracht heb. Speciale aandacht heb ik er gewijd aan de buitengewoon fraaie Succulentencollectie. Deze is in hoofdzaak ondergebracht in een ruime, hooge kas — 't „Succulenthous". — Wat mij bij het binnentreden dadelijk opviel was 't groote aantal z.g. Specimenplanten, enorme exemplaren, velen tot aan den nok der kas. Dezen waren meest in den vollen grond uitgeplant, in 't midden n.l. tusschen de beide zijtabletten. Een der meest merkwaardige vond ik een zuilcactus *Cereus giganteus* Eng.

Deze plant werd in 1922 uit Californië geïmporteerd en bloeide dit jaar 2 maal. Op 't tijdstip dat ik Kew bezocht, de tweede helft van Juli, waren de overblijfselen van den eersten bloei nog te zien, dicht aan den schedel. De plant deed haar soortnaam alle eer aan! Werkelijk een reusachtige plant, bestaande uit één kaarsrechte donkergroene zuil, reikend tot hoog boven in de kas. De 2de bloei had plaats in den nazomer. Volgens de beschrijving ervan zijn de bloemen wit met groene buitenschubben.

Deze *Cactus* werd geflankeerd door een paar *Euphorbia's*, n.l. *E. Abessinica* en *E. triangularis*. Eerstgenoemde, een zeer robuuste groeier, overtrof de *Cereus* nog in hoogte. *E. triangularis* blijft veel lager. Beiden sterk vertakt, onbebladerd en stekelig. Van de zuilcerei noteerde ik nog *C. Hildmannianus* K. Sch. (Brazilië) een ongedoornde species. Kleur der zuil blauwachtig groen. Verder *C. polylophus* P. (syn. *Pilocereus polylophus* S. D.) Deze is, zooals de naam al aangeeft, een soort met een flink aantal ribben ; ik telde er een 20. 't Vaderland van deze *Cereus* is Mexico.

Natuurlijk ontbrak er het „grijsaardshoofd", *Cephalocereus senilis* Pfeiff niet. De Engelschen hebben er al een dergelijke naam voor als wij, noemen hem „Oldman-cactus". Een zeer merkwaardige soort vond ik *Cereus Donkelaerii* Gris (Brazilië).

Dit is een slangcactus, in de Schumannsche Gesamtbeschreibung als een *Rhipsalis* aangemerkt, n.l. *R. lumbricoides* Lem. De soortnaam *lumbricoides* naar *Lumbricus* = regenworm. Een goed gekozen naam! Ze heeft gelede twijgjes (geledingen 14—20 cm. lang) met stijve doorntjes tusschen 't grauwe vilt der areolen.

Van de *Echinocerei* noem ik *E. Engelmanni* var., *chrysocentra* Engelm. et Bigel. (Californië) een cactus met licht- en zeer bleek-

bruine stekels, welke zoo lang zijn dat van **de eigenlijke plant** niets te zien is. Verder *Echinocereus cylindraceus* met roze stekels. Deze E. C. wordt in Schumanns monographie niet beschreven, wel echter *Echinocactus cylindraceus* Eng. (Californië). Daar de plant wel overeenkomt met de beschrijving van deze *Echinocactus* vermoed ik met een en de zelfde soort te doen te hebben.

Het geslacht *Opuntia* was er in bijzonder forsche exemplaren vertegenwoordigd, bijv. *O. robusta* Wendl., *O. Ficus indica* Will., *O. nigricans* Haw., alle 3 afkomstig van Mexico. *O. Ficus indica* geeft eetbare vruchten, de zoogenaamde cactusvijgen. Ze reikten met hun verschillende vertakkingen tot hoog boven in de kas en vormden soms een waar warnet met de takken der boomvormige *Euphorbia*'s. Op een paar plaatsen in de kas waren bolcacti, laaggroeiende *Euphorbia*'s, *Sempervivums* enz. tusschen brokken natuursteen uitgeplant, wat lang geen onaardig effect maakte. Rotstuintjes in 't klein! Zoo waren daar uitgeplant *Echinocactus pilosus* Gal., *Melocactus communis* Lk. et Otto. Eerstgenoemde fraai groen met rossige, priemvormige doorns, welke zeer scherp zijn. De areolen staan een 3 a 4 cM. van elkaar. Boven op schedel geelgrauw, wollig vilt (niet duidelijk zichtbaar). Dit is een buitengewoon mooie soort, afkomstig van Mexico. *Melocactus communis*, de bekende meloencactus, wordt in Engeland „Turk's cap cactus" genoemd; 't cephalium doet ook wel eenigszins aan een fez denken. Nooit zag ik zoo'n groot exemplaar ervan. Voorts *Echinocactus myriostigma* S. D. in bloei. (Bloem midden wit, de schedel lichtgeel).

Er was een uitgebreide collectie van 't geslacht *Rhipsalis*; ik noteerde er van *R. grandiflora* Haw., *R. Warmingiana* K. Sch. en *R. zanzibarica*. Laatstgenoemde met heel lichtgroene twijgjes, zeer eigenaardig. Wat nu betreft de andere succulenten noem ik in de eerste plaats de fraaie collectie boomvormige „wolfsmelkplanten", de *Euphorbia*'s. De meesten met kantige, grillig gevormde takken, voorzien van scherpe stekels. De bladeren zijn meestal klein en gering in aantal. Ik noteerde er: *E. abyssinica* Gmelin, een buitengewoon frisch groeiende soort; de takken zijn hier en daar een weinig ingesnoerd. Verder *E. triangularis* Desf., (lijkt op voorgaande, echter van een minder krachtigen groei), *E. canariensis*, *E. candelabrum*, *E. mammillaris* Berger (in veldjes verdeelde stengels), *E. mauritanica* L. Natuurlijk was de bekende *E. splendens* Bojer, van Madagascar met haar venijnige dorens en roode stijve bloempjes er ook te vinden. *E. lophogona* lijkt in habitus op deze; de bloemen echter wit en de bladeren wat langer. Deze *Euphorbia*'s waren haast allen in den vollen grond van de kas uitgeplant. Op de tabletten de laaggroeiende soorten, zooals *E. caput-medusae* L, het bekende Medusa hoofd in pracht-exemplaren. Voorts *E. parvimamma*, welke in habitus veel aan voorgaande soort doet denken. Ook zag ik er de merkwaardige *E. globosa* Sims, een soort, die nog al veel in verzamelingen

aangetroffen wordt. De *Euphorbia*'s zijn planten van de Oude Wereld. Hun hoofdverspreidingsgebied hebben ze in N. en Z. Afrika. Tot dusver had ik 't alleen over de stamsucculenten, om nu tot de bladsucculenten over te gaan, begin ik met de meest decoratieve onder hen, de *Agaves*. *A. sobolifera* (West-Indië) een soort met breede, naar binnen omgekrulde bladeren. *A. Kerchovei* heeft bladeren met een smal donkerbruin randje. *A. Ghiesbreghtii* erg gestekeld, *A. striata*, een species met lijnvormig blad. Voorts *A. filifera* Salm, waarvan de bladranden in draadvormige vezels uitloopen. Verder noteerde ik er de bekende *A. victoriae reginae* T. Moore en *A. maximiliana*. De meeste *Agaves* hooren thuis in Mexico. Planten, welke veel met de *Agaves* verward worden zijn de *Aloës* (tot familie der *Liliaceae*, terwijl de *Agaves* tot de *Amarijllidaceae* gerekend moeten worden).» In deze kas vond ik er hier maar weinig soorten van, in vergelijking met 't groote aantal *Agaves*. Opvallend was *Aloë spicata* met stompe tanden langs den bladrand. Mr. B. E. Farr probeert kruisingen tot stand te brengen tusschen deze soort en verschillende *Gasteria-species* (eveneens tot de succulente *Liliaceae* behoorend). Bij deze proeven werden de *Aloë*'s met het *Gasteria*-pollen bestoven. Getracht wordt te kruisen : *Aloë* x *G. excelsa*, *A. spicata* x *G. nigricans* en *A. spicata* x *G. croucheri* var. *spatulata*.

Zooals men weet groeit *Aloë* in rozetvorm, *Gasteria* daarentegen heeft een 2 rijige bladstand (zoogen, rijdend blad). Bovendien zijn de bladeren der *Gasteria*'s gaafrandig. Deze kruisingsprocessen hebben wel kans te slagen, daar 't nauwverwante planten zijn. Ik zag er nog een *Gasteria-plant* in bloei; een lange vertakte stengel met buisvormige bloempjes met opgezwollen bloembodem kleur oranjegeel. Een andere succulente *Liliacea* is *Haworthia*. Een der merkwaardigste soorten vond ik wel *H. Reinwardtii* Haw. De bladeren zijn licht- en donkerbruin met talrijke witte puntjes en strepen en zijn aan hun top naar elkaar toegebogen, wat aan de plant een kropvorm geeft. *H. Reinwardtii* is een kleine species, de bladeren zijn maar weinige cM. lang.

Aloë, *Gasteria* en *Haworthia* zijn planten, die Zuid-Afrika tot vaderland, hebben. Op een der tabletten stond een groote collectie Afrikaansche huislookplanten. Ze komen vooral veel op de Canarische eilanden voor. Interessant waren o.a.: *Sempervivum giganteum*, met lange kale stengels, 3 a 4 voet hoog; geheel bovenaan de bladeren. *S. canariense* L., groote lichtgroene rozet. *S. ciliatum* met gele bloempjes en *S. bracteatum*. De *Sempervivums* zijn *Crassulaceae*.

Van de *Senecio*'s teekende ik een paar soorten op, n.l. *S. pteroneurus* en *S. canalipes*. Beiden met dikke, yleezige kale stengels. *Senecio* is een composiet, die Z. Afrika tot vaderland heeft. Wat de *Crassula*'s betreft waren hier aardige soorten van aanwezig, zooals *C. coccinea* met vleezige blaadjes en tuilen van helderroode bloempjes met lichter gekleurd midden. *C. arborescens* Willd. met lange vleezige stengels en takken met zittende,

kruisgewijs geplaatste bladeren, die bijkans ovaal zijn en van een zeegroene kleur met rooden rand. Van de *Cotyledon*-collectie te Kew noem ik *C. metallica* var. *carunculata* en *C. cristata*. De eerste is een variëteit van de bekende *C. metallica* (syn. *Echeveria metall.*), met zooals de naam al zegt, wratachtige verhevenheden op de bladeren, die bronskleurig zijn. *C. cristata* heeft gegolfde en geplooiden bladranden. Dit zijn soorten afkomstig van Mexico; de meesten hooren in Z. Afrika thuis.

Nog dient vermeld een met de *Agaves* verwante plant en wel de *Furcreae* (= *Fourcroya*). Een der mooiste soorten vond ik wel *F. cubensis* var. *Lindeni* (trop. Amerika) met geelgerande bladeren. 't Was een buitengewoon groot specimen. Van een der tabletten was door glasplaten en gaas een hoekje afgescheiden waar enkele zeldzame *Mesembryanthemums* en *Stapelia's* te pronk stonden. Van *Mesembryanthemum* noteerde ik o.a. de Sphaeroïde soorten *M. Lesleii* N. E. Br. en *Af. Elishae* N. E. Br. Het meerendeel echter der *Mesembr.*, vooral de zeldzame species der *Sphaeroïdea* en *Semiovata-groepen* waren opgeborgen in een lage kas op „private” terrein, in de zoogenaamde „spit”. De *Stapelia's* hadden daar ook een plaatsje gekregen, benevens andere merkwaardige succulenten. Met een schriftelijke toestemming van den curator Mr. Winn, kon ik later tot deze Kas toegang verkrijgen. Deze beschrijving is natuurlijk lang niet volledig. Er waren zoo buitengewoon veel soorten van de diverse succulente plantengeslachten, dat ik mij er mede tevreden moest stellen er een greep uit te doen.

Over de buitengewoon interessante *Mesembryanthemum*-collectie hoop ik in een afzonderlijk artikel het een en ander te vertellen.
Amsterdam. M. K.

Cereus Spachianus Lem. en Echinopsis Schickendantzii Web.

III.

(Slot).

Hierbij is op te merken, dat *Eps. Schickendantzii* veel hooger kan worden dan de door Schumann genoemde 15—25 cM., hetgeen ik dezer dagen bij een kweeker te Rotterdam gelegenheid had op te merken en hetgeen ook reeds door A. Berger en Bödeker in de M. f. k. k. wordt medegedeeld. Het door mij geziene exemplaar was minstens 60 cM. lang. Het vormen van spruiten aan de basis is een specialiteit van *Eps. Schickendantzii* en begint gewoonlijk reeds bij jonge planten. Berger wijst bovendien op de verrassende overeenkomst der bloemen van *Cer. Spachianus* en *Eps. Schickendantzii* en daarop, dat de laatstgenoemde soort zoowel in bol- als zuilvorm voorkomt, terwijl de vorm der ribben, de doornen en de kleur van den stam der genoemde soorten op elkander gelijken. *Eps. Schickendantzii* kan zijns inziens zoowel bij het geslacht *Cereus* Mill. als bij *Echinopsis* Zucc. ingedeeld worden. In het eerste geval in het reeds genoemde ondergeslacht *Trichocereus* Berg. *Eps. Schickendantzii* is

door Britton & Rose in het geslacht *Trichocereus* Ricc. als *Trichocereus Schickendantzii* (Weber) Br. & R. ondergebracht. Daar zuilvormige groei bij overigens bolvormige *Echinopsis*soorten dikwijls voorkomt als ziekelijk verschijnsel o.a. bij slechte belichting moet er hier nog op worden gewezen, dat Berger bol- en zuilvorm bij planten vond, die zich onder normale omstandigheden konden ontwikkelen. Een afbeelding van de bloem van *Cer. Spachianus* is te vinden in M. f. k. k. 1900, en die van de bloem van *Eps. Schickendantzii* M. f. k. k. 1905.

Indien men de beide bovenbeschreven soorten ingecultiveerde exemplaren naast elkander ziet, is het moeilijk zich een vorm voor te stellen, waarbij de overeenkomst, resp. verwantschap tusschen de geslachten *Cereus* en *Echinopsis* meer in het oog springt. Het is dan ook zeer moeilijk, zoo niet onmogelijk een scherpe grens tusschen beide geslachten te trekken. Alleen de thans door Britton & Rose in een afzonderlijk geslacht „*Lobivia*” bijeengebrachte, door Schumann en andere schrijvers tot *Echinopsis* gerekende soorten der *Cinnabarina*- en *Pentlandi*groep, die overigens betrekkelijk weinig overeenkomst vertoonen met de overige *Echinopsis*soorten, zouden bij een samenvoegen van de geslachten *Echinopsis* en *Cereus* buitengesloten moeten worden, zooals reeds door verschillende auteurs o. a. in de M. f. k. k. is betoogd.

Zoowel *Cer. Spachianus* als *Eps. Schickendantzii* zijn uitstekend als entstam te gebruiken. De laatstgenoemde soort is vooral voor beginners zeer aan te bevelen, daar het enten hierop zeer gemakkelijk gaat door het weke vleesch en den grooten saprijkdom. Eigenaardig is, dat bij het gebruik van *Eps. Schickendantzii* als entstam de plant nog kracht genoeg heeft voor het vormen van talrijke spruiten, oogenschoonlijk, zonder dat het entstuk te kort aan voedsel krijgt. Vooral de *Mamillaria* soorten met raapvormige wortels (bijv. *Mam. longimamma*) groeien uitstekend op *Eps. Schickendantzii*, terwijl deze soort niet de onaangename eigenschap van andere *Echinopsis*soorten bezit door uitgroeien uit de as van den entstam het entstuk af te stooten. Voornamelijk voor lage entstammen is *Eps. Schickendantzii*, door zijn sterk wortelend vermogen en zijn rijkdom aan sap, zeer goed te gebruiken. De stam wordt zelfs bij hoogen ouderdom niet houtachtig. Alleen moet men in den winter met gieten zeer voorzichtig zijn om rotten der wortels te voorkomen, daar de genoemde soort hieraan meer onderhevig is dan zijn dubbelganger *Cer. Spachianus*.

Rotterdam, Januari 1924.

H. BUNINGH.

Rectificatie. In het vorige nummer staat op bladz. 44, 3e kolom, 4e regel van boven „keiendraden”. Dit is bij het nazien der drukproeven aan onze aandacht ontsnapt. Bij nauwkeurige lezing zal men bemerkt hebben, dat dit moest zijn „helmdraden”.

D.

Onze gedoornde vrienden.

IV.

De takken zijn hier plat en wekken door hun schijfvorm veeleer den indruk van bladeren. Dit is echter zooals ik reeds medegeceeld heb niet het geval daar de bladeren bij deze groep slechts

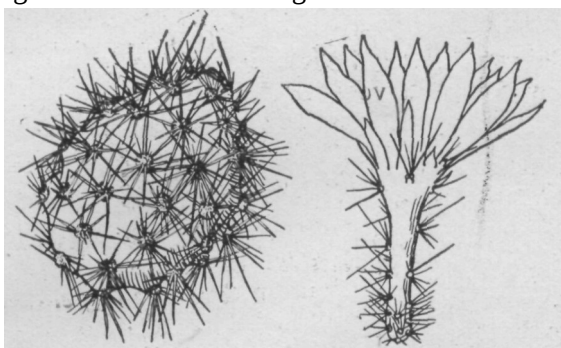

fig. 30a
Nyclocereus serpentinus
(Lag. et Rodr.)
Br. et Rose

fig. 30b
Nyclocereus hirschlianus
(Schum.)
Br. et Rose

fig. 30a x 0.7

fig. 30b x 0.7

enkele millimeters lang, meestal eenigszins els-vormig, zijn en vaak verdwijnen voor de schijven tot volle ontwikkeling zijn gekomen.

Opuntia santa-rita behoort tot de fraaiste *Opuntia*'s. De schijven zijn elegant gevormd, in kleur gelijken zij wel iets op die van *Opuntia basilaris* Eng. et Bigel. doch de tint is nog mooier prachtig grijs-groen ietwat violet overwaasd.

Een eigenaardige plaats neemt *Opuntia brasiliensis* (Willd.) Haw. (syn. *Opuntia arborea* Steudel en *Cereus paradoxus* Steudel) in. Deze soort ontwikkelt zoowel cylindrische als platte takken. Dit heeft ten gevolge dat men de niet zeer dikke schijven al heel licht voor bladeren aan zou zien. In fig. 9 is een stengel afgebeeld, met een aantal vlakke takken om den top, vergezeld van een enkele schijf met bloem (lichtgeel van kleur) en jonge vrucht.

Voor zoover ik tot nu toe heb kunnen nagaan ontwikkelen zich wanneer men een schijftak stekt daaruit uitsluitend platte takken, zoodat het aanbeveling verdient om steeds cylindrische takken te stekken opdat de echte groeiwijze behouden blijft.

fig. 31 *Acanthocereus pentagonus* (Linn.)
Br. et Rose

Voor wij nu van de *Opuntieae* afscheid nemen rest mij nog fig. 10 *Grusonia bradtiana* (Coult) Br. et Rose (syn. *Cereus bradtianus* Coult., *Opuntia bradtiana* K. Brandegee en *Opuntia cereiformis* Weber) een plant waarover de beschrijvers langen tijd in het onzekere bleven. De eigenaardige, bij de *Opuntia*'s niet voorkomende, vorming van ribben was daartoe de aanleiding, omdat men daardoor den indruk kreeg met een *Cereus*-achtige plant te doen te hebben. Het voorkomen van glochiden op de

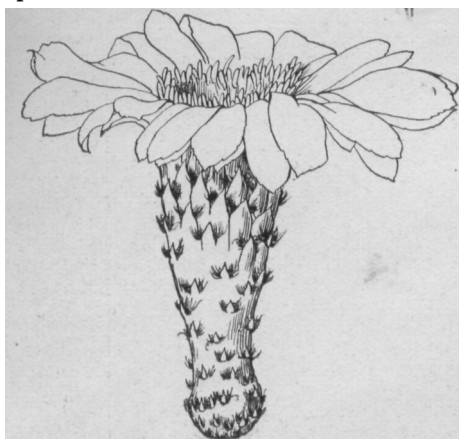

fig. 32 *Trichocereus chiloensis* (Collo) x 0.5
Br. et Rose

areolen en ook bloem- en vruchtvorm bewijzen echter de verwantschap met *Opuntia*.

Men neemt als vaststaand aan dat er tusschen de *Opuntieae* en de *Cereeae* geen overgangsvormen bestaan en dat de onderfamilie de *Opuntieae* als het ware een niet ten einde gevolgde zijweg in de evolutie der *Cactussen* is met zéér geprononceerde bijzondere eigenschappen die zich vertoonen in de groeiwijze, de afwijkende bloemen en vruchten en in de glochiden, welke laatste wij niet bij de verdere *Cactussen*

aantreffen.

Daar de onderfamilie der *Cereeae* ruim $\frac{3}{4}$ van alle *Cactus-species* omvat en men met vrij groote mate van zekerheid de overgangen van verschillende geslachten naar andere kan aanwijzen mag men aannemen dat deze den hoofdweg gevolgd heeft.

De groepen I (*Cereanae*) en II (*Hylocereanae*) der *Cereeae* zijn samengesteld uit die planten welke tot nu toe *Cereus* genoemd werden.

De *Cereanae* zijn meestal rechtop groeiende planten met verscheidene, somtijds vele, lange takken die vaak zeer dik zijn en andermaal slechts ettelijke millimeters in doorsnede meten.

Onder de species met dunnere takken komen er verscheidene voor die langs den grond kruipen en enkele die, mits in daarvoor geëigende plaatsen groeiende, zich als hangplanten gedragen, bijv. *Aporocactus flagelliformis* (Linn.) Lem. (syn. *Cereus flagelliformis* Mill.)

Bij de groote verscheidenheid die zij tentoonspreiden in groeiwijze en vooral in de, later te bespreken, bloem- en vruchtvorm is het absurd om zooveel verschil te negeren en allen onder één naam samen te vatten.

Om dit te demonstreeren heb ik minder afbeeldingen van geheele planten dan wel van bloemen en vruchten opgenomen,

daar deze laatste minder vaak gezien worden dan de stengels (stammen).

Zoo bijv. van *Cereus aethiops* Haw. (syn. *Cereus coerulescens* S. D.) (fig. 11) een gedeelte van den stengel met een vrucht en van *Monvillea insularis* (Hemsl.) Br. et Rose (syn. *Cereus insularis* Hemsl.) in fig. 12 alleen een afbeelding der gele bloem op halve grootte.

Monvillea diffusa Br. et Rose spec nov. (fig. 13) is eveneens

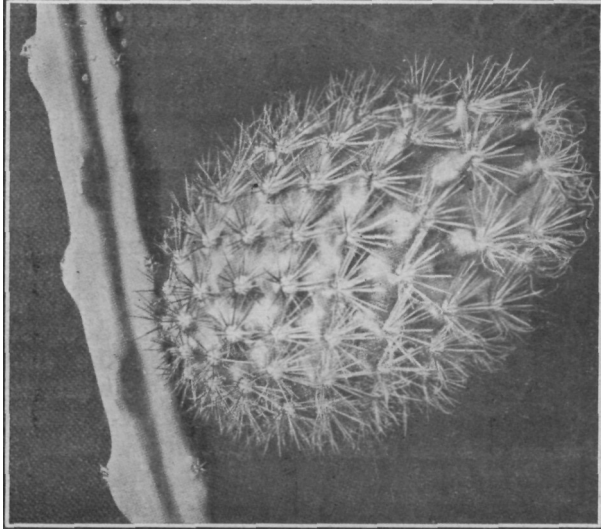

fig. 33 *Selenicereus macdonaldiae* (Hooker) Br. et Rose
vertegenwoordigd door een bloem met daarnevens een nog jonge vrucht. Alle *Monvillea*'s bloeien 's nachts.

Blijkt reeds bij de beide species van *Monvillea* dat ook in één geslacht de bloemen niet steeds geheel overeenstemmen, nog duidelijker zal een beschouwing van de bloemen en vruchten van *Cephalocereus* die verscheidenheid aantonen, de vorm der eveneens afgebeelde vruchten bewijst echter voldoende de saamgehoorigheid.

In figuur 14 zijn de crème bloem en een vrucht van *Cephalocereus russelianus* (Otto) Rose (syn. *Pilocereus russelianus* Ruml.) afgebeeld.

Eigenaardig is, in fig. 15, *Cephalocereus leucostele* (Gürke) Br. et Rose (syn. *Cereus leucostele* Gürke) de kale buis der witte bloem, vermoedelijk houdt die kaalheid verband met de dichte wol waartusschen de onderzijde van de bloem verborgen blijft.

Een vrijwel onbekende soort is *Cephalocereus deeringii* Small (fig. 16) uit Florida.

De rijpe vrucht is wijnrood van kleur evenals het vruchtvleesch waartusschen de kleine, glanzend zwarte, zaden zich bevinden.

Bij *Cephalocereus robinii* (Lem.) Br. et Rose (syn. *Cereus bakeri*

Vaupel) fig. 17, eindigen de bloemblaadjes

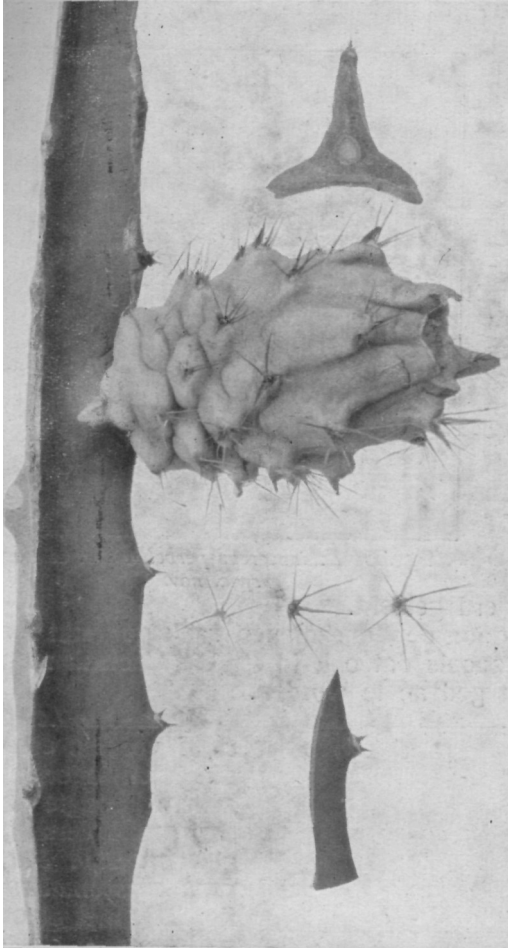

fig. 34 *Mediocactus coccineus* (Salm. D.)
Br. et Rose

spits in tegenstelling met die van fig. 16, welke sterk afgerond zijn, ook is de bloem meer radvormig wat nog sterker uitkomt bij fig. 18 *Cephalocereus monoclonos* (D. C.) Br. et Rose (syn. *Cereus monoclonos* (D. C.))

Het is echter aan eenigen twijfel onderhevig of de bloem absoluut aan die afbeelding gelijk is daar deze is gecopieerd naar de afbeelding in Plumier's Plant. Americ. Ed. Burmann welke afbeeldingen wel eens met de werkelijkheid in strijd zijn.

Ten slotte nog een vrucht alléén van *dphalocereus arrabidae* (Lem.) Br. et Rose (syn. *Pilocereus exerens* Schum.) (fig. 19) welke 6 cM. middellijn bereikt.

Fig. 21 is een opname bij Tehuacan (Mexico) van de imposante *Pachycereus chrysomallus* (Lem.)

Br. et Rose (syn. *Pilocereus chrysomallus* Lem. en *Pilocereus fulviceps* Weber). De bloeiende takken zijn aan den top voorzien van een kap van geelachtig-bruine haren die een dichte wollige massa vormen, de knop en later ook de bloem, waarvan alleen de crème-witte blaadjes er buiten reiken, en ten slotte de vrucht zijn diep in deze wol gehuld.

Bij vergelijking der bloemen van fig. 20a *Eulychnia acida* Philippi (syn. *Cereus acidus* Schum.) en fig. 20b *Eulychnia castaneus* Schum.), welke beide species uit Chili stammen, met de afbeeldingen 12-13-16-17-28-30-33 enz. zal het niemand meer verwonderen dat men niet de *Cereanae* maar allen: *Cereus*, zonder

meer, noemt, en zal men, hoe ook verknocht aan het oude systeem, de noodzaak van het nieuwe erkennen.

Na al die bloemen en vruchten zal het een verademing zijn fig. 22 *Lemaireocereus deficiens* (Otto et Dietr.) Br. et Rose (syn. *Cereus deficiens* O. et D., *Cereus eburneus clavatus* Fobe) eens nader te bezien.

Velen die deze plant in hun collectie hebben zullen niet weten dat zij de grootte van een flinken boom kan bereiken. De photo geeft de kroon weer van een oud exemplaar dat door Mevrouw J. N. Rose, bij Puerto Cabello in Venezuela, in 1916 werd gekiekt.

Deze soort wordt door de Venezolanen vaak gebruikt voor het vormen van heggen zooals dat ook in andere Cactuslanden met andere species pleegt gedaan te worden.

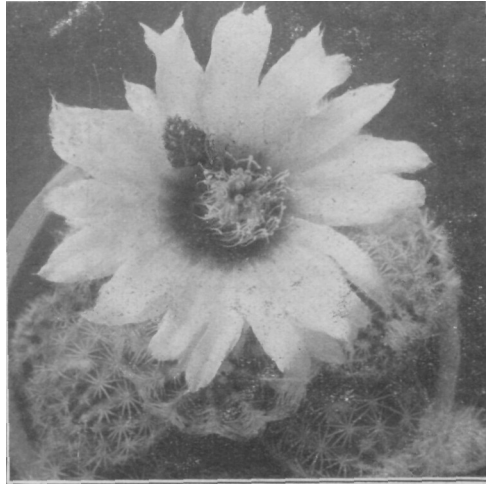

fig .35 *Echinocereus perbellus* Br. et Rose
spec. nov.

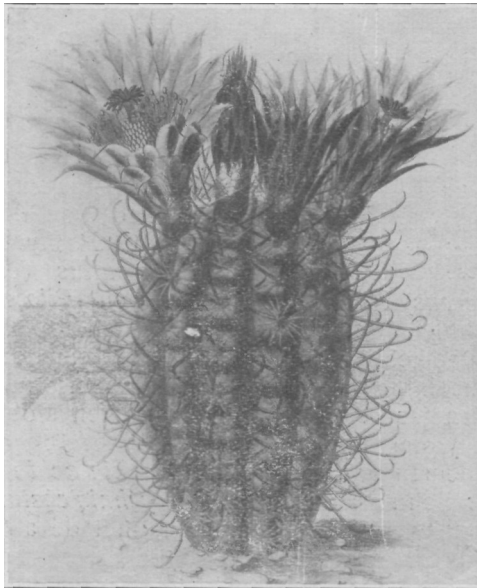

fig. 36 *Austrocactus bertinii* (Cels) Br. et Rose

De meeste *Lemaireocereus* vormen een stam die zich meestal op zekere hoogte boven den grond vertakt, zooals ook bijv. *Pachycereus chrysomallus* (zie fig. 21), niet alzo *Lemaireocereus thurberi* (Eng.) Br. et Rose (syn.

Pilocereus thurberi Ruml., *Cereus thurberi littoralis* K Brandeggee) deze vertakt zich van uit het basale gedeelte en zendt de 3 tot 7 M. lange takken van daaruit, zwak gebogen, opwaarts. De groote, heerlijk zoete vruchten zijn zeer geliefd bij de bewoners die er den naam pitahaya of pitahaya

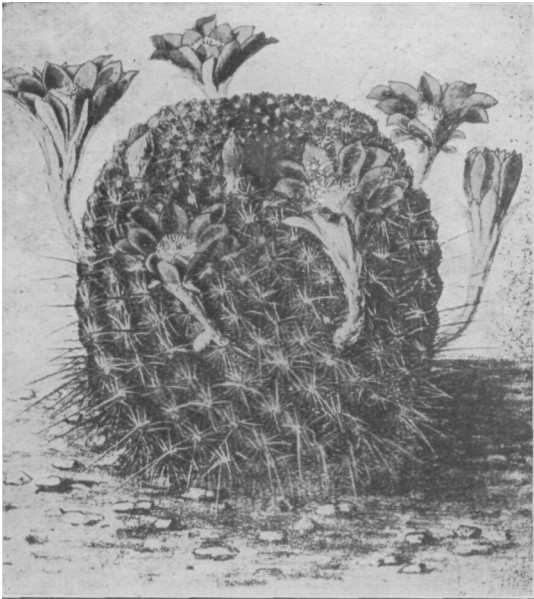

fig. 37 *Rebutia fiebrigii* (Gurke) Br. et Rose

b een gedeelte van een der ribben met een 3-tal areolen waarvan *c* een enkele geeft, waarop minder wol voorkomt, waardoor de doornen, die 1 a 2 cM. lang zijn, beter uitkomen.

In *d* maken wij kennis met een bloem, de bloemblaadjes zijn eenigszins groenachtig wit, aanvankelijk bevinden zich geen doorns op het vruchtbeginsel dit neemt echter niet weg dat de vrucht zeer veel doornen draagt zooals uit *e* moge blijken.

Deze nieuwe soort is in Februari 1906 door H. Pittier te Venticas del Dagua, Dagua Valley Columbia, ontdekt.

Dat de *Cactussen* zich in hun vaderland vaak met minder weelderige groeiplaatsen tevreden moeten stellen wordt wel bewezen door de plant afgebeeld in fig. 25 *Erdisia squarrosa* (Vaupel) Br. et Rose (syn. *Cereus squarrosus* Vaup.) welker stengels,

als opgeschrikte slangen, tusschen de steenbrokken van een bergwand uit, den toeschouwer tegemoet treden.

Het moet voor den reiziger een genot zijn deze plant aan te

dulce aan geven.

Een in groeiwijze nog meer van alle andere species afwijkende plant is *Lemaireocereus humilis* Br. et Rose spec. nov. (fig. 24).

Deze heeft zeer buigzame stengels, van 1 tot 4 M. lengte, die in min of meer groote boschjes tezamen groeiend gevonden worden. De stengels zijn $\pm$ 4 cM. dik en hebben 3 of 4, somtijds 6, ribben.

Op de afbeelding is *a* een dwarsdoorsnede van een 4-ribbigen stengel,

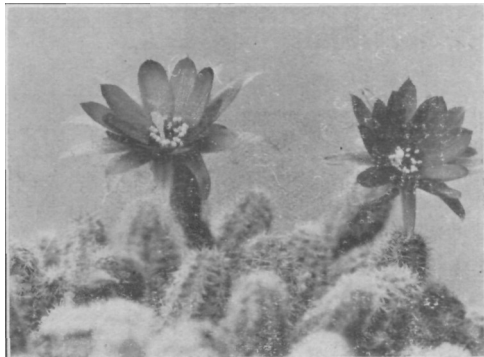

fig. 38 *Chamaecereus silvestrii* (Spegazz.)
Br. et Rose

treffen als de +/- 5 cM. breede, helder roode, bloemen bij de toppen der stengels wijd openstaan.

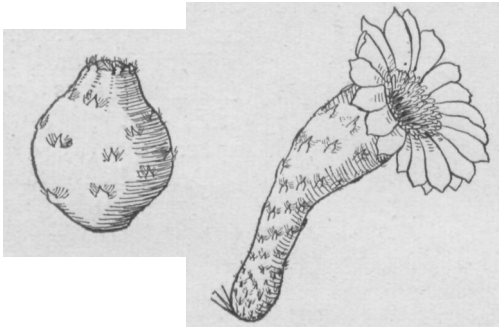

fig. 39a
Lobivia longispina Br. et Rose
spec. nov.

fig. 39b
Lobivia shaferi Br. et Rose
spec. nov.

fig. 39a x 0.6 fig. 39b x 06

Ongeveer bij de grenzen tusschen den Amerikaanschen Staat California en het Mexicaansche Lower California, met het uitzicht over den onmetelijken Oceaan, groeit *Bergerocactus emoryi* (Eng.) Br. et Rose (syn. *Cereus emoryi* Eng., *Echinocereus emoryi* Rümpl.) (fig. 26).

In den geslachtsnaam dezer plant hebben wij een eerbewijs te zien aan Alwin Berger, (den bekenden auteur der „Handbücher" over Succulenten, en van een beschrijving, tevens nieuwe classificatie, van het geslacht *Cereus* enz. enz.) die jaren lang het beheer voerde over het beroemde park van Sir Thomas Hanbury te la Mortola waar hij een schitterende collectie Vetplanten bijeenbracht.

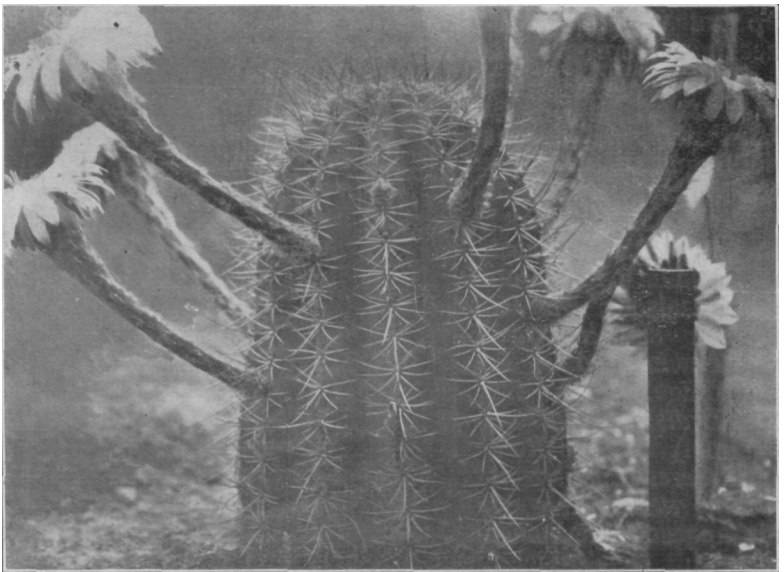

fig. 40 *Echinopsis spegazziniana* Br. et Rose spec. nov.

Mij dunkt het zou den lezer niet onaangenaam zijn een exemplaar van *Peniocereus greggii* (Eng.) Br. et Rose (syn. *Cereus greggii* Eng., *Cereus pottsii* Schum. enz.) met even rijken bloementooi in zijn verzameling te hebben als die in fig. 27 te aanschouwen geeft, toch is dit niet zoo moeilijk te bereiken want de plant is in voldoende mate te bekomen. Zij maakt boven den grond niet veel vertoon, indien men echter een wilde plant uitgraaft vindt men vaak een wortel-knol van eenige ponden zwaar. Voor een meer gedetailleerde beschrijving, met afbeeldingen, van de beide tot dit Geslacht behoorende species verwijs ik naar mijn artikel daarover in Succulenta 1922 pag. 71.

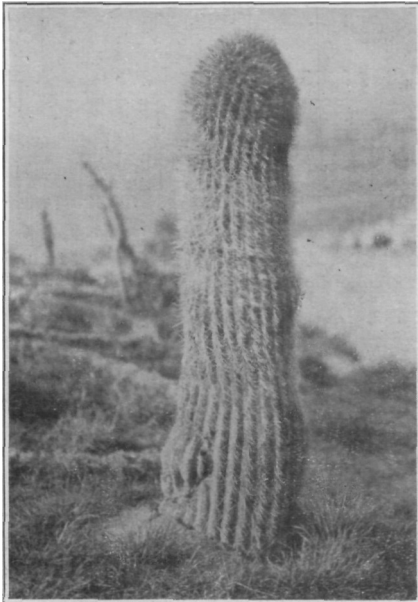

fig. 41 *Denmoza rhodacantha* (Salm. Dyck)
Br. et Rose

Bij *Pereskia* heb ik reeds gesproken over *Catussen* die in boomvorm groeien. De naam *Dendrocereus* van de plant, waarvan in fig. 28 een vrucht is afgebeeld, (men vergelijkte vooral deze vrucht eens met die welke op andere plaatsen opgenomen zijn) wijst er op dat wij bij dit geslacht met een *Cereus*-achtigen *Cactus* te doen hebben met eveneens sterk geprononceerden boomvorm.

Inderdaad vertoont *Dendrocereus nudiflorus* (Eng.) Br. et Rose (syn. *Cereus nudiflorus* Engelm.) met den 1 Meter hoogen stam en het 6 a 9 M. hooge gewirwar van takken een treffende overeenkomst met wat wij ons gewoonlijk als boomen voorstellen.

Een merkwaardige tegenstelling hiervan vertoont de volgende soort.

Prof. Schumann schrijft, in de Gesamtbeschreibung, bij de behandeling ervan, over *Cereus eruca* Brand, die wij thans *Machaerocereus eruca* (Brandeg.) Br. et Rose noemen, dat Brandegée de plat op den grond groeiende stengels dezer soort vergelijkt met reusachtige rupsen.

Hoe juist die opmerking is blijkt aldaar niet doch fig. 29 is zeer wel geschikt om haar juistheid aan te toonen.

Men verwacht bijna dat de stengels zich zullen gaan bewegen, tot op zekere hoogte geschiedt dit dan ook want de stengels groeien steeds verder vooruit daarin geholpen door de wortels die hier en daar, uit de zijde die op den grond rust, ontspringen.

De oudste gedeelten der plant sterven geleidelijk af.

Machaerocereus eruca verricht in Californië dezelfde functie die

- 74 -
Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN.

Mevr. B. Hoek—Salsman	's Gravenhage	Sweelinckplein 31.
J. Nijkamp	„	Ligusterstr. 1.
P. Rijkebüsch	„	Sweelinckstr. 206.
M. H. v. d. Kwast	Amsterdam	De Clercqstr. 53.
Ant. Doesborgh	Tegelen	Spoorstraat 35.
F. J. Togni	's Gravenhage	Cromvlietplein 30 (Laakkw.)
S. J. Zoetmuller	Heerlen (Limb.)	Molenberglaan 88.
Mevr. Pot—Tockelman	Heerlen	Kruisstraat 7.
Mevr. H. Kerkmeer	Schagen.	
Mej. G. Roggeveen Kdr.	„	Hoogzijde.
B. van Dissel	Neerlangbroek.	

ADRESVERANDERINGEN. Het adres van den heer W. J. v. Essen is thans Overveen (Oranje Nassaulaan 19), de heer J. P. Karthaus woont nu weer te Apeldoorn (Amersf. weg 11).

ONZE GRATIS-STEKKEN.

Aan allen die hiervoor in aanmerking kwamen zijn onze gratisstekken toegezonden, en dat waren er zoowat 50. Dat we dit konden doen danken we aan de bereidwilligheid van verschillende leden, die ons materiaal toezonden, waarvoor we hen bij dezen nogmaals hartelijk dank zeggen. Onze stekken zijn bedoeld voor beginners, voor wie alles waarde heeft. Mocht men om een of andere reden zijn teleurgesteld of mocht de zending onderweg gekneusd zijn, wat zelfs met de blikken doosjes mogelijk schijnt, dan verzoeken we beleefd dit ons te willen berichten. Natuurlijk moet men niet verwachten een viertal kostbare planten te krijgen, zooals we laatst heel naief een briefje kregen met verzoek om keuze uit een aantal soorten, waarvan de goedkoopste toch nog minstens een rijksdaalder kost. De bedoeling is nooit anders geweest, dan om beginnende verzamelaars een kleine aanmoediging te geven. Omgekeerd krijgen we vaak na jaren nog wel eens bericht, hoe onze pleegkinderen het maken, terwijl de dankbare ontvangst, die onze stekken bij velen ten deel valt, reden is, dat we met dit tijdroovende werk blijven doorgaan.

H.

ZADEN TEXAS.

De aankoop van zaden in Texas is tot onzen spijt niet doorgegaan. Niet alleen is door misverstand van Amerikaansche zijde de tijd te ver verstreken om ze nog tijdig hier te krijgen, doch ook was enkel gemengd zaad te krijgen, waarvan de samenstelling niet bekend is, wat door velen een bezwaar genoemd wordt en tevens was de prijs zoodanig, dat we de risico niet op ons durfden nemen. Wie zaaien wil, kan dit jaar trouwens weer uitstekend terecht bij de bekende Deutsche firma's en voor wie het bestellen aldaar een bezwaar mocht wezen, kan dit door bemiddeling van den penningmeester, mits men zijn wenschen duidelijk opgeeft.

H.

Mededeelingen der afdeeling Amsterdam.

(Buiten verantwoordelijkheid der redactie).

Zoo is dan na herhaalde pogingen de eerste afdeeling onzer vereeniging in Amsterdam opgericht. Reeds een paar jaar geleden werd dit door enkele leden geprobeerd, doch toen bleek men op onoverkomenlijke bezwaren te stuiten. Dit wilde echter geenszins zeggen, dat men het plan opgaf.

Onze eerste samenkomst werd gehouden ten huize van Mevr. Ploeger, Dacostaplein 11, waar een 6-tal leden aanwezig was om het voor en tegen eener afdeeling te bespreken. Besloten werd op 11 April een algemeene vergadering uit te schrijven. Hier was ongeveer de helft der Amsterdamsche leden aanwezig, terwijl velen schriftelijke bewijzen van instemming hadden betuigd. Wij vertrouwen, dat ook de andere leden op de eerstvolgende vergadering van zich zullen doen hooren. Het geldt hier immers het prachtige idee om na volbrachten dagtaak zich aangenaam en ontspannend bezig te houden met onze gedoomde vrienden. En door geregeld samen te komen kunnen wij niet alleen met elkaar kennis maken en den vriendschapsband versterken, doch ook eikaars collecties bezichtigen, gezamenlijk inkoop doen of instellingen op plantkundig gebied bezoeken en wat verder door de leden en het bestuur naar voren zal worden gebracht.

Daarom allen meegewerkt, om den bloei onzer vereeniging in het algemeen en die van de Amsterdamsche afdeeling in het bijzonder, te verhoogen.

*Namens het voorloopig bestuur der Afd. Amsterdam
van de Ned. Ver. v. Vetpl. Verz.*

J. W. v. BEEK, Voorz.
H. WITTE, Secr.

Bezoek aan den Hortus Botanicus te A'dam.

Het voorloopig bestuur der Afd. A'dam noodigt de leden te Amsterdam en omgeving beleefd uit tot een gemeenschappelijk bezoek aan den Hortus Botanicus, op *Zondag 11 Mei a.s.* De leden worden verzocht om 10 uur voorm. aanwezig te zijn voor het hek van den Hortus. De rondgang zal ongeveer 1½ uur duren.

Het voorloopig bestuur.

Vergadering der Afdeeling Amsterdam. Op Vrijdag 16 Mei a.s. 's avonds 8½ uur in „Huize Koningin Wilhelmina" Prinsengracht 1085. Op dien avond zal definitief besloten worden of de afdeeling zal blijven bestaan of dat de band opnieuw verbroken zal worden. Dit zal voor het grootste deel afhangen van de leden zelf. Aller tegenwoordigheid is dringend noodig, daar belangrijke punten aan de orde zijn, zooals blijkt uit de agenda: 1. Opening, 2. Ingekomen stukken, 3. Stemming over het al of niet voortbestaan der vereeniging, 4. Verkiezing afdelingsbestuur, 5. Regeling contributie der afdeeling, 6. Vaststelling datum vol-

gende vergadering, 7. Plannen voor den komenden zomer, 8. Rondvraag, 9. Sluitting.

Het voorloopig bestuur rekent op de medewerking van alle leden te Amsterdam en naaste omgeving woonachtig en verzoekt tevens op deze vergadering enkele bijzondere Cactussen of Vetplanten ter opfluistering mede te brengen.

Namens het voorloopig bestuur,

J. W. v. BERK, Voorz.

H. WITTE, Secr. (Sloterdiikstr. 7, wijk 16.)

Tentoonstelling van Vetplanten te 's Gravenhage.

Een datum om goed te onthouden ... 27—28—29 Juni a.s. wordt deze tentoonstelling in een der zalen van den Haagschen Dierentuin gehouden.

Benevens de reeds in het vorige nummer genoemde mag ik nog de volgende prijzen vermelden :

1 *Zilveren medaille* uiteloofd door Mevrouw A. J. Pické Bijleveld te 's Gravenhage ;

1 *Medaille* uiteloofd door de Redactie van het Weekblad *Floralia*;

1 *Bronzen medaille* uiteloofd door Mevrouw K. Janssen Franken te Tilburg;

1 *Compleet stel* (3 deelen) der *Illustrierte Handbücher sukkulenter Pflanzen* van A. Berger, n.1. Sukkulente Euphorbien, 2 Mesembrianthen und Portulacaceen en 3 Stapelicen und Kleinien uiteloofd door de heeren J. B. C. Bergmann en Chr. de Ringh, beiden te Hilversum en L. Schorer te Culemborg, gezamenlijk :

1 Mooie, 20 jarige, plant van *Echinocactus Grusonii*; 12 Verschillende zijner beroemde hybriden van *Echinocactus myriostigma*;

1 Mooie *Pilocereus straussii* uiteloofd door den heer Fr. de Laet te Contich, een collectie origineele foto's van bloeiende Cactussen door den heer P. Kooy te Amsterdam.

En nu : Willen allen die mij bericht hebben dat zij in zullen zenden, mij nu opgeven in welke groepen dat definitief zijn zal ? Ik moet dat, om er rekening mede te kunnen houden, thans precies weten en **verzoek daarom** dringend om nadere gegevens liefst vóór 15 Mei a.s., zoo mogelijk omgaand.

Ook van hen die alsnog aan de tentoonstelling willen meedoen en planten willen inzenden, zie ik gaarne voor dien datum opgave tegemoet

's Gravenhage, Molenaarstraat 35 J. J. VERBEEK WOLTHUYS.
(Laakkwartier).

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Over de Cactussen van Curaçao.

Terwijl bijna elke landstreek zich kan beroemen op 'n daar overheerschende boom- of plantensoort, is dit wel in de eerste plaats het geval met Curaçao, waar de Cactussen het leeuwen-aandeel vormen in de overigens schaars vertegenwoordigde flora.

De naam „Cactus-eiland" zou voor dit onvruchtbare eilandje in de Caraïbische Zee werkelijk niet misplaatst zijn.

Hoewel er meerdere soorten voorkomen, wil ik mij bepalen tot de 5 volgende, die tot de meest algemeen verspreide behooren, n.l.:

- 1e. Datoe, *Cereus griseus*.
- 2e. Kadoesji, *Cereus repandus*. (zie foto.)
- 3e. Kadoesji di Poesji, *Cephaloceures lanuginosus*.
- 4e. Ifrouw, *Opuntia tuna*.
- 5e. Melon di Séroe, *Melocactus*. (zie foto.)

De Datoe is naar gelang van zijn leeftijd 'n enkele tak, die met zijn zijtakken 'n hoogte van 7 a 8 Meter bereikt, maar dikwijls ook zich tot 'n werkelijke boom ontwikkelt, die pl.m. 5 Meter hoog wordt en waar de takken, die nagenoeg recht omhoog gaan, op ongeveer 1 $\frac{1}{2}$ M van den grond ontspringen.

De takken zijn helder groen, zeer saprijk, en op de ribben dicht bezet met doorns; ook de stam is er mee bezet, doch dit gedeelte verliest naar mate van haar ouderdom veel van haar schrik-aanjagende verdedigingsmiddelen.

De bloem bevindt zich meestal aan den top der takken; ze is weinig in het oog vallend, peervormig en karmijn-kleurig; de vrucht is kogelrond, zoo groot als 'n wilde kastanje, onrijp zijnde groen gekleurd, later doorschijnend rood, dicht bezet met doorns, van binnen gevuld met 'n jam-achtige massa, verzadigd met zwarte pitjes. De vrucht is niet onsmakelijk en 'n geliefkoosd voedsel voor leguonanen, hagedissen en tropialen, die zich niet in 't minst door de doorns laten afschrikken. Behalve om er hun voedsel in te zoeken, dient de Datoe als woonplaats voor spotlijster, steenduijfe en wesp. Ook ratten komen zich nu en dan aan de vruchten tegoed doen.

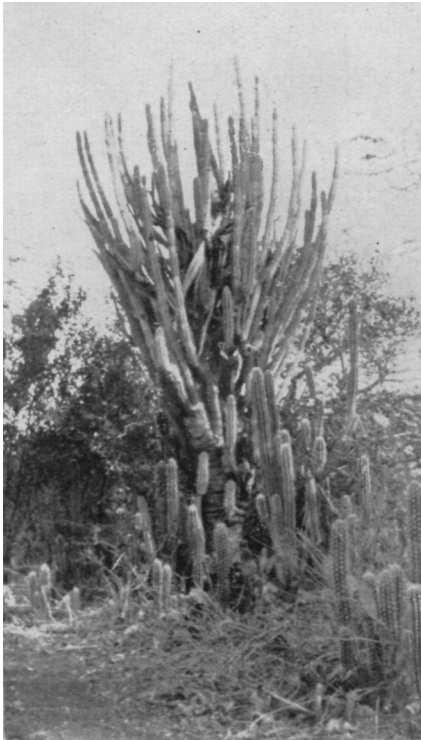
De mensch maakt zich deze plant ook nog ten nutte, n.l. om er „trankeeren" van te maken.

'n Trankeer is 'n heg, gevormd door pl.m. 1 $\frac{1}{2}$ Meter hoge datoe-takken, die in den grond gezet worden in 'n lange rij, mannetje aan mannetje, waar ze gauw wortel schieten, terwijl tegen deze muur van cactussen afgekapte takken van de Wabi (*Acacia*

tortuosa) worden gelegd, om te beletten dat de geiten zonder veel moeite de doorns van de Datoe met hare hoeven zouden wegkrabben, de plant afknagen en zich zodoende 'n doorgang banen.

De Wabi-takken, die door de zon snel uitdroogen en bros worden, moeten van tijd tot tijd vernieuwd worden, terwijl de datoe, die uitschiet als 'n knotwilg, af en toe met den houwer bewerkt moet worden om er 'n behoorlijk gesnoeide heg van te houden en geen opschietende takken te krijgen, die topzwaar geworden, 'n heele datoe uit 't verband zouden rukken en 'n opening in den heg veroorzaken.

De *Kadoesji* vertoont wel eenige gelijkenis met de Datoe, maar verschilt daarvan toch ook aanmerkelijk bij nadere beschouwing. 't Zich tot boom, met zwaren stam, ontwikkelen, heeft hier eerder plaats. Bovendien worden de boomen dikker; ik heb 'n exemplaar gezien met 'n stam zóó dik, dat 'n man die nauwelijks kon omspannen. De takken zijn zilvergroen, de doorns staan dichter en zijn langer, terwijl de heele plant veel minder saprijk is. De vrucht is langwerpig, peervormig, groen tot wijnrood gekleurd, zonder doorns, van binnen evenals die van de Datoe, doch flauw-zoet en minder smakelijk. Terwijl de Datoe liefst lager gelegen terrein heeft, groeit de *Kadoesji* op steenachtige heuvels, trotseert daar de passaat-wind en weet zich tot zelfs op enkele meters van zee te handhaven.

KADOESJI (*CEREUS REPANDUS*) CURAÇAO

Van de *Kadoesji di Poesji* zag ik slechts kleinere exemplaren, uit 1 opgaande tak bestaande, pl.m. 3 Meter hoog, — ongelooflijk dicht bezet met zéér lange doorns. Bloem en vrucht heb ik er nooit aan gezien.

De 3 boven besproken soorten, waarvan de 2 eersten heele bosschen vormen, hebben 'n zeer uitgebreid wortelnet. Terwijl 'n enkele hoofdwortel wat dieper in den grond doordringt, blijven de meeste wortels met hunne vertakkingen slechts even onder

de bodem-oppervlakte; ik heb boomen gezien, die bij een stamdikte van pl.m. 30 cM. 'n wortelnet hadden dat zich over 'n oppervlakte van meer dan 100 M² uitspreidde.

Geheel verschillend van de boven besproken Cactussen is de Ifrouw (*Opuntia tuna*) die behalve de meest verbreide, ook de meest gevreesde *Cactus* van 't eiland is. Waar een blad van deze *Opuntia* ook neervalt, in 'n vlakte, in 't zand, in humus, of boven op 'n steenachtigen heuvel, 't zal wortel schieten en zich tot 'n struik ontwikkelen. Straks zal ik op de verspreiding terugkomen. Eerst zullen we 't voorkomen dezer plant beschouwen.

Waar 'n *Opuntia* zich uit zaad ontwikkelt, ontstaat 'n enkel plat, ovaal blad; hieruit ontspringt later 'n 2e blad, en zoo gaat de ontwikkeling verder totdat er zich 'n struik vormt, uitgegroeid in verschillende richtingen, nu eens meer in de hoogte, dan weer in de breedte. De gemiddelde hoogte is pl m. 1 Meter, maar waar de plant steun vindt in 'n heester, en daardoor tevens genoodzaakt wordt omhoog te gaan om bij 't licht te komen, ontwikkelen zich soms planten van 3 a 4 Meter hoogte. Wat oorspronkelijk 't eerste blad was, verdikt zich naar mate de plant groeit en wordt stengel of stam, niet meer plat maar rond. De geheele plant is bezet met lange, scherpe doornen, die in groepjes van ongeveer 5 (soms meer, soms minder) staan. 'n Bijzonderheid van deze doorns is, dat ze aan de spits schroefvormig zijn, zoodat ze, eenmaal in de huid doorgedrongen zijnde, daaruit gewoonlijk niet gemakkelijk verwijderd kunnen worden. 'n Neger, die 'n doorn van 'n Ifrouw in eenig lichaamsdeel gekregen heeft, zal deze er nooit *uittrekken*, maar *uitdraaien*, 'n wel is waar pijnlijke operatie, maar wel doelmatig. Breekt 'n doorn onder de huid af, dan kan men, indien deze niet door uitzweren verwijderd wordt, er jaren lang last van hebben.

De bladeren laten zeer gemakkelijk los; loopt men dus tegen één of meer doorns aan, dan hechten deze zich dadelijk vast, 't blad waar ze toe behooren laat los en men loopt de kans dat door 't omslaan van het blad verschillende andere doorns hun slachtoffer vastpakken. Ook verschillende dieren, vooral de geiten, hebben hiervan te lijden. Dagelijks ziet men die viervoeters rondloopen met 'n *Opuntiablاد* hier, 'n *Opuntiablاد* daar, soms op den neus, 'n andere keer op 'n oog, en stellen ze natuurlijk alle mogelijke moeite in het werk van hun belager bevrijd te worden. Weten zij zoo'n blad kwijt te worden, dan hebben ze, onbewust, medegewerkt aan de verspreiding en voortplanting der *Opuntia*. Dezelfde taak vervullen natuurlijk de andere viervoeters die zich te dicht bij de *Opuntia* wagen.

De gele bloem, die veel lijkt op de St. Theunis-bloem, staat op een vrij lang vruchtbeginsel, dat met kleine doorntjes bezet is. De vrucht is groen, eenige centimeters lang en pl.m. 2 cM. dik en geheel met fijne doorntjes, toena genaamd, bezet.

Ook deze plant is nog nuttig op haar beurt. Op de plantages

waar koeien gehouden worden, wordt ze n.l. gebruikt als bij-voer. Veel voedsel zit er niet in, maar 't is dan toch maagvulling. De afgehakte *Opuntia*'s worden even boven een groot vuur gehouden, zoodat alle doorns eraf schroeien, daarna in kleinere stukken gehakt en aan 't vee voorgezet.

Als laatste in de rij komt de *Melon di Séroe*, ook wel Cabéz

MELÓN DI SÉROE (MELOCACTUS) CURAÇAO.

Op den achtergrond in het midden een 3-koppig exemplaar.

di Séroe genoemd, wetenschappelijk bekend onder den naam *Melocactus*.

Waren de eerste 4 soorten eigenaardig, deze laatste is werkelijk mooi ; ze siert de kale heuvels, want daar alleen wordt ze gevonden. De plant is kogelvormig, met diepe insnijdingen tusschen de ribben. Op deze ribben zijn de lange en dikke, doorschijnend rood gekleurde doorns geplaatst. Terwijl de jongere planten 'n afgesloten bol vormen, ontwikkelt zich bij de oudere exemplaren 'n afzonderlijke top, van buiten gezien uit wit-achtige stekeltjes gevormd, bij opening uit, op kapok gelijkend, pluïs bestaande. In deze top ontwikkelen zich bloem en vrucht. Vooral de vrucht is 'n sieraad van deze plant. Ze is paars-rood gekleurd, ongeveer 2 cM. lang en langgerekt peervormig. 't Spitse gedeelte is in den top der plant vastgehecht. De vrucht is 'n uitgezochte lekkernij voor de Kokoï's (Kuifkwartels).

De grootte varieert van 1 cM. middellijn tot pl.m. 40 cM.

Eén exemplaar heb ik gezien, dat hier geheel van afweek. Tot mijn spijt ben ik er niet toe gekomen, er 'n foto van te maken.

't Was 'n vergroeiing van één, misschien ook wel een samengroeiing van meerdere exemplaren van den *Melocactus*, ongeveer $\frac{1}{2}$ Meter breed en $1\frac{1}{2}$ Meter lang.

Nog even wil ik wijzen op een vrij algemeen voorkomende

afwijking bij *Cereus repandus*, n.l. de fasciatie of bandvorming.

De stengel wordt plat en breed, de top krult zich eenigszins om en spreidt zich waaivormig uit.

Als kenmerk voor alle hier besproken Cactussen geldt, dat ze uiterst weinig-eischend zijn, zich gemakkelijk voortplanten en wat *C. griseus*, *C. repandus* en *Opuntia tuna* betreft, 'n groot regeneratie-vermogen bezitten.

Zooals aan 'n ieder duidelijk zal zijn, was 't niet mijn bedoe-ling, 'n wijsgeerige en wetenschappelijke beschouwing te geven. Mijn korte schets is niet meer dan 't weergeven van een indruk, zooals ik die gekregen heb gedurende mijn 4½ jarig verblijf op Curaçao.

Utrecht, 15 Maart 1924.

A. G. C. DINGEMANS WIERTS.

We brengen bij dezen den schrijver, die geen lid onze Ver-eeniging is, hartelijk dank voor zijn interessant artikel, dat hij op ons verzoek met de meeste bereidwilligheid heeft verstrekt. Het geeft ons een beeld van den merkwaardigen plantengroei onze kolonie, waarvan we tot heden in Succulenta nog nimmer iets vernomen hadden en waarvan de voorstelling ons dan ook ge-heel nieuw is.

Jammer dat de bijgevoegde foto's, wegens de hooge clichékosten en onze geringe middelen, niet alle konden worden gereproduceerd.

RED.

Werkzaamheden voor het voorjaar.

III. „HET ZOMERVERBLIJF“.

Als de maand April ten einde is, en de nachtvorsten ons niet meer kunnen schaden, dan moeten ook onze *Cactussen* naar hun zomerverblijf. Wat onze planten daar krijgen, zijn wij niet bij machte hen te geven. Toen ik voor eenige jaren begon mijn verzameling aan te leggen, was ik bang mijn planten buiten te zetten, daarom hield ik ze binnen, en het slot was, dat de *Cac-tussen* gebleven zijn, wat ze eertijds waren, van groei geen sprake, de nieuwe twijgen waren eng, niet frisch, enz: van bloeien maar niet eens te spreken, totdat ik kennis maakte met Succulenta en onzen geachten penningmeester. Deze was zoo vriendelijk mij te wijzen, op mijn verkeerde behandeling, de planten moesten naar buiten, meer water hebben, niet zoo vertroetelen, en nog veel meer. Ik volgde deze raadgevingen op, en van lieverlede wer-den mijn planten mooier.

De hoofdzak in den zomer is, volop zonlicht. De plaats, waar wij onze *Cactussen* zullen zetten, moet beslist het grootste deel van den dag, door de zon beschenen worden.

Beschikt men niet over een dergelijke standplaats dan doet men beter geen verzameling aan te leggen, want veel genoeg zal men dan toch niet van zijn planten beleven. Is er een tuin ter onze beschikking, dan is daar een prachtige opstelling te maken, maar zooveel, vooral in de groote steden, bezitten die

niet en mogen het zelfs loven, als aan het huis een veranda is. Maar waar een wil is, vinden wij ook een weg. Hiermede zal ik trachten voor iedereen een plaatsje te schetsen, waar de gedoomde vriendjes deze zomer mogen doorbrengen.

Wie een tuin hebben, kunnen op verschillende wijzen te werk gaan. Eerstens het maken van een broeibak, pl.m. 75 cM. diep, 1 Meter lang, 70 cM. breed. Hebben we een gat gegraven volgens deze maat, dan maakt men een kist zonder bodem waarvan de achterzijde, (bedoeld wordt de Noordzijde) circa 10 cM. hooger is, verven deze eerst, opdat het hout niet zoo spoedig verteert, en plaatsen die in zijn geheel in het gegraven gat. Is dit alles geschied, dan vult men den bak met mest, gewone stalmest vermengd met stroo, ongeveer met drie lagen. Iedere laag op zich zelf zal flink aangestampt moeten worden, waarna men dezen bak eenige dagen laat luchten, om de amoniak gassen te verdrijven. Boven dezen bak legt men een raam, dat goed afsluit. Op den mest strooit men turfmolm vermengd met zand, ongeveer 10 a 15 cM. hoog, waarin de potjes worden gegraven. Als nu de zon op het glas schijnt, is daarbinnen een heerlijke wasdom, vanwege de vochtige zwoele lucht welke er heerscht. Gedurende de eerste maand besmeert men het glas met kalkwater, het zonlicht zal onze planten dan niet verbranden, en gaat het regenen dan spoelt vanzelf de kalk eraf, dus staan de planten licht genoeg. Af en toe lucht men dezen bak, door een houtje tusschen het glas en den bak te leggen. De wasdom in zoo'n broeibak is schitterend, groei en bloei laten niets te wenschen over. Ook kan men tegen eene schutting, waar het meest de zon op s:hijnt, een tafel bouwen, lengte volgens ieders idee, circa 60 cM. hoog. Langs de randen van deze tafel, worden plankjes gespijkerd, waarna de daardoor ontstane bak gevuld wordt, met aarde. Daar worden de planten ingegraven.

Boven deze tafel maakt men een afdak, om wanneer het regent de planten droog te houden. Als beschutting tegen wind, zon, of koude hangt men dan een gordijn voor de planten. Ook kan men de planten uit de potten halen, en in de aarde plaatsen, het wortel gestel wordt daar zeer krachtig door, maar in het najaar moet dan alles weder opgepot worden, wat weder heel wat werk geeft. Echter achter glas zullen de planten het best gedijen.

Hebben wij een veranda, dan doet men het best, zooals ik reeds schreef in het vorig artikeltje „het gieten". Als uiterst geval kunnen wij nog een zonnig venster opzoeken. In dit geval is nog een mooien kas te maken, maar om die te beschrijven is zeer moeilijk, echter diegenen, welke zoo te werk moeten gaan, kunnen bij mij wel een teekening verkrijgen, die hen dan den weg zal aanwijzen. De bouw daarvan is heel eenvoudig en voldoet aan de hoogste eischen.

Echter hoe men de *Cactussen* opstelt, steeds zullen de potten worden ingegraven, om uitdroging der wortels te voorkomen. Want bijna altijd zitten de wortels tegen den potwand.

Waar het meest en langst de zon schijnt zet men de *Opuntia*'s en *Cereus*soorten. *Opuntia* belieft veel zon en matig vocht, en *Cereus* veel zon en veel vocht.

Phyllocactussen veel zon; bij zeer droge hitte lichte beschutting, tevens veel vocht. *Mammillaria* matig zon, deze soort zet men ook niet in broeibak, want bodemwarmte is voor deze schadelijk, de melk welke sommige species, van dit geslacht bevatten, wordt dan te dun, de nieuwgroei is te ijl, en de plant is dan op zichzelf leelijk. Tevens geeft men deze soort een middelmatige, niet te hooge temperatuur. *Echinopsis* lichte beschutting en matig vocht, vooral wanneer de knoppen goed zichtbaar zijn.

Echinocactus veel zon, matig vocht. *Echinocereus* wanneer uitgeplant in de vrije natuur veel zon, vocht middelmatig. Ten slotte de *Rhipsalis* soorten beschut men voor langdurige zon, tevens kunnen deze nogal wat vocht verdragen. Dit zij nog opgemerkt, dat zoolang de lucht vochtig is, de zon onze planten niet zal schaden, maar bij al te felle bestraling zal men goed doen, zijn planten een weinig te beschutten.

Maart '24.

P. PEELS.

Vetplantententoonstelling te 's Gravenhage op 27-28-29 Juni 1924.

Het aantal prijzen is nogmaals uitgebreid, dit keer dank zij de vriendelijkheid van onzen Penningmeester, de heer J. M. van den Houten, te Rotterdam, die een *bronzen medaille* beschikbaar stelt.

Met de in het vorige nummer van Succulenta aangekondigde medaille van *Floralia* wordt een *verguld zilveren* bedoeld.

Doet dus uw best inzenders!!

De regeling voor de inzenders wordt hen dezer dagen per brief toegezonden.

Bezoekers vergeet vooral niet op de Tentoonstelling inlichtingen te vragen over de uitgeschreven prijsvraag waaraan elke bezoeker kan meedoen.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN.

A. Banier,	Wageningen.	
A. van Dam,	Enschede,	Lombokstr. 19.
B. van Dissel,	Neerlangbroek.	
J. Timmermans,	Heerenveen,	Verlengde Dracht 298.
A. German,	Steenbergen,	Blauwstraat.
J. C. van der Ley,	Hilversum,	Taludweg 39.
J. Later,	„	Zonnelaan 11.
J. Lindemans,	Rotterdam,	Boezemlaan 15b.
J. H. Smeets,	Schagen (N.H.)	le Hoogewoerddw.str. 35
Mej. M. Penners,	Heerlen,	Emmaplein 6.
Mej. N. v. Genderen Stort,	Wassenaar,	Huize „t Spreeuwennest" Jagerslaan.

J. van Hoey Smith,	Rotterdam,	Honingendijk 70.
M. Kater,	Venlo,	Melschriksel 13.
Mej. O. Mühlenfelt,	Hilversum,	Ericastr. 57.
M. Vos,	Schiedam,	West-Frankenlandschestr. 60a
J. L. J. Remmer,	Gemert.	

RECTIFICATIE.

In mijn artikel over de Succulentenverzameling van Kew-Gardens zijn enkele drukfouten geslopen. Deze zijn :

Blz. 61 onderaan E. Engelmännii var., chrysocentra. Dit moet zijn : E. Engelmännii var. *chrysocentra*.

Blz. 62 middenin : Bloem midden wit, de schedel lichtgeel; dit moet zijn : Bloem *midden uit de schedel*, lichtgeel.

Blz. 63 eerste helft: Aloë x G. excelsa. Bedoeld is Aloë *spicata* x G. exc.

Even verder staat: kruisingsprocessen, d.m.z.: kruisingsproeven.

Blz. 64: Furcreae. Dit is natuurlijk *Furcraea*.

Even verder staat dat de Mesembr. opgeborgen zijn in de „spit". Dit moet zijn: „pit".

M. K.

Op blz. 69, 4e en 5e regel van onderen leze men :

en fig. 20b. *Eulychnia Castanea* Phil. (syn. *Cereus Castaneus* Schum.) enz.

ADRESVERANDERING. De heer W. B. Leenheer woont thans te Gorinchem, Sumatrastraat 3, de heer W. van Stigt te Amsterdam, Spaarndammerstraat 72. Het adres van Mevrouw Carrière is thans Sweelinckstraat 18, 's Gravenhage.

„ONZE GEDOORNDE VRIENDEN". Zooals wij reeds eerder mededeelden, bestaat het plan deze fraai geïllustreerde artikelenreeks van onzen geachten Voorzitter, als overdruk in boekvorm te doen verschijnen. Nu het geheel haar voltooiing nadert, kunnen wij niet nalaten hierop nog even de aandacht te vestigen. Uit den aard der zaak kan van deze overdrukken geen groote oplaag het licht zien. Daar de meeste cliché's in bruikleen zijn ontvangen, is het anderzijds niet mogelijk later een herdruk uit te geven. Teneinde nu onze lezers in de gelegenheid te stellen zich zoo'n overdruk in boekvorm aan te schaffen, verzoeken wij hen, die één of meer exemplaren wenschen te ontvangen, hiervan in den loop dezer maand aan ondergeteekende mededeeling te doen. Deze exemplaren worden dan gereserveerd. De prijs zal zoo billijk mogelijk gesteld worden, denkelijk niet hooger dan f 1.50 per exemplaar ingenaaid, doch hieromtrent zal onze Uitgever in een der eerstvolgende nummers nader berichten. Wenscht men een gebonden exemplaar, dan gelieve men dit er bij te vermelden.

G. D. D.

men hier te lande opdraagt aan de Helm-aanplantingen op de duinen, n.l. die van zandbinder. De wind heeft niet zooveel invloed op het zand waarover de stengels voortkruipen en daardoor worden zandstuivingen zoo al niet voorkomen dan toch sterk verminderd.

Afb. 29 noopt mij buitendien tot nog een opmerking en wel deze: Ik heb er herhaaldelijk hier en daar op aangedrongen om den *Cactussen* steeds zoo veel mogelijk licht te doen toekomen. Welnu dit plaatje doet al zeer sterk de groote intensiteit van het licht in hun vaderland uitkomen daar het meer den schijn heeft dat de planten over een watervlakte heen groeien dan over de aarde zooals het geval is.

Als de laatste vertegenwoordigers der *Cereanae* volgen thans nog een 4-tal afbeeldingen van bloemen en vruchten en wel in fig. 30a een vrucht van *Nyctocereus serpentinus* (Lagasca et Rodr.)

Br. et Rose (syn. *Cereus ambiguus* D. C., *Cereus splendens* S. D., *Cereus serpentinus* D. C. enz.)

A. Berger vertelt (in Rep. Mo. Bot. Gard. 16: 75, 76, 1905) dat deze plant van de hem bekende *Cerei* de grootste zaden voortbrengt en in mannelijke en vrouwelijke individuen gescheiden is.

Deze soort heet uit Mexico afkomstig te zijn, merkwaardigerwijze is zij er echter niet anders dan als aangekweek-

fig. 42.
Ariocarpus kotschoubeyanus
(Lem.) Schum.

fig. 43.
Lophophora williamsii (Lem.) Coulter.

te plant te vinden.

Fig. 30b geeft een bloem van *Nyctocereus hirschtianus* (Schum.)

Br. et Rose uit Nicaragua en fig. 31 is een reproductie van een foto door Dr. Rose te Laredo, Texas, genomen van een jonge vrucht met verdroogde bloem van *Acanthocereus pentagonus* (Linn.) Br. et Rose (syn. *Cereus prismaticus* Haw., *Cereus princeps* Pfeiff., *Cereus ramosus* Karw., *Cereus baxaniensis* Karw., *Cereus dussii* Schum. enz.)

Een eigenaardigheid dezer soort is dat de takken zich boogvormig naar den grond terugbuigen, waar zij de aarde bereiken wortelen de toppen en ontwikkelen zich weer nieuwe bogen.

Als overgang van de *Cereanae* naar *Echinopsis* wordt tegenwoordig het Geslacht *Trichocereus* beschouwd.

Fig. 32 een bloem van *Trichocereus chiloensis* (Colla) Br. et Rose (syn. *Cereus chilensis* Pfeiff, *Cereus funkii* Schum. enz.) laat duidelijk de schubjes op de bloembuis onderkennen met de haartjes in dier oksels zooals die ook bij *Echinopsis* gevonden worden.

A. Berger wil zelfs zoo ver gaan beide Geslachten te vereenigen, wat gezien het grootte verschil in groeiwijze, nog al voor aanvechting vatbaar is.

Over het nieuwe Geslacht *Neoabbottia* heb ik in Succulenta

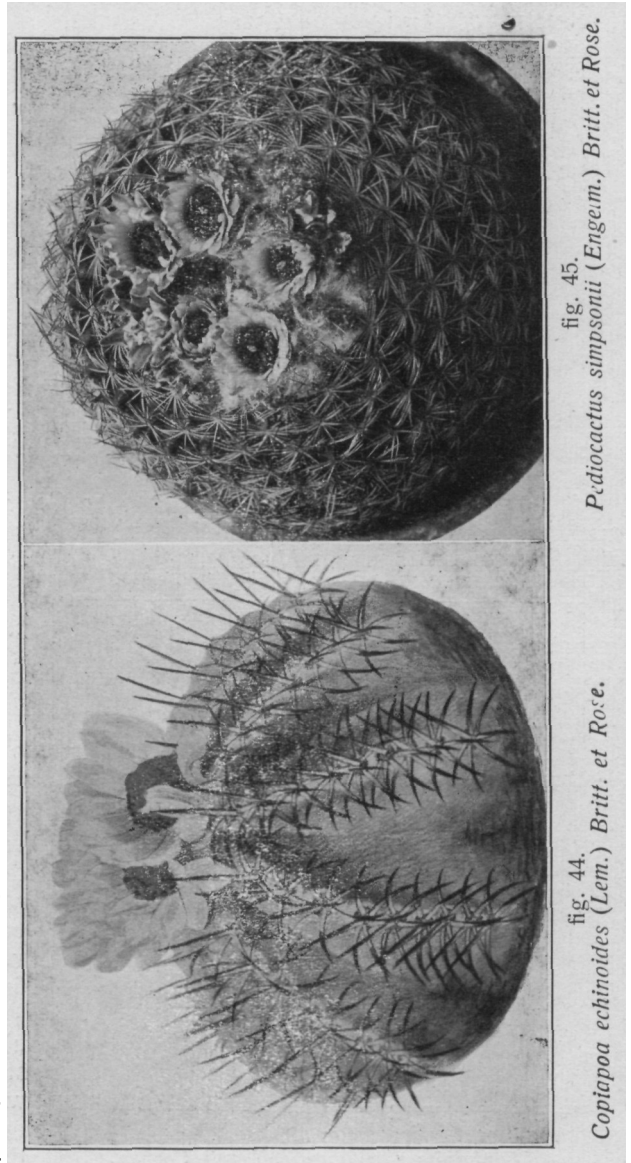

fig. 45.
Pediocactus simpsonii (Engem.) Britt. et Rose.

fig. 44.
Copiapoa echinoides (Lem.) Britt. et Rose.

1922, pag. 10, een uitvoerig geïllustreerd opstel geplaatst, welks lezing ik, om de zeer bijzondere vruchtvorming, van de eenige soort die van dit Geslacht bestaat, zeer kan aanbevelen.

fig. 46.
Epithelanthamicromeris
(Engelm.) Weber.

De *Hylocereanae* zijn voor particuliere verzamelingen, door de dikwijls groote afmetingen, minder geschikt. Dit is te meer te betreuren, omdat het meeren-deel met reusachtige en bijna alle Geslachten met zeer fraaie bloemen bloeien.

De overbekende „Koningin der Nacht" *Selenicereus grandiflorus* (Linn.) Br. et Rose (syn. *Cereus grandiflorus* Mill.) is daar om

dit te bewijzen.

Het in fig. 33 in beeld gebrachte stengelstuk van *Selenicereus macdonaldiae* (Hooker) Br. et Rose draagt een groote vrucht evenals fig. 34 *Mediocactus coccineus* (S. D.) Br. et Rose (syn *Cereus coccineus* S. D., *Cereus lindmanii* Web., *Cereus hassler* Schum.enz)

Aanvankelijk meende men dat de bloemen dezer laatste plant rood waren vandaar de soortnaam *coccineus*, die dus verkeerd zou zijn, men kan dien echter behouden om de roode kleur der vruchten.

De dwarsdoorsnede door den stengel vertoont een driekant, somtijds zijn de stengels 4 zelfs 5 hoekig aan dezelfde plant.

Over *Echinocereus* loopen de meeningen nogal uiteen, wat het bloeien betreft tenminste.

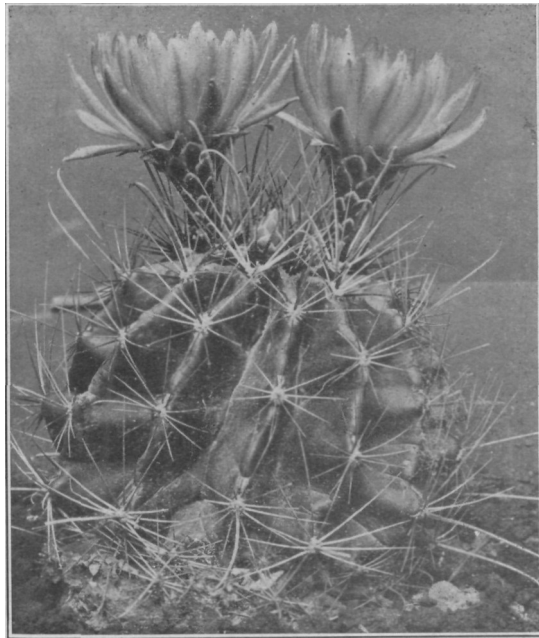

fig. 47.
Hamatocactus setispinus (Engelm.) Britt. et Rose.

Sommige verzamelaars kunnen er met geen mogelijkheid bloemen aan kweken, bij anderen daarentegen bloeien zij rijk.

Mij dunkt dat men in de meeste gevallen over het hoofd ziet dat iedere plant een bepaalden leeftijd moet bereiken hebben voor zij bloeibaar is. Bekend mag voorondersteld worden dat de bloemen en ook de nieuwe spruiten letterlijk door de huid heen barsten.

fig. 48.

Leuchtenbergia principis Hooker.

De bloei van dit Geslacht is intusschen schitterend zooals uit fig. 35 *Echinocereus perbellus* Br. et Rose spec. nov. (Big Springs, Texas) blijkt. De kleur dezer bloem is purper de stempels zijn groen. Die groene stempels zijn een kenmerk van alle *Echinocerei* daarom is ook *Austrocactus bertinii* (Cels) Br. et Rose (syn. *Cereus bertini* Cels) fig. 36 van *Echinocereus* afgescheiden.

De bloemen dezer plant hebben namelijk roode stempels, bovendien zijn, wat ook een afwijking is, de centrale doorns haakvormig omgebogen, verdere verschillen zijn er eigenlijk niet.

Britton en Rose beschouwen *Austrocactus* dan ook als een

Zuid-Amerikaansch (Argentinië—Patagonië) nevengeslacht van het tot Noord-Amerika beperkte Geslacht *Echinocereus*. Slechts 1 species, die hier besproken is, is bekend.

Vanaf *Echinocereus* bevinden wij ons nu midden in de Cac-

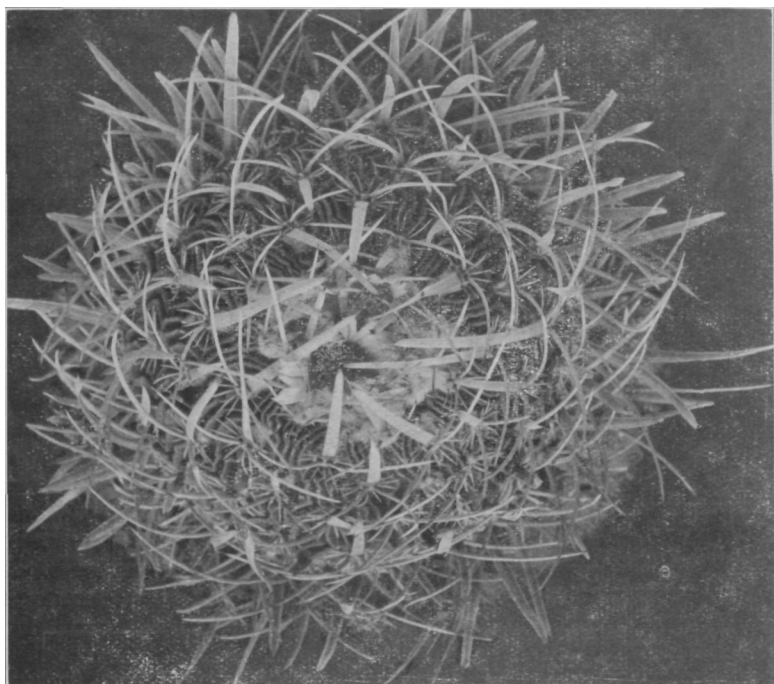

fig. 49.

Echinofossulocactus lloydii Britt. et Rose spec. nov.

tussen, die uitstekend, ook voor kamercultuur, geschikt zijn voor liefhebbersverzamelingen daar het meerendeel geen buitensporige grootte bereikt.

Zeer aanbevelenswaardig, in dit opzicht, is *Rebutia* welk Geslacht ik in Succulenta, 5e jaarg. no. 5, Mei 1923 uitvoerig besproken heb.

In het oude systeem was het bij *Echinocactus* en *Echinopsis* ingedeeld ten onrechte evenwel.

Een der bekendste species is *Rebutia minuscula* Schum. (syn. *Echinocactus minusculus* Weber) welke ieder voorjaar, zelfs reeds als zeer jonge plant bloeit, vaak zeer rijk, typisch is dat de bloemen zich bij deze soort bij voorkeur aan de van de zon afgekeerde zijde der plant ontwikkelen.

Fig. 37 *Rebutia fiebrigii* (Gürke) Br. et Rose (syn. *Echinocactus fiebrigii* Gürke) is een reproductie naar de gekleurde plaat in het bekende schoone plaatwerk: „Blühende Kakteen" eene uitgave van het Deutsche Kakteengesellschaft.

Chamaecereus silvestrii (Spegazz.) Br. et Rose (syn. *Cereus silvestrii* Spegazz.) behoort tot de later ingevoerde planten en

munt uit door lieve bloemen, zie fig. 38, en gemakkelijk en groei. In het wild komt dit dwerg cereusje voor in de bergen bij Tucuman, Argentinië.

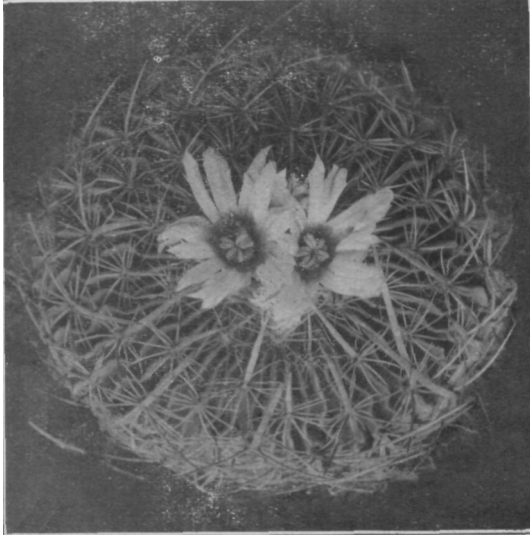

fig. 50.

Echinofossulocactus zacatecasensis
Britt, et Rose spec. nov.

Hoewel reeds jaren lang de overtuiging gevestigd was dat het oude Geslacht *Echinopsis* uit 2 verschillende Geslachten bestond, omdat men het in 2 zeer, in grootte, groei- en bloei wijze verscheiden groepen kon scheiden, werd nimmer tot een oplossing dezer kwestie overgegaan. Ik heb reeds vroeger hierover geschreven (zie Succulenta 5e jaarg. no. 2/3 Maart 1923) en bepaal er mij daarom toe hier alleen mede te dee-

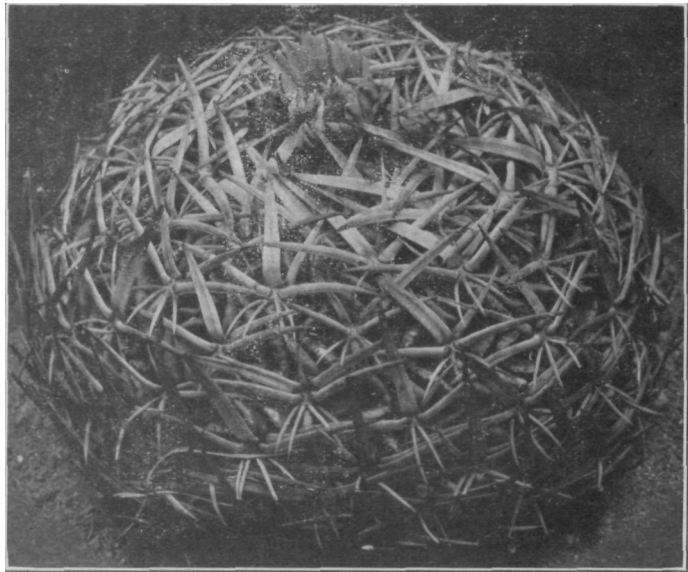

fig. 51.

Echinofossulocactus violaciflorus (Quehl.) Br. et Rose,

ten dat thans de scheiding is voltrokken zoodat nu nevens *Echinopsis* een nieuw Geslacht met den naam *Lobivia* bestaat.

De hiertoe behoorende planten zijn die welke voor dien tijd als de Pentlandi-groep werden aangeduid, over het algemeen blijven zij kleiner dan *Echinopsis* en gelijken zij meer op sommige *Echinocactanae*.

In fig. 39a *Lobivia longispina* Br. et Rose, spec. nov. en fig. 39b *Lobivia shaferi* Br. et Rose, spec. nov. zijn een vrucht en bloem afgebeeld. Daaruit blijkt dat de bloemen de eigenaardige trechtervormige buis missen die *Echinopsis* kenmerkt en die zoo duidelijk uitkomt in fig. 40 *Echinopsis spegazziniana* Br. et Rose, spec. nov. een plant van Mendoza, Argentinië.

Dit is niet een absoluut nieuwe plant, reeds voor jaren werden er exemplaren van ingevoerd, men heeft haar toen echter abusievelijk aangezien voor resp. *Echinopsis salpingophora* Lem. en *Echinopsis campylacantha* Pfeiff. die

tenslotte zelve niet anders zijn dan synoniemen van *Echinopsis leucantha* (Gillies) Walpers en zeer beduidend langere doorns dragen.

Echinopsis spegazziniana bloeit bijna zuiver wit, bij *Echinopsis leucantha* is de middelste rij bloembladeren purperachtig overwaasd en die in het centrum bijna wit.

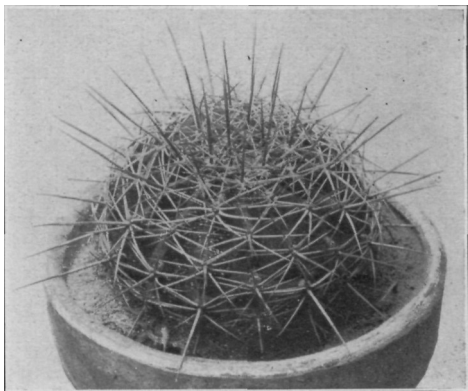

fig. 52.

Ferocactus alamosanus Britt. et Rose.

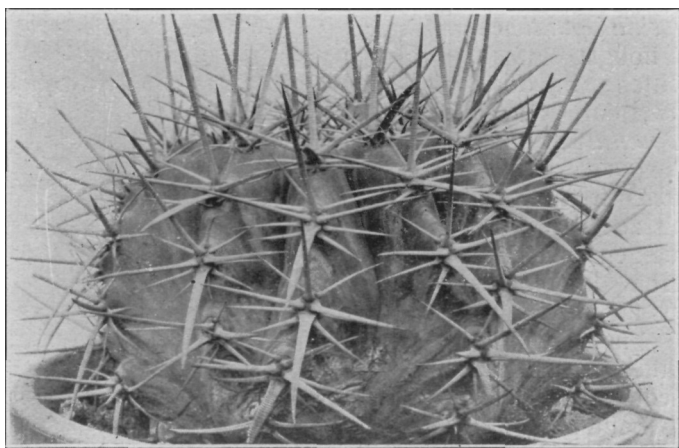

fig. 53.

Echinocactus palmeri Rose.

Met een ander staaltje van nomenclatorische verwarring vangen

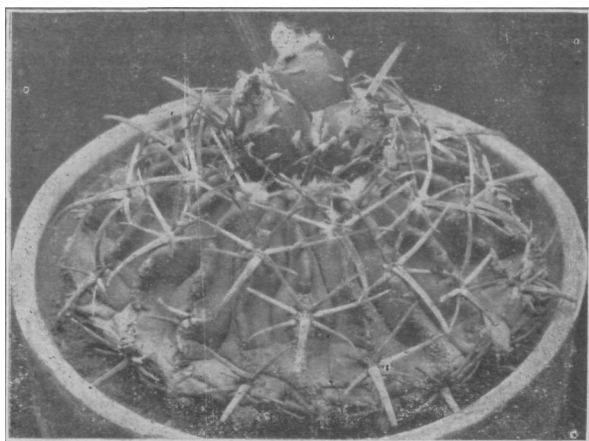

fig. 54.

Homalocephala texensis (Hopff.) Br. et Rose.

Dit begint reeds bij *Denmoza rhodacantha* (S. D.) Br. et Rose. Deze plant draagt de volgende synoniemen *Echinocactus rhodacanthus* S. D., *Echinopsis rhodacantha* S. D., *Cleistocactus rhodacanthus* Lem., *Pilocereus erythrocephalus* Schum., *Cereus erythrocephalus* Berger, en *Pilocereus rhodacanthus* Spegazz.

De oorzaak daarvan hebben wij te zoeken in de hoogst zonderling gevormde bloemen.

Gelijk men weet produceeren vrijwel alle *Cactaceae* bloemen met een meer of minder lange buis waarvan de kroonblaadjes bijna horizontaal (radvormig) naar alle zijden uitsteken. Deze bloemvorm vinden wij zelfs bij *Pereskia Opuntia* ea.

Bij hoogst enkele Geslachten bijvoorb. *Nopalea*, dat daarom van *Opuntia* is afgescheiden, en ook bij *Denmoza* treffen wij daarvan zeer afwijkende bloemen aan daar bij dezen de bloemblaadjes zich niet horizontaal naar buiten uitstrekken doch integendeel zich naar binnen toebuigen.

Zij zijn fraai rood van kleur en niet veel

de *Echinocactae* aan. De soorten der eerste drie Geslachten n 1. *Denmoza Aricarpus* en *Lophophora* zijn door de beschrijvers zoo vaak van het eene Geslacht naar het andere overgebracht dat zij tezamen een 9 tal verschillende geslachtsnamen dragen.

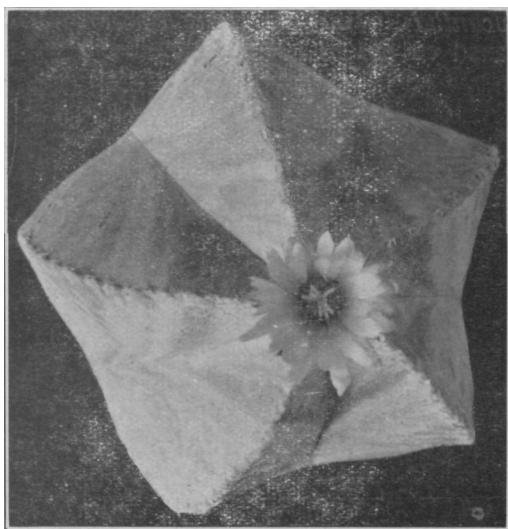

fig. 55.

Astrophytum myriostigma Lemaire.

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Grepen uit de veeljarige praktijk van een liefhebber-cactuskweeker.

II.

Het potje met miniatuurstekje kreeg buiten een plaats bij een heining op 't Zuiden. Daar was een goed deel van den dag volop zon en om spoedig droogworden te voorkomen, groef ik het potje in den grond. Ik dacht, nu zal het stekje over enkele weken beginnen te glanzen en... te groeien. Maar daarin werd ik teleurgesteld, het was dof en bleef het. Het werd najaar en toen half October de zon mijn plantje niet meer kon verwarmen, wjl een vrij hooge schuur dit haar belette, gaf ik het een plaats voor het raam mijner kamer. Om de veertien dagen kreeg het eens een bloemshoteltje halfvol water, waardoor de grond nauwelijks vochtig bleef. Half Februari kreeg het somtijds een zonnetje en einde Maart bracht ik het bij goed weer bij de heining. 's Morgens buiten, 's avonds binnen, omdat nachtvorst soms zoo vaak in dezen tijd optreedt.

Einde Mei kwam het potje weer in den grond. Ondanks de heerlijke zomerwarmte kwam er geen verandering bij 't kleine ding. Ik werd er een beetje moedeloos onder, betitelde het met den niet vleienden naam van „stumperd" en ... keek er in verscheidene dagen niet meer naar om. Opeens besloot ik om het in de vuilnisbak te werpen, liep er daartoe heen, om het uit het potje te trekken, maar op dit oogenblik trok ik de hand nog sneller terug dan ik ze uitstak, want ik zag glans. Onwillekeurig riep ik uit: „hé, je blinkt!" Nu kwam de stumperd terstond in de gunst. Met welgevallen rustte mijn oog er op en als kon ze 't hooren, zei ik: „zoo, zoo, begin je te blozen, dan hebt ge wortels en eet en drinkt ge voor bouwstoffen om te gaan groeien". En dat deed ze. 't Werd weer najaar; de rusttijd brak aan. Ik plaatste ze op winterkwartier weer voor 't raam der kamer. Daar stond nu inplaats van een 6 cM. groot stekje een plant van 20 cM. lengte. Ze was niet vierkant, zooals de moederplant, maar driehoekig. Dat is heelemaal geen vreemd verschijnsel, waarom ik u mededeel, dat *Cereus speciosus* takken of zijscheuten maakt, die van drie tot zeshoekig kunnen zijn. Het volgende jaar maakte de plant twee flinke zijscheuten, een drie- en een vierkante. Den daarop volgende zomer bracht de driehoekige scheut een bloemknop. Alzoo toen : flinke groei en een prachtbloem, zoodat na vier jaar mijn moeite beloond werd. Dit succes

thuis mededeelende, keek mijn vader verbaasd op en zei: „wel, waarom mij niet om een stek gevraagd, dan had ik je een van de beste gegeven, hadt gij een jaar eerder bloem gezien en ware je geduld niet zoo op de proef gesteld. Kom, we gaan een kijkje bij de planten in school nemen". Daar zag ik vier stuks *Cer. speciosus* en één waarvan de naam onbekend was. Alle scheuten dezer plant waren driehoekig, behalve een der nieuw gevormde, die plat was. Dankbaar aanvaardde ik van dezen *Cactus* een prachtstek. Dezen zomer kocht ik van een tuinman een flinke *Epiphyllum truncatum*, een winterbloeier en een winterharde *Opuntia* waarvan hij den soortnaam niet wist. De tuinman was blij, die nare dingen kwijt te zijn en ik was er gelukkig mee. De driekantige *Cereus* wortelde spoedig en maakte zelfs een mooie zijscheut; *Epiphyllum truncatum*, ook wel leedjescactus genoemd, werd met vele leedjes verrijkt en de *Opuntia* kreeg twee nieuwe schijven. Wat een genot, zulk een groei te mogen volgen! Einde November begon *Epiphyllum* knoppen te vormen. Nieuwe belangstelling, want ik had zoo'n plant nimmer in bloei gezien. Laatste week van Februari gingen vier bloemknoppen gelijk open en enkele anderen volgden met eenige dagen tusschenruimte. Het waren juweeltjes van bloemen. Ze werden door veel voorbijgangers(sters) bewonderd. Het voorjaar kwam, warme zomerdagen volgden, groei en bloei wedijverden als 't ware, want *Cer. speciosus* tooide zich met zes prachtbloemen, zoodat, alles bijeen genomen, mijn verwachting verre overtroffen werd. Maar dat bleef zoo niet. De maand Juli was er en die bracht ongemeen warme dagen. De lucht broeide, zware wolken pakten zich samen, en de menschen zeiden: „we krijgen onweer". Na een zoogenaamde malsche regen, vergezeld van onweer, verfrischt mensch en dier en plant. Iedereen zag met blijdschap naar de opkomende bui, die de drukkende hitte zou wegvagen. Dat gebeurde dan ook, toen de regen bij stroomen nederviel. Maar behalve dat begon het plotseling te hagelen. Er vielen steenen als knikkers, die, geureven door een geweldigen wind, tal van ruiten vernielden. Het duurde slechts enkele minuten, maar waar die hagelstrook overgetrokken was, was er van veldgewassen zoo goed als niets overgebleven. Met een kloppend hart dacht ik aan mijn planten. Toen ik thuis kwam, zei de juffrouw: „wel wel, mijnheer! dat is erg hoor". Zonder daarop te antwoorden, liep ik naar mijn kweekerijtje. Deze bestond uit een smalle strook gronds langs een heining op het Zuiden. Wat ik toen aanschouwde, vergeet ik nooit. Mijn planten waren kortweg totaal verhageld. Alles lag aan stukken en brokken. In een paar minuten was mijn gansche schat vernietigd. Verdrietig trad ik mijn kamer binnen, doch op 't zelfde oogenblik dacht ik aan de schade, die tal van menschen geleden hadden door zooveel verwoesting in zoo'n korten tijd. Wat beduidde daarbij mijn verlies! Geen moed verloren dus en opnieuw getracht, op de een of andere manier aan nieuw materiaal te komen, waarin ik

boven verwachting slaagde. Een week na den hagelslag bracht ik, zooals ik meermalen deed, een bezoek aan mijn ouders, waarvoor ik een wandeling van twee uur maakte. Mijn geleden verlies meegedeeld hebbende, zei mijn vader: „'t is jammer, maar ik zal even een paar mooie stekken voor je halen". Bij terugkomst ontving ik twee stekken van de driekantige *Cereus* met de belofte er bij, dat ik in den loop van een paar weken, wijl hij dan per rijtuig de plaats mijner inwoning zou bezoeken, een mooi, bloeibaar exemplaar van *Cer. speciosus* zou krijgen. Dankbaar aanvaardde ik beide stekken en gevoelde mij overgelukkig met de beloofde *Cer. speciosus*. Ongeveer einde Juli was ik eenige dagen bij familie gelogeerd. Op mijn eentje een wandeling makende, passeerde ik een groenten-bloementuin. Niet de verschillende groenten, maar tal van *Cactussen* en *Succulenten* trokken mij aan, en deden mij onwillekeurig stilstaan. Na enkele oogeblikken kwam een heer uit zijn woning den tuin in. We groetten elkaar en de heer noodigde mij uit in den tuin te komen. Wat zag ik daar veel, mij vreemde, planten. Na den tuin doorwandeld te hebben, werd ik verzocht mee naar binnen te gaan. Hij bracht mij in een kas, waar in 't midden een breed pad liep. Zooveel *Cactussen* en *Succulenten* had ik nog nooit gezien. Ik kwam oogen te kort, om alles goed te zien en mijnheer vertelde mij veel belangende zijn liefhebberkweekerij. Vernemende, dat de weinige planten, die ik verzorgde, door hagelslag vernield waren en dat ik met een bloeibare *Cer. speciosus* en nog twee andere stekken opnieuw begonnen was, glimlachte hij even en zei: „houd maar moed, wellicht biedt het geluk u thans verder de hand en mag ik u zeker wel eenige stekken aanbieden?" Met bescheidenheid antwoordde ik: „nu, als mijnheer iets te missen heeft, zeer gaarne". Na in de woonkamer onder een kop thee eenigen tijd recht gezellig gebabbeld te hebben, zei mijnheer: „nu zal ik even een paar stekken voor u halen". Bij terugkomst overhandigde hij mij een pakje onder kruistouw, en wenschte mij veel succes met de nieuwe kweekerij. Met beleefden dank nam ik afscheid en werd verzocht, hem niet te vergelen met een bezoek te vereeren, als ik volgend jaar weer bij de familie mocht komen.

D. B.

Cereus speciosus.

Welke bezitter of bezitster van deze zoo schoone plant, is als de bloeitijd weer daar is, niet in verrukking. We kennen haar alle, met haar zoo rijke vertakking van soms bijna een Meter en de vele daarop voorkomende venijnige doorns. Dat de talrijke prachtbloemen maar enkele dagen duren, is zeer jammer, maar door de veelheid der bloemen die deze *Cereus* geeft, kunnen we er toch weken lang van genieten, want zelden zijn er twee bloemen op een plant te gelijk open. Verleden jaar had ik een plant die twintig prachtbloemen gaf en alle kwamen achter elkaar in bloei. Dikwijls heb ik 't opgemerkt in mijn omgeving, bij mijne

kennissen en ook wel bij enkele vaklui hoe zij allen bij deze bloeiende plant in bewondering komen. Wat een pracht, zegt men, ja, maar er zijn toch ook nadeelen aan verbonden. Toen ik ze verleden jaar uit hun winterkwartier haalde, om hen weer op de oude plaats te brengen, hielp mijn zoon mij en legde een der takken over zijn schouders, hij werd toen door de doorns in zijn schouder gestoken, zoodat hij na eenige dagen een huidontsteking op den rug kreeg. Ik moest daarvoor den dokter ontbieden, en hij was er weken lang mooi mee.

Maar 't is genezen en geleden, en men moet wat over hebben voor zoo'n prachtplant. Zij zijn zeer gemakkelijk over te houden in een kouden bak en bij goed weer eens luchten. Bij strenge vorst moet men evenwel voorzichtig zijn, want daar kunnen ze niet tegen. In Succulenta heb ik nog nooit iets over de behandeling dezer plant gelezen. Ik geef ze bladgrond met flink kalkpuin en heb daardoor een flinken groei en bloei.

W. G. G.

Vetplantententoonstelling. Het laatste woord.

Als onze leden dit nummer van Succulenta ontvangen, scheiden ons nog slechts een paar dagen van de tentoonstelling en zijn wij, in den Dierentuin, druk bezig met het plaatsen der inzendingen en alle werk dat er verder te doen valt om van deze *Eerste Tentoonstelling op Vetplantengebied* het beste te maken dat mogelijk is.

Wij zijn dus nu vrijwel gereed en laten graag *het laatste woord* aan u allen over, vol vertrouwen dat niemand zal nalaten het te spreken en wel door het brengen van een bezoek.

Voor verschillende attracties is gezorgd. *Floralia* biedt iedere(n) bezoeker gratis een rijk geïllustreerd Vetplantennummer, met bijbehorende groote gekleurde plaat van een bloeienden *Cactus* als souvenir aan.

Ook de Natuur helpt mede, want in den Dierentuin is juist een *Agave*, die op de Tentoonstelling zal prijken, bezig een meters-langen bloeistengel te ontwikkelen.

Dan is er nog de prijsvraag en dan... Maar de grootste attractie is toch de Tentoonstelling zelf — daarvoor komen wij toch in hoofdzak en daar zeg ik niets anders over dan dat men genieten zal, maar dan ook genieten.

Voor hen, die hun collectie willen aanvullen, is daartoe ook gelegenheid; zelfs zijn meerdere groote zeldzaamheden ten verkoop aanwezig.

Een der leden schreef dat het zoo aardig zou zijn indien de **leden** elkander aan een of ander teeken konden herkennen. Welnu, de **leden**, die dat eveneens aardig zouden vinden, kunnen aan dé kas, gelijk met het koopen der entréé's, **op hun verzoek** gratis een klein onderscheidingsteeken ontvangen. Men heeft dus slechts te vragen.

De dames- en heeren-assistenten zullen kenbaar zijn aan een

groen-wit strikje en ik zelf zal een dergelijk geheel wit insigne dragen.

U komt toch ook ?

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

P.S. Aan dit „laatste woord" wenschen wij nog iets toe te voegen. Natuurlijk gaan alle leden, die maar eenigszins kunnen, deze tentoonstelling bezoeken. Doch men neme dan tevens één of meer kennissen mede, die nog voor het goede doel gewonnen moeten worden. Door de rijke verscheidenheid is het op deze tentoonstelling niet moeilijk propaganda te maken. En alle leden onzer Vereeniging zullen zeker hun best doen nieuwe leden te winnen.

G. D. D.

Regeling voor de inzendingen.

Inzendingen, welke per *postpakket* e. d.g. verzonden worden, moeten als volgt geadresseerd worden :

Den Heer J. J. VERBEEK WOLTHUYS,
VETPLANTEN-TENTOONSTELLING,

Dierentuin, Benoordenhoutscheweg,

Franco. 's-GRAVENHAGE.

Dergelijke zendingen moeten Woensdag 25 of uiterlijk Donderdag 26 Juni, franco, in mijn bezit zijn.

Men gelieve er s.v.p. zorg voor te dragen, dat zendingen die mij dien *Donderdag* bereiken, des morgens vóór 12 uur aanwezig zijn, dus bijtijds af te zenden.

Men gebruike pakmateriaal, dat ook voor de terugzending kan dienen, en sluite een duidelijk geschreven adres voor de *terugzending* in het pakket.

Zij, die zelve hun inzendingen komen brengen, gelieven zulks uitsluitend Donderdag 26 Juni in den Dierentuin te doen, en wel liefst vóór des morgens 12 uur, indien geen nadere afspraken dienaangaande gemaakt zijn.

Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN.

G. J. te Veldhuis,	's-Gravenhage,	Hazelaarstr. 103
B. Th. Krabbendam,	Drumpt	bij Tiel
M. Roel	's-Gravenhage,	Stuw-str. 140
Jonkvr. J. B. M. de Serière	„	Surinamestr. 13
Henri Windgassen	Bussum	Torenlaan 17
D. C. van Peype Jr.,	Haarlemmerweg 52a,	Leiden

ADRESVERANDERING. Het adres van den heer C.J. de Haas is thans Raephorststr. 55a, Rotterdam.

VACANTIE PENNINGMEESTER. Van 15 Juli tot einde Aug. vertoeft onze Penningmeester in het buitenland. In dien tijd heeft men dus niet met den heer Van den Houten te correspondeeren en de verzending van gratis stekken voor nieuwe leden wordt zoo lang stopgezet.

grooter dan schubies die in vrij scherpe puntjes uitloopen. Van

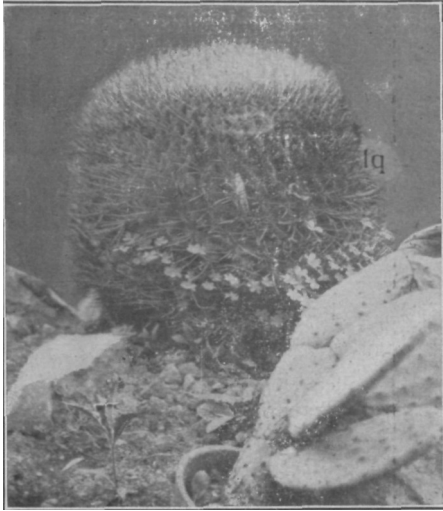

fig. 56.

Eriosyce ceratistes (Otto) Britt. et Rose.

af den bloembodem (het vruchtbeginsel) zetten zij zich, dicht tegen de naast-hoogere blaadjes aangedrukt, voort tot aan het uiteinde der bloem waar de punten elkander zouden raken indien niet meeldraden en stempel buiten de bloemkeel linden. In de oksels der bloemblaadjes bevinden zich zijdeachtige haartjes die buiten de bloemblaadjes uitsteken en de bloem een wollig aanzien geven. Her totaal aanzicht dezer laatste zou men het best kunnen vergelijken met een, eenigszins S vormig, gebogen pijnappel met spitse, frisch roode, schubben.

Het lichaam der plant is aanvankelijk kogelvormig doch rekt zich langzamerhand zoodat zeer oude exemplaren zuilvormig zijn, zooals fig. 41 doet zien, de hier afgebeelde plant is pl.m. 1.50 M hoog.

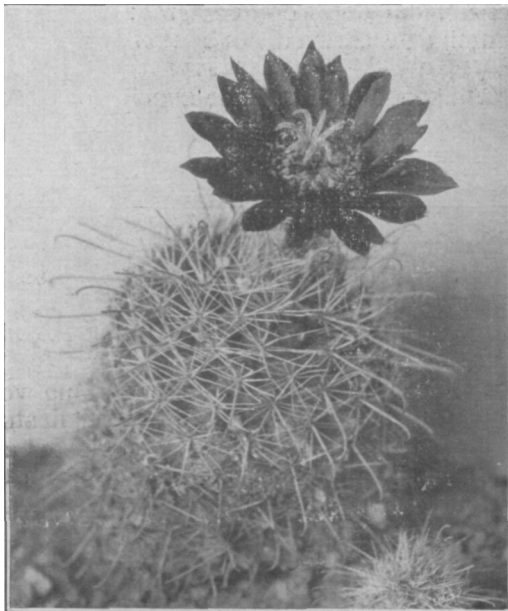

fig. 57.

Hickenia microsperma (Weber) Br. et Rose.

Dit maakt het begrijpelijk dat sommige auteurs er een *Cereus* o.d.g. in meenden te moeten zien.

Ariocarpus kotschoubeyanus (Lem.) Schum. (syn. *Anhalonium sulcatum* S. D. en *Ariocarpus sulcatus* Schum.) werd in 1840 door Karwinsky in Mexico verzameld en in een 3 tal exemplaren naar Europa verzonden waar deze planten, in elk geval één ervan, letterlijk haar gewicht in goud opbrachten. Deze en de beide andere soorten van dit geslacht n.1.

Ariocarpus fissuratus

(Eng.) Schum. en *Ariocarpus retusus* Scheidw. noemt men wel *Aloe-cactussen* wegens de in vorm eenigszins op een *Aloe*blad gelijkende driehoekige tuberkels, de eerstgenoemde soort is bekend als de „Levende rots" dank zij het steenachtige, verweerde, voorkomen.

Ariocarpus kotschoubeyanus is de kleinste soort (3 tot 5 cM. middellijn), zooals uit fig. 42 blijkt is de knolvormige wortel vrijwel 3 maal grooter dan de plant zelve. De naar verhouding groote bloem is rose, somtijds eenigszins purperachtig, van kleur.

Over *Lophophora williamsii* (Lem.) Coulter (syn. *Echinocactus williamsii* Lem., *Echinocactus lewinii* Henn. enz.), fig. 43, zou een heel boek te schrijven zijn.

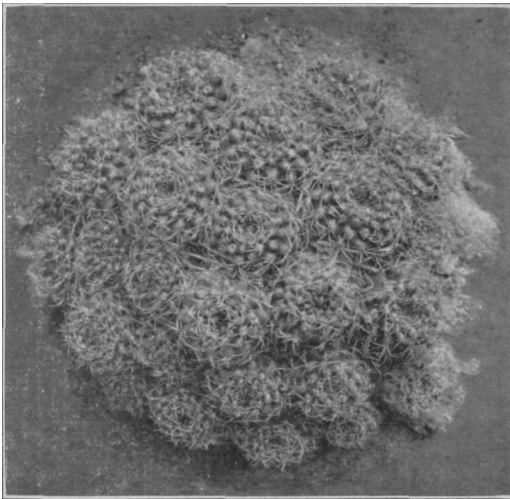

fig. 58.

Frailea pumila (Lem.) Britt. et Rose.

Onder de Indianen wordt deze plant als een goddelijk wezen vereerd, zij wordt echter ook wel duivelswortel genoemd, alles tengevolge van de narcotische stoffen die zij bevat. Dit is ook de reden dat zij door de Indianen zeer druk worden gegeten ter gelegenheid van, daarvoor expres aangerichte godsdienstige samenkomsten die ten slotte geheel gelijken op zuivere dronkemanspartijen als de bedwelming het hoogtepunt bereikt heeft.

Typisch is dat *Lophophora williamsii* zelfs eeuwen lang voor een soort paddestoel aangezien is, d.w.z. de gedroogde, in stukken gesneden, lichamen die onder de Indianen, ondanks het uit gevaardigde verbod, ten dienste van hun samenkomsten worden verhandeld zijn reeds, voor bijna 4 eeuwen, als zoodanig beschreven en eerst weinige jaren geleden is gebleken dat het stukken van een *Cactus* zijn.

Heel merkwaardig is eveneens dat er een lange rij van zoo geleidelijk in elkander overgaande vormen van deze plant bestaat dat no. 1 van de rij vrijwel, in voorkomen, niets te maken heeft

met no. laatst, terwijl het toch niet mogelijk is, waar dan ook, een scheidingslijn te trekken.

Ken den meesten Lezers onbekende plant is afgebeeld in fig. 44 n.l. *Copiapoa echinoides* (Lem.) Br. et Rose (syn. *Echinocactus bridgesii* Pfeiff., *Echinocactus bolivianus* Pfeiff. enz.) Tusschen 1845 en 1849 schijnt zij in Europa aanwezig geweest te zijn. Uit dien tijd stamt dan ook de teekening waarvan onze afbeelding een reproductie is.

Een allerliefste bloeier is *Pediocactus simpsonii* (Eng.) Br. et Rose (syn. *Echinocactus simpsonii* Eng., *Mammillaria purpusii* Schum. enz.) fig. 45. Dit is een plant uit Kansas, Nieuw-Mexico enz. die door de in tuberkels opgeloste ribben inderdaad veel op wat men onder een „*Mammillaria*” verstaat gelijkt. De mooie rose bloemen sluiten zich 's nachts gedeeltelijk.

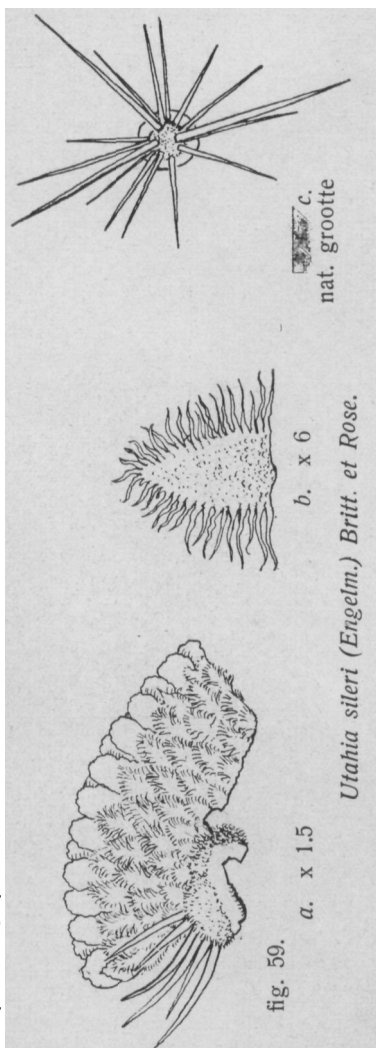
Een ander eveneens op een *Mammillaria* gelijkend gewasje is *Epithelantha micromeris* (Eng.) Weber (syn. *Mammillaria micromeris* Eng., *Mammillaria greggii* Safford enz.) De plant in fig. 46, prijkt met een 6 tal der roode vruchtjes welke eetbaar zijn (zwak zuur).

Hoewel een weinig gevoelig kan deze soort, indien 's Winters droog gehouden, het hier best uithouden. Een aardige volksnaam er voor is „knoopje” of „knoop-cactus”.

Goede bekenden zijn steeds welkom, zeker is dat fig. 47: *Hamatocactus setispinus* (Eng.) Br. et Rose (syn. *Echinocactus setispinus* Eng., *Echinocactus hamatus* Mühlenpf. enz.) De 4 a 7 cM. lange, gele bloemen zijn gekenmerkt door een rood hart en verschijnen reeds bij vrij jonge exemplaren. De naam is ontleend aan den

haakvormig omgebogen, somtijds 4 cM. langen, centralen doorn.

De minst Cactus-achtige van alle *Echinocactanae* is wel *Leuchtenbergia principis* Hooker, fig. 48. Deze soort behoort tot de desiderata van de meeste verzamelaars. De lange prisma-vormige tuberkels gelijken meer op de bladeren van sommige *Agave*'s dan op de uitgroeide ribben van *Cactus*sen die zij toch in werkelijkheid zijn.

De bijna 10 cM. breede bloemen zijn welriekend, geel van kleur en duren meerdere dagen.

Jammer dat deze mooie plant zoo zeldzaam is.

Fig. 49 *Echinofossulocactus lloydii* Br. et Rose (*spec. nov.*) waarvan de papierachtige middeldoorn een lengte van 4 tot 9 cM. bereikt en fig. 50 *Echinofossulocactus zacatecensis* Br. et Rose (*spec. nov.*) waarvan de centrale doorns minder lang (tot 3 a 4 cM.) en dikker zijn; zijn beide door F. E. Lloyd in Zacatecas, Mexico, in 1908, ontdekt doch hebben den weg naar de Europeesche collecties nog niet gevonden. Beide soorten zijn zeer interessant en bloeien met bijna zuiver witte bloemen die bij de eerste soort kleiner en bij de tweede soort 3 a 4 cM. breed zijn

Ook bij *Echinofossulocactus violaciflorus* (Quehl) Br. et Rose (*syn. Echinocactus violaciflorus* Quehl) zijn de bloemen wit doch midden in de bloemblaadjes dragen zij in de lengte een violet of purper gekleurden streep.

Men heeft de tot dit Geslacht behorende species wel eens de

fig. 60.
Cactus intortus Miller.

dungeribde *Echinocactus* genoemd en die aanduiding was niet slecht want inderdaad zijn de ribben der meeste soorten zeer dun. Bovendien zijn zij meestal zeer talrijk, er zijn soorten met van 10 tot 50 a 100 ribben die als regel min of meer golvend verlopen.

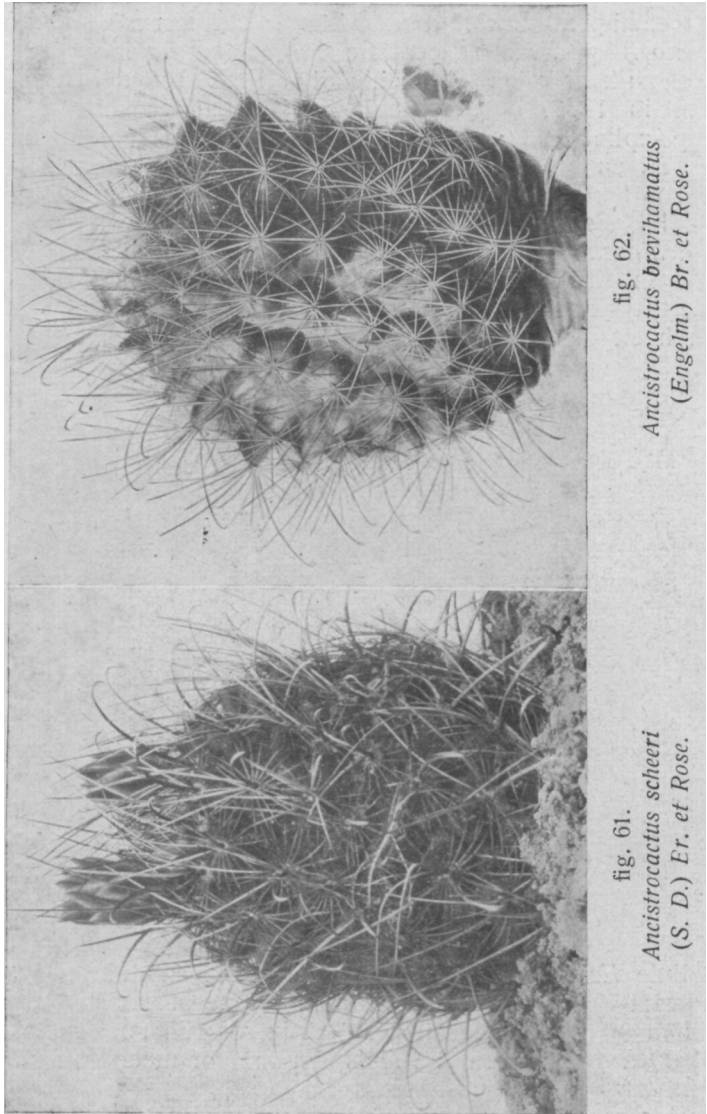
De laatstgenoemde soort was kort voor den wereldoorlog erg in de mode en heeft zich vele bewonderaars veroverd.

Weinig *Cactus*en zijn, als deze, zoo onder de doornen verscholen

Vrijwel alle species, van het geslacht *Echinofossulocactus*, blijven klein, 10 a 15 cM. is de meest voorkomende hoogte, slechts enkele soorten komen daar boven.

Geheel anders is het gesteld bij *Ferocactus* waarvan enkele vertegenwoordigers een hoogte van 3 M. bereiken.

Enkele bekende soorten zijn *Ferocactus stainesii* (Hooker) Br. et Rose (syn. *Echinocactus pilosus* Gal. enz.), *Ferocactus wislizeni*

(Eng.) Br. et Rose (syn. *Echinocactus wislizeni* Eng. enz.) en *Ferocactus lecontei* (Eng.) Br. et Rose (syn. *Echinocactus lecontei* Eng.)

Ook de kleinere (tot 60 cM. hooge) *Ferocactus hamatacanthus* (Mühlenpf.) Br. et Rose (syn. *Echinocactus longihamatus* Gal., *Echinocactus setispinus* Poselg. enz.) behoort hier toe.

Ferocactus alamosanus Br. et Rose, waarvan fig. 52 een jonge plant afbeeldt, is een nieuwe soort welke plm. 30 cM, in doorsnede meet en waarschijnlijk plm. 60 cM. hoog wordt.

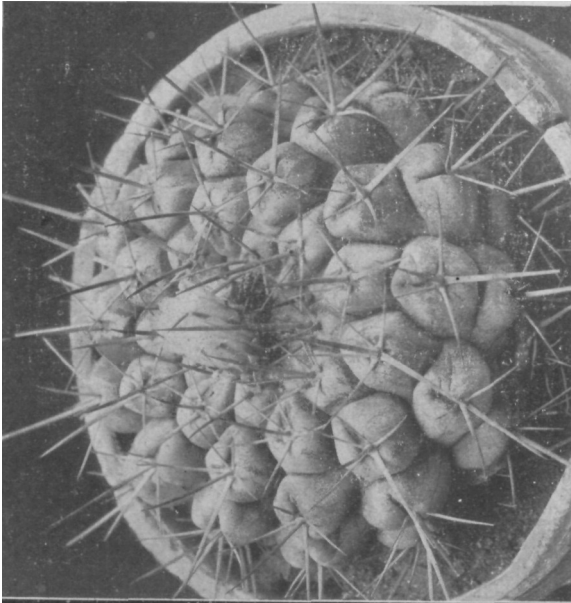

fig. 64.
Thelocactus fossulatus
(Scheidw.) Br. et Rose.

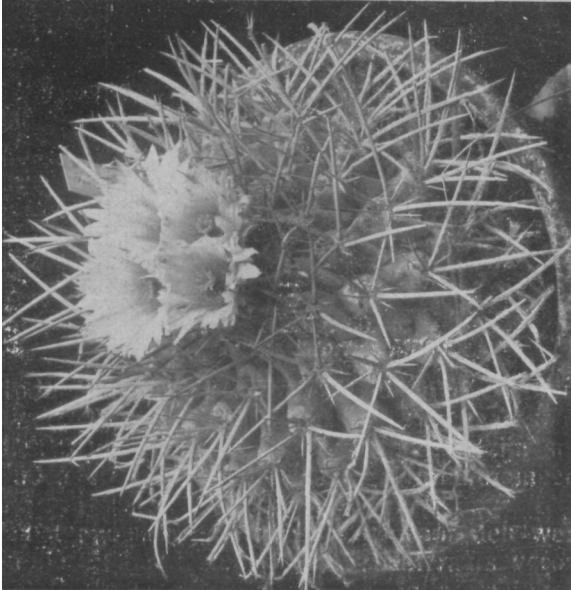

fig. 63.
Thelocactus nidulans
(Quehl) Br. et Rose.

Deze werd in 1910 door Dr. J. N. Rose, op den Alamos, een berg in Mexico, gevonden en naar Washington gezonden.

Alle doorns zijn geel, de middeldoorn bereikt een lengte van

6 cM., de bloemen zijn waarschijnlijk geel van kleur met groenachtige buitenblaadjes welke in een roodachtig puntje uitloopen.

Deze plant werd nog niet ingevoerd, wellicht zal het mogelijk zijn nu de toestanden in Mexico wat minder gespannen zijn dat exemplaren naar Europa verscheept worden.

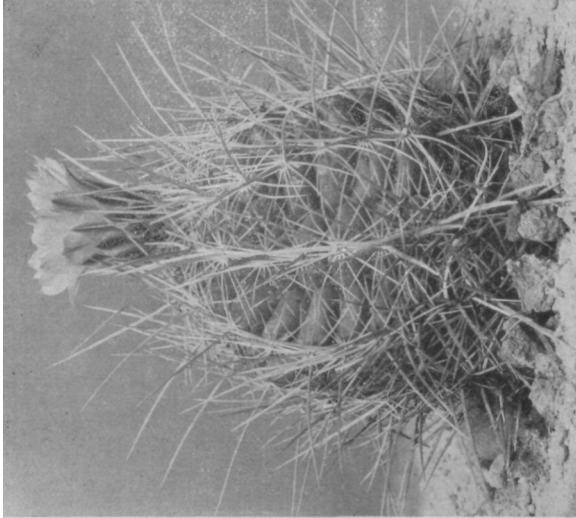

fig. 66.
Thelocactus bicolor
(Gal.) Br. et Rose.

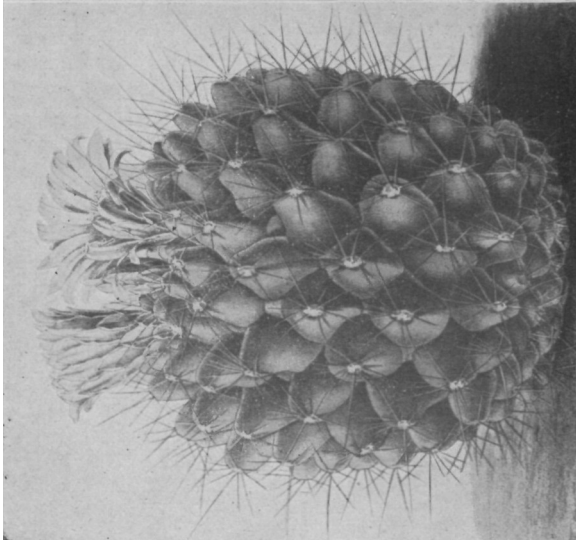

fig. 65.
Thelocactus tulensis
(Poseig.) Br. et Rose.

Het geslacht *Echinocactus* telt in den omvang die Britton en Rose er aan geven slechts 9 soorten.

De meest bekende zijn *Echinocactus grusonii* Hildm., *Echinocactus ingens* Zucc., *Echinocactus horizonthalonius* Lem. en *Echinocactus palmeri* Rose (syn. *Echinocactus ingens saltillensis* Schum. enz.), fig. 53.

Voor al *Echinocactus grusonii* is een favoriet dank zij de goudgele doornen die zoo prachtig afsteken tegen het heldere groen der ribben.

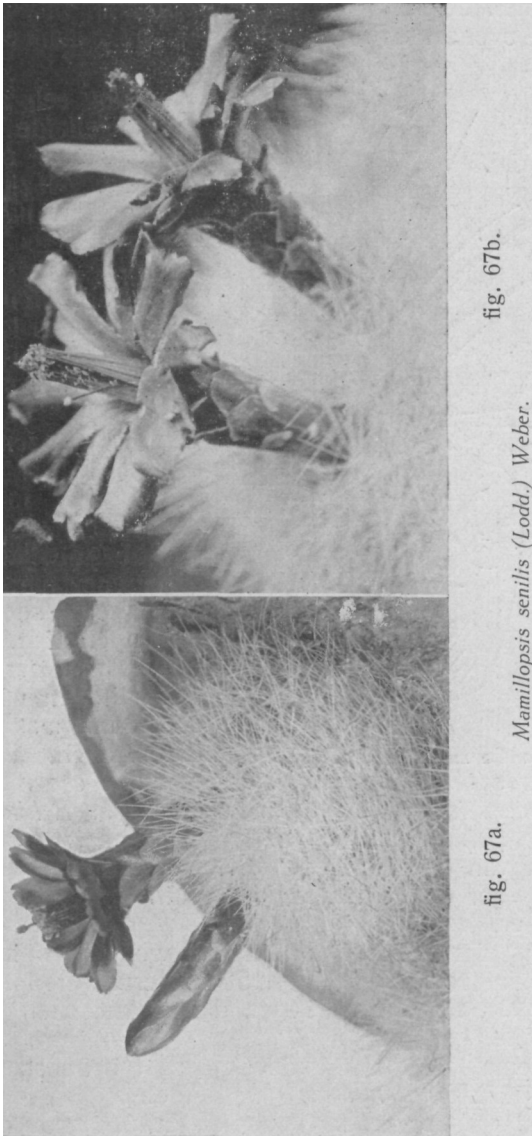

fig. 67b.

Mamillopsis senilis (Lodd.) Weber.

fig. 67a.

Echinocactus horizonthalonius doet in schoonheid daar niet voor onder daar de huid fraai, dof, grijsgroen van kleur is, vooral de flinke rose bloemen dezer laatste soort wekken terecht opzien.

Hetzelfde kan men zeggen van *Homalocephala texensis* (Hopff.)

Br. et Rose (syn. *Echinocactus texensis* Hopff. enz.) fig. 54, die den meesten Lezers bekend zal zijn door de afbeeldingen in de Duitsche cactusboeken en prijscouranten, waarin zij opvalt door de franjeachtige randen der bloemblaadjes.

De bloemen dezer soort, die druk voorkomt in West- en Noord-Texas, zijn eveneens rose, rieken zeer aangenaam en duren meerdere dagen.

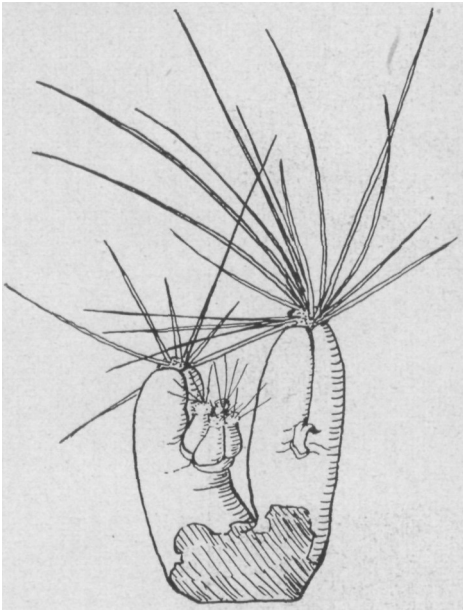

fig. 68.

Coryphantha macromeris (Eng.) Lem.

reeds, dezer soort, is van een buitengewone charme.

Eriosyce ceratistes (Otto) Br. et Rose (syn. *Echinocactus ceratistes* Otto, *Echinocactus sandillon* Remy enz.) is weer een dier planten waarvan de naam beter bekend is dan de plant zelve.

Zij komt voor op de bergen van Chili op een hoogte van 2.000 M. en hooger.

De doorns zijn geel, de top is zeer wollig en in haar vaderland bloeit de plant zeer druk. Fig. 56 is vervaardigd naar een foto door Mevr. Dr. Rose, in 1914, in den Botanischen tuin, te Santiago de Chile, genomen.

Tot de gemakkelijk bloeiende Cactussen behoort, de in fig. 57 afgebeelde, *Hickenia microsperma* (Weber) Br. et Rose (syn. *Echinocactus microspermus* Weber en *Echinocactus microspermus maerancistrus* Schum.).

De fraaie bloemen, welke nog jonge plantjes reeds te bewonderen geven, zijn van een geelachtig tot sterk-roodachtig oranje kleur en hebben een wollig begroeiden buis. Dit is een species uit Argentinië die tot hoogstens 20 cM. hoogte bereikt, bij een door-

Nog een zeer bekende en geliefde soort is de *Stercactus* of Bisschops-muts. Dit zijn twee hoogst geschikte namen waaronder de liefhebbers de plant kennen die in fig. 55 is afgebeeld en wier werkelijke naam is *Astrophytum myriostigma* Lem. (syn. *Echinocactus myriostigma* S. D.)

Van dezen Cactus zijn een massa verschillende hybriden in den handel welke door grooter aantal ribben afwijken, ook komen er voor met doorns die bij de echte soort niet wordt aangetroffen. Tenminste niet bij oudere exemplaren, zaailingen willen wel eens een minimaal doortje ontwikkelen. De afbeelding

snede van 5 tot 10 cM. De ribben zijn verdeeld in tuberkels die naar verhouding weinig uitspringen.

Tot de dwergen onder de *Cactussen* moeten de vertegenwoordigers van het Geslacht *Frailea* gerekend worden.

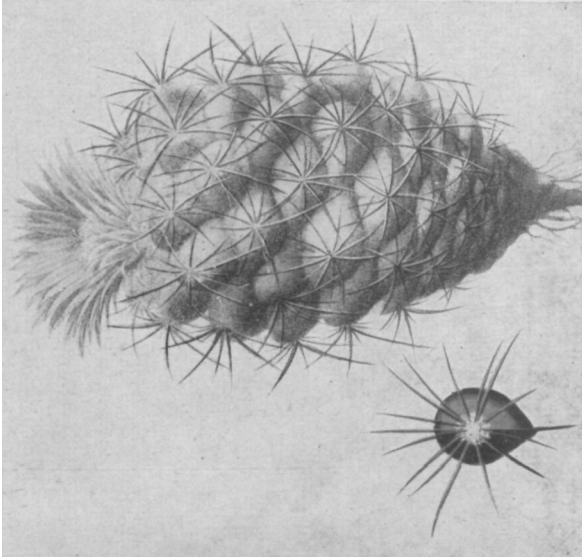

fig. 70
Coryphantha pycnanantha
(Mart.) Lem.

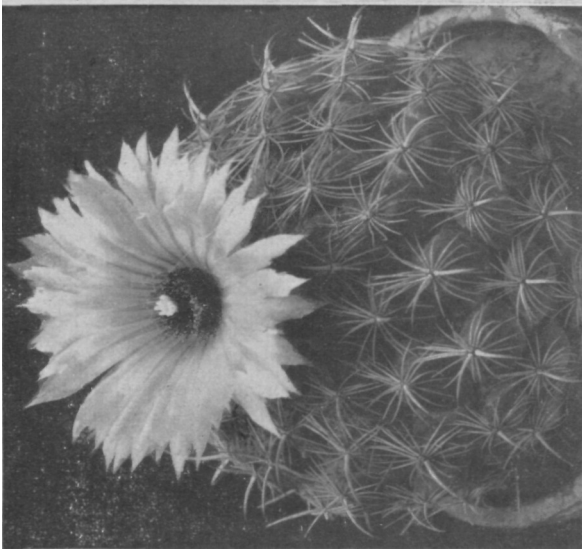

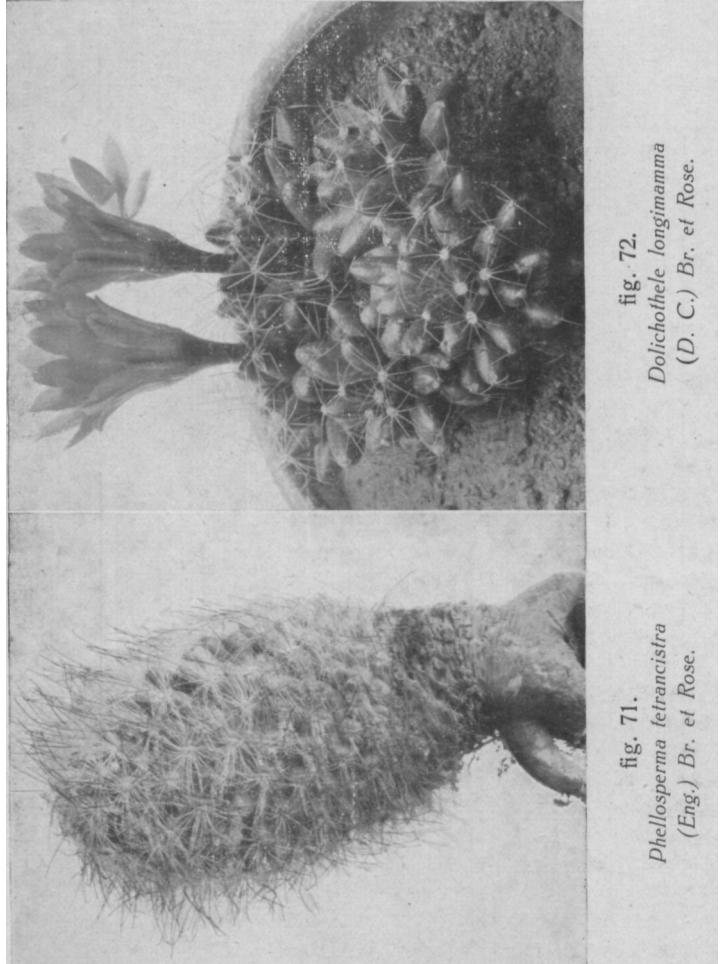
fig. 69
Coryphantha pallida
Br. et Rose (spec. nov.)

Frailea pumila (Lem.) Br. et Rose (syn *Echinocactus pumilus* Lem.), fig. 58, is een zodevormend gewasje waarbij de ribben opvallend in tuberkels zijn opgelost.

Van de tot dit geslacht behorende soorten bloeien meerderen, wellicht allen, zoogenaamd cleistogaam.

Knopjes ziet men vaak genoeg verschijnen doch open bloemen nimmer, daarentegen wel weer rijpe vruchtjes waarin kiembaar zaad.

Als laatste der *Echinocactanae* gaf ik de hoogst zeldzame, nimmer in Europa ingevoerde, *Utahia sileri* (Eng.) Br. et Rose (syn. *Echinocactus sileri* Engelm.)

Deze *Cactus* moet voorkomen in het Zuiden van den Amerikaanschen Staat Utah doch is sedert 1896, het jaar dat Engelm. hem ontdekte, niet meer weergevonden.

Fig. 59a stelt een aan één zijde doorgesneden en daarna omgebogen bloem voor (kleur: geel) van de buitenzijde gezien, die buitenzijde is geheel begroeid met drooge, aan de randen behaarde, schubjes (fig. 59b) zooals geen andere cactussoort die vertoont.

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Natuur's meest fantastische voortbrengselen.

Dit was het gevleugelde woord dat, voor de vensters van vrijwel het meerendeel der bloemenwinkels, in den Haag en omstreken, de aandacht van de voorbijgangers vroeg op het billet dat de *Eerste Nederlandsche Tentoonstelling op Vetplantengebied* aankondigde.

En dat dat woord niet slechts een snorkende reclame, zonder meer, was, hebben de inzendingen bewezen.

Wat al schoons en wonderlijks heeft gedurende de drie dagen, 27, 28 en 29 Juni 1924, in den Dierentuin het oog mogen verrukken en hoevele bladzijden uit het onuitputtelijke boek der Natuur lagen daar open voor ons, d.w.z. voor wie er aandacht aan wilden schenken en dat waren er velen, mij dunkt schier allen.

Op een andere plaats in dit nummer wordt een en ander over de verschillende inzendingen meegedeeld en ik kan mij gevoegelijk daaraan refereeren. Toch wil ik nog een paar merkwaardigheden even memoreeren en aan wijs ik op de bloeiende *Opuntia*, in de inzending van den Dierentuin, die uit een vrucht van verleden jaar een knop ontwikkelde.

Dan de vrucht van *Opuntia vulgaris*, ingezonden door den Cultuurtuin voor technische gewassen te Delft, welke gestekt, na beworteling een tak uit een der areolen procuceerde.

De cristate *Stapelia* tusschen de planten van mej. Mees, de buitengewone grootte der beide exemplaren van *Sempervivum tabulaeforme* van den heer van Hoey Smith, de verrukkelijk schoone bloemen aan de *Phyllocactussen* (*albus superbissimus*) van den heer Ballego, de ontzagwekkende doorns, bijna 1 cM. breed aan *Echinocactus corniger* van het Department of Agriculture te Washington en de in twee prisma's uitlopende „Verbanderung" van de *Opuntia* (*tomentosa* ?) van dezelfde inrichting.

Wie heelt niet bewonderd de buitengewoon minutieuze teekeningen van cactusdoornen van den heer de Smit te Voorburg, men wist niet wat meer te prijzen : de zéér vaardige hand die zóó juist de bijzonderheden bij elk Geslacht wist te treffen, of de zéér scherpe opmerkingsgave die zoo precies alle afwijkingen wist te ontdekken.

Zelfs de Natuur zelve werkte mede, want was het niet een buitengewone verrassing dat, in een der kassen van het Genoot-

Schap, op den eersten avond *Selenicereus grandiflorus* twee der reusachtige, heerlijk riekende bloemen tegelijk ontplooiden.

Hoe spoedig deden deze schoone kinderen flora's de vermoeienissen van dien emotievollen dag vergeten, zwijgend hebben wij na sluiting der Tentoonstelling bij hun pracht verwijld, trotsch in het bewustzijn, dat deze edele bloeier er een was die tot het Geslacht behoorde dat wij als onzen favoriet verkozen.

En zoo zou ik kunnen doorgaan, maar ik heb te veel direct invloed op de tentoonstelling uitgeoefend om daar veel over te zeggen.

Alléén moet mij nog van het hart dat mij Donderdagsochtends, toen de planten geleidelijk inkwamen, ontviel, dat wat zich toen aan mijn blikken vertoonde *verreweg* mijn stoutste verwachtingen overtrof, inderdaad had ik geen oogenblik durven denken dat zulke fraaie en kostbare verzamelingen in ons land aanwezig waren.

En dit schijnt ook de dagbladpers hier ter stede opgevallen te zijn, want zonder uitzondering gewaagde iedere bespreking, vol lof, van het tentoongestelde.

Het was eveneens ver boven mijn verwachting dat 1208 betalende bezoekers van hun belangstelling blij gaven en hoe zeer al die belangstellenden getroffen werden door het gebodene, blijkt wel uit het groote aantal nieuwe leden die tijdens de tentoonstelling toetraden en wier namen in dit nummer zijn opgenomen.

Met groote dankbaarheid zie ik dan ook op deze drie dagen terug, en ik mag niet nalaten hier zeer in het bijzonder dank te zeggen aan de leden die, met terzijdestelling van al hun andere belangen, mij zoo trouw terzijde stonden en dan dank ik recht hartelijk mevrouw Pické Bijleveld, mej. Laging Tobias, mej. Druivesteijn en de heeren Bommeljé, Togni, de Ringh en Noteboom voor hun belanglooze, *buitengewoon gewaardeerde* medewerking.

Hartelijk, hartelijk dank ik hen allen voor zoo groote toewijding, te opvallender daar die door niets geëquivaaleerd werd en slechts voortsproot uit den drang om mij . de anders schier *te* zware taak te verlichten, want licht was die taak allesbehalve, slechts door hun steun is het mij mogelijk geweest het slot van ons lustrum te doen slagen.

Ook den heer Dix, de Hoofdredacteur van Floralia, die zoo'n levendig aandeel in de tentoonstelling wilde nemen (stelde hij niet namens de Redactie een verguld zilveren medaille ter beschikking en was het niet door ZEd.'s toedoen dat wij iederen bezoeker gratis het fraai geïllustreerde, extra Cactusnummer van Floralia, met bijbehorende gekleurde plaat, konden uitreiken?) mijn oprechten dank.

Ik zal de steun die U, mijnheer Dix, mij, bij mijn eersten stap op dit gebied, hebt willen bieden, niet licht vergeten.

Er is zoo veel rede tot dankbaarheid. Heeft niet de heer Noteboom het uitstekende idee gehad voor den 100sten en 500sten bezoeker een alleraardigst souvenir, in den vorm van een mini-

natuur rotstuintje, beschikbaar te stellen, gelijk Mevr. Pické Bijleveld deed voor den 1000sten ?

En hoe aangenaam was de verstandhouding tusschen exposanten en assistenten? Zeide mij niet de heer van Dort dat hij nimmer met zooveel genoeg een tentoonstelling had medegemaakt, dank zij den bijna kameraadschappelijken omgang.

Wat een onschuldige pret gaf het niet als de heer Poldermans aan een adspirant-kooper van zijn bloemspuiten, zulk een instrument in handen gaf en de aanstaande bezitter, nog onhandig, eigen gelaet en costuum lekker nat spoot.

Was dan alles volmaakt? Och neen, helaas niet, ik ontgeef mij niet dat ik fouten gemaakt heb en al blijft de spreuk : „Ne Jupiter quidem omnibus" waar, ik heb op deze tentoonstelling vee! mogen leeren dat bij volgende gelegenheden te pas zal komen.

En nu is ons feest over, de vreugd is vergaan, doch de herinnering blijft en als men mij enkele dingen, die beter anders gedaan hadden kunnen worden, wil vergeven, dan geloof ik, dat in de herinnering slechts zal voortleven de gedachte aan een drietal goede dagen door geen wanklank verstoord, want het is een voldongen feit dat wij elkander door deze tentoonstelling veel nader zijn gekomen.

En daarom: Een hartelijk „tot weerziens" aan allen op de groote Tentoonstelling in 1925.

's Gravenhage, Juli 1924. J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

De Vetplantententoonstelling.

Zoo liggen dan de lang verwachte dagen weder achter den rug.

In de eerste plaats vind ik het niet misplaatst hier openlijk hulde te brengen aan onzen Voorzitter voor de reuzenarbeid en de opofferingen die hij zich getroost heeft om ons te laten genieten van alles wat maar eenigszins verband houdt met de vetplanten en wensch hem van harte geluk met het behaalde succes.

Alle zeilen waren wel bijgezet om de tentoonstelling zoo volmaakt mogelijk te maken.

Het zou mij te ver voeren om alle bijzonderheden stuk voor stuk te behandelen, doch ik wil trachten een zoo goed mogelijk overzicht te geven van hetgeen te aanschouwen was; mocht ik iets overslaan dan hoop ik dat de eigenaar(es)-inzender(ster) mij dit niet ten kwade zal duiden.

In de vestibule trokken direct de groote exemplaren van het Koninklijk Zoölogisch Botanisch Genootschap de aandacht. Het geheel was zeer smaakvol opgesteld en vooral de bloeiende *Agave* en *Opuntia*'s wekten bewondering alsook een prachtexemplaar van *Cephalocereus senilis*.

Links in de zaal waren groepen op den grond aangebracht.

Ten eerste een inzending van den Botanischen tuin te Delft, die door den hortulanus, de heer Cunaeus, persoonlijk was opgesteld. Er was een groote verscheidenheid van planten die er welverzorgd uitzagen, wederom trof ik een mooi exemplaar van den z.g. grijsaard aan.

Daarnaast een inzending van den heer van Dort te Heemstede. Ook hier getuigde de opstelling van een goeden smaak.

Een paar groote rotsactussen, van minstens een eeuw oud, zagen er schitterend uit en vielen zeer sterk op. Het geheel was kwistig versie d met bloeiende vetplanten.

Vervolgens komen wij aan de inzending van mejuffrouw Mees te Rotterdam. Op de opstelling, die, zooals ik vernam, door de eigenares persoonlijk was uitgevoerd, viel niets aan te me ken, het was schitterend.

De inzending bestond hoofdzakelijk uit Karroo planten, waaronder er waren, die hier onbekend waren. Prachtexemplaren waren er van *Sempervivum tabulaeforme*, doch het meest trokken de bijna onzichtbare mimicryplanten de aandacht. Door tusschen deze planten kiezelstenen te leggen is het de inzendster gelukt menigeen op een dwaalspoor te brengen. Op het gebied van vetplanten voorwaar een zeldzame collectie. Tevens waren nog twee groote exemplaren van *Echinocactus Grusoni* en een bloeiende *Stapelia* aanwezig.

Het zal dan ook bij niemand verwondering gewekt hebben dat aan de inzendster den 1sten prijs toegekend is.

De volgende inzender, de heer van Hoey Smith uit Rotterdam, wedijverde met de vorige inzendster wat de *Sempervivum tabulaeforme* betrof; reuzen als deze beide exemplaren zag ik nimmer. Hier kon men een serie van de Canarische eilanden geïmporteerde *Crassulaceae* aanschouwen, die er allen welverzorgd uitzagen.

De opstelling, door den tuinbaas Koning uitgevoerd, getuigde van een goeden smaak.

Vervolgens komen wij aan een expositie van *Cactussen* enz. in z.g. „rotstuintjes" en in Brouwers aardewerk, van de firma Ballego te Leiden.

Het geheel deed vroolijk aan, waartoe niet het minst de witbloeiende *Phyllocactussen* medewerkten.

Eindelijk vinden wij op den grond nog een inzending van de firma Fried. Adr. Haage Jr. te Erfurt, met de zonderlingste planten, zij trokken zeer de aandacht door de eigenaardige vormen.

Nu rest mij nog de beschrijving van de inzendingen op de vier tafels aan de rechterzijde van de zaal. De tafels moeten m.i. een volgende keer iets lager zijn om een beter overzicht te krijgen. Ook leenden de tafels zich nu juist niet voor een aardige opstelling.

Mejuffrouw Druyvestein mag zich gelukkig achten de bezitster te zijn van een mooie *Pilocereus*, ofschoon het mij voorkomt, dat deze plant den eersten tijd wel goed in het oog gehouden mag worden, dan kan zij later wedijveren met de andere, uitstekend gekweekte planten uit deze verzameling.

Vergis ik mij niet dan stond op een der tafels een zeer mooie *Opuntia clavarioides cristata*, het is mij echter ontgaan wie de bezitter was. *)

De heer Hoppenbrouwer uit Schoten mag er zich tenminste

op beroemen. dat niemand anders dan hij met een kamerkasje exposeerde, hetgeen mij zeer bevreemde ; veel bewondering wekte de zeer fraai met Succulenten gemonteerde bloemenmand.

De inzending van mejuffrouw Hudig muntte uit door eenvoud, doch wat de *Mesems* betrof moest ze onderdoen voor de inzending van mejuffrouw Karsten, welke louter „Show" stukken omvatte.

De inzendingen van de heeren Harders, Noteboom en Voorwinde getuigden van lust om de planten zoo goed mogelijk te kweken en bewezen dat de verzorging wel in goede handen is.

Mevrouw Pické-Bijleveld mag ook trotsch zijn op haar keurig verzorgde collectie en liet de bezoekers van haar bloeiende *Phyllocactussen* genieten.

De heer Bommeljé schijnt zich veel met zaaien bezig te houden, dit is dunkt mij de manier om veel liefde voor de planten te krijgen. Vele verrassingen kan hij hiermede krijgen, doch hij zal ook niet voor teleurstellingen gespaard blijven.

Zeër bescheiden en achteraf waren de inzendingen opgesteld van het Amer. Department of Agriculture en van den Voorzitter.

Deze inzendingen bestonden hoofdzakelijk uit planten van buitengewone grootte, cristatae en monstrose vormen, werkelijk het bezien overwaard.

De heer de Smit heeft de bezoekers laten genieten van een mooi stel cristate planten. Het meest heb ik echter genoten van zijn herbarium — iets ongekends — en van zijn serie prachtfoto's, waarnaar zeer veel vraag was, doch die helaas niet beschikbaar waren gesteld.

Van het aardige hangplantje, *Ceropegia Woodii*, heb ik slechts één exemplaar in de vestibule aangetroffen, terwijl ik bij den heer Noteboom een mooie *Cereus flagelliformis* heb gezien. Verwonderlijk dat er van deze planten niet meer tegenwoordig waren.

Een merkwaardig plantje was zeker *Kleinia tomentosa*, waarvan de bladen door de natuur overtrokken zijn met een donzig, taai, grijs omhulsel, dat als bescherming tegen de felle zon dient.

Bij de verzameling boeken, door den Voorzitter ingezonden, viel het standaardwerk van Britton en Rose op, doch **dit** werkt men tijdens het bezoek niet even door.

Hel was een zeer aardig idee van „Floralia" om alle bezoekers van het speciale cactusnummer te laten genieten door iedereen een exemplaar, met bijbehorende groote gekleurde plaat, uit te laten reiken.

En hiermede ben ik aan het einde

EEN LID.

*) Er waren twee exemplaren. Eén zeer forsch en donker van kleur van den heer Harders en één van den heer de Smit, dat in vele opzichten daarvan afweek.

V. W.

De randdoorns zijn wit, de 3 a 4 centrale doorns zwart, naar den voet toe bleeker van kleur en bijna 2 cM. lang, fig. 59c stelt een doorngroep voor.

Het zal den Lezer opgevallen zijn dat er in het overzicht der Geslachten een wordt genoemd met den naam *Cactus*. Men is licht geneigd alle *Cactaceae* onder dien naam te begrijpen en

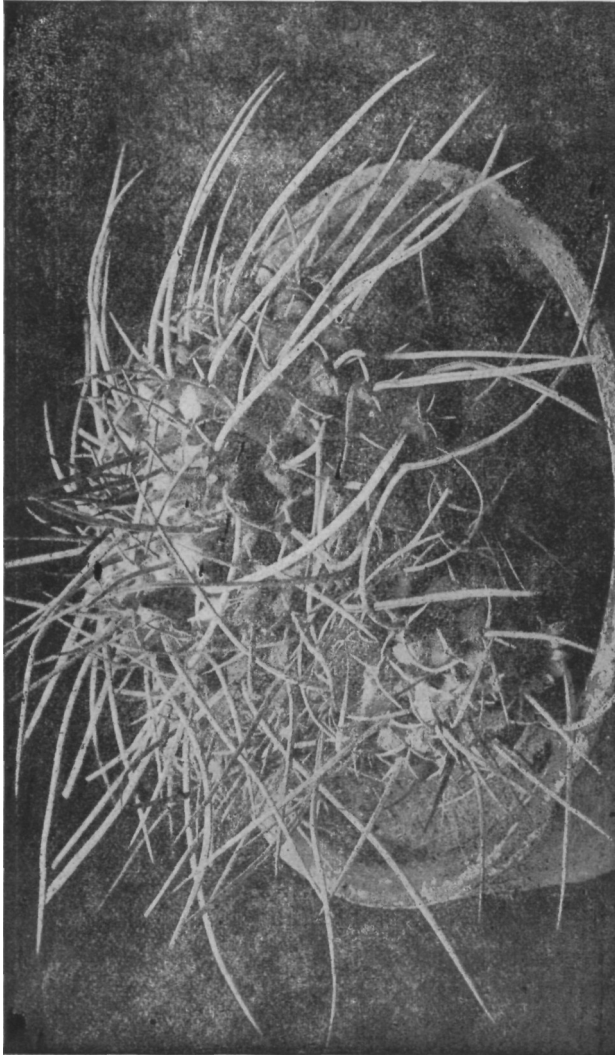

fig. 73.
Neomammillaria compressa (D. C.) Br. et Rose.

inderdaad werden vroeger alle *Cactaceae* dan ook *Cactus* genoemd. Men sprak toen bijvoorbeeld van *Cactus Opuntia*, *Cactus Melocactus* enz.

Dit was echter in een tijd toen men er nog geen flauw vermoeden van had hoe groot het aantal soorten was zoodat het

niet noodig scheen om de toenmaals bekende in groepen (Geslachten) te verdeelen.

Nu is Linnaeus' *Cactus Melocactus* een dergelijke naam voor het latere Geslacht *Melocactus* en deze naam is thans door Britton en Rose, als oudst geldende, weder opgenomen in de plaats van den later in gebruik geraakten naam *Melocactus* van De Candolle.

Cactus heeft hier dus een veel engere beteekenis en omvat slechts 1 *Geslacht* en wel dat hetwelk kenbaar is aan een wol-jigen top (*Cephalium*) die zich als een apart op de plant geplaatst

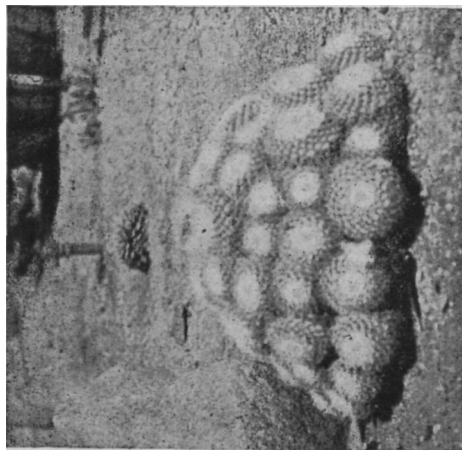

fig. 75.
Neomammillaria geminisipina
(Haw.) Br. et Rose.

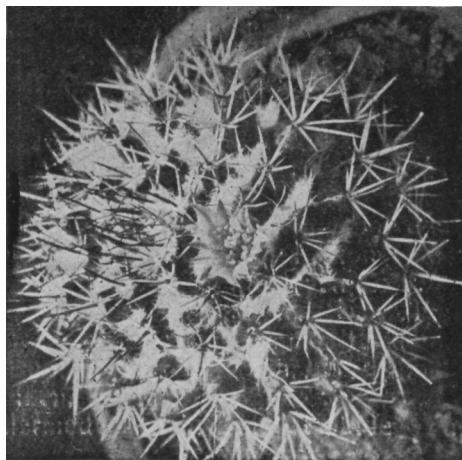

fig. 74.
Neomammillaria collinsii
Br. et Rose (spec. nov.)

kapje vertoont. Men noemt deze planten, tengevolge van dat kapje, wel Turksche mutsen.

in fig. 60 *Cactus intortus* Miller komt het *cephalium* al heel duidelijk uil. Dit is een species met, zooals dat ook bij meerdere *Cactaceae* trouwens het geval is, zeer voor wijzigingen vatbare groeiwijze en die groote variabiliteit was oorzaak dat de Nederlandsche Hoogleeraren Suringar en Valckenier Suringar, die

een zeer uitgebreide studie van de *Melocactussen* maakten, aan een lange rij verschillende vormen (V) eigen soortnamen gaven.

Prof. Schumann wist daar geen raad mede en geeft in de *Gesamtbeschreibung* een lijst dier namen zonder dieper op de zaak in te gaan.

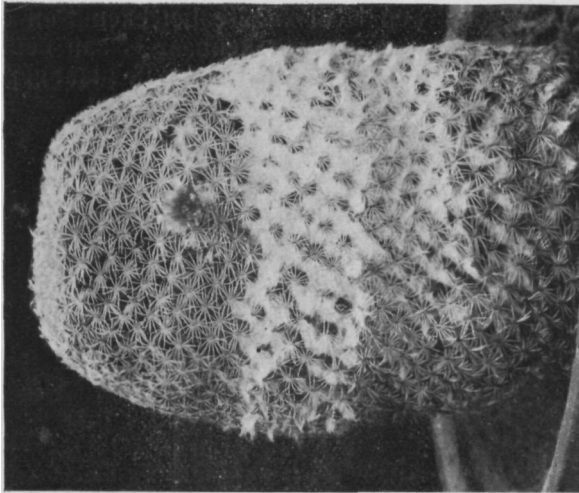

fig. 77.
Neomammillaria lanata
Br. et Rose (spec. nov.)

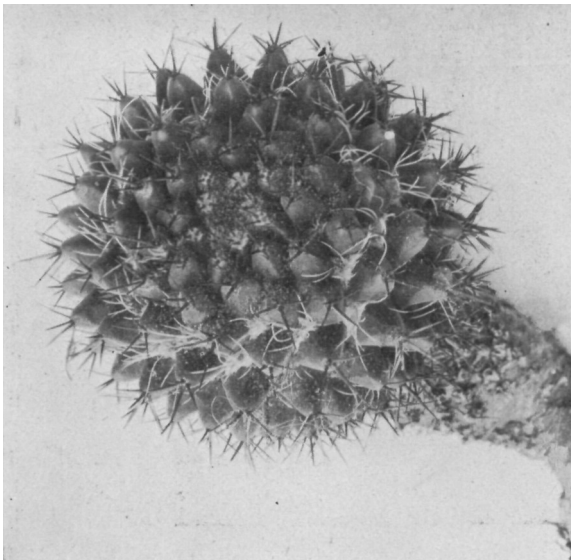

fig. 76.
Neomammillaria conzattii
Br. et Rose (spec. nov.)

Britton en Rose en ook onze landgenoot Boldingh hebben gemeend het meerendeel tot twee species terug te mogen brengen zoodat het overgroote meerendeel der Suringar'sche namen als synoniemen door hen zijn opgenomen in hoofdzaak bij *Cactus macranthus* S. D. en verder bij *Cactus intortus* Miller.

Kweek Phyllo's. I.

Reeds meermalen hebben we ons er over verbaasd, dat er zelfs bij de echte Cactusliefhebbers zoo betrekkelijk weinig mooie Phyllo's worden aangetroffen en we hebben ons vergeefs afge-

vraagd, waaraan die mindere waardeering van dit geslacht toch wel zou zijn toe te schrijven. Komt het doordat ze wat meer ruimte vragen of doordat men er niet zoo heel veel succes mee heeft gehad en er daarom maar liever weer mee opgehouden is.

Toch is dat wel jammer, want onder de Phyllocactussen en spe-

ciaal onder de nieuwe hybriden bevinden zich zulke prachtsoorten, dat het inderdaad de moeite rijkelijk loont er een niet al te korte proef mede te nemen. Het is waar, men moet geduld hebben en trachten de planten datgene te geven, wat eisch is voor een normale en gezonde groei, maar dan ook zal men er geen spijt van hebben zich met dit geslacht te hebben bezig gehouden. Het gemakkelijkst laat zich de bekende ouderwetsche *Ph. Ackermannii* wel kweeken, die men hier en daar soms voor de ramen ziet staan en vaak in ware prachtexemplaren.

Bijgaande foto laat ons een plant zien, die indertijd bij een onzer leden met 140 bloemen heeft gebloeid. Maar dat zullen toch altijd wel uitzonderingen blijven. Trouwens met heel wat minder zijn we ook wel tevreden en zelfs al krijgen we van elk onzer planten ieder jaar slechts één enkele bloem, ook dan nog ruimen we ze dankbaar een plaatsje in onze collectie in. Als iemand me nu zou vragen, hoe moet ik Phyllo's behandelen, dan zou ik daar eigenlijk geen afdoend antwoord op welen te geven en wel omdat de soorten individueel zoozeer verschillend zijn en ook de behandeling daar geheel mee in overeenstemming moet worden gebracht.

's Zomers kunnen alle soorten evenwel gerust naar builen, als ze maar niet in de volle zon staan. Een eenigszins beschutte plaats aan den noordkant is nog wel zoo goed, want ze verbranden licht en dat mag vooral niet, want dan worden ze leelijk en bloeien ook niet. Doch in den winter mogen ze niet zonder meer in de kamer slaan, maar verlangen een stofvrije, lichte en warme standplaats, zoodat ze zich nog wel het beste zullen bevinden, wanneer ze in een kasje voor het raam worden geplaatst. Geheel uitdrogen mogen ze in geen geval, want als regel worden juist in den winter de knoppen aangelegd en die zouden dan onherroepelijk verdrogen. Daar onze bolcactussen echter juist in dezen tijd op rantsoen zijn gesteld, houde men beide groepen zoo mogelijk gescheiden. De phyllokas kan dan ook heel wat hooger zijn, terwijl de bolvormige soorten liever dicht met hun kop bij het glas staan en men dus met een lager kasje kan volstaan. Om nu althans een klein overzicht te geven van de geweldige verscheidenheid van soorten en variëteiten, beginnen we met een paar van de stamvormen op te noemen. Of ze nog zuiver te verkrijgen zijn, is in vele gevallen twijfelachtig, want er is met dit geslacht reeds zooveel gehybridiseerd, dat men er de ware grondvormen ternauwernood meer uit kan halen. In hooge mate geldt dit voor de soort *Ph. Ackermannii*. De bloem is scharlakenrood, niet bijzonder groot met betrekkelijk kleine buis en teruggeslagen buitenste bloemdekblaadjes. Ze bloeit zeer willig, soms twee keer per jaar, maar dan in den herfst slechts met enkele bloemen, terwijl de hoofdbloei in het voorjaar valt. Ze verdraagt vrij lage temperaturen in den winter, kan daarentegen in den zomer in de zon worden gezet en behoort tot de sterkste soorten die we kennen,

Een tweede bekende soort is de *Ph. phyllanthoides*, met ~~ijk~~—vertakte leden en bloemen, die aan den top hiervan verschijnen. Ze zijn van een eigenaardig oranje-rood, niet groot, doch verschijnen gewoonlijk in groot aantal.

Een derde soort is *Ph. anguliger* met gezaagde bladranden. Deze zag ik nimmer in bloei, doch wel was dit het geval met de vierde soort *Ph. grandis*, waarvan ik kort geleden nog een bloeiend exemplaar met vijf bloemen mocht aanschouwen (in de Rott. Diergaarde). De bloem is 35 cm. lang, bij een doorsnede van 20 en zuiver wit. Ze zijn slecht één enkele nacht geopend en doen dus denken aan de bekende Koningin der Nacht. Deze soort eigent zich niet voor kleine liefhebberij-verzamelingen, daar ze meters lang wordt en dus alleen in een flinke kas voldoende ruimte tot hare beschikking heeft.

Als laatste soort zou ik willen noemen *Ph. crenatus*, één der mooiste, met dikke donkergroene bladleden en kleine schubbetjes op de areolen. Ze bloeit met groote witte welriekende bloemen en is voor het vormen van hybriden bijzonder geschikt.

Dit zijn dus de bekendste stamvormen. Over de talrijke hybriden en de vorming hiervan een volgende keer.

V. D. H.

Melocactussen III. (Slot).

Bij het doorbladeren van onze oude jaargangen, wat altijd een prettig en leerzaam werkje is, ontdekten we dat we het artikel onder bovengenoemd opschrift eigenlijk nooit heelemaal hadden voltooid. (Zie Succ 1922, pag. 76 en 86). De reden ligt eenigszins voor de hand, namelijk, dat we er zelf ook geen uitweg meer inzagen. Overigens zijn onze teleurstellingen, waarvan wij meermalen spraken, niet bespaard gebleven. De mooie planten, die ik in 1922 mocht ontvangen, zijn helaas op een tweetal na verdwenen, doch ook deze staan op de nominatie binnen niet al te langen tijd naar de vuilnishoop te verhuizen, terwijl ik tenslotte op een wijze, die ik allerminst had verwacht, van mijn zelfgekte weekte exemplaar van *Melocactus Maxonii* ben afgekomen, dat na een viertal jaren van behoorlijken groei aanstalten begon te maken tot de vorming van een cephalium. Ge kunt begrijpen met hoeveel spanning ik de ontwikkeling daarvan gadesloeg, te meer, daar deze soort een der weinige is, die reeds op zoo jeugdigen leeftijd bloeien. Het was een stekelbolletje ter groote van een flinke kastanje geworden en voorzien van eenigszins roodachtig gekleurde doornen, inderdaad iets moois. De soort is afkomstig uit Guatamala en door Dr. Rose benoemd. Het heeft echter niet mogen zijn. Op een morgen vond ik de plant omgevallen en het bleek, dat ze was aangevreten. Pissebedden, die alleronaangenaamste bezoekers onzer plantenkassen, hadden zich niet ontzien het voorwerp mijner voortdurende zorgen aan te vallen en hoewel ik alle middelen beproefd heb, die in dergelijke gevallen gebruikelijk zijn, heb ik de plant niet mogen be-

houden, zoodat ik voorloopig voor de zooveelste maal door mijn *Meio's* heen ben. Laat ik tenslotte over de sijstematiek nog enkele dingen mededeelen. Reeds Linnaeus gaf in zijn beroemde werk de *Species plantarum* van 1753 de naam *Cactus* aan dit geslacht. Afwisselend heeft het geheeten *Echinomelocactus*, *Melocactus*, daarna *Cactus*. Link en Otto herstelden in 1827 den naam *Melocactus* weer in eere, doch Dr. Rose in zijn groote standaardwerk brengt om prioriteitsredenen de naam weer tot *Cactus* terug. Zooals de lezer ziet is het: „Niets bestendigs hier op aard“, ook op onze cactusnaamgeving ten volle van toepassing. Maar tevens hield laatstgenoemde onderzoeker een flinke opruiming onder de „soorten“ van Suringar. Speciaal onder de *Melocacti* van Curaçao, die waarschijnlijk alle behooren tot één soort, namelijk *C. macracanthus* S. D., komt hij tot geheel andere conclusies dan Suringar. Wel is het aantal variaties in grootte en vorm, de lengte en kleur der doorns, ontwikkeling van het cephalium enz., verbazend groot; toch komt hij tot de slotsom, dat alle beschreven vormen behooren tot één en dezelfde soort.

Dr. Shafer komt onafhankelijk hiervan tot hetzelfde resultaat.

Dr. Rose bezocht het eiland in 1916, vóór hem in 1909 en 1910 was Boldingh er geweest en in de *Flora der West-Indische eilanden* (1913) van deze laatste staat dan ook, dat het hem niet mocht gelukken uit te maken, hoeveel echte soorten er onder de talrijke opgenoemde vormen van Suringar voorkomen, zoodat het geven van een determineertabel uit de beschrijvingen door hem niet mogelijk was. Rose schrapt nu de 109 sijnoniemen en geeft trouwens van het geheele Geslacht slechts een 18 tal beschrijvingen. In hoeverre mogelijk ook hier de waarheid in het midden ligt, kunnen wij natuurlijk niet uitmaken, maar toch doet het opruimen van zooveel namen weldadig aan. Een beetje schoonschip kan o.i. heusch geen kwaad.

Jammer, dat uit de nieuwe zaden- en importenlijsten onzer oostelijke bureu alweer blijkt, dat men daar met het smeden van nieuwigheden weer druk bezig is. H.

Grepen uit de veeljarige praktijk van een liefhebber-cactuskweeker.

III.

Van de wandeling teruggekeerd, deelde ik de familie mede, dat ik heel wat stekgoed van mijnheer... ontvangen had. Wat moet je met dat prullegoed doen? werd gevraagd. Nieuwe planten kweken, was 't korte antwoord en ongeopend bracht ik de schat in mijn logeerkamer. Volgenden morgen vertrok ik, kwam 's avonds thuis, maar voor ontpakking was er geen tijd meer.

Na afloop der dagtaak ging ik daartoe onverwijd over.

Het geleet wel een doos van Pandora, toen het uitpakken geschiedde. *Cereus*, *Echinopsis*, *Echinocactus*, *Phylloc.* *Epiphyllum*. *Stapelia*, enz. enz. kwamen te voorschijn. Met verbaasdheid aanschouwde ik die rijke gift. Zoo'n buitenkansje behoort tot de groote zeldzaamheden en valt slechts een enkeling ten deel.

Wat een werk was er nu aan den winkel om alles op te potten,

van etiketten te voorzien en een plaatsje te geven. In mijn eenvoudige koude bak met drie ramen. Maar gewillige arbeid valt niet zwaar. Toen alles in orde gebracht was, kwam mijn vrouw eens een kijkje nemen en bij het aanschouwen van zooveel en allerlei, wenschte zij mij een gelukkigen kweek toe en hoopte na verloop van tijd een schat van bloemenpracht te mogen zien. Wat kan het soms vreemd gaan ! In enkele oogenblikken alles vernietigd om na een korte, toevallige kennismaking, in 't bezit te komen van wel het twintigvoudige van hetgeen ik te voren had. Een warme zomer deed de stekken flink wortelen en vele reeds gewortelde exemplaren kwamen nog tot eenigen groei.

Slechts een viertal stekken sneuvelen, waaronder tot mijn spijt een grootbloemige *Stapelia*. Om niet te uitvoerig te worden over de nieuwe kweekerij, zij het voldoende, mede te deelen, dat het in bijna alle opzichten meeliep.

Enkele jaren later zag ik vrucht van mijn zorgen in den vorm van een bloemenschat bij uitnemendheid. Planten vol knoppen en waarvan enkele op punt stonden open te gaan, kwamen voor de ramen onzer woonkamer. Wat werd die bloemenschat door velen bewonderd. Sommigen bleven stil staan, ja, een enkelen keer kwam men op de stoep, om een oogenblik van zeer nabij zooveel schoons te kunnen zien.

En nu zou men allicht denken, dat het zien daarvan, tot kweken uitlokte van zulke planten. Helaas, neen. Sprak ik met sommigen daarover, dan was het steeds : de bloemen zijn prachtig, maar de planten zoo stijf, sneuvelen zoo licht en plaats en tijd voor kweken ontbreken. Bovendien moet men een groote dosis geduld hebben, want het duurt zoolang, eer een kleine plant wat groot en bloeibaar is. Ook in deze gaan lasten en lusten gepaard en indien men nu alleen van de laatsten gediend is, blijft de liefhebberij van die gedoomde Florakinderen achterwege.

Den mijnheer, die mij zoo gulhartig bedacht had, bezocht ik meermalen en deelde tenvolle in mijn gelukkige kweekerij. Na het laatste bezoek, dat ik hem bracht, duurde het drie jaren, eer we elkander weerzagen. In dien tijd deed zich een bijzonder geval voor. Op een keer, dat ik den tuinman bezocht, deelde deze mij mede, dat hij van een kennis een *Cactus* had gekregen, wijl die niets om dat stijve ding gaf. Het was een heel vreemd ding, zei hij, wat mijn nieuwsgierigheid wel wat prikkelde. We gingen naar een kleine, koude bak, waar den vreemdeling een plaatsje in een verloren hoek gegeven was. Den naam er van wist hij niet. Ik kon mij niet herinneren bij mijnheer in zijn groote cactusverzameling een dergelijke plant gezien te hebben. De plant geleek zeer veel op de „grijsaard" maar deze heeft ribben en onze vreemdelinge had geen ribben, maar tepels. Het was dus een *Mammillaria* of Tepelcactus. Voor één gulden werd ik er eigenaar van en hoopte volgende zomer mijnheer met zijn honderden planten een exemplaar te kunnen aanbieden, dat in zijn verzameling, naar ik dacht en hoopte, ontbrak. De tijd, om de familie

Weet eens te bezoeken, kwam. Mijn vreemdelinge, met pot en al, verpakte ik in een passend kistje. De vrije ruimte had ik met papiersnippers zoo opgevuld, dat de plant onbewegelijk lag.

Bij onze ontmoeting deelde ik al heel gauw mede, dat ik wellicht een plant had, die bij mijnheer in zijn verzameling ontbrak.

Dat geloof ik nauwelijks, zei hij, maar laat eens zien, en hij voegde er nog aan toe: men reken den uitslag niet, maar telle het doel alleen. Nauwelijks was de plant uit zijn gevangenis genomen en stond ze sneeuwwit vóór hem op de tafel, of hij zeide: dat is een „grijsaard", zooals ik er drie heb. Maar toen ik hem er opmerkzaam op maakte, dat deze grijsaard geen „ribben", maar „tepels of mammen" heeft, toen keek hij verbaasd op onder den uitroep van: „neen, zoo'n exemplaar onder mijn *Mammillaria's* heb ik niet". In dank aanvaarde hij den nieuwelinge, die voor hem een groote aanwinst was; ik verheugde mij er in, een wederdienst te hebben kunnen bewijzen en bij mijn vertrek werd mij nog een pakje met eenige voor mij nieuwe soorten vetplanten ter hand gesteld.

Verscheidene jaren was Fortuna met mij. Maar deze geluks-godin verdween en de tegenspoed trad in hare plaats. Het ten-einde snellende jaar 1904 stelde mij onverwachts op een zware proef. Het grootste deel mijner planten, verreweg de beste, bracht op een matig verwarmde kamer steeds den winter door. Het overige moest het voor lief nemen met een ruime plaats in een luchtigen kelder, die slechts door een klein raam verlicht werd. Zulk een verblijfplaats is wel „vorstvijf", maar laat toch veel te wenschen over.

Als naar gewoonte zouden we de Kerstdagen elders doorbrengen. Volgens de jongste weerberichten was het zacht weer in het Noorden en slechts een enkel station in het Oosten meldde lichte vorst. Voor mij bestond er dus geen bezwaar wat de planten aangaat een dag of tien van huis te zijn. Ik achtte het dan ook overbodig, alles een verdieping lager te brengen, wat mij een half uur moeite bespaarde. Maar ik had buiten den waard gerekend.

Het werd doordringend koud. Den volgenden morgen dik bevroren ruiten en bij zulk weer dringt de vinnige koude spoedig door alles heen. Het vroom dien nacht 12° F. en de ruiten ontdooiden slechts gedeeltelijk.

Dat voorspelde weinig goeds voor mijn planten, die tegen geen vorst bestand zijn. Bij mijn thuiskomst zag ik met één oogopslag, dat de vorst al even vernietigend onder de kinderen van Flora had huisgehouden als indertijd de hagelslag. Wat in vele jaren met zorg gekweekt was, was totaal verloren. Het deel in den kelder verblijvend, stond ongedeerd. Maar dat was een schrale troost. Het neusje van den zalm was weg en ware J voorkomen, indien ik mij het half uur moeite getroost had, om alles in den kelder te brengen. Tweede beproeving voor mij. Wat nu gedaan!
d. B.

Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN.

A. Dinjan	's Gravenhage	Sneeuwbalstr. 220
Dr. K. M. Knip	Hoek v. Holland	Prins Hendrikstr. 217
Mevr. Q. H. Formijne-Blom	Tiel	St. Walburgstraat
J. J. Ligtfoot Jr.	's Gravenhage	Cartesiusstr. 25
J. van Geijn	Amsterdam	Rustenburgerstr. 465 II
G. Jansen Jr.	Wassenaar	Rijksstraatweg 135
J. v. d. Voort	Amsterdam	Daniel de Langestr. 12 II
B. J. v. d. Velde	Veur Leidschendam	Damstraat 17
Mevr. Ed. Becht	's Gravenhage	Malakkastr. 214
C. J. van Leusden	Amsterdam	Karel du Jardinstr. 7huis
Mej. E. M. Zandveld	's Gravenhage	L. v. Meerdervoort 382
Jonkvr. de Jonge	"	O. Schev. weg 14.
Mej. A. Tolck	"	Rijswijksche weg 381
Mej. Laging Tobias	"	Celebesstr. 98
Mevr. C. v. d. Meulen-Feikema	"	Ten Hovestr. 56
Mevr. Ph. van Teijlingen	"	Prinse Vinkenpark 21
Mr. C. W. Schlingemann	"	Oude Schev. weg 10
Mevr. L. J. M. Blijdenstein-		
Ottenhof		Frankenslag 396
G. H. van Soest	"	Galileistraat 97
J. J. Roelofsen.	"	de Riemerstr. 12
J. J. van der Heiden	"	Herzogstraat 2
C. H. Prins	Haarlem	Roosveldstr. 42
J. J. Wevers	Voorburg	L. v. Heldenburg 42
Mevr. de Boer-Zijp	Hoogwoud	N. H.
Mevr. Kerkhoven	Aardenhout	Huize „de Merel"
A. de Boer Jz.	Harderwijk	Stationslaan 61
D. Buit	Rotterdam	Meermanstraat 45B
J. le Noble	"	Oude dijk 215B
P. L. Slis	"	Heemraadsingel 174
J. Hoogendonk	Scheveningen	Steigerweg 25 „ v,
J. B. Klein	Leiden	Witte singel 61
D. H. van Everdingen	Delft	Klein Vrijenban 4
Mej. Knaap	"	Graswinckelstr. 17
W. G. J. Eschauzier	's Gravenhage	Oldenbarneveltlaan 29
Mevr. Quarles v. Ufford-Blaauw	"	Dedelstraat 9
Mej. Jo Teunissen	"	Delistraat 57
M. A. Thompson	Bennebroek	St. Luciagesticht
Mej. T. Gravelotte	's Gravenhage	Goudenregenstr. 167
J. Th. v. Beeck Calcoen	Cothen (Utr.)	Steniswaard
L. K. Stroober	Rotterdam	Beverstraat 49a
Mevr. van Royen	Amsterdam	Prins Hendriklaan 4
Mej. H. H. J. Breedveld	"	Overtoom 290
W. P. Ingenegeren	Hilversum	Alb. Perkstr. 13
Mevr. Von Brucken-Fock	's Gravenhage	Bankastr. 123
A. H. W. J. Weiten	Bussum	Boschlaan 15
M. v. Hagen	Rotterdam	Bajonetstr. 109c

S. Kruit	Rotterdam	Hoekschestr. 25B
C. Remmerswaal	Leidschendam	Kerkstraat 6
E. Verzijl	Venlo	Goltziussingel 4
L. Bakker	Dirksland	Davinelaan 672
J. J. v. d. Heiden	Voorburg	v. Heurnstr. 167
J. F. Spaans	Hilversum	Irisstr. 95
A. de Kluys	Nijmegen	Bergen Dalscheweg90
I. Lagendijk	Amstelveen	Wilhelminastr. 119 (Patrimonium)

ADRESVERANDERINGEN. Het adres van de heer H. de Jager is thans Hondiusstraat 19B, Rotterdam; van den heer J. J. C. Maling, Utrecht, Oudegracht 116bis; van mej. M. Kroes, Jonkh. Molleruslaan 15, Apeldoorn.

FOTO'S VAN VETPLANTEN. De tijd van foto's maken is weer aangebroken. Mogen wij onze lezers beleefd verzoeken ons ten behoeve van het archief weer wat afdrukken van mooie groepjes, zeldzame of bloeiende planten toe te zenden. Vooral foto's van Aloë's, Euphorbia's en dergelijke vetplanten zijn hoogst welkom, daar wij hiervan haast geen mooie afbeeldingen bezitten. Gaarne ontvangen wij van elke foto twee afdrukken, dan kan eventueel één daarvan voor het maken van een cliché gebruikt worden, de andere blijft in het archief bewaard.

Voor het maken van cliché's moeten de opnamen zoo scherp mogelijk zijn. Bleeke afdrukken, waarop de planten of bloemen onduidelijk zijn afgebeeld, kunnen hiervoor niet gebruikt worden.

Verzending geschiedt het beste als drukwerk tusschen twee stukjes karton. Men mag er dan echter geen briefje tij insluiten, daar dan strafport betaald moet worden, zooals den laatsten tijd nogal eens gebeurt. Wil men toch iets als verklaring bij de foto schrijven, b.v. hoe oud de planten zijn of andere bijzonderheden, welke van belang zijn — waar wij veel prijs op stellen! — dan doe men dit in een afzonderlijke brief. Ook kan men de brief wel bij de foto's insluiten, mits men deze dan niet als drukwerk, maar als brief verzendt.

G. D. D.

WIE HELPT ONS AAN LOSSE NUMMERS? Wij hadden er niet op gerekend, dat het ledenaantal zóó snel zou toenemen. Bij gevolg zijn no. 1, 2 en 3 van dezen jaargang geheel geruimd. Allicht zijn er onder de nieuwe leden, die zich in het begin des jaars bij ons aansloten, wel eenigen die één of meer dezer nummers als proefnummers ontvingen. Kan men ons zulke overvloedige nummers toezenden, dan zal men ons hiermede een grooten dienst bewijzen, waarvoor wij bij voorbaat hartelijk dank zeggen. G. D. D.

PROPAGANDA-STEKKEN. Door den grooten toeloop van nieuwe leden is de geheele voorraad propaganda-stekken uitgeput. Wie kan mij nog aan wat stekmateriaal helpen? Bij voorbaat vriendelijk dank.

J. M. VAN DEN HOUTEN, Mathenesserlaan 364, Rotterdam.

EXCURSIE. Leden in 's-Gravenhage en omstreken die deel wenschen te nemen aan een excursie naar den Hortus van de Universiteit te Leiden welke of op Zondag 10 of op Zondag 17 Augustus a.s. zal plaats hebben, gelieven mij daarvan vóór 1 Augustus kennis te willen geven.

Juisten datum en uur van vertrek etc. zal ik dan nader opgeven.

'S-GRAVENHAGE, Molenaarstraat 35. J. J. VERBEEK WOLTHUYS.
(Laakkwartier).

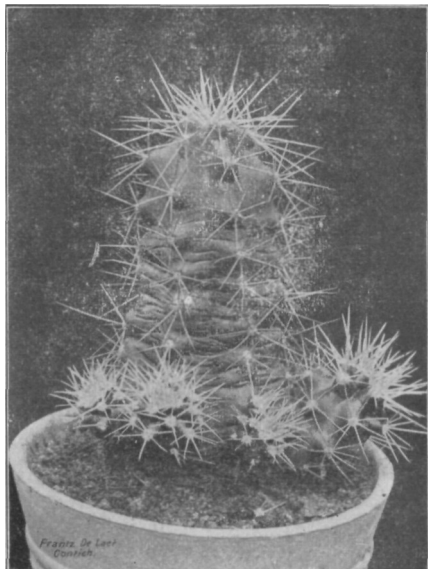
SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Echinocereus Fendleri Rümpl.

De meeste Echinocereussoorten kenmerken zich door haar sterk vertakte groeiwijze. Vele soorten, van kleine stekjes gekweekt, geven na een jaar reeds een groot aantal zijscheutjes, welke aan den voet der moederplant ontstaan. Op de hierbij gevoegde foto van Echinocereus stramineus, aan welke wij in „Succulenta" van 15 Nov.'23 een artikeltje wijdden, is dit al heel duidelijk te zien.

Hoewel zulke plantjes spoedig één gevulden pot geven, toch nemen zij, grooter geworden, tamelijk veel plaats in, wat voor den liefhebber met beperkte ruimte dan wel een bezwaar wordt. Ouder geworden groeien de stengels n.1. niet meer recht op, doch nemen een meer horizontalen,

Echinocereus stramineus Rümpl. dikwijls zelfs een kruipenden stand in, waardoor zij niet zelden de ruimte van wel vijf andere planten behoeven. Toch zijn er ook enkele soorten, welke zich niet zoo spoedig vertakken. Een daarvan is de hier afgebeelde *Echinocereus Fendleri* Rümpl.

Deze heeft 10—15 cM lange, sterk geribde stengels, welke 5—6 cM. dik zijn. De witte randdoorns zijn 2 cM. lang, de

Echinocereus Fendleri Rümpl.

zwak naar boven gebogen zwarte middeldoorn meet 4—4½ cM. en is aan den voet knobbelig verdikt.

Terzijde van het topeinde der plant ontwikkelen zich half April de 8 cM. lange bloemen, welke, als zij geheel open zijn, 12 cM. diameter hebben. De buitenste bloembladen zijn bruin, de binnenste prachtig purper-violet. De talrijke roode meeldraden dragen gele helmknoppen, terwijl de stamper in witte stempels eindigt. Na den bloei vormt zich in gunstige omstandigheden een met doorns overdekte groene besvrucht, welke in haar vaderland, Utah, Arizona en Nieuw-Mexico, gegeten wordt.

G. D. D.

Een mooie Cactusverzameling.

Hoewel met eenigen schroom, daar het hier niet alleen de verzameling van een liefhebber, doch ook een handelaar betreft, meenen we toch eenige oogenblikken uwe aandacht te mogen vragen voor de bekende kwekerij van den heer Jansen in Den Haag.

En we doen dit in het volle vertrouwen, dat U dit niet zult opvatten als een soort officiële reclame onzerzijds, doch omdat we het billijk vinden, waar buitenlandsche firma's in ons blad al meermalen beschreven zijn, ook onze Hollandsche kweekers datzelfde te doen wedervaren. Van de zijde der kweekers is nu eenmaal weinig copie te wachten, hun tijd wordt te veel in beslag genomen door hun zaken, dan dat er zoo nu en dan nog eens tijd zou overschieten tot het schrijven van een artikel en daarenboven kenmerken ze zich bijna allemaal door een overgrootte mate van bescheidenheid, die hen verhindert eigen lof te verkondigen. Toch is het wel jammer, dat we hen nooit eens aan het schrijven kunnen krijgen, want wat al behartenswaardige wenken zouden zij ons kunnen geven, zij, die niet alleen met zooveel verschillende soorten kennis maken, maar ook de meesten opkweeken van af zaad tot verhandelbare of bloeiende planten. En met wat een waardevolle op- en aanmerkingen zouden zij de plantkundige wetenschap kunnen verrijken, waar wij juist bij een familie als de *Cactussen* nog zoo vaak in het duister tasten. Daar staat dan ook weer tegenover, dat ze u uit hun ervaringen gaarne vertellen en u met de meeste bereidwilligheid steeds te woord staan als ge tot hen komt om raad, onverschillig of ge een oude klant zijt of een nieuwelings, ja, u zelfs met genoegen gratis adviseeren, zonder eenige verplichting tot koopen. We hebben dan ook dit voorjaar het voorrecht gehad eenige malen achtereen een bezoek te mogen brengen aan bovengenoemde kwekerij en de vriendelijke eigenaar heeft ons telkens weer welwillend rondgeleid door zijn drietall kassen, speciaal aan de cactus-kultuur gewijd. Wat een schat van mooie gezonde planten mochten wij daar aanschouwen en bovendien, wat al bloemenweelde hebben wij er gezien. Daar waren dan allereerst de *Phyllo's*, die dit jaar minder rijk gebloeid hebben dan andere jaren, wat misschien bij meerderen in den lande het geval is geweest en waarvoor geen enkele behoorlijke reden is aan te

wijzen. Wat echter niet wegneemt, dat, wat we gezien hebben, inderdaad de toets der critiek kon doorstaan. Dan was er een *Echinocereus Knippelianus*, een mooie plant, waarvan Dr. Rose in zijn groot standaardwerk moet vermelden, dat hij haar in het opgegeven land van oorsprong, n.l. Mexico, niet heeft teruggevonden, doch haar alleen kent uit een exemplaar, dat hij in Berlijn heeft gezien. Er schijnen van deze soort nog maar weinig planten bekend te zijn, en in de meeste catalogi komt ze dan ook niet meer voor. De bloemen zijn vleeschkeurig en harmonieeren in tint volkomen met het donkergroen der plant.

Het kleingoed bloeide natuurlijk volop, zooals *Mammillaria pusilla* in heele klompen, *M. Schelhasei*, *M. elongata*, *M. Bocasana* enz. met hun kleine geelachtig-witte bloempjes, daarentegen *Echinocactus minusculus* helder steenrood.

Iets verder stonden *Echinocactus concinus* en *apricus* in bloei en toen we einde Mei nog eens terugkwamen, waren er zooveel, dat er bijna geen noteeren meer aan was. *Etus. setipinus* stond vol met koraalroode bessen en maakte zich gereed om opnieuw te gaan bloeien. *Mam. longimamma* schitterde met eenige groote zwavelgele bloemen, terwijl *Mam. spinosissima* en *centricirra* vol zaten met kleine roode bloempjes, die bij *M. pyrocephala* een heele krans vormden rond den schedel. Hoewel ieder bloempje op zich zelf slechts klein is, maakt hun aantal toch den totaalindruk goed. Van de *Echinocerei* noemen we allereerst *E. Cereus procumbens* met paarsche bloemen en *E. Salm-Dijckianus*, fraai oranje-rood. Onder de *Echinocacti* was ook heel wat moois te zien en wel in de eerste plaats *Etus. mamillosus* in bloei, gelijktijdig met *Etus. submamillosus*. Het verschil tusschen beide soorten was nu heel duidelijk te zien, niet alleen in habitus gelijken de beide soorten totaal niet op elkaar, doch ook de bloemen verschillen merkbaar. De kleur is bij beiden geel, maar bij *E. mamillosus* bestaat het bloemdek uit wel 4 rijen van bloemblaadjes en zijn de stempels donkerbruin, terwijl bij *E. submamillosus* slechts één enkele krans van bloemblaadjes wordt aangetroffen en de stempels rood zijn. Verder vonden we nog in bloei *Etus microspermis*, een aardige en willige bloeier met een zestal helder-oranjegele bloemen, waarvan we een kleurenfoto konden nemen en nog verschillende andere, waarvan we alleen nog noemen *Etus Fiebrigii*, een verwant van *E. minusculus*, doch met iets grootere bloemen, *Etus platensis* met groenachtige bloemen, *Etus Quehlianus*, licht-rose, *Etus peruvianus*, donkerder rose, *Etus Jussieu*, vrijwel wit, terwijl *Etus williamsii* knoppen had.

Zooals men ziet was er dus een rijke verscheidenheid van bloeiende soorten te bewonderen en het is ondoenlijk deze lijst ook maar eenigszins volledig te maken, want iedere week verandert het decor, komen er nieuwe soorten bij en laken andere uitgebloeid.

Tenslotte moeten we nog even wijzen op de mooie verzameling

Mesembrianthemum-mimicry plantjes, eenig in haar soort en bestaande uit ongeveer 35 nummers, waarvan verschillende absoluut nieuw zijn. Plantjes ter grootte van een koffieboon en dan met bloemen er aan, is toch zeker wel iets heel bijzonders. Deze alleen reeds zijn een bezoek dubbel en dwars waard.

V. D. H.

De eerste ervaringen van een beginnend verzamelaar.

Alhoewel mijn verzameling Cactussen niet van dien aard is om er bijzonderheden over te vermelden die waarde kunnen hebben, wil ik toch gaarne een en ander er over vertellen.

Door mijne toetreding als lid der Ned. V. v. V. werd mijne collectie Cactussen en Vetplanten vermeerderd met een aantal plantjes waardoor het aantal tot zeven steeg. Later zijn er steeds meer bijgekomen door aankoop en planten, die ik van vrienden of kennissen ten geschenke kreeg, zoodat mijne collectie thans uit 45 planten bestaat, w.o. 10 Phyllocactussen, waarvan er dit jaar 7 exemplaren een keur van bloemen hebben gegeven.

Als leek op 't gebied van Cactussen moest ik natuurlijk raad hebben en die raad verschaften mij de boekjes van den Voorzitter de heer J. J. Verbeek Wolthuys, waarvan ik werkelijk al zeer veel nut gehad heb. Door tusschenkomst van een van de leden hier ter stede kwam ik in 't bezit van eenige pakjes zaad en heb ik die volgens alle regelen der kunst uitgezaaid evenwel in kleine potjes, daar ik niet in 't bezit van een zaaipan was. De potjes heb ik allen in een klein kistje gezet en daarover een glasplaat gelegd. D'ar de zon zich den eersten tijd niet liet zien, nam ik mijn toevlucht tot een klein electrisch kacheltje waarmede ik het kistje op temperatuur hield, zoowel overdag als des nachts. Het resultaat was dat het zaad al spoedig tot ontkiemen kwam. De volgende soorten werden door mij uitgezaaid op 8-5-24: *Mam. Parkinsonii* (Queréato Mexico) opgekomen 12/5 en na een week 26 zaailingen; *Echinocactus Texensis* opgekomen 13/5 3 zaailingen, *Echinopsis Eyriesii* opgekomen 12/5, 15 zaailingen, *Echinocactus Grusonii* opgekomen 14/5 3 zaailingen, *Echinocereus pectinatus* opgekomen 3/6 2 zaailingen en *Cereus grandiflorus* opgekomen 15/5 9 zaailingen. De aantekening van ontkiemen werd door mij gemaakt zoodra de eerste zaailing zichtbaar was, waarna er na enkele dagen spoedig meer volgden.

Een tweede collectie zaad werd door mij gezaaid op 31/5 en wel: *Echinocactus corniger* v. *flavispinia* — *Cereus Pruinusus* — *Cereus chiotillo* en *Coryphantha echinus*. Dit zaad heb ik echter in een zaaipan uitgezaaid en ook met donkere dagen verwarmd met de electrische kachel en bij zonneschijn en warm weer buiten gezet, in 't laatste geval met gekalkt glas gedekt. Ook van dit zaad is de ontkieming voorspoedig gegaan. De soorten zijn respectievelijk op 11/6—9/6—6/6—10/6 en 4/6 opgekomen.

Jammer dat door een ongeluk door mijn dochttertje de zaaipan omgestooten werd toen deze in den tuin stond. Ik heb echter

nog gered wat ik kon en heb alle zaailingen weer één voor één moeten planten. Het eenigste bezwaar is, dat ik nu niet zeker ben van de namen, daar de plantjes nog zoo klein waren en vrijwel op elkander geleken. Dit bezwaar zal later wel weer worden opgeheven als zij wat grooter worden. Ik heb tenminste de ondervinding opgedaan, dat zaailingen wel tegen een stootje kunnen, want zij staan er nu, ondanks het ongelukje wat er mee gebeurd is, nog prachtig voor.

Het zaaien is werkelijk het meest aanbevelenswaardige voor liefhebbers, daar vanaf het kiemplantje reeds de grootste zorg er aan besteed wordt en men meer gehecht raakt aan planten uit eigen liefhebberij gekweekt dan door aankoop. Indien men gezond en kiemkrachtig zaad heeft, levert het zaaien m. i. geen onoverkomende bezwaren op. Het zaad was geleverd door Friedr. A. Haage Jun. te Erfurt. H. S.

Mesembrianthemums.

In den vierden jaargang van ons tijdschrift heb ik indertijd in een tweetal artikeltjes (Succ. 1922, pag. 14 en 21), de aandacht gevestigd op een paar fraaie en uiterst dankbare Mesembrianthemumsoorten, namelijk *M. spectabile* en het trio: *M. tigrinum*, *felinum* en *lupinum*. Het ligt in onze bedoeling thans deze reeks te gaan vervolgen en bij tusschenpoozen een of meer soorten te gaan beschrijven, die waard zijn een ruimere bekendheid te verwerven. Aan een bepaalde volgorde zullen we ons niet houden. Voor wie een systematisch overzicht wenschen van dit aan soorten zoo rijke geslacht, verwijzen we naar het bekende handboekje van Alwin Berger, dat zich in onze bibliotheek bevindt. Het behandelt ruim 300 soorten, doch is niet volledig meer, vooral niet waar het de mimicryvormen betreft, wier aantal door de jongste onderzoekingen van K. Dinter in Zuid-Afrika weer aanmerkelijk is toegenomen. Ook van de oudere soorten zijn er een groot aantal uit de kulturen verdwenen of is de naam verloren geraakt, zoodat het zaak is twijfelachtige planten aan een nieuwe determinatie te onderwerpen. Hierbij komen vaak hoogst merkwaardige dingen aan het licht. Een bezoek aan meerdere botanische tuinen in binnen- en buitenland leerde me, dat ook hier ten opzichte van sommige soorten een groote verwarring bestaat. Mochten er onder onze leden zijn, die onbekende Mesumsoorten bezitten, dan zullen zij ons en zich zelf zeer verplichten door ons eenige stekken toe te sturen. Weet ik den naam, dan meld ik dien per omgaande, anders krijgt iedere soort een nummer en hoop ik in staat te zijn dien later mede te deelen. Het is natuurlijk wel gewenscht aan de stekken eenige opmerkingen omtrent grootte, kleur der bloem enz. toe te voegen. Wederkeerig staan van mijn eigen soorten stekken ter beschikking. Bij voldoende medewerking gelooven we wel, dat er op deze wijze iets te bereiken valt. En mochten meerderen zich geroepen voelen aan dit werk mee te doen, dan kan dit aan onze liefhebberij niet anders dan ten goede komen.

Als eerste bijdrage volgt dan :

I. EEN ONBEKENDE MESEM.

Reeds gedurende meerdere jaren bevindt zich in mijn verzameling een soort Mesem., waarvan het me niet is mogen gelukken den naam te vinden. Dit is op zich zelf niets bijzonders, want zoo bestaan er natuurlijk in iedere eenigszins uitgebreide verzameling tientallen van soorten, waarvan men in twijfel verkeert omtrent den juisten naam. En waar ik bedoelde plant indertijd als een kleine onooglijke stek uit de Kaap had gekregen was er reden aan te nemen, dat het hier een soort betrof die misschien nog niet eerder in onze Europeesche kulturen was ingevoerd. Hoe groot was echter mijn verbazing, toen ik onze onbekende op steeds meer plaatsen aantrof, doch altijd zonder naam. En waar mijn eigen exemplaar zulk een geweldige-groeikracht bleek te bezitten, dat ik er zoo nu en dan op ruime schaal stekken van kon weggeven, wordt de verbreiding dus nog steeds grooter. Het bekende handboekje van A. Berger gaf geen uitkomst, evenmin het groote plaatwerk van Salm-Dijck, bleef ons dus alleen nog over nauwkeurig rond te zien of zich in eenigerlei botanische tuin of groote kweekerij deze soort op naam zou bevinden. Laat ik maar direct zeggen, dat ik overal slib ving en dat zelfs bij De Laet in Contich onze onbekende aanwezig was met als toelichting, dat men ze daar van iemand uit de buurt gekregen had, doch evenmin wist, wat het was. Klaarblijkelijk hebben we dus hier te maken met een soort, die zich stevig heeft ingeburgerd en die of door een liefhebber onbenoemd is meegebracht óf waarvan den naam verloren is geraakt. Een voorbeeld van dit laatste hopen we in het volgend nummer te beschrijven. Met dat al weten we nog steeds niet, wat voor Mesem. we in de pot hebben en daarom geven we het signalement van de vondeling: Geheele plant met papillen bezet. Bladen vlak : *Herbacea*.

Aantal stijlen 4. Hoewel de bladeren niet hartvormig zijn, gevoel ik nu toch het meest voor de groep der *Cordifolia*, waartoe het bekende Mezempje behoort (*M. cordifolium*) dat algemeen in mozaïkperken wordt gebezigd en wel meestal de bontgekleurde variëteit. Als voornaamste afwijking noemden we reeds de vorm der bladeren. Deze zijn lancet tot smal-ruitvormig. Ze bereiken in een vochtige omgeving eene lengte van 7 cM. bij een breedte van $2\frac{1}{2}$ cM. Aan den top der plant zijn ze echter veel smaller. Nerven zeer onduidelijk, terwijl het bladmoes zich langs den steel voortzet. De bladeren zijn dus eigenlijk zittend. Ze zijn frisch sappig groen en over hun geheele oppervlak dicht met fijne blaasjes bezet, die echter slechts weinig uitsteken. De bladeren zijn tegenoverslaand. Bloeiwijze een gevorkt bijscherm. Bloemstelen 3 cM. lang, zonder schutbladen. Kelk 4-bladig, waarvan twee langer dan de beide andere, sappig. Bloemblaadjes in meerdere rijen, korter dan de beide kleinste kelkbladen, purper-violet. Meeldraden omgeven door een aantal staminodien (onvruchtbare meeldraden). Vruchtbeginsel 4-hokkig. De plant is over-

blijvend en bloeit gedurende den ganschen zomer. Alleen bij zonneschijn gaan de bloemen wijd open en zijn dan 2—2½ cM. in doorsnede. Wie helpt ons nu aan den naam? Wie zich voor dit geval interesseert, stuur ik op aanvraag gaarne eenige stekken.

J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam.

Mathenesserlaan 364.

Excursie naar den Leidschen Hortus.

Zondag 10 Augustus 11. mocht ik met een tiental andere Haagsche leden onzer Vereeniging een bezoek brengen aan den beroemden Hortus van de Universiteit te Leiden en onder het voorkomende geleide van den heer Mater, 1e amanuensis dier instelling, hebben wij er een paar genotvolle uren doorgebracht.

Het langst verwijlden wij natuurlijk bij de Succulenten en dat mag geen wonder heeten, daar zelfs niet-liefhebbers zich, meer dan bij andere, bij deze groep gewassen ophouden.

Zeer opvallend is het glansnummer der verzamelingen, dat gevormd wordt door een *Echinocactus Grusonii* van ongeveer 60 a 65 cM. middellijn, een waar prachtstuk, dat in het voorjaar een zeer gevaarlijk avontuur beleefde door de onachtzaamheid van een vreemden bezoeker, die de plant, met het onbesuisd dichtduwen van een venster, van haar standplaats op een tablet onderstboven deed duikelen, gelukkig zonder dat zij er schade van ondervond.

Een aantal zeer groote *Echinocactussen*, waaronder *Echinocactus pilosus* (naar schatting pl.m. 70 cM. hoog), liet ook niet na de algemeene bewondering te trekken. Dergelijke, vrijwel onbetaalbare planten treft men slechts sporadisch aan.

Wondermooi is *Euphorbia similis* Berger (syn. *Euphorbia natalensis* Hort.) donker groen van kleur, met dunne, eenigszins gewelfde, zeer diepe ribben en ruim 1½ M. hoog, deze wordt geflankeerd door een paar werkelijke *Euphorbia*-, „boomen" (*Euph. triangularis* en *Euph. canariensis*). Eigenaardig is, dat uit den stam van *Euph. triangularis* (pl.m. 10 cM. diameter) bij de geringste verwonding, even met de nagels er langs krabben bijv., hoe houtig die stam er ook uitziet, direct eenige *Euphorbia*-melk naar buiten treedt.

Als opvallende planten noteerde ik verder nog den Boterboom van de Zuid-Afrikaanders, dat is *Cotyledon fascicularis*, een paar hoogst typisch bloeiende *Ceropegia*'s (*Cerop. hybrida*, een in den Hortus gewonnen kruising en *Cerop. monteiroae*), fraaie *Rhipsalissen*, tallooze *Aloe*'s en *Haworthia*'s, een heel veld druk bloeiende *Mesembrianthemums*, in den vollen grond uitgeplant, o. a. een *Mesembr. Bolusii*, als een kindervuist, met knoppen.

Bloeiende *Stapelia*'s, een er van had de beleefdheid gedurende ons bezoek een bloem te ontplooiën, *Pelargonium echinatum*, *Crassula pallida*, enz. enz.

Werkelijk, de Leidsche Hortus bezit een benijdbare collectie Succulenten, zoowel wegens het groot aantal soorten als wegens

den uitstekenden toestand waarin zij verkeerden.

De betrekkelijk korte tijd die wij er doorbrachten liet dan ook **niet** toe om de noodige aantekeningen te maken voor een eenigszins complete beschrijving, daartoe zou men eigenlijk eens een geheelen dag bij de voorradige schatten moeten kunnen zoek brengen.

Toch zal Succulenta, gelijk dat over meerdere andere openbare verzamelingen heeft plaats gehad, ook over de planten van de Leidsche Universiteit het noodige brengen, want de Hortulanus, de heer E. Th. Witte, de welbekende veteraan-botanist, wil gelukkig de goedheid hebben ter gelegener tijd er een en ander voor ons over te schrijven, en met ongeduld zien wij deze zeer welkome bijdrage tegemoet.

Met genoegen denken alle deelnemers aan dit uitstapje terug **en**, nevens onzen dank, zij hier een woord van hulde gebracht aan den Hortulanus en diens staf voor de uitstekende verzorging der planten.

Het is inderdaad bewonderenswaardig dat zij, niettegenstaande het veel te gering aantal arbeidskrachten, 4 man personeel moeten dat geheele complex, park en kassen, in orde houden, zulke schitterende resultaten weten te bereiken.

's-Gravenhage, Aug. 1924.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

De behandeling onzer vetplanten in den herfst.

Augustus is voorbij — de herfst in aantocht. Korter worden de dagen, langer en koeler de nachten. En van de steeds korter wordende dagen zijn er zooveel, waarop de zon in 't geheel niet of slechts een enkel uurtje door de donkere wolken heen komt gluren. De kans, dat we enkele dagen aaneen regenachtig weer hebben is grooter, dan dat wij aanhoudend op mooie zonnige dagen mogen rekenen.

Wie zijn vetplanten gedurende den zomer op een beschut plekje buiten in den tuin had staan, doet verstandig althans de kleine en teedere soorten tegen het wisselvallige weer te beschutten. 't Beste is, ze in een broeibak te plaatsen en deze 's nachts, of bij aanhoudend regenachtig weer, te sluiten.

Trouwens wie er gelegenheid en ruimte voor heeft, houdt ook gedurende den zomer zijn teere soorten maar het liefst in een broeibak, waar ze dan met pot staan ingegraven. Krijgen wij onverwacht eenige regendagen achtereen, wat in ons ongestadig klimaat ook in den zomertijd lang geen zeldzaamheid is, of breekt onverwacht een onweersbui met hagelslag los, dan kunnen wij, door een glasruit op den bak te leggen, onze lievelingen ten allen tijde de noodige beschutting geven.

Thans, nu de herfst nadert, is dit meer dan noodzakelijk. 's Morgens vroeg is het al heel frisch en we laten het glas zoolang op den bak, totdat het zonnetje de planten even lekker verwarmen kan. Dan kan het glas worden weggenomen, zoo noodig wordt tegen den middag gegoten ; de planten kunnen dan

vroegtijdig weer opdrogen, wat een ding van belang is, daar het lang niet zeker is, welk weer we een volgenden dag zullen hebben. Blijven de planten een paar dagen achtereen nat, dan kunnen vooral de teere en dichtbehaarde of sterkgedoornde soorten gemakkelijk weggroten. 's Namiddags wordt het glas weer op den bak gelegd, zoodat de zon nog een poosje in den gesloten bak kan schijnen, waardoor wat warmte opgedaan wordt voor den langen, kouden nacht. Op deze wijze kunnen de planten nog wel een paar maanden blijven staan; zij groeien nog lekker en menig bloemetje gaat nog open. Vreezen wij nachtvorsten, dan kan gemakkelijk wat bedekking, b.v. door een zak of iets dergelijks worden aangebracht.

Overigens zorgen wij, vooral bij zonnig weer, de planten niet tot te sterke groei te prikkelen, want hierdoor worden zij ijl en waterig, wat tengevolge heeft, dat ze niet zoo gemakkelijk te overwinteren zijn. Wie z'n planten 's zomers in een kasje heeft, dat 's winters niet verwarmd kan worden, mag hier ook wel rekening mee houden. Men luchte daarom overdag zoo veel mogelijk en geve vooral niet meer water dan de planten hoogst noodig hebben. Ze kunnen dan langzamerhand wat temperen in haar groei en men heeft meer kans ze goed door den winter te krijgen, vooral, wanneer ze zich dan met een nauwelijks vorstvrij gehouden kamer of een slecht verlichte kelderruimte moeten tevreden stellen.

Grootere en meer sterkere planten, zooals de meeste *Opuntia*'s, *Agaves*, *Aloë*'s, *Sempervivums* en *Echeveria*'s kunnen nog wel eenigen tijd buiten blijven staan, vooral wanneer zij flink beschut staan, b.v. langs een muur of schutting op het zuiden. Zoo noodig kan dan een glasraam of 's nachts een luik schuins tegen den muur over de planten heen gezet worden. G. D. D.

Stapelia variegata (cristata).

Tusschen een partij zaailingen van genoemde *Stapelia*soort, vond ik verleden herfst een 6-tal planten die enorm afweken in vorm van die der overige planten; deze heb ik toen apart in vlakke potten overgeplant, om den groei beter te kunnen gadeslaan.

No. 1 was toen een dun spillig plantje van een paar centimeters hoog en groeide aan één kant wat vlugger, waar mijns inziens de centraalas gelegen was, juist daartegenover kraalden zich de bekende, maar kreupele *Stapeliadoorntjes*, in een spleetje van onderen naar boven samen. Het is niet verder gegroeid en staat volkomen stil in groei.

No. 2 is wel anders dan een gewoon *Stapeliatakje*, het heeft veel meer doorntjes en is eenigzins plat. Dit voorjaar ontsproot aan de basis een nieuwe scheut, welke nog platter werd naar gelang hij verder groeide, en die nu tot mijn verwondering, tot een mooie platte *cristatawaaier* is uitgegroeid, eerst plat, later sterk gegolfd, 7 cM. breed, 1 cM. dik en 8 cM. hoog.

No. 3 was gelijk in groei als de vorige, met een prachtige

waaivormige cristatatop. Maar nu begint hij weer op den top met gewoon gevormde scheuten, 31 in aantal, verder te groeien.

No. 4 was een gewone scheut in het begin, maar kreeg later den vorm van een paddestoel, wel met het holle gedeelte naar boven gericht, juist een kommetje, mooi rond, van bijna 1 cM. diep en 3 cM. breed met gekartelden rand. Later begon de rand op 4 plaatsen uit te groeien in mooie cristatakammen, het overige gedeelte van den rand is niet verder gegroeid.

No. 5 groeide precies als de vorige, doch het kommetje groeide platter samengedrukt, werd dus meer schuitvormig. Het plantje is maar op één plaats, aan den rand, verder gegroeid, in een waaivormig, naar alle zijden draaiende cristatatop.

No. 6 groeide direct van het begin af plat tot een cristatakje uit, aan de basis ontsproten weer een paar nieuwe cristatascheuten.

Hoe de verhouding later zal zijn, of zij constant blijven zal, is een vraag. Ik denk, als b.v. aan een abnormale plant weer normale scheuten komen, en deze verder gekweekt worden, dat aan deze later weer abnormale kunnen uitgroeien; dit verschijnsel heb ik al meer waargenomen, bij Succulente- zoowel als bij andere planten.

Ik vind bovenstaande wel heel eigenaardig en vermeldenswaard, daar in de mij bekende werken over Succulenten niets dergelijks over abnormaal groeiende Stapelia's te vinden is

V. G. PLOEM.

Hoe worden Epiphyllums tot bloei gebracht?

Hoewel het voor den ervaren cactuskweeker geen kunst is zijn Epiphyllums geregeld elk jaar in bloei te krijgen, toch zijn er ook velen, wien dit, niettegenstaande zorgvuldige behandeling der planten, niet gelukt, terwijl anderen wel knoppen aan hun planten krijgen, welke echter even voor het opengaan alle afvalen. Hoe komt dat en wat mag daarvan de oorzaak zijn?

Wanneer wij ons met de kuituur van deze gemakkelijk en rijk-bloeiende Cactus wat meer hebben vertrouwd gemaakt, is het niet moeilijk op deze vragen een antwoord te geven en de oorzaken van het slecht bloeien weg te nemen.

Evenals bij de meeste bladcactussen, zoo is het ook bij de verzorging der Epiphyllums hoofdzaak, op de juiste kuituurmethode tijdens den groei- en den rusttijd te letten, en hiervan hangt ook de knopvorming en het goed ontwikkelen der bloemen af.

De eigenlijke groeiperiode begint bij de meeste soorten in April of Mei en duurt tot September. Gedurende dit tijdperk verlangen de planten veel licht; men zette ze dus dicht bij het venster, in een temperatuur van 13 tot 15 graden Réamur. Gedurende de warme zomermaanden hebben zij veel behoefte aan water, terwijl zij gaarne zoo nu en dan eens midden op den dag met een bloemenspuitje licht besproeid willen worden, dit werkt een gezonde ontwikkeling der planten zeer in de hand.

Einde Augustus, begin September, na de ontwikkeling der

nieuwe stengelleden, geve men geleidelijk weg iets minder water, zonder dat evenwel de aarde in den pot *geheel* mag uitdrogen. Hierdoor ontstaat een oponthoud in den groei, wat voor het vormen van bloemknoppen noodzakelijk is. De niet volkomen ontwikkelde jonge stengelleden zullen nu misschien afvallen, doch dit is geen bezwaar, daar zich hieraan toch geen knoppen ontwikkelen. Ja, zelfs kan het zijn nut hebben de onvolkomen ontwikkelde leden opzettelijk af te breken.

Met het drooghouden der plant gaat men door, tot zich aan de uiteinden der leden of in de oksels, d.i. de verbinding tusschen twee stengeldeelē, de bloemknopjes in den vorm van een rood puntje, ter grootte van een speldekknop, vertoonen. Zoodra deze knopjes zichtbaar worden, wordt geleidelijk weg weer meer water gegeven, waardoor de bloemknoppen zich gelijkmatig en krachtig zullen ontwikkelen. Gedurende de ontwikkeling der knoppen moet de plant steeds op dezelfde plaats blijven staan, ja, bij voorkeur zelfs denzelfden stand behouden, daar anders de knoppen gemakkelijk afvallen. De Epiphyllums komen het beste en gelijkmatigste in bloei, wanneer zij zoo rustig mogelijk kunnen blijven staan. Ook een gelijkmatige temperatuur (10 tot 12 graden Réamur) en regelmatig gieten zijn van groot belang. Worden de planten te warm of te koud gehouden, of is het verschil in temperatuur soms heel groot, dan worden de knoppen afgeworpen en is al onze moeite en zorg vergeefs geweest.

Na den bloei begint de eigenlijke rusttijd en deze duurt in den regel tot einde Maart. Begin April kan, zoo noodig, de plant verpot worden in niet te groote pot gevuld met voedzame blad-aarde, waar een hoeveelheid scherp zand doorheen gemengd is. Door de bodem van den pot met een laag scherven te bedekken, wordt een goede drainage mogelijk gemaakt, wat een eerste vereischte is om het zuur worden der aarde te voorkomen. 't Is niet noodig de Epiphyllums alle jaren te verplanten, om de twee of drie jaar is wel voldoende. LM.

Iets over den bloeitijd van eenige Cactussen.

Een onzer lezers vroeg onlangs om een lijstje betreffende den bloeitijd der meest bekende Cactussen. Uit den aard der zaak is zulk een bloeikalender moeilijk te geven, daar de bloeitijd der bij ons gekweekte Cactussen in vele opzichten niet aan een bepaalden tijd gebonden is, doch zeer afhankelijk van de plaats waar men z'n planten 's zomers en 's winters bewaart en van den aard der verzorging.

Evenwel willen wij trachten van eenige der meeste bekende soorten den gemiddelden bloeitijd op te geven.

Maart/April:	Rhipsalis paradoxa, R. cassytha ; Hariota salicornioides.
Maart/Mei:	Cereus flagelliformis; E. cactus minusculus.
Maart/December:	Mamillaria Bocasana, M. pusilla, M. Wildii.
April/Mei:	Echinocereus chloranthus, E. dasyacanthus, E. Fendleri, E. polyacanthus.

April/Juni:	Echinocactus denudatus, F. gibbosus, E. multiflorus; Mamillaria coronaria, M. elongata; Phyllocactus variëteiten.
April/Juli:	Echinocactus microspermus.
April/September:	Echinocactus setispinus.
Mei/Juli:	Echinocactus albus, E. concinnus, E. mammosus, E. submammosus, E. tetraxiphus; Echinocereus acifer, E. Beilandierii, E. phoeniceus, E. pulchelles, E. Salm Dijckianus, E. Scheerii, E. viridiflorus; Echinopsis Eyriesii.
Mei/Augustus:	Echinocactus longihamatus, E. Texensis.
Mei/September:	Echinocactus cumingii, E. Monvillei, E. Ottonis en variëteiten, E. Tabularis, E. Quehlianus; Echinopsis oxygona.
Juni/Juli:	Echinocactus myriostigma; Echinocereus Enmannii, E. enneacanthus, E. stramineus; Echinopsis cinnabarina; Mamillaria longimamma.
Juni/Augustus:	Cereus speciosus; Echinocactus Schilinzkianus, E. Williamsii; Echinopsis multiplex.
Juni/September:	Cereus sylvestrii; Echinopsis tubiflora.
Juli:	Cereus Pitahaya, C. serpentinus.
Juli/Augustus:	Cereus Baumannii, C. grandiflorus, C. Martinii, C. nycticalus, C. tortuosus; Echinocactus bicolor, E. hexaëdrophorus, E. Mihanovichii, E. ornatus, E. scopa.
Augustus:	Cereus azureus, C. Jamaru, C. stellatus; Opuntia Salmiana.
Augustus/October:	Mamillaria dolichocentra.
September/October:	Mamillaria gracilis.
September/Dec.:	Mamillaria decipiens.
November/April:	Epiphyllum truncatum en variëteiten.
December/Febr.:	Rhipsalis Regnellii.

G. D. D.

Op den Uitkijk.

In de „Studia Mendeliana“ Brünn 1923, komt een artikel voor van de hand van onzen landgenoot Dr. J. P. Lotsy, getiteld: Die Bedeutung Mendel's für die Deszendenzlehre, waaraan we, vrij weergegeven, het volgende ontleenen:

„De aan Mexico grenzende zuidelijke stalen der Unie, in het bijzonder Arizona, zijn rijk aan Cacteen. Sterk vertegenwoordigd is daar het geslacht *Opuntia*, zoowel door soorten der groep *Cylindropuntia* als ook door de soorten met vlakke stengelleden (*Platyopuntia*). Deze soorten vermeerderen zich in den regel vegetatief door middel van afgebroken stengeldeelen. Vermeerdering door zaden komt nauwelijks voor, daar de jonge kiemplantjes thans spoedig ten offer vallen aan allerlei plantenetende dieren. Zeer opvallend is daar de variabiliteit bij vele zoogenaamde soorten. Zoo bloeit bijvoorbeeld *Opuntia versicolor* in

alle kleurverscheidenheden van bijna wit tot donkerrood en maakt volkomen den indruk van een bastaardgeneratie in het tweede geslacht, die door vegetatieve vermeerdering in stand gebleven is, iets dergelijks, wat ook bij onze bloembollen voorkomt. Kruisingen uitgevoerd door Mac Dougal (aan het beroemde woestijnproefstation te Tucson), tusschen *O. laevis* en *O. discata*, bewezen, dat minstens één dezer beide soorten een bastaard is. Ook kon deze onderzoeker aantoonen, dat een ter plaatse veel voorkomende *Echinocereus*soort bij uitzaaiing een veelvormige nakomelingschap gaf, waardoor de bastaardnatuur eveneens bewezen is. Bedenkt men nu, dat bij de Cacteen kunstmatige bastaarden tusschen in vorm zeer afwijkende soorten verkregen zijn, zooals tusschen soorten der geslachten *Cereus* en *Phyllocactus*, ja, dat er zelfs op goede gronden kan worden aangenomen, dat de in Mexico in het wild groeiende *Phyllocactus Ackermanni* Lk. als een bastaard tusschen *Cereus speciosissimus* D. C. en *Phyllocactus phyllanthoides* moet worden beschouwd, (zoowel Gartner, als Waszewicz en Lecoq berichten, dat ze haar uit deze kruising verkregen hebben). Neemt men verder in aanmerking, dat juist de familie der Cacteen berucht is wegens de vaagheid der soort — zoowel als der geslachtsgrenzen — dan is nauwelijks twijfel mogelijk, dat de veelvormigheid der *Opuntia*'s en de groote soort rijkdom der Cacteenfamilie in 't algemeen aan kruising moet worden toegeschreven".

Tot zoover de geleerde schrijver, van wiens hand we reeds eerder mochten aankondigen zijn reisbeschrijving door het land der Cactussen: Dr. J. P. Lotsy. Van den Atlantischen Oceaan naar de Stille Zuidzee in 1922. (Succ. 1924, pag. 58).

Dit artikel wijst ons in eene richting, waaraan bij de naamgeving en soortbeschrijving nog betrekkelijk weinig aandacht is besteed. Een schier onbegrensd veld van waarnemingen ligt hier voor ons open. Mogelijk, dat de hernieuwde belangstelling hier te lande voor de Cactussen in staat zal blijken, een steentje bij te dragen tot de studie van dit uiteraard zeer moeilijke probleem.

v. D. H.

Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN.

J. Hubert,	's-Gravenhage,	Loosduinscheweg 785.
J. B. Klop,	„	Jul. v. Stolberglaan 11.
Mej. M. W. Mioulet,	„	Maretakstr. 26.
F. Swüste,	„	Weimarstr. 61A.
W. van der Woud,	Rotterdam,	Kruisstraat 46B.
Mej. Brouwer,	Voorburg,	v. Heurnstr. 120.
A. v. d. Meer,	Hengelo (O.),	Arts.
M. C. J. Stuy,	Haarlem,	Talmastr. 25.
Dr. van Berk,	Goes.	
Prof. Dr. H. Schornagel,	Utrecht,	Fred. Hendrikstr. 108.
J. H. Reiber.	's-Gravenhage,	Ribesstr. 94.

G. Blanken,	Rotterdam,	Zoomstr. 31.
J. A. v. d. Most,	„	Jaffa Dwarsstr. 28.
Burens de Haan,	Haarlem,	Paviljoenslaan 3.
Mej. J. A. Toxopéus,	Utrecht,	Lange Nieuwstraat 2.

ADRESVERANDERING. Het lidmaatschap ten name van A. Spakier, Amsterdam is thans: Mevr. S. E. de Nies—Spakier, Nicolaas Maesstraat 75, aldaar. Het adres van den heer E. Lamaker is thans Ohmstraat 41, Hilversum; dat van den heer J. J. Huldij, Weimansweg 52, Rotterdam; van den heer P. J. Hendriksen Willem Beukelzoonstr. 84, Vlaardingen en van den heer H. A. Fikke Eekwal 71, Zwolle. De heer A. de Boer Jzn. woont thans te Zwolle, Alexanderstr. 11 en Mevr. B. Hoek—Salsman Groot Hertoginnelaan 61, 's-Gravenhage, terwijl de heer F. Thormann thans woont te Lonneker, Poolmansweg F 281.

HET AUGUSTUSNUMMER van „Succulenta" kon wegens vacatieomstandigheden der Redactie niet verschijnen, dit nummer geldt dus voor Augustus en September. Ook het „vervolg-artikel „Gedoornde vrienden" moest ditmaal achterwege blijven.

CORRESPONDENTIE. B. C. te V. De door u gezonden bloem is van *Stapelia variegata*, zij kwam, dank zij uw zeer zorgvuldige verpakking, prachtig over.

U vraagt of *Selenicereus grandiflorus* dit jaar overal meer dan gewoonlijk heeft gebloeid. Ik kan u daaromtrent niet juist inlichten. Ook ik heb dit jaar, méér dan vroeger, over het bloeien van diverse exemplaren gehoord, doch de gegevens over verschillende jaren zijn te onvolledig om daaruit gevolgtrekkingen te kunnen maken.

Het is anders wel opvallend dat in een kleine gemeente als waarin u woont, drie liefhebbers tegelijk bloeiende planten van de Koningin der Nacht hebben.

Dat u binnen 4 jaren *Selenicereus grandiflorus* van stek tot bloeiende plant hebt gekweekt, is wel een bewijs dat de Succulenten bij u in goede handen zijn.

's-G.

V. W.

ONZE PROPAGANDA (gratis-stekken).

Van de volgende leden mochten we stekken ontvangen voor het bekende doel:

L. Schorer, Culemborg; V. G. Ploem, Kerkrade; Joh. de Leers, Utrecht; L. Melchior, Schagen; Prof. A. M. Sprenger, Wageningen en A. Hölzenspies, Grevenbicht, Mej. Mees, Hilversum en G. Sterken, Deventer.

We brengen de vriendelijke gevers nogmaals hartelijk dank en hopen, dat hun voorbeeld navolging zal vinden. Bij een dergelijke snelle groei onzer vereeniging, is het onzen penningmeester absoluut onmogelijk uit zijn privé-verzameling voldoende stekken af te geven. Alles is welkom, doch liefst hebben we stekken op naam. In ruil voor de genomen moeite, zenden wij steeds iets terug, hetzij zaden, of anders enkele waardevolle importplanten.

Mochten er op een gegeven oogenblik te veel stekken in voorraad zijn, dan worden deze voorloopig uitgeplant, maar dit laatste is tot heden toe niet voorgekomen. Tot goed begrip dienen we nog eens te herhalen, dat onze bedoeling met de gratis-stekken nooit is geweest onze nieuwe leden een verzameling kostbaarheden cadeau te doen, die in waarde de contributie verre zou overtreffen, doch dat deze slechts als aanmoediging bedoeld zijn voor pas beginnende liefhebbers, voor wie iedere stek waarde heeft. We ontvangen van hen nog steeds zooveel blijken van waardeering, dat we meenen met dezen arbeid te moeten blijven doorgaan, ook al vergt ze zeer veel tijd en arbeid. Mocht iemand soms om een of andere reden zijn teleurgesteld of mocht de zending onderweg zijn gekneusd, laat hij het ons melden, allicht kunnen we helpen. Eenige meerdere moeite in het belang onzer vereeniging, is ons nooit te veel geweest.

CONTRIBUTIE 1924. Van enkele leden ontvingen wij de postkwitantie onbetaald terug. Wij vermoeden, dat de vacantie hieraan wel schuld zal hebben. Wij zullen in den loop dezer maand nog eens over het bedrag disponeeren en vertrouwen, dat allen de kwitantie zullen voldoen. Wie dan niet betalen, worden geroyeerd.

Zij, die pas in den loop van dit jaar tot de vereeniging toetraden en aan wien het niet meer mogelijk was alle afleveringen toe te sturen, krijgen het boekwerk „*Onze gedoornde Vrienden*” gratis toegezonden, zoodra het verschenen is, denkelijk nog einde dezes jaars.

RUILRUBRIEK. J. J. Huldy, Weimansweg 52, Rotterdam, biedt aan : Sedum Roseum, S. Kamtschaticum, S. Sieboldi, S. Sieboldi Fol. Var., S. Carneum, S. Album, S. Acre, S. Purpureum, 50 Sem-pervivumsoorten op naam, Cereus Silvestrii;

in ruil voor: Gasteria-, Echeveria-, Aloë- en Opuntiasoorten en Kalanchoe marmorata.

EXCURSIE NAAR DEN CULTUURTUIN VOOR TECHNISCHE GEWASSEN TE DELFT. Toen ik bij ons bezoek aan den Hortus te Leiden mededeelde dat in den Hortus te Delft eveneens een collectie interessante Succulenten aanwezig is, hebben meerdere leden mij verzocht om te willen trachten toestemming te verkrijgen om ook die planten te bezichtigen.

Ik heb daaraan gevolg gegeven en verwacht toestemming om op 21 September a.s. dien Hortus met gezelschap te bezoeken.

Zij, die eventueel het uitstapje zouden willen meemaken, verzoek ik, mij spoedig daarvan kennis te willen geven ; juiste datum en uur van vertrek zal ik dan nader aan hen berichten.

'S-GRAVENHAGE, Molenaarstraat 35. J.J. VERBEEK WOLTHUYS

Een cursus over de Vetplanten.

De „Lijst” der leergangen aan de Volksuniversiteit, te 's-Gra-

venhage, secretariaat: Hooge Nieuwstraat 4A, bevat onder de rubriek Natuurlijke Historie, onder no. A 59, een cursus met lichtbeelden, te houden door den heer F. A. Hansen, Tuinarchitect te Alphen a.d. Rijn, over Planten en Paddestoelen.

De cursus is verdeeld over 6 lessen en wel :

les 1 en 2: Knol- en bolgewassen ;

les 3 en 4: Succulenten of vetplanten ;

les 5 en 6: Lagere zwammen en paddestoelen.

Het lesgeld voor den geheelen cursus bedraagt f3.—, f2.10 of f 1.20, dit bedrag wordt door den deelnemer zelve bepaald naar gelang van den financiëelen draagkracht.

Aanvang: Maandag 12 Januari 1925, des avonds 8 uur en vervolgens iederen verderen Maandagavond-eveneens 8 uur. RED.

Boekbespreking.

Culture des Cactées par Jos. Mosbeux. Brussel 1923. Prijs 1.50 Fr.

Dit is het eerste werkje in de Fransche taal, dat we in deze rubriek aankondigen. Het schijnt ook het eenige te zijn, dat er momenteel bestaat, aangezien de schrijver in zijn voorbericht mededeelt, dat hij zich gewend heeft tot de grootste Fransche uitgevers, doch dat deze hem berichtten, dat op dit gebied alles reeds lang was uitverkocht. Heel groote belangstelling voor de succulenten schijnt er dan ook in de Franschsprekende landen niet te bestaan. Wat wij er zelf zagen versterkte ons ten volle in die meening. De verzameling van den plantentuin te Parijs leek ons maar heel matig. In België schijnt er wel iets meer belangstelling te komen en als symptoom hiervan moeten we dan ook het verschijnen van dit boekje opvatten, dat niets anders bedoelt te zijn dan een korte leidraad voor den beginnenden verzamelaar. Het beslaat slechts 32 pagina's en is niet geïllustreerd, wat bij den zeer lagen prijs dan ook nauwelijks te verwachten is.

Het bevat een aantal korte hoofdstukken over het vaderland der cactussen, de aarde, de bemesting, het verpotten, de drainering, het begieten, het stekken, het enten en zaaien, terwijl het ten slotte behandelt de geslachten *Mamillaria*, *Echinocactus*, *Cereus*, *Pilocereus*, *Echinocereus*, *Echinopsis*, *Opuntia*, *Phyllocactus* en *Epiphyllum*, alle gevolgd door een lijst van aanbevelenswaardige soorten. De catalogus van den heer De Laet schijnt hiervoor wel de voornaamste leidraad te zijn geweest. Een lijstje van een 60-tal vetplanten besluit dan het geheel. Vermelden we volledigheidshalve nog, dat ook eenige schadelijke insecten worden opgesomd met hun bestrijdingsmiddelen.

Het ligt natuurlijk geenszins in onze bedoeling in critische bijzonderheden te treden, veeleer juichen we de verschijning van dit werkje van ganscher harte toe en wenschen den schrijver, die tevens kweeker en handelaar is, succes met deze goedbedoelde poging om de liefhebberij in deze planten onder zijn landgenooten wat meer populair te helpen maken. v. D. H.

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Mesembrianthemums.

M. TRICOLOR WILLD = M. PYROPÆUM HAW.

Dit voorjaar, bij het nazien van den catalogus van een onzer grootste zadenhandelaars, vonden we onder de eenjarige bloemzaden ook eenige Mesembrianthemumsoorten vermeld. Het waren de *M. crystallinum*, het bekende ijskruid, verder de *Af. cordifolium fol. var.* een soort met geelwitte vlekken op de bladeren, die voor mozaikperken gaarne gebruikt worden en ten slotte de *M. tricolor*, die voor rotspartijtjes en kleine perkjes werd aanbevolen. Aangezien onder dezen naam meerdere soorten bekend staan waren we wel benieuwd, wat we zouden krijgen en zoo bestelden we dus o.m. een pakje zaad, dat bij ontvangst, het was begin Maart, onmiddellijk werd uitgezaaid. Zooals bekend komen de zaden der meeste Mesemsoorten zeer spoedig uit en bezat ik dus al gauw een honderdtal kiemplantjes.

Reeds na enkele weken konden ze worden verspeend. Ze bezaten toen al vier blaadjes en de geheele plant scheen als met dauwparels bedekt. Nu wilde het geval, dat ik van andere zijde eenige zaden gekregen had van *M. pyropaeum Haw.* en de kiemplanten hiervan vertoonden een opvallende gelijkenis met de voorgaande soort. Het bleek al ras, dat beide soorten volkomen synoniem zijn. Begin Juni gingen de plantjes naar buiten. Hier kregen ze al gauw een roodachtige tint, maar ze groeiden prachtig en stoelden flink uit, zoodat het niet lang duurde of de eerste bloemen verschenen. Deze waren langgesteeld en staken een flink eind boven de bladeren uit. Zoowel de bloemstelen alsmede de kelk waren geheel bezet met dikke, als het ware afhangelende ijsdruppels, wat aan dit plantje een eigenaardige bekoring verleent.

De bloem is werkelijk driekleurig. De bloemblaadjes zijn aan de buitenzijde karmijnrood, worden naar binnen toe wit, terwijl de meeldraden bruin zien. 's Middags in de zon, als de bloemen wijduit geopend zijn, hebben ze een doorsnede van 2-2½ c.M.

Na den bloei buigen de bloemstelen omlaag, zoodat de zaaddozen op den grond komen te liggen. Er bestaat ook een soort met zuiver witte bloemen, de *M. tricolor album*. Deze is dus niet drie, maar slechts tweekleurig. Als groepje voldeden deze plantjes uitstekend en al zijn ze slechts eenjarig, ze hebben dan toch weer dit groote voordeel, dat ze zelfs in regenachtige jaren

Volop bloemen geven, wat we van de overige meerjarige Mesems nu juist niet zeggen kunnen.

v. D. H.

Kweek Phyllo's. II.

DE HYBRIDEN.

Het aantal hybriden, dat in den loop der jaren van het geslacht *Phyllocactus* ontstaan is, is verbazend groot. Slaan we er den grooten catalogus van De Laet op na, zooals die voor den oorlog werd uitgegeven, dan vinden we daarin reeds een 440 tal soorten vermeld en dit aantal is zeker niet volledig. Trouwens, hoe zou dat ook het geval kunnen zijn. Iedere kruisbestuiving geeft het aanzijn aan zooveel nieuwe vormen, dat het beschrijven en benoemen daarvan reeds bijna tot de onmogelijkheden behoort. En daar komt dan nog bij, dat men bij het hybridiseeren niet tevreden is geweest met alleen *Phyllo's* onderling te bestuiven, doch er heel vaak het geslacht *Cereus* heeft bijgehaald, ja zelfs zijn bastaarden bekend tusschen *Phyllocactus* en *Echinopsis* en wie weet wat we nog meer zullen krijgen. Waaruit natuurlijk wel blijkt, dat er onderling tusschen de cactusgeslachten een vrij groote mate van verwantschap bestaat. Dat bestuiven gaat betrekkelijk heel eenvoudig in zijn werk. Men behoeft slechts met een penseeltje of een propje watten of zelfs maar met de vinger wat rijp stuifmeel van de eene soort te brengen op den stempel eener andere soort en voor de rest wacht men maar af wat of het wordt. Als de vrucht zich heeft gezet, ziet men dit dadelijk aan het dikker worden van het vruchtbeginsel; terwijl de bloemkoon verdort, blijft dit laatste frisch groen. Ook nu nog is men echter niet zeker, dat zich goed kiemkrachtig zaad gevormd heeft en men kan dus eigenlijk pas van een goedgelukte kruising spreken als men de kiemplantjes voor zich heeft. En of het een verbetering is, kan men pas beoordeelen als deze achtereenvolgens beginnen bloem te geven, wat vanaf het derde jaar gebeurt, maar ook heel vaak langer op zich laat wachten. Vooral waar men hybriden onderling met elkaar kruist, gebeurt het vaak, dat geen kiembaar zaad wordt gevormd. Lukt het daarentegen, dan zijn de grootste verrassingen niet uitgesloten en hieraan dankt het *Phyllogeslacht* dan ook haar grooten vormrijkdom.

Zoo oppervlakkig lijkt het dus heelemaal geen kunst om een aantal goede hybriden zelf op te kweken, maar de praktijk heeft het wel anders geleerd. Allereerst kan men zoo maar niet in het wilde weg er op los bestuiven, maar dient men de beide stamouders wel degelijk met eenig overleg te kiezen. Kruising van twee goede stamsoorten geeft als regel ook mooie hybriden. Zoo ontstond uit de kruising van *Phyllocactus crenatus* en *Cereus grandiflorus* de bekende Cooperiklasse, die een groot aantal zeer fraaie soorten telt. De plant heeft het bladmodel der *Phyllo's*, doch de bloemen zijn die van het geslacht *Cereus*, ze zijn groot en komen uit de bladstelen. Een bekende soort is de *P. Pfersdorfii*. Ook zijn er meerdere goede *crenatus*hybriden bekend,

waarvan echter de juiste afkomst niet meer is na te gaan, bijv. P. Guedeneyi. Gewoonlijk kiest men de stevigste groeier als moeder, daar het vormen van vruchten de plant leelijk uitput. Ook dient men te letten op de onderlinge lengte der bloembuis. De stuifmeelkorrels toch moeten al groeiende zich een weg banen van den stempel door den stijl tot aan de zaadknoppen binnen in het vruchtbeginsel en het laat zich begrijpen, dat ze in den regel niet in staat zijn een langeren weg af te leggen, dan waarop ze voor de soort, waarvan ze afkomstig zijn, waren ingericht. Kweekers van naam hebben zich met succes op de hybridisatie van Phyllo's toegelegd en daarbij prachtige resultaten weten te bereiken. We noemen slechts den naam van Johannes Nicolai, wiens schitterende creaties aan alle cactusvrienden dienden bekend te zijn. Zelf hadden we deze zomer het voorrecht zoo'n hybride in bloei te krijgen en wel de Mendoza. Het ontluiken der bloem was een gebeurtenis, die we al dagen lang met spanning hadden verbeid. Eindelijk op een avond zou het gebeuren. De opening, die om zes uur nauwelijks zichtbaar was, werd langzaam aan grooter en eerst tegen tien uur had het bloemenwonder zich geheel ontplooid.

Bijna drie volle dagen hebben we de bloem in al haar schoonheid kunnen bewonderen en haar op een Lumiere-kleurenplaat kunnen vereeuwigen; toen begonnen de blaadjes te verslappen en hebben we haar weggesneden. Jammer, dat we nergens een andere goede soort in bloei wisten om tijdig mee te bestuiven.

Toch zijn we daarin dit jaar niet onfortuinlijk geweest en we kunnen met trots wijzen op een tiental rijpende vruchten, waarin we de beste eigenschappen verwerkt hebben, die we konden krijgen. Vooral de beide vruchten *Phyllocactus crenatus* *Cereus speciosus* en omgekeerd doen me met verlangen naar de toekomstige resultaten uitzien. In het bekende handboekje van Rother wordt getracht een soort classificatie te geven der talrijke in den handel zijnde bastaarden, doch zelfs door zeer ervaren kweekers wordt aan de mogelijkheid eener behoorlijke indeeling getwijfeld, zoodat we ons niet zullen begeven op het gladde ijs eener groepenbeschrijving. Voor de praktijk zal een indeeling volgens de kleuren der bloem zeker meer voldoening schenken en we kunnen dan volstaan met een vijftal, namelijk:

1. bloemen wit, of geelachtig-wit tot creme.
2. id. van rose tot diep donkerrood.
3. rood-oranje tot oranje.
4. rood tot purper, waarin duidelijk de kleur der *Cer.speciosus* te kennen is.
5. De meerkleurige, waarin geel, rood en purper vertegenwoordigd zijn.

v. D. H.

Succulenten in den vreemde.

Misschien boezemt het den lezers van „Succulenta" belang in een en ander te vernemen over de cactussen en andere vetplanten, welke we op onzen vacantiereis te zien kregen.

Laat ik beginnen te vertellen, dat het doel van onze reis Zwitserland was, en dal voornamelijk de vetplantenverzameling in den botanischen tuin te Bern zeer onze aandacht heeft getrokken, zoodat het mij wel de moeite waard leek de Nederlandsche vetplantenliefhebbers hierover het een en ander mee te deelen.

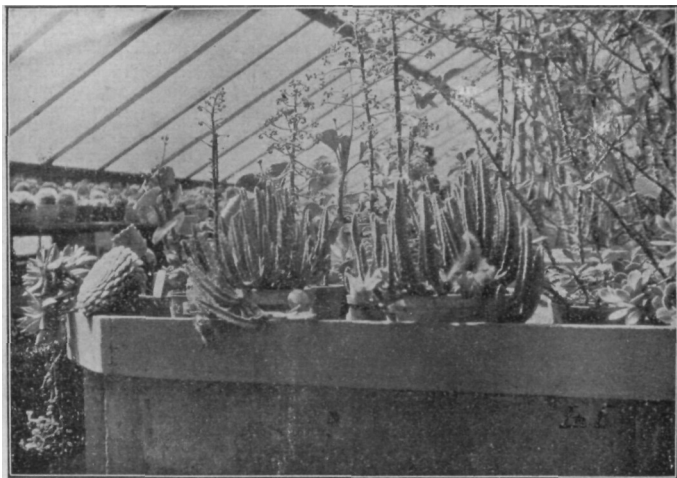

Het Zwitschersche volk heeft, naar het mij toeschijnt, een aangeboren liefde voor alles wat bloem is. Dit uiten ze door hun huizen er mee te versieren en niet alleen bij de hotels en groote gebouwen, maar zelfs tot in de achterstraten toe ziet men op de vensterbanken overal bloemen staan en wanneer er geen plaats voor is maken ze die wel, al moeten ze de potten in de dakgoot zetten. Tot hun lievelingsbloem hebben ze blijkbaar gekozen de geranium, maar het is lang geen zeldzaam verschijnsel tusschen de vroolijk-roode geraniumbloemen ook een geweldig groote phyllo te ontdekken, zoo'n oude knaap, die daar schijnbaar vanzelf, zonder eenig kenteeken van bijzondere zorg, prijkt met wel een 20-tal fraaie bloemen. Als je zooiets ziet, komt eigenlijk de verzuchting bij je boven: „waarvoor doe ik zooveel moeite met mijn broeikasje, zoover breng ik het toch nooit met al mijn zorgen". Een andere zeer veel voorkomende cactus is de *Cereus flagelliformis* die zijn „geesels" zonder eenige kwaadwilligheid langs de muren laat afhangen en er op los bloeit, dat het een lieve lust is.

Toen we Zondag 20 Juli nog een paar uur over hadden, voordat we Bern zouden verlaten, besloten we even den botanischen tuin te gaan opzoeken, daar „Baedeker" hem als bezienswaardig aanpreeft. Al gauw hadden we hem gevonden en tot onze niet geringe verwondering zagen we opeens een perk vetplanten, dat het bekijken best waard was. Er stonden geweldige rotsactus- en met er omheen gegroepeerd Aloë's, Euphorbia's, Mesems en de noodige Sedums en Sempervivums, te veel om op te noemen.

Maar daarbij bleef het niet. Wat verder kwamen we aan een serre, waarin de mooie planten geborgen waren.

De bijgaande foto's, vooral die welke onze penningmeester laat zien, ijverig opteekende wat hem de moeite waard leek, geven een goed beeld van de groote hoeveelheid planten, terwijl ook wel de overvloedige bloei waar te nemen valt. De andere foto vraagt in het bijzonder de aandacht voor de duidelijk zichtbare

behaarde bloemen van *Stapelia grandiflora*. De laatsten waren omzwermd door een menigte vliegen en zelfs bedekt met een massa vliegenlarven, hetgeen karakteristiek is voor de aasbloemen.

Vermeldenswaardig om hun krachtige planten waren o.m. *Mam. bocasana*, *pusilla*, *gracilis elongata*; verder *Cereus Berlandieri*, en een menigte *Mesembrianthemum-mimicry*plantjes, alle in vollen bloei.

Dit is wel het voornaamste, dat de aandacht trok, en ik raad ieder aan, die er toe in de gelegenheid is, Bern, en vooral de vetplantenserre in den botanischen tuin eens te gaan bezoeken.

ROTTERDAM, September 1924.

N. E.—O.

Onze gratis-stekken voor beginners.

In het Aprilnummer 1922 maakten we voor het eerst melding van de aardige propaganda, verzonnen door de redactie van het Nordisk Kaktus Tidsskrift, om aan hare leden ter aanmoediging een viertal stekjes cadeau te doen. Of het daar veel geholpen heeft weten we niet, want het tijdschrift heeft vermoedelijk opgehouden te bestaan, doch bij ons is het een overweldigend succes gebleken. Het gebeurde vaak, dat ik doosjes en plantjes tekort kwam en al hielpen tal van leden ons over de moeilijkheden heen, toch hadden we soms bijna geen tijd om alles weggestuurd te krijgen. Als men de snelle toename van ons ledental

ziet, zal men begrijpen wat een hoeveelheid werk er aan die stekkenstuurderij verbonden was. Voeg daar nog de correspondentie bij, die er vaak het gevolg van was, dan zal men gaarne willen inzien, dat het ons niet aan werk ontbroken heeft. Natuurlijk zijn ons de teleurstellingen niet bespaard gebleven, zelfs kreeg ik eenmaal een doosje teruggestuurd, zonder boe of ba erbij, maar met de kennelijke bedoeling, dat ik den rommel wel kon houden. De geadresseerde had vermoedelijk een importzending verwacht, die ver buiten onze middelen en bedoeling ligt. Maar daar staat tegenover, dat ik meermalen brieven ontving, die getuigden van groote waardeering en steeds in hartelijke termen dank zegden voor het gezondene. Zonder namen te noemen mogen we uit een enkel schrijven wel een en ander citeeren.

„Het zal ongeveer begin Juni geweest zijn, dat ik als nieuw lid der N. V. v. V. van U mocht ontvangen de volgende stekjes: 1. *Stapelia* (Transvaal). (Later is me gebleken dat dit een *Heurnia* was. v. d. H.) 2. *Echinopsis Mülleri*. 3. *Sedum dendroideum*. 4. *Mamillaria pusilla*. 5. *Echeveria metalica*. 6. *Bryophyllum crenatum*. Het zal U, daaraan twijfel ik niet, aangenaam zijn eens te hooren, hoe het met mijn pleegkindertjes gaat.

Nummer 1 heeft zich van drie tot zeven takken uitgebreid en bevindt zich verder in uitstekende gezondheid. No. 2 is thans een bolletje van ongeveer 5 c.M. en glimt van genoeg. No. 3 is thans wel 25 c.M. hoog. No. 4 heeft zich ook goed ontwikkeld, al groeit zij uit den aard van haar wezen natuurlijk niet zoo hard als haar voorgangster. No. 5 is bezig zich te ontwikkelen tot een forsche plant, die ik thans reeds in den kamer voor het raam heb staan. No 6 spant echter de kroon. Deze toch is zoo ingenomen met haar pleegvader, dat ze zich ontwikkeld heeft tot een plant van zeker een halve meter hoogte".

Het is ons inderdaad bijzonder aangenaam een dergelijk schrijven te mogen ontvangen. Als al onze stekken zoo'n ontvangst te beurt valt en zooveel reden tot tevredenheid geven, dan achten we onze moeite ruimschoots beloond. Natuurlijk zal er wel eens een tegenvallertje bij zijn, maar met wat zorg en goeden wil, moeten de meeste het zoo doen. We hebben natuurlijk niet steeds denzelfden keus en de een krijgt hiervan en de ander daarvan wat, maar we zijn overtuigd, dat we doen wat we kunnen en wanneer er reden mocht zijn tot gegronde teleurstelling, zijn we ten allen tijde gaarne bereid een ieder tevreden te stellen. Zelfs is het ons een paar maal al gebeurd, dat we verzamelaars, die door bijzondere omstandigheden een deel van hun planten verloren hadden, weer wat op de been konden helpen. Het spreekt vanzelf, dat mijn eigen collectie niet steeds in staat was aan al deze aanvragen te voldoen, doch aan medewerking van de zijde onzer leden heeft het ons dit jaar niet ontbroken en dat doet ons buitengewoon veel genoegen. Zoo helpen we de liefhebberij in sterke mate bevorderen en wie evenals wij weten welk een genotvolle afleiding en troost voor velen hun plantenverzameling

is, zal inzien, dat we daarmee in hooge mate een belang dienen, dat van veel verdere strekking is dan alleen het bijeenbrengen van wat merkwaardige soorten.

v. D. H.

Echinocactus Schilinzkyanus **Ferd. Hge.** jun. en *Ech. pumilus* Lem.

Dezen zomer bloeiden beide bovengenoemde plantjes (2-jarige zaailingen), met geheel geopende bloemen. Het komt zeer zeldzaam voor, dat deze anders cleistogame bloeiers, met volkomen open bloemen te zien zijn.

Ik had de plantjes in de volle zon in de kas staan. De bloemen gingen tegen half een in den namiddag open en bleven geopend tot half vier.

Hoewel ik wel honderd van deze plantjes bezit, is het mij niet meer gelukt nog eens een bloem open te zien, zij hebben evenwel allemaal vruchtknoppen met rijp zaad.

De bloem van beide soorten is helder citroengeel, $1\frac{1}{2}$ cM. in doorsnede, binnenste bloemblaadjes spits, randen gaaf, 1-2 mM. breed, buitenste bloemblaadjes als de binnenste, met lichtgroene middenstreep.

Meeldraden talrijk, heldergeel, met kadmiumgele helmknoppen, stamper groengeel met 7—8 witte stempels.

In de bloemen van beide soorten was geen verschil te zien wat kleur en vorm betreft.

V. G. PLOEM.

Belangrijke Vetplantenverzamelingen.

BELGIË.

In onze vorige jaargangen zijn eenige belangrijke vetplantenverzamelingen beschreven uit ons eigen land; deze jaargang bracht ons o. m. een interessante beschrijving van den beroemden plantentuin te Kew: hier mogen thans eenige indrukken volgen, opgedaan op een reis door België. We bezochten allereerst den plantentuin te *Luik*. Deze ligt vrijwel in het hartje der stad, op geringen afstand van het bekende Parc d'Avroy. Het is een schoone, goed onderhouden tuin, eenigszins heuvelachtig met aan de hoogste zijde de serres. De toegang is kosteloos; ieder die lust heeft stapt er maar binnen; alleen wordt men bij den ingang der kassen verzocht even aan te bellen en dan verschijnt al spoedig een tuinknecht, die u rondleidt en alle gewenschte inlichtingen verschaft. Waar we ons bij onze bezoeken, met het oog op tijd, wel wat moesten beperken, volstondden we dan ook alleen naar de vetplanten en cactussen te vragen. Veel was het niet en al waren er nog wel een aantal soorten onder die een afzonderlijke vermelding waard mochten worden geacht, de collectie had zichtbaar geleden. Dit bleek dan ook inderdaad het geval. Gedurende de oorlogsjaren heeft men te kampen gehad met een zeer ernstig kolengebrek en dat moge eenigszins vreemd klinken in een stad, waar men letterlijk over de kolenlagen loopt; feit is het, dat daarvan alles werd opgeëischt en zodoende was de eertijds wel fraaie verzameling voor een deel ten doode opgeschreven.

Een volgend bezoek gold den fraaien plantentuin te *Brussel*. Gelegen in de onmiddellijke nabijheid van het Gare du Nord, is ze stellig aan geen enkelen Hollander, die de stad bezoekt (en dat zijn er heel wat) onbekend. Ook hier is de toegang geheel vrij en de liefhebber van bloemen kan er zijn hart ophalen aan een ongekende rijkdom aan soorten.

Ook de palmenkassen staan voor een ieder open, terwijl we verder niet verzuimen een bezoek te brengen aan het museum voor boomkunde, waarin eveneens heel wat schoons te zien is. We zouden het echter over de vetplanten hebben en om die te zien, wenden we ons tot den onderteeltoverste, den heer Roekens, die verblijf houdt in een klein kantoorje achter de serres. Ons verzoek wordt met de meeste bereidwilligheid toegestaan en onmiddellijk verschijnt er een knecht, die ons zal rondleiden. In gemoedelijk Vlaamsch vertelt deze ons allerlei bijzonderheden en we weten niet wat meer te bewonderen de rijke verscheidenheid of de uitgebreide soortenkennis van onzen gids. Grappig voor ons Hollandsch taalgevoel doen soms de opschriften aan, die we hier en daar bij de planten vermeld vinden. Daar is dan allereerst de kas voor de leer der aanpassingen. Mooie voorbeelden zien we hoe de planten in het oerwoud zich aanpassen aan het vele vocht en het weinige licht. Hier hooren dus *Epiphyllums* en *Phyllo's* thuis en het geslacht *Rhipsalis*. Maar er is nog veel meer te zien en als bijzonder leerzaam vermelden we de bordjes, waar door een teekening en een kort bijschrift gewezen wordt op datgene waar het nu eigenlijk op aankomt. Het is voor de studenten bedoeld, maar ook de ontwikkelde leek kan er heel wat leeren.

Volgen we onzen geleider nu naar de kassen der eigenlijke vetplanten, dan moeten we melding maken van een buitengewoon mooie verzameling *Mesembrianthemums*, waarvan we slechts een paar namen aanstippen : *M. densum*, *obconellum*, *multipunctatum*, *Bolusii*, *lunatum*, *tigrinum*. Verder een groot aantal soorten *Kleinia's*, *Portulacaria*, *Rhipsalis*, *Epiphyllums* en *Euphorbia's*. Het aantal *Stapeliaplanten* liep in de 60 en al mogen dat nu allemaal geen verschillende soorten geweest zijn, een zoo uitgebreide collectie zagen we nog niet vaak. Ook was daar een *Melocactus* te zien, niet grooter dan een decimeter, met een *cephalum* er boven op. De soortnaam kon ik helaas niet te weten komen.

Een collectie *Mamillaria's* trekt hier eveneens de aandacht. Het zijn waarschijnlijk zaailingen van dezelfde soort, al is de variatie duidelijk te zien. Juist bij het opkweeken van een zaai-sel tot den bloeibaren leeftijd toe heeft men gelegenheid na te gaan of men met een zuivere soort dan wel met een hybride te maken heeft en we zijn vast van meening, dat als er op deze wijze eens critisch met tal van zoogenaamde zuivere soorten gehandeld werd, er zou blijken dat heel wat kaf onder het koren

schuilt, m. a. w. dat van heel wat planten de bastaardnatuur voor den dag zou komen.

Vervolgen we nu onze tocht, dan komen we tenslotte na nog een mooie kas met Agaven en Aioe's te hebben bezocht aan de groote serre, die blijkens het daarop in het Fransch aangebrachte opschrift gevuld is met de verzameling vetplanten in 1910 aan den staat geschonken door den Heer v. d. Vinnen de Uitkerke.

Inderdaad zijn hier ware tentoonstellingsplanten te zien, Grusoni's van een halve meter, pracht Aioe's en reuzenexemplaren van Euphurbia's. Zelfs trof ons aan den ingang een tabel, waarop de vermoedelijke stamboom der cacteen staat aangegeven en de typen van elk der vertakkingen in levenden lijve er naast.

Dit gedeelte mogen we gerust het minst geslaagd noemen, want wat daar als vertegenwoordigers onzer trotsche cactusgeslachten werd vertoond maakte nu juist niet den meest rooskleurigen indruk. En hiermede zijn we aan het eind gekomen van onzen tocht, bij onze vele succulente-reisherinneringen voegen we thans ook dien van den Brusselschen Jardin Botanique. Een kleine aanvulling aan ons bezoek van de Belgische hoofdstad moeten we nog laten volgen. Bij den ingang van het Museum voor boomkunde toch was onze aandacht gevallen op een klein boekje, dat daar met eenige andere werken voor plantkunde en tuinbouw te koop hing. Het was de Culture des cactees van Jos. Mosbeux.

Op het aangegeven adres in een der winkelstraten vonden we een leeg winkelhuis, doch met de verblijdende mededeeling erop :

Schoone verzameling planten uit Mexico, in mijn kweekery te zien. Volgde de naam van de straat en daar die niet zoover uit de buurt lag, zijn we op zoek gegaan en hebben ze ook spoedig gevonden. Door verbouwing was alles echter voorloopig opgesteld en kon onze indruk slechts een zeer vluchtige zijn. We kunnen echter volstaan met te zeggen, dat de meeste planten van De Laet afkomstig bleken te zijn. Ons rest nu nog een bezoek te brengen aan diens beroemde kweekery te Contich, doch hierover kunnen onze lezers in den vorigen jaargang een uitvoerig verslag lezen van de hand van onzen secretaris (Succ. 1923 pag. 91 e.v.) zoodat we in herhalingen zouden vervallen als we alles nog eens weer over gingen vertellen. Volstaan we met te zeggen dat er een enorme collectie importen was bijgekomen.

Een bezoek aan den plantentuin te Gent moest met het oog op den tijd en het niet al te fraaie weer vervallen, maar we meenen met dat al toch wel een behoorlijken indruk gekregen te hebben, hoe het er in België met de vetplanten voorstaat.

Het aantal liefhebbersverzamelingen is echter bedroevend klein.

In dit opzicht steekt het wel erg af bij zijn noordelijke bureu, waar we, gelet op ons steeds stijgend ledental, van een ware bloeiperiode mogen spreken.

v. D. H.

Een voordeelige vakantie. (Nieuwe spelling).

We zouden vier weken van huis gaan, maar hoe moest het dan met de kaktussen. In de bak laten leek me met het oog op

honden en katten wat gevaarlijk. Dan maar naar binnen. In de schuur werd de werkbank ontruimd, een paar planken er tegen gespijkerd, een vracht aarde er op en nu alle potjes en potten ingegraven. De werkster, die de andere planten water moest geven, kreeg de opdracht eens in de week eens goed te spuiten en toen ik na de vakantie nieuwsgierig de schuur opensloot, stond alles er frisch en fleurig bij.

Uit de ledenlijst had ik enkele adressen aangetekend. Op een middag, toen het niet regende, fietsten mijn vrouw en ik naar kennissen uit de vorige grote vakantie. We moesten eens zien, hoe de stekken het maakten, die we gestuurd hadden. Het was echter treurig. De vorst had van de winter heel veel vernield en de vroeger zo mooie verzameling was danig achteruitgegaan. Er werd echter aan gewerkt om deze winter nieuwe verliezen te voorkomen. Een paar *Echinopsis*-stekken maakten de verdere reis mee.

Toen naar de kwekerij van de heer P. J. van Dort te Heemstede, die op de tentoonstelling zo'n flinke inzending had.

Op ons verzoek werd ons met de meeste bereidwilligheid de kwekerij getoond. Het langst bleven we natuurlijk bij de kaktussen. Wat kan men in kassen toch veel meer bereiken, dan wij in een gewoon bakje.

Daar zagen we de *Aloë variegata* met zijn stekken van de tentoonstelling terug. Jammer, dat ze niet te koop waren. Voor een kennis hadden we ze zo graag gehad en mijn eigen exemplaar wil maar geen stekken geven.

Een pakje stekken van *Crassula*'s en blauwe *Sempervivum* werd voor ons ingepakt. We hebben het de volgende dag als monster zonder waarde naar een kennis gestuurd met verzoek om een en ander op te potten, later zouden we delen.

Na de tentoonstelling had ik in „Het Vaderland" gelezen, dat men in de Dierentuin alle vetplanten tot een permanente tentoonstelling bij elkaar gebracht had. Toen ik dus even gelegenheid had, ik er heen en ik beklagde mij mijn kwartje intree niet.

In Amsterdam hadden we in de Paasvakantie een bezoek aan de Hortus gebracht, nu zouden we eens in Artis kijken, maar dat viel tegen. Er is wel wat, maar 't haalt niet bij wat men in Den Haag of in de Rotterdamse diergaarde ziet.

Nu verplaatsen we ons naar Twello bij Deventer — ik heb een stuk of vijf adressen. Eén is het gemakkelijkste te vinden, een drogist. Binnengestapt, maar mijnheer is niet thuis. Dan kom ik nog wel eens terug en een paar dagen later tref ik het beter.

Ik maak me bekend en vraag of hij het prettig vind, als ik zijn kaktussen eens bekijk.

„Ja, dat zou ik wel graag willen, maar... ik heb er geen één".
Dus een liefhebber van kaktussen zonder kaktussen!

Er was echter wel wat aan te doen. Hij ging even naar binnen en bracht me toen naar het kantoor van de havenmeester, stelde me voor en de havenmeester fietste met mij de schipbrug

Over naar de Worp, waar zijn woning lag. Daar keek ik mijn oogen uit. Het voortuintje vol met vetplanten, te veel om op te noemen. Grote, flinke exemplaren. 't Was waard om er een foto van te maken. Achter het huis een klein schuurtje, in een kasje veranderd door er een glazen dak op te zetten. Aan een schutting een kamerkasje vol stekpotjes. Op het vensterraam potten met flinke echinopsissen. Aan de muur bloempotten met ronde gaten er in geboord met sempervivums. Een bloempot vol stekken stond klaar om naar Den Haag gestuurd te worden — voor de nieuwe leden.

Ik kreeg zoveel, dat ik er verlegen onder werd. De ene stek volgde op de andere en dikwijls geworteld en al. Het werd een heele toer om alles in te pakken, maar men weet het — onze vetplanten kunnen heel wat verdragen. Ik kwam laat thuis — ik vond bijna de hond in de pot, maar al was het zo geweest, ik zou me toch niet beklagd hebben. Het enige wat ik jammer vind, is dat men iemand, die zoveel heeft en zoveel missen wil, niet anders dan vriendelijke dank terug kan geven.

Met spanning verbeidden we na de vakantie de koffer met kleren. Alle potjes en potten werden bijelkaar gehaald en toen alles opgepot was, waren de potten ook op, ja verschillende stekken moesten voorlopig samen wonen.

Alles is nu bijelkaar gebracht op een zolderkamertje voor een raam op het Zuiden. Het gaat daar nog goed, maar als er vorst komt, zal het naar de huiskamer en gedeeltelik naar de kelder moeten.

Van 't voorjaar moet de broeibak maar wat vergroot worden of er moet een kasje gebouwd worden. Het laatste lijkt me het beste, maar zal bruin dat kunnen trekken?

DRUMPT, bij Tiel.

B. TH. KRABBENDAM.

Naschrift. Vergeten werd nog te melden, dat ik in de vakantie kennis maakte met een nieuwe aanstaande schoonzuster. Die bleek ook al enige kaktussen te hebben. Ze was heel blij met een stek, die ik haar gaf en als ze 't volgende jaar eens hier komt, zal ze niet leeg naar Friesland teruggaan. KR.

Sempervivum L.

Als eerste noemen wij de bekende *Sempervivum tectorum*-L, ook wel Huislook, Dakenloof, Donderblad of Donderbaard genoemd. Het meeste vindt men deze planten op oude huizen, daken, muren en ook wel verwilderd. In de Alpen behoort deze *Sempervivum* thuis, waar ze op de rotsen in het wild groeit. Zooals men waarschijnlijk weten zal, behoort dit aardige winterharde plantje tot de Familie van de *Crassulaceae*. Het vormt geheele zoden en draagt haar bladeren dicht bij de wortel in een rozet. Ze zitten allen dicht op elkander gepakt. De dikke vleezige bladeren zijn langwerpig en loopen in een stekende punt uit. Het stervormige bloempje, dat op een rechtstaanden stengel staat, is van purper tot bleek rose gekleurd. De grond, waar *S. tectorum* graag in groeit, is losse, zandige tuinaarde. Men

kan ze door stekken en zaden vermenigvuldigen. De nieuwe kleine rozetten vormen zich in de oksels van de bladeren en daaruit ontspringen kleine uitloopers, die in een klein rond blad-rozetje eindigen. Zijn de draadvormige uitloopers verdord, dan moet het plantje een zelfstandig leven beginnen. Een groot voordeel is het, dat ze zoo taai zijn. Er moet al veel gebeuren wil deze plant sterven. *Sempervivum* beteekent dan ook letterlijk vertaald: „Ik leef altijd". De naam Donderbaard, die men er wel eens aan geeft, komt hiervan, dat men vroeger dacht, dat Huislook voor den donder beschermde. Enkele andere soorten zijn: *Sempervivum arachnoideum*, *hirtum*, *montanum*, *soboliferum*, *tomentosum*, *tabulaeforme*, *patens*, *canariensis*, *arborescens*, *glutinosum*, *paivae*, *caespitosum*, *aureum*, *rupicolum*, *Hausmannii*, *Wulfenii* enz.

Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN.

P. de Kok,	Rotterdam,	Cristiaan de Wettstr. 138
Mej. W. M. H. Schiff,	's-Gravenhage,	L. v. N. O.-Indië 179
Mej. C. P. Hoek,	Scheveningen,	Tarbotstraat 7
T. Sybrandy,	Dordrecht,	Krispijnweg 169rood
Hermans,	Rijswijk (Z.-H.)	Oude Delft 237
B. J. Ouëndag,	Amsterdam,	Frans v. Mierisstr. 111
Ph. Bloemsma,	Heemstede,	Crayenestersingel 10
W. den Hartog,	Vlaardingen,	Markgraafaan B.
J. I Groenhuizen,	Rotterdam,	Westersingel 32
G. Meppelink,	Haarlem,	Brouwerskade 21 zwart
J. G. Kamp, p/a de Kort,	Amsterdam,	Brederodestraat 75 I
C. J. van Zweeden,	Goes,	Lange Kerkstraat 34

ADRESVERANDERING. Het adres van mej. Suyling te Vught is veranderd in mevr. M. Smit-Suyling, Hengelo (O.), Sophiastraat 32. De heer J. van Geyn woont thans Reguliersgracht 22, Amsterdam, en Mej. A. Tolk, Kijkduin, Hoek van Hollandlaan 2.

Het adres van onzen Voorzitter, de heer J. J. VERBEEK WOLTHUYS, is thans: VAN HEURNSTRAAT 108, VOORBURG (post 's-Gravenhage. ::

ONZE GRATIS-STEKKEN. De tijd voor stekken sturen is voorloopig gedaan. Wie zich nog aanmelden, worden genoteerd en begin April, zoo mogelijk nog iets vroeger, (als er geen vorst meer te vreezen is), worden de bekende monsterzakjes weer verzonden. Van verschillende zijden werden we nog verrast met wat stekmateriaal. Voor zoover het zijn bestemming nog niet gevonden heeft, wordt het in mijn kas overwinterd. De vriendelijke gevers nogmaals onzen hartelijken dank. v. D. H.

AANGEBODEN: Een beperkte hoeveelheid zaden van *Phyllocactus hybridus*, (zie het desbetreffend artikel) a 60 cent de 100. (franco) v. d. Houten, Mathenesserlaan 364, Rotterdam.

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Uit Zuid-Afrika.

De bekende Utrechtsche hortulanus, de heer J. H. Budde, vertoefte op het oogenblik voor een studiereis in Zuid-Afrika en geeft vandaar in „Onze Tuinen” zijn indrukken weer.

Enkele passages, welke op onze succulenten betrekking hebben, nemen wij hier over.

De heer Budde schrijft: „Ik bracht een bezoek aan den Nederlandschen consul, Dr. Jorissen te Lüderitzbucht, die zoo vriendelijk was ons bij een plantenliefhebber te brengen, die ook in zijn tuin een collectie Mesembrianthemums in 50 soorten toonde, welke alle in zijn omgeving groeien. Zelf vonden wij, tusschen steenen aan het strand, kussentjes van *Mes. Bohmerianum*. Al die Mesems waren in een perkje vereenigd en wij zijn er bij gaan zitten om die op steentjes gelijkende planten te bewonderen. Er waren ook potten vol *Stapelia*'s, met grillige *Euphorbia*'s en met *Pelargoniums*, zooals wij die nooit te voren gezien hadden. Van het laatste geslacht stond er een bij met purperkleurige stengels, zonder bladeren, n.l. *Pelargonium granaticum*, welks dikke, lederkleurige stam nieuwe blaadjes begon te maken. Er stond een *Aloë* te bloeien met twee bloemstengels vol oranje-roode bloemen, het leek wel een vuurpijl.

Voor den botanicus is de flora hier zeer interessant. Zoo vonden wij op den Nautilusberg: *Othonna clavifolia*, *Pelargonium corsusifolium* in den vorm van een stammetje van 3 cM. hoog en 2 cM. breed met de kleur van een beetwortel; *Sarcocaulon rigidum*, welke over haar gansche lichaam gewapend is en bloeiende met zachtroode bloemen. Een *Kleinia* met zeer gezwollen bladeren, geel van kleur, komt heel veel voor. Wij hebben gezien dat kleine vogels deze bladeren stuk pikken om hun dorst te lesschen.

...Wij waren thans in het land van de interessante *Mesembrianthemums*. Onze leidsman buigt zich voorover en wijst ons een aantal planten van *M. opticum* tusschen verweerde steenen van dezelfde kleur en grootte. Wat hadden wij dikwijls gehoord van die gecamoufleerde planten, van die mimicry, waarvan, wanneer zij uitgebloeid zijn, men zich niet kan begrijpen, waarde planten gebleven zijn. Wanneer wij zonder geleide gegaan waren, hadden wij er stellig niet een gevonden; de planten stonden in rust, bloeiden niet en waren van de omgeving niet te onderscheiden. Meer in het dal vonden wij pollen van een paar meter in door-

snede van *M. Paxtii* met zacht-lila gekleurde bloemen, die in honderdtallen de plant sierden. De blaadjes van dezen lagen heester zijn grijs en glinsteren in de zon als fonkelende diamanten. Nieuwe blijdschap schonk ons het vinden van een *Mesembr.* met roode stengels en roode bloemen, zusterlijk naast deze *M. ebracteatum*, die zich getooid had met paarsroode bloemen; de blaadjes zijn rolrond en de stengel sneeuwwit. Een wonderbaarlijke, maar interessante combinatie. Voor ons ligt een plant van *M. modestum*, met geelgrauwe, dikke, driehoekige blaadjes. In een hoekje op het Zuidwesten, tusschen blokken steen, groeide lustig *Pelargonium crithmifolium* met stengels als een winterwortel.

...Dien zonnigen dag tusschen de Mesembrianthemums vergeten wij nimmer; wij kunnen er nu van vertellen, wij hebben ze gezien op de plaats van geboorte, wij hebben op onze buik gelegen om ze van aangezicht tot aangezicht te aanschouwen en wij zijn er gelukkig mede!"

Cultuurtuin voor Technische gewassen te Delft.

Den 28sten September 1924 heeft een groep van 17 leden onzer Vereeniging met mij een bezoek gebracht aan den Hortus van de Technische Hoogeschool te Delft.

Aanvankelijk alleen door den heer Romijn en later bovendien ook door den heer Koeslag werden wij door de kassen en over de terreinen geleid.

Het begon natuurlijk met de kassen waarin de *Cactussen* en andere *Succulenten* zijn ondergebracht.

De verzameling dezer gewassen is nog niet buitengewoon groot wat trouwens bij den betrekkelijk jeugdigen leeftijd dezer instelling niet verwacht mag worden.

Wat echter direct opvalt dat is de keurige manier waarop datgene wat aanwezig is geplaatst is. Zelden zagen wij van de *Vetplanten*, in de plantentuinen, een opstelling die zoo dier schoonheid tot haar recht doet komen als hier.

Voor het meerendeel zijn bekende planten aanwezig, doch jammer genoeg hebben meerdere *Cactussen* in de toppen door een onbekenden oorzaak een weinig geleden.

De andere *Succulenten* zijn echter in uitstekenden toestand. Verschillende *Kalanchoe's* (*Crassulaceae*) stonden in bloei, daarenvens meerdere *Kleinia's*, een *Oliveranthus elegans* droeg nog 1 bloem; in tegenstelling met al de exemplaren die ik daarvan heb zien bloeien met roode bloemen, was deze bloem geel.

Ook *Kleinia tomentosa* ontbrak niet evenmin als een keur van *Agave's* en *Aloe's* waarvan prachtige exemplaren aanwezig zijn, zoo ook van *Sempervivum* n.l. de groote Canarische species.

Met spanning wordt temoetgezien wat ter zijner tijd zal groeien uit het zaad van een tweetal *Epiphyllums* (zoogenaamde *Phyllocactussen*) welker bloemen om der hybriden wille met stuifmeel van andere *Cactussen* werden bevrucht en die bij ons bezoek met

flinke, rijpende, vruchten prijken.

Het meerendeel der hier aanwezige gewassen wordt voor technische proeven gekweekt en zoo liepen wij in de kassen langs kaneel, rijst, suikerriet, vanille, koffie, bananen, katoen, Yams, rubberplanten enz. enz., afgewisseld met een keur van planten waarvan het nut den leek niet zoo spoedig voor oogen staat b.v. de *Agave's* die zoowel als *Sansevieria* tot de vezelplanten behooren, *Papyrus* waaruit de Egyptenaren papier vervaardigden en nog een groot aantal meer.

Een collectie planten ingericht op het vangen van insecten: *Drosera*, bekerplanten, vetkruid. e.d.g., benevens talrijke rijk bloeiende exemplaren van *Saintpaulia ionanthe*, dat allerliefste gewasje, lieten niet na, terecht, opzien te verwekken.

Na de kassen bezochten wij de, uitstekend onderhouden, buitenterrinen waar merkwaardigerwijze het slechtst uit te roeien onkruid, een inlandsch vetplantje is en wel *Sedum acre* (de bekende Muurpeper) dat door geen schoffelen en harken is weg te krijgen.

Als proef is een winterharde *Opuntia* geplant die het, met eenige bedekking gedurende den winter, reeds meerdere jaren uithield en flink groeit.

Een rij verschillende *Sedums* en *Sempervivums* is op een randperk langs den hoofdweg ondergebracht.

Verder meer achteraan een echt „veld des doods" daar wisselden, in groote hoeveelheden aangeplante, zéér giftige gewassen als *Belladonna*, doornappel, bitterzoet enz. af met planten als vlas, verschillende koolsoorten, *Saponaria* enz. enz. en ten slotte stond, geheel achter in den tuin, temidden van een groep heesters een flink exemplaar van *Datura arborea* met een aantal bijna uitgebloeide bloemen en nog één geheel frissche, groote, smetteloos witte, bloem aan welke inderdaad schitterende dochter Flora's een aantal excursionisten een minder aangenamen avond gelooven te moeten toeschrijven.

Ook deze excursie was een succes en droeg er veel toe bij om den band te versterken tusschen de leden die zeer voldaan en hoogst dankbaar voor de verleende gastvrijheid afscheid namen van de onvermoeibare geleiders.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

Op den uitkijk.

Ons Eigen Tijdschrift. Het Novembern timer van dit algemeen bekende, altijd even mooi geïllustreerd gratis tijdschrift voor de geregelde verbruikers van de niet minder bekende Van Houten's Cacao, bevat een zestal schitterend geslaagde vetplanten afbeeldingen naar foto's welke de heer Albert Renger Patzsch in de kweekerijen der firma Haage und Schmidt te Erfurt genomen heeft. De afbeeldingen zijn van *Trichocaulon Engleri*, *Mesembriathemum pseudotruncatellum*, *Stapelia grandiflora*, *Echeveria-gigantea*, benevens de bloem van een kruising tusschen *Echino-*

cactus ornatus en *E. myriostigma* en een bloem van *Echinopsis rhodotricha*. De beide laatste afbeeldingen zijn sterk vergroot en beslaan elk een geheele pagina van het kwarto formaat tijdschrift.

In het bijbehorende artikel „Het fotografeeren van bloemen en planten" vertelt de eminente hoofdredacteur, de door zijn mooie boekjes „Bloemen" en „Het wondere leven der paddestoelen" bekende schijver D. J. v. d. Ven enkele bijzonderheden betreffende het maken van goede bloemenfoto's. „Zeër belangrijk is de belichting" zoo schrijft hij en vervolgt: „Daar bloemen door de zon worden geboren, ga men steeds bij zonneschijn fotografeeren. Maar omstreeks den middag zijn de schaduwen zeer donker en de lichteffecten zeer scherp, zoodat de reeds door de kleuren veroorzaakte contrasten nog aanzienlijk verscherpt kunnen worden. Daarom kieze men voor zijn bloemenopnamen steeds den vroegen morgenstond of de late namiddaguren. Zeer gevoelige goede orthochromatische anti-heloplanten zijn een eerste voorwaarde voor het welslagen, terwijl door doelmatige ontwikkeling, door het versterken of verzwakken van den ontwikkelaar en door een eventueele bijvoeging van soda- of broomkali oplossingen, foutieve belichtingen binnen zekere grenzen geneutraliseerd kunnen worden" Wij halen bovenstaande hier aan, omdat misschien ook sommige onzer amateur-fotografen hiermee hun voordeel kunnen doen. Dikwijls toch ontvangen wij foto's waarvan de bedoeling zeer goed is, doch welke als foto absoluut waardeloos zijn. Mooie, duidelijke foto's, vooral van minder algemeen voorkomende cactus- en vetplantensoorten zien wij steeds gaarne tegemoet. En voorzoover onze kas het toelaat zullen wij van de meest geschikte cliché's laten maken ter opname in „Succulenta". Doch ter zake. In het nummer van „Ons Eigen Tijdschrift" geef tPiet Steinz nog een heel aardig verhaal van „de Nachtcactus" welke door haar zonderling uiterlijk den spotlust van alle andere kasplanten opwekte. Doch, toen zij, in de stilte van den zomernacht, haar smetteloze bloemen ontplooiden en de kas met heerlijke vanillegeur vervulde, toen schaamden ze zich. „Dat was wat anders, dan een heks op een bezemsteel, of een dwerg met een lange neus. Tranen van schaamte en ergernis drupten iedere plant van de bladeren". — Een goede propaganda voor de door velen nog lang niet genoeg gewaardeerde schoonheid onzer gedoomde vrienden.

G. D. D.

Cactussen in de wildernis.

Reeds lang hadden wij het voornemen gehad eens iets mede te deelen uit het prachtboek van Dr. J. P. Lotsy: „Van den Atlantischen Oceaan naar de Stille Zuidzee", waarvan wij op pag. 58 van dezen jaargang een recensie gaven.

De uitgever (fa. G. Naëff te 's-Gravenhage), was indertijd zoo bereidwillig ons toestemming te geven om een en ander van den **inhoud** over te nemen, waaraan wij thans gaarne voldoen. Tevens

kunnen onze lezers daardoor beter een oordeel over dit fraaie boek krijgen, dat, versierd met ruim 180 schitterende photo's, den prijs (f 10.— ingen.; f 12.— gebonden) alleszins waard is.

In de eerste plaats vertellen wij, wat Dr. Lotsy op pag. 184 en vervolgens mededeelt over *Cereus giganteus*.

„... Onze auto beklimt een der ribben van 't gebergte, en daar staan wij plotseling omringd door een woud van honderde reuzencacti, *Cereus giganteus*, die als zwarte candelabers tegen den bloedrooden hemel afsteken. In verschillende ontwikkelingsstadiën zien die *Cerei* er zeer verschillend uit. Eigenaardig zijn de ronde gaten, die in vele stammen voorkomen; het zijn spechtennesten. Die reuzencactussen kunnen een lengte van 12 meter en een ouderdom van ongeveer 300 jaar bereiken. Een enkele *Cereus* vertoont het eigenaardig verschijnsel der bandvorming, dat men bij zoo'n cylinderplant niet zou verwacht hebben.

Het spreekt vanzelf, dat ik al deze bijzonderheden niet opmerkte toen ik, de meer en meer invallende duisternis niet achtend, alles vergetend, nog steeds naar die reuzenkandelabers staarde.

De toeter van de auto van mijn gastheer, die niet meer zoo onder den indruk was als ik, die voor het eerst deze zonderlinge gewassen aanschouwde, wekte mij uit mijn droomen op; de lantaarns werden opgestoken en door de, nu in duisternis gehulde woestijn, hielden wij op de lichten van Tucson aan.

En den volgenden dag: aan de toppen der *Cereus* opende zich een sneeuw witte bloem en ook de vele *cilinder-Opuntia's* begonnen zich met bloemen, met duizenden bloemen te tooien, met melk witte, room gele, licht rose, donkerose, wijnroode, donkerviolette en vlammend rood-violette. Wat gisteren, ja zoo even nog, gedoofde candelabers waren, werd nu een groep van als door tooverslag veelkleurig ontstoken.

Op pag. 205 vertelt Dr. Lotsy van *Echinocactus Wizlizezi*, „de vischhaakcactus“, zoo genoemd omdat de Indianen de stekels als vischhaken gebruiken. De Indianen snijden, als zij dorstig zijn, de top van zoo'n cactus af, en roeren met een stok het parenchymatische grondweefsel dooreen, drukken het dan met de hand uit en verkrijgen zoo een belangrijke hoeveelheid waterig sap, dat al menigeen voor den dood door verdorsten bewaard heeft.”

Elders (223) maakt Dr. Lotsy melding van een ander gebruik, dat de inlandsche bevolking soms van de cactussen maakte. Hij schrijft: „De stam der Apachen schijnt werkelijk de onbetrouwbare en wreede stam te zijn, dien Aimard ons schildert. Mij werd tenminste verzekerd, dat zij uit louter genoegen in martelen, naakt uitgekleeide blanken met riemen, uit versche koehuid gesneden, aan de Reuzen-cacti plachten vast te binden en ze dan zonder water achterlieten. De felle zon deed de riemen krimpen, trok daarbij den ongelukkige steeds vaster tegen den stam aan, welks stekels in zijn vleesch doordrongen en hem ontzettend deden lijden tot verdorsting daaraan een einde maakte.”

Onze gedooemde vrienden. (Vervolg van pag. 116).

Men houde mij ten goede dat ik het niet waag over een en ander een eigen meening te uiten waar dergelijke bij uitstek deskundigen het niet eens zijn, temeer niet waar ik van het geslacht *Cactus* slechts een drietal soorten in mijn collectie gehad heb die reeds spoedig stierven en ik bij andere verzamelaars slechts eenmaal een paar, vrijwel doode, exemplaren mocht aantreffen.

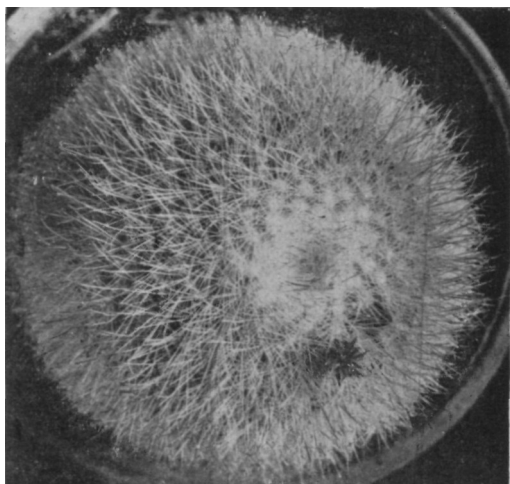

fig. 78. *Neomammillaria spinosissima*
(Lem.) Br. et Rose.

Bij vergelijking van fig. 61 met de voorafgaande afbeeldingen valt het op dat de *Echinocactanae* en de *Coryphanthanae* zeer geleidelijk in elkaar overgaan. De synoniemen wijzen uit dat de oude school de beide het eerst te bespreken Geslachten meer als *Echinocactus*'s dan als *Mammillaria*'s beschouwde en ook door Prof. Schumann werden de Geslachten *Ancistrocactus* en *Thelocactus* als ondergeslachten van *Echinocactus* behandeld.

Vooraf door de sterk in tuberkels verdeelde ribben gelijken zij echter meer op de zoogenaamde *Mammillaria*'s en Britton en Rose hebben hen dan ook bij de *Coryphanthanae* ingedeeld.

In de afbeelding van *Ancistrocactus scheeri* (S. D.) Br. et Rose (syn *Echinocactus scheeri* S. D) fig. 61, zijn de in werkelijkheid beduidende tepels niet goed te onderscheiden, de drukke be-doorning maakt het lichaam der plant onduidelijk. De $2\frac{1}{2}$ cM. lange bloemen zijn geel-groen van kleur. Randdoorns 15 tot 18, wit tot stroo-kleurig, middeldoorns 3 of 4, de onderste is haak-vormig omgebogen.

Ancistrocactus brevihamatus (Eng.) Br. et Rose (syn. *Echinocactus brevihamatus* Eng.) fig. 62. werd door Weber als een variëteit van voorgaande soort beschouwd (*Echinocactus scheeri brevihamatus*).

Wanneer men echter bedenkt dat bij de plant van fig. 61 de tuberkels slechts voor de helft en bij die van fig. 62 vanaf den doornbundel tot in het oksel van een groef zijn voorzien, dat het aantal randdoorns van *Ancistrocactus brevihamatus* slechts tusschen 10 en 14 variëert en ten slotte de bloemen dezer laatste soort rose zijn, zal men, daar ook vorm en grootte der doorns zeer afwijken, evenals Britton en Rose, beide species als zelfstandige soorten erkennen moeten.

Thelocactus nidulans (Quehl) Br. et Rose, fig. 63, werd in 1911 door Quehl in M f. K. als *Echinocactus nidulans* beschreven. Waarschijnlijk is deze plant, evenals de andere *Thelocac-*

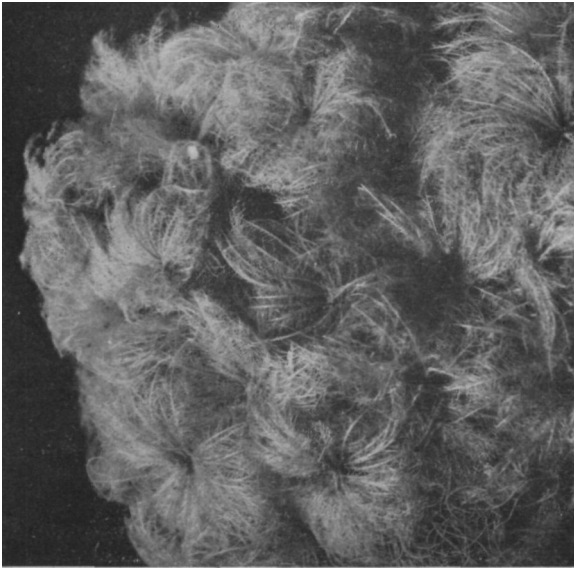

fig. 80.
Neomammillaria plumosa
(Web.) Br. et Rose.

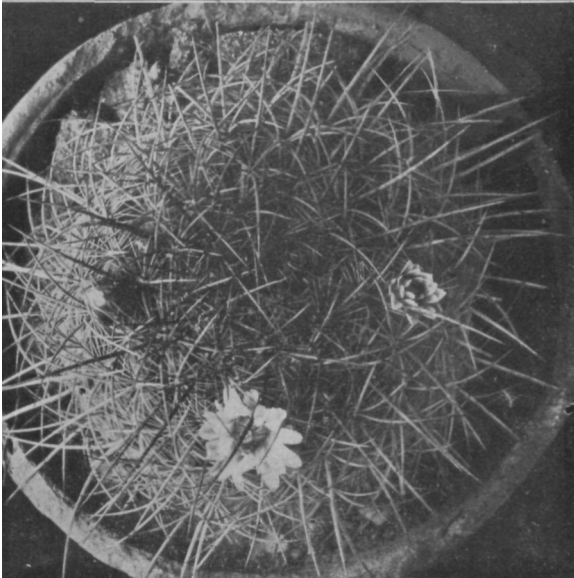

fig. 79.
Neomammillaria amoena
(Hopf.) Br. et Rose.

tussen, uit Mexico afkomstig, men weet evenwel niet juist waar zij voorkomt. Deze soort heeft van 20 tot 25 ribben, de bloemen zijn geelachtig wit.

Thelocactus fossulatus (Scheidw.) Br. et Rose (syn. *Echinocac-*

tus fossulatus Scheidw., *Echinocactus hexaedrophorus fossulatus* S. D.) fig. 64, is een mooie, tot 15 cM. breede, plant met eenigszins bedauwde en bronsachtig overloopen tuberkels. De weinig bruin, de bloemen wit somtijds rose overwaasd.

Thelocactus tulensis (Poselg.) Br. et Rose (syn. *Echinocactus tulensis* Poselger), fig. 65, is vrij zeldzaam, nietegenstaande deze cactus reeds sedert 1853 bekend is.

De 6 tot 8 randdoorns zijn 1 a $1\frac{1}{2}$ cM. lang, bruin, de middeldoorn is 3 cM. (een enkele maal komen 2 centrale doorns voor), bloemen $2\frac{1}{2}$ cM lang, rose. De afbeelding is een reproductie naar plaat 18 van het eerste deel van Blühende Kakteen.

Meer verbreid en buitengewoon fraai is *Thelocactus bicolor* (Gal.) Br. et Rose, fig. 66.

De lange platte doornen zijn helder gekleurd, gedeeltelijk frisch rood, wit en geel, de rose/violette bloemen dezer soort zijn grooter dan die van de andere species, n.l. 5 a 6 cM. breed.

Synoniemen zijn *Echinocactus bicolor*, Galeotti, *Echinocactus rhodophthalmus* Hooker, *Echinocactus ellipticus* Lem., *Echinocactus schottii* Small enz.

Het Geslacht *Mamilloopsis* bestaat uit slechts 2 species, waar-

fig. 82.
Neomammillaria lenta
(K. Brandeg) Br. et Rose.

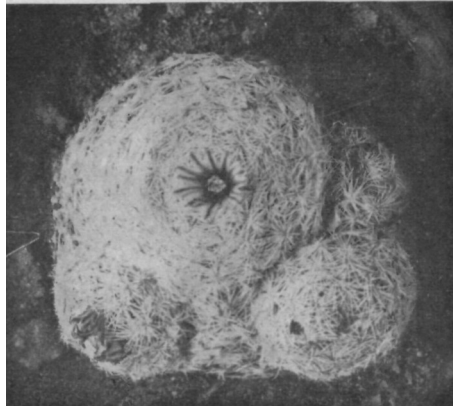

fig. 81.
Neomammillaria denudata
(Eng.) Br. et Rose.

van in fig. 67 *a* en *b* de meest bekende soort *Mamilloopsis senilis* (Lodd.) Weber (syn. *Mammillaria senilis* Lodd.) is afgebeeld.

Van de *Mammillaria*'s verschilt dit Geslacht door de lange

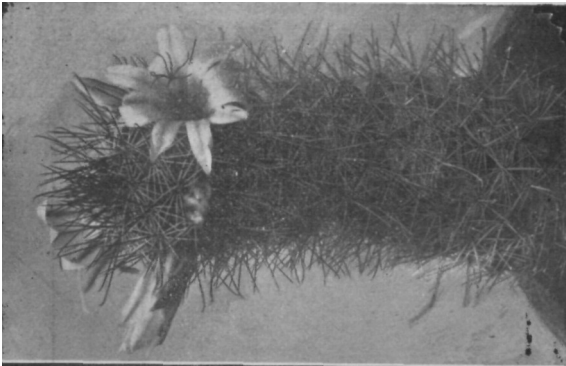

fig. 84.
Neomammillaria mazatlanensis
(Schum.) Br. et Rose.

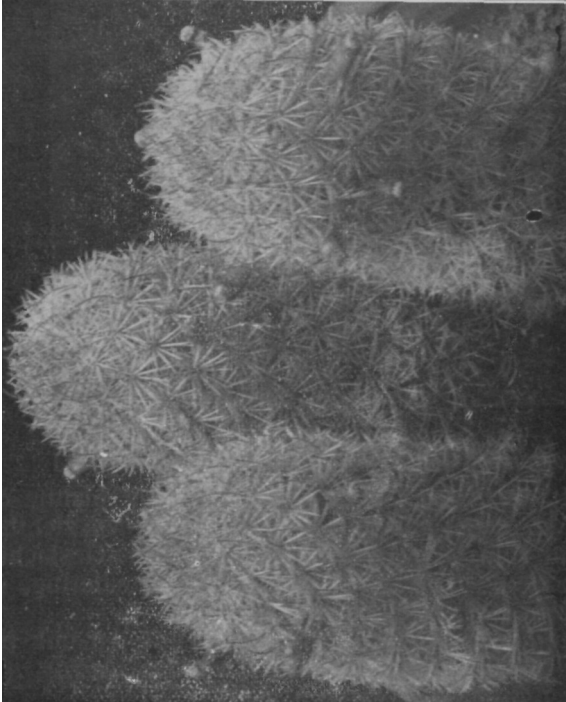

fig. 83.
Neomammillaria pottsii
(Scheer) Br. et Rose.

bloembuis, welke geheel met schubjes begroeid is en door de ver buiten de bloemen reikende meeldraden.

Hoewel meerdere exemplaren dezer plant in de verzamelingen voorkomen zijn de fraai oranje-roode bloemen bij het merendeel der liefhebbers onbekend. Voor zoover ik kon nagaan kwam er in de laatste 25 jaren, in Europa, slechts éénmaal een 2-tal planten,

toevalligerwijze tegelijk, in bloei en wel bij den bekenden cactus-
kweeker Fr. de Laet te Contich.

Bij *Ancistrocactus brevihamatus* sprak ik zooeven over de
„groeven" in de tepels.

Meerdere *Coryphanthanae* zijn daarmede voorzien en in fig. 68
is een tweetal tepels van *Coryphantha macromeris* (Engelm.) Lem.
(syn. *Mammillaria macromeris* Engelm., *Mammillaria heteromorpha*
Scheer, *Mammillaria dactylithele* Labouret enz.), afgebeeld waarbij
die „grotven", welke bij deze soort tot ongeveer $\frac{2}{3}$ van de lengte
der tuberkels bereiken, zeer duidelijk te onderscheiden zijn.

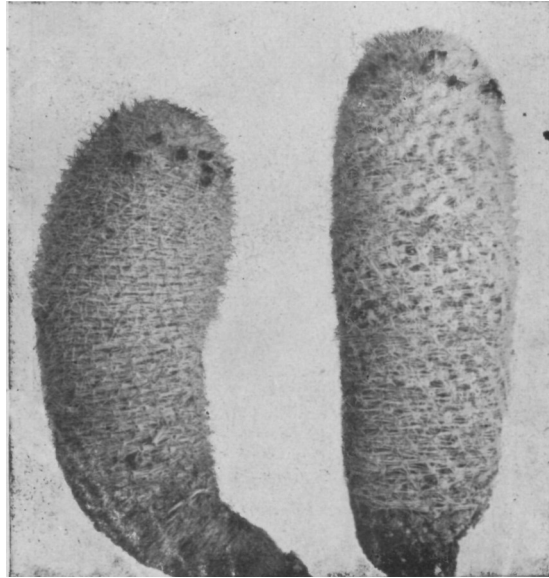

fig. 85.

Neomammillaria albicans Br. et Rose (spec. nov.)

Links is uit de basis van de groef een jong plantje ontstaan
terwijl rechts de resten van een uitgebloeide bloem zichtbaar zijn.

De bloemen van de verschillende tot het Geslacht *Coryphantha*
behoorende species zijn, zonder uitzondering, van een
beduidende grootte en zeer fraai.

Fig. 69 vertoont een door Dr. Rose in 1901, en ook bij latere
gelegenheden, bij Tehuacan, Mexico, gevonden Cactus, n.l. *Coryphantha pallida* Britt. et Rose.

De somtijds 7 cM. breede bloemen zijn citroengeel, van de
witte centrale doorns zijn de bovenste twee meestal een weinig
opwaarts gebogen, de derde kromt zich naar beneden en heeft
een zwart uiteinde, een enkele maal is deze doorn geheel zwart.

Coryphantha pycnacantha (Martius) Lem., fig. 70, (syn. *Mammillaria pycnacantha* Mart., *Mammillaria szeptocentra* Lem., *Mammillaria winkleri* Förster, *Echinocactus pycnacanthus* Poselger enz.

enz.) vormt in den top zooveel witte wol dat **het** de moeite **zou** loonen, bij voldoende aantal exemplaren, deze te verzamelen voor commercieele doeleinden, indien het mogelijk zou blijken er draden van te spinnen.

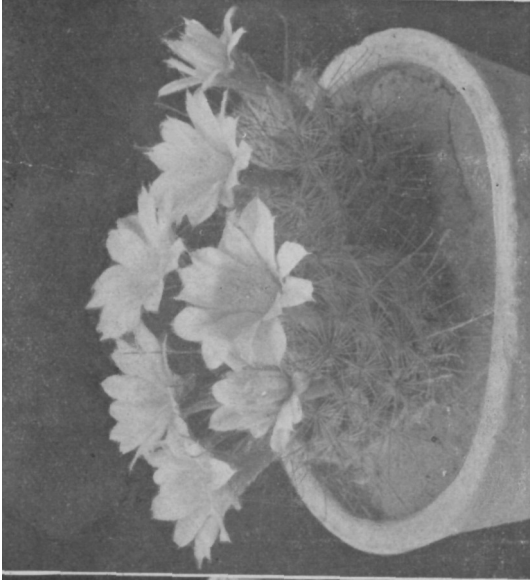

fig. 87.
Neomammillaria longiflora
Br. et Rose (spec. nov.)

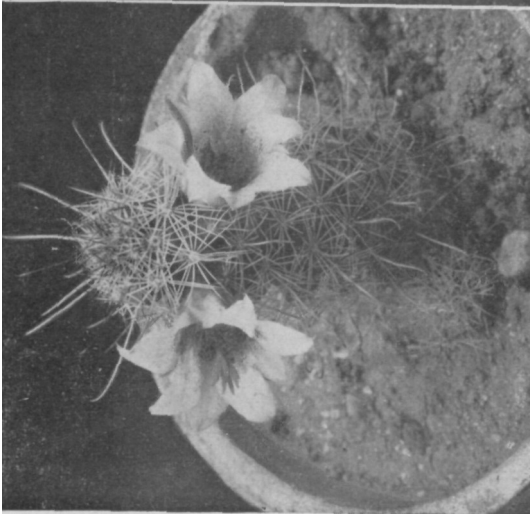

fig. 86.
Neomammillaria fasciculata
(Engelm.) Br. et Rose.

Tengevolge van den wolligen top werd deze soort door den Vorst van Salm Dijk als een *Melocactus* (*Melocactus mammillariaeformis*) beschreven.

De bloemen zijn geelachtig groen.

Het Geslacht *Phellosperma* telt slechts 1 soort, n.l. *Phellosperma*

tetrancistra (Engelm.) Br. et Rose (syn. *Mammillaria tetraneistra* Eng., *Mammillaria phellosperma* Eng. enz.) die in fig. 71 is afgebeeld.

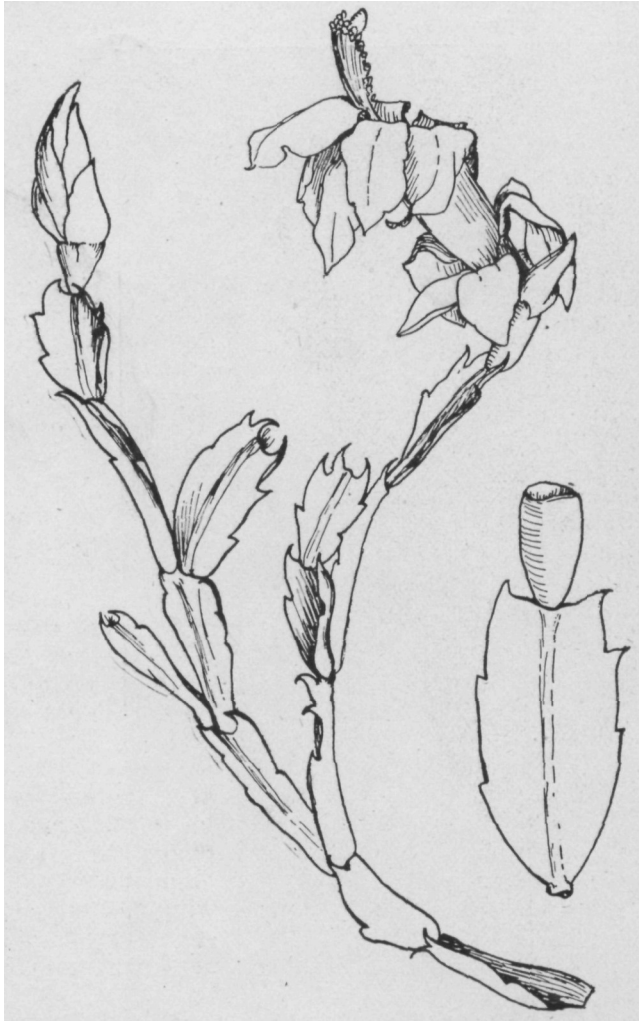

fig. 88.
Zygocactus truncatus (Haw.) Schum.

De Geslachtsnaam kan vertaald worden door „kurk-zaad". Het zaad is namelijk dofzwart van kleur doch voor het grootste deel is de huid, vanaf de basis, zeer ruw en lijkt daardoor sterk op kurk.

De talrijke randdoorns zijn helder wit, de 1 tot 4 centrale doorns zijn bruin of zwartachtig van kleur, aan het uiteinde zijn zij haakvormig omgebogen, zooals dat bij meerdere *Cactussen*, (o.a. *Neomammillaria wildii*) ook voorkomt, en hechten zich buitengewoon willig in alles, waarmede zij in aanraking komen.

Men neemt aan dat dit dient ter bevordering der verspreiding van de soort. Inderdaad moet het vaak voorkomen dat, vooral jonge planten, zich met die haken aan voorbijgaande en hen be-

roerende mensen of dieren hechten en een eind worden meegedragen om elders verloren te worden, waar dan wortel geslagen wordt en een nieuwe kolonie ontstaat.

Een steeds welkome aanwinst is *Dolichothele longimamma* (D. C.) Br. et Rose (syn. *Mammillaria longimamma* D. C., *Mammillaria globosa* Link enz.), fig. 72.

Deze plant wordt vaak verward met *Dolichothele uberiformis* (Zucc.) Br et Rose (syn. *Mammillaria uberiformis* Zucc, *Mammillaria laeta* Rümpler enz) *Dolichothele longimamma* heeft tuberkels (tepels) welke tot 5 c.M. lengte bereiken en aan de punt van 6 tot 12, witte tot gele, randen 1 tot 3 middeldoorns voorzien zijn.

Bij de tweede soort zijn de tuberkels tot $2\frac{1}{2}$ a 3 c.M. lang en 1 a $1\frac{1}{2}$ c.M. dik, terwijl slechts een 4tal uitsluitend randdoorns voorkomt.

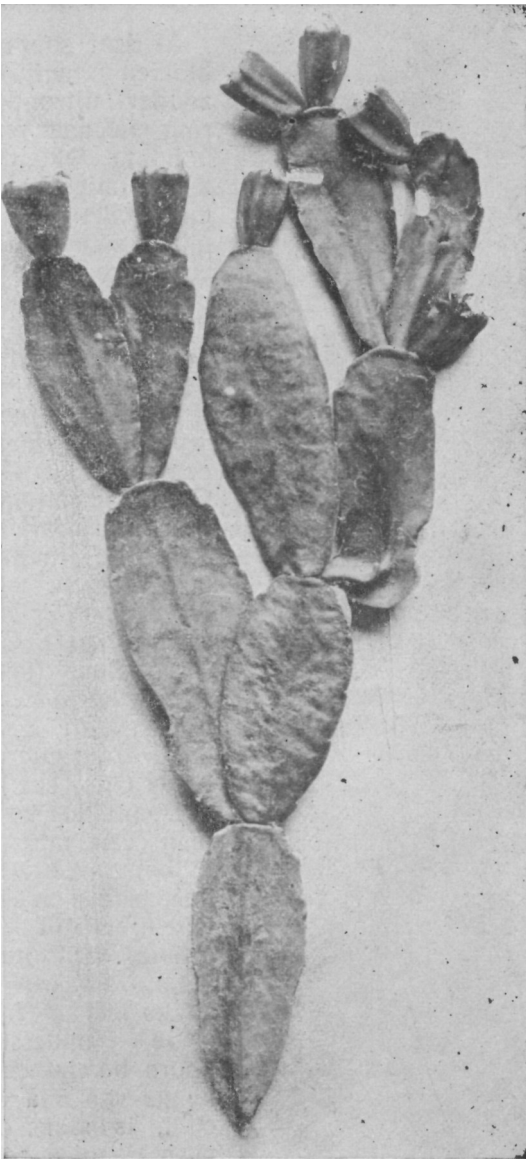

fig. 89.

Schlumbergera gaertneri (Regel) Br. et Rose.

De bloemen zijn bij *Dolichothele longimamma* 4a 6 c.M. lang

en citroengeel, bij *Dolichothele uberiformis* 3 c.M. breed en geel met roodachtige buitenbladeren.

Het grootste aantal der zoogenaamde *Mammillaria*'s is door Britton en Rose in het geslacht *Neomammillaria* bijeengebracht n.l. : 150 species.

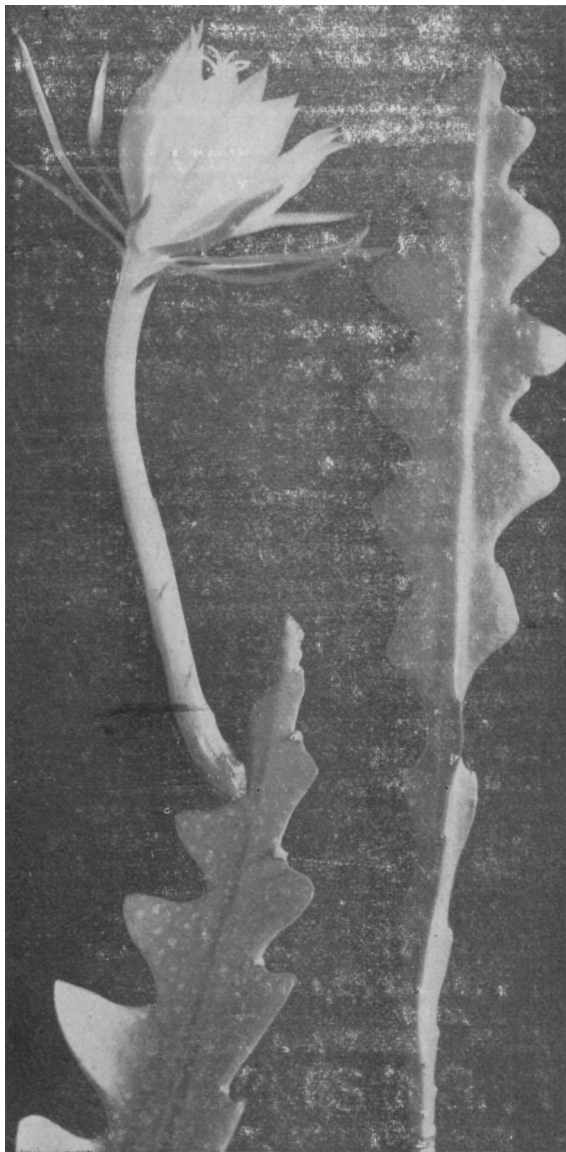

fig. 90.

Epiphyllum derrahii (Schum.) Br. et Rose

Al deze soorten bloeien vrijwel zonder uitzondering met, naar verhouding kleine, klokvormige bloemen welke bij sommige soorten in een kransje, even buiten het centrum, aan den top der plant, verschijnen.

Fig. 73 is een reproductie naar een foto van Dr. C. A. Purpus van een exemplaar uit Minas de San Rafael, Mexico, van *Neomammillaria compressa* (D. C.) Br. et Rose (syn. *Mammillaria compressa* D.C., *Mammillaria angularis* Lk et Otto, enz.)

Door het vormen van talrijke uitloopers breidt deze plant zich geleidelijk uit tot een groote, halfronde klomp (waarover straks iets meer).

De onderste doorn bereikt een lengte van 5 a 6 c.M., is min of meer gebogen en meer gebruint met donker uiteinde.

Bloemen rose, ongeveer 1 c.M. lang. *Neomammillaria collinsii* Br. et Rose, fig. 74, werd door G. N. Collins te San Gerónimo bij Tehuantepec, Mexico, in 1906 ontdekt en meet ongeveer 4 c.M. in doorsnede.

Ook deze plant vormt geleidelijk „klompen" zooals de vorige en trouwens ook meerdere andere soorten.

Hoe zoo'n „klomp" er uit ziet blijkt duidelijk uit fig. 75: *Neomammillaria geminispina* (Haw.) Br. et Rose.

Dit is weer eens een soort met een flink aantal synoniemen. De meest voorkomende zijn *Mammillaria geminispina* Haw., *Mammillaria bicolor* Lehm, *Mammillaria nivea* Wendl., *Mammillaria nobilis* Pfeiff. enz.

Exemplaren als het afgebeelde zal men vermoedelijk nimmer in de collecties aantreffen wel is dit het geval met éénpippige stukken die vaak voorkomen.

De rose bloemen die uit het wollige centrum ontspringen verleen de heidergroene plant een allerbekoorlijkst aspect, doch ook zonder bloemen is het een der sierlijkste *mammillaria's*, een plaatsje in de verzameling overwaard.

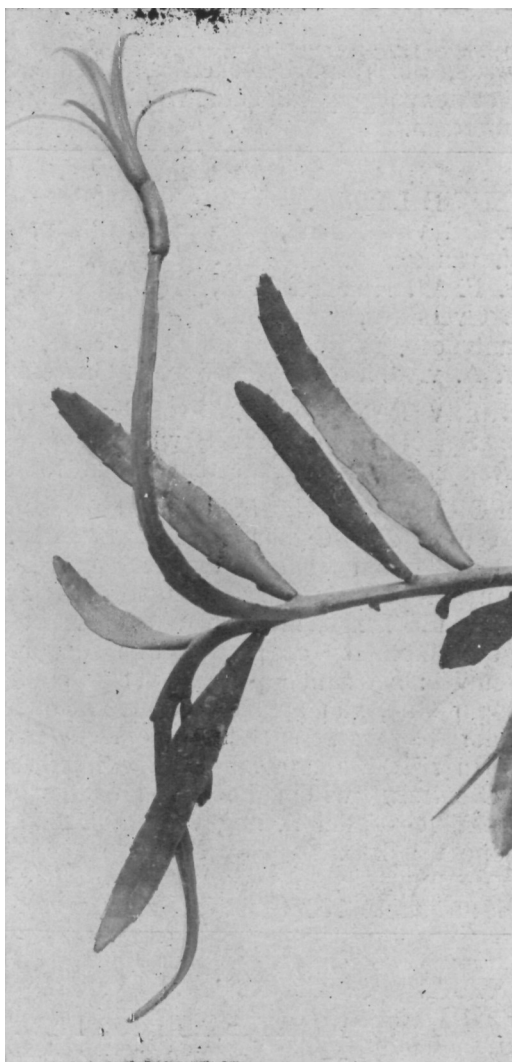

fig. 91. *Disocactus biformis* Lindley.

Sempervivum.

In Succulenta van 31 October las ik in een artikeltje, getiteld Sempervivum, iets over de beteekenis van den naam. De mij onbekende schrijver(ster) geeft een „letterlijke" vertaling van het

woord. Men vergeve mij, dat ik mij gedwongen voel een kleine verbetering aan te brengen en beschouwe het niet als overdreven vitterigheid, daar de beteekenis in den grond dezelfde is, maar als iemand de „letterlijke" vertaling aan zijn lezers voorlegt, moet die ook juist zijn.

Sempervivum is een samenstelling van de woorden semper en en vivus, die resp. beteekent altijd en levend (in leven zijnde). Door samenvoeging van beide woorden krijgt men dus: altijdlevend.
Rotterdam. N. E.—O.

Mededeelingen.

NIEUWE LEDEN.

Mevr. Dr. Vinck Blok,	Arnhem,	Sweerts de L. str. 46
Mr. J. van Essen,	„	Utrechtschestraat 30
Mevr. F. W. Hulshoff—Pol,	Hengelo (O.)	Enschedesche str. 336
A. L. Oversluys,	Delft,	Oude Delft 155
J. Gantvoort—te Roe,	Neede,	(Geld.)
Mevr. A. v. d. Boon—Mesrope,	's-Gravenhage,	ten Hovestr. 70

ADRESVERANDERING. Prof. Dr. E. D. van Oort woont thans Witte Singel 10, Leiden, terwijl het adres van den heer E. O. van Amstel thans is: Palembangstraat 15bis A, Utrecht.

IMPORTPLANTEN. Men vraagt mij zonder ophouden om nog eens een zending *Cactussen* te importeeren.

Ik heb daarom besloten om daaraan gevolg te geven en maatregelen getroffen dat de zending ditmaal *zeer vroeg* in het a.s. voorjaar, uit Texas, hier kan zijn daar dit de beworteling zeer ten goede komt en de planten dan sneller acclimatiseeren.

Evenwel: het aantal planten dat ik moet laten komen, om de prijs, per stuk, van 55 cts te kunnen houden, is veel grooter dan het door de gezamenlijke bestellers gewenschte aantal.

Willen zij die zich voor zending interesseeren en eveneens van die *Cactussen* willen koopen mij dus omgaand om inlichtingen schrijven opdat ik nog vóór 6 December a.s. mijn bestelling opgeven kan.

VOORBURG, J. J. VERBEEK WOLTHUYS.
Van Heurnsiraat 108 (post 's-Gravenhage).

ONZE GEDOORNDE VRIENDEN

PRAATJES BIJ 100 PLAATJES

— DOOR —

J. J. VERBEEK WOLTHUYS

PRIJS ING. f 1.50

UITGAVE VAN T. VAN DER WEIJ — SCHRANS D 48

— LEEUWARDEN —

KOMT NU SPOEDIG GEREED

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secretariaat : G. D. DUURSMA, B 185 HUIZUM bij Leeuwarden.

Het cleistogaam bloeien van *Anacampseros filamentosa*.

In mijn Succulentenverzameling heb ik een *Anacampseros filamentosa* die, hoewel het een groote en gezonde plant is, steeds cleistogaam (verborgen) bloeit. Toen ik dat voor het eerst bemerkte, dacht ik, dat het aan het kunstmestmengsel lag. Echter wilde de bloem het daarop volgende jaar ook niet uitkomen, ondanks mijn wijziging in het geven van kunstmest. Toen kwam ik op de gedachte: „zou het soms cleistogaam bloeien zijn?” Ik zocht er een en ander over op in enkele Cactussen-boekjes en kwam tot de conclusie, dat mijn plant verborgen bloeide. Dat was erg jammer, temeer daar ik de plant besteld had om de mooie bloemen die er aan zouden komen, zooals ik las in een gloeiende beschrijving in een of ander tijdschrift. Nog eens een boekje over Vetplanten nalezende, zag ik daar in staan, dat *Anacampseros papyracea* meestal verborgen bloeide. Nu was mijn plant voor zoover ik weet geen *A. papyracea*, maar het was een teeken dat het cleistogaam bloeien bij het geslacht *Anacampseros* meer voorkomt. Maar daar was ik niet mede geholpen. Ik wilde mijn plant zien bloeien.

Toen kwam ik op het idee om de schutblaadjes die om de bloem heen zaten gerold, wat los te maken en zodoende de bloem misschien gelegenheid te geven zich verder te ontwikkelen. Ik peuterde dus heel voorzichtig het omhulsel, waar de bloem in gerold zit, los, en wreef de knop zachtjes tusschen duim en wijsvinger heen en weer. Ik meende eens gelezen te hebben, dat men ook zoo deed om het ontluiken van de bloem van de Anjelieren te bespoedigen. Daarna werd de behandelde *Anacampseros* op een plaats gezet, waar er onmogelijk tegen aan kon gestooten worden en wachtte ik verder af wat er met de knop zou gebeuren. Na een paar dagen ging het overige omhulsel er nog verder af en kon ik een rood gekleurd bloemblaadje zien. Nog een paar dagen verder kwam de opgerolde bloem er uit en ontplooidde zich geheel na een dag of drie. Het bloempje was gelukkig onbeschadigd gebleven gedurende al de operaties, die ik er aan verricht had en bleef gedurende een week open. De bloemen hadden een roode kleur, wat met de beschrijving van de plant overeen komt. De andere knoppen, die volgden, heb ik op dezelfde manier behandeld, met goed resultaat.

L. SCHORER.

Onze Gedoornde Vrienden. (Slot).

Een weinig opvallend gewasje is dat hetwelk in 1907 door C. Conzatti in Oaxaca werd ontdekt en in 1921 werd teruggevonden.

Afbeelding 76 is daarvan een reproductie, vervaardigd naar de foto van Conzatti zelve.

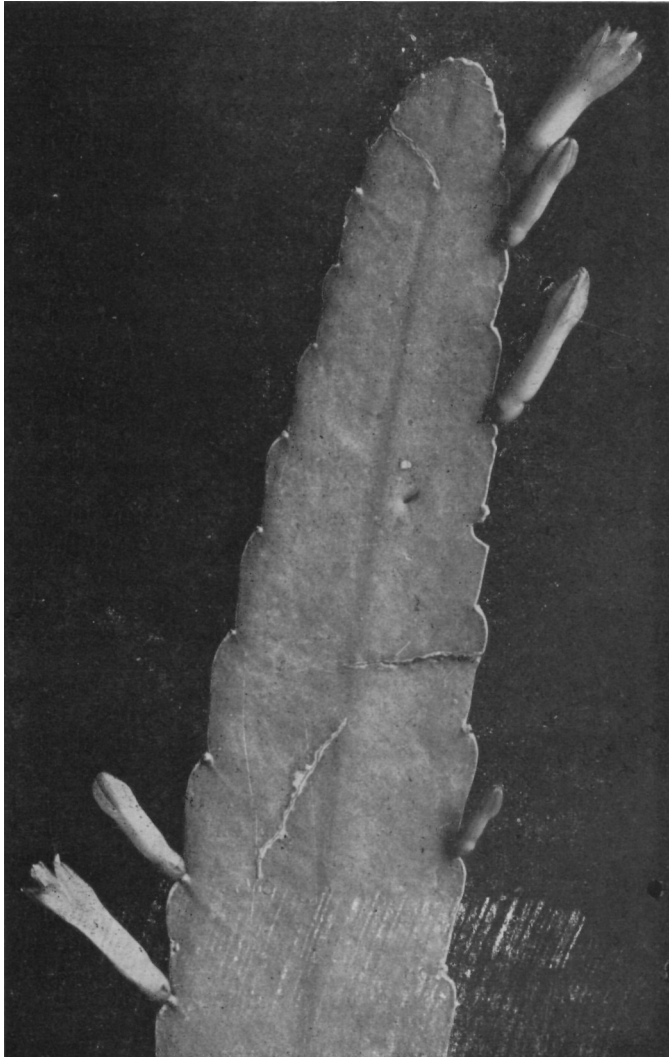

fig. 92. *Wittia panamensis* Br. et Rose.

Neomammillaria konzatti Br. et Rose spec. nov. wordt tot ongeveer 8 cM. hoog, is donkergroen van kleur en bevat zeer veel melksap, de 4 tot 5 doorns zijn bruinachtig van kleur met meestal donkerder punten. De bloemen zijn wit, somtijds roodachtig overwaasd.

Deze zeer matig gedoornde plant vormt wel een groote tegenstelling met fig. 77, *Neomammillaria lanata* Br. et Rose Spec. nov., welke door C. A. Purpus, bij Rio de Santa Luisa, eveneens in Mexico werd gevonden.

De witte doorns overdekken vrijwel de geheele plant en de op de afbeelding duidelijk zichtbare lange witte wol die uit de bloei-bare areolen ontspringt, omringt de kleine roode bloemen bijna geheel.

Het is te hopen dat deze hoogst interessante *Cactus* spoedig in de verzamelingen mag ingevoerd worden.

Een overoude bekende treffen wij aan in *Neomammillaria spinosissima* (Lem.) Br. et Rose, fig. 78, hiervan zijn exemplaren met 30 cM. lengte bekend.

Door de zeer verscheiden kleur der doornen, op verschillende voorwerpen, mag deze plant zich in een uitgebreid aantal synoniemen verheugen, die ik terwille van de plaatsruimte maar niet overneem, temeer omdat meestal de naam die Lemaire haar gaf *Mammillaria spinosissima* tegenwoordig het meest gebruikt wordt.

De kleur der bloemen is purperachtig.

fig. 93.

Rhipsalidopsis rosea (Lagerh.) Br. et Rose. nogal teer is.

Wie echter zorgt voor een goed beschermd plaatsje gedurende den Winter en in dien tijd voorzichtig is met water zal van die teerheid geen last hebben.

De werkelijk in een pluim gerangschikte, helderwitte doorns zijn alle randdoorns en de geheele plant gaat er onder verscholen.

Neomammillaria amoena (Hoppf.) Br. et Rose (syn. *Mammillaria amoena* Hoppfer), fig. 79, groeit min of meer in zuil-vorm en is merkwaardig door den verlengden bovenste der beide bruine middeldoorns, randdoorns wit.

Bloemen 2 c.M. lang, wit, de binnenste bloemblaadjes ver-toonen een roodachtig bruin streepje in de lengte van het blad.

Tot de allermooiste *Cactussen* behoort *Neomammillaria plu-mosa* (Weber) Br. et Rose (syn. *Mammillaria plumosa* (Weber) waarvan in fig 80 de top is afgebeeld.

Ik heb reeds meerdere ma-len op deze buitengewoon fraaie plant gewezen die slechts één gebrek heeft en dat is dat zij

De zeer kleine witte bloemen verschijnen spaarzaam.

Niet veel minder wit, doch veel gladder van voorkomen is *Neomammillaria denudata* (Eng.) Br. et Rose (syn. *Mammillaria lasiacantha denudata* Eng.) fig. 81. Deze soort bereikt tot $2\frac{1}{2}$ a $3\frac{1}{2}$ cM. middellijn. De pl.m. $\frac{1}{2}$ cM.

lange tuberkels dragen van 50 tot 80 korte, vrijwel gladde melkwhite doortjes. De bloemblaadjes zijn wit met violet middelstreepje.

Neomammillaria lenta (K. Brandegee) Br. et Rose, fig. 82, komt weinig in de verzamelingen voor.

Ook dit plantje is rijk met witte doorn-tjes overdekt. De typische, in groot aantal op de afbeelding voorkomende vruchtjes zijn rood van kleur en worden voorafgegaan door de, nog géén c.M. lange witte bloempjes.

Veel robuster is de groeiwijze van *Neomammillaria potsii* (Scheer) Br. et Rose, fig. 83, (syn. *Mammillaria potsii* Scheer, *Mammillaria leona* Poselger enz.)

Sedert 1850 in Europa in cultuur heeft zij haar weg tot talrijke collecties gevonden.

De weinig betekenende bloemen verschijnen in een krans om den top en zijn purperachtig van kleur.

Neomammillaria mazatlanensis (Schum.) Br. et Rose (syn. *Mammillaria mazatlanensis* Schum. en *Mammillaria littoralis* K. Brandegee) fig. 84, is een zedovormende soort, waarvan de individuen bestaan uit van 4 tot 10 cM. lange ongeveer 2 cM. breede planten.

De randdoorns zijn wit, de 4 tot 6 middeldoorns roodachtig, de zeer typische bloemen zijn 3 c.M. lang, rood, doch verschijnen zelden in de culturen, de stamper is buitengewoon lang.

Van *Neomammillaria albicans* Br. et Rose spec. nov. mocht ik in den loop dezer Zomer een exemplaar aan mijn verzameling toevoegen.

Het is een eenvoudig uitzijende plant doch niettemin zeer fraai, van pl.m. 20 cM. lengte en ongeveer 5 cM. diameter.

In wilden staat komen exemplaren voor die 5 tot 15 koppen tellen. De

fig. 94.

Pseudorhipsalis himantoclada
(Roland-Goss.) Br. et Rose.

doorns zijn zuiver wit en omhullen de plant bijna geheel, terwijl de dichte korte witte wol veel bijdraagt tot dier sneeuw wit uitzien.

Zij heeft nog niet bij mij gebloeid en met ongeduld zie ik den tijd tegemoet dat de bloemen, die nog niet bekend zijn, zullen verschijnen.

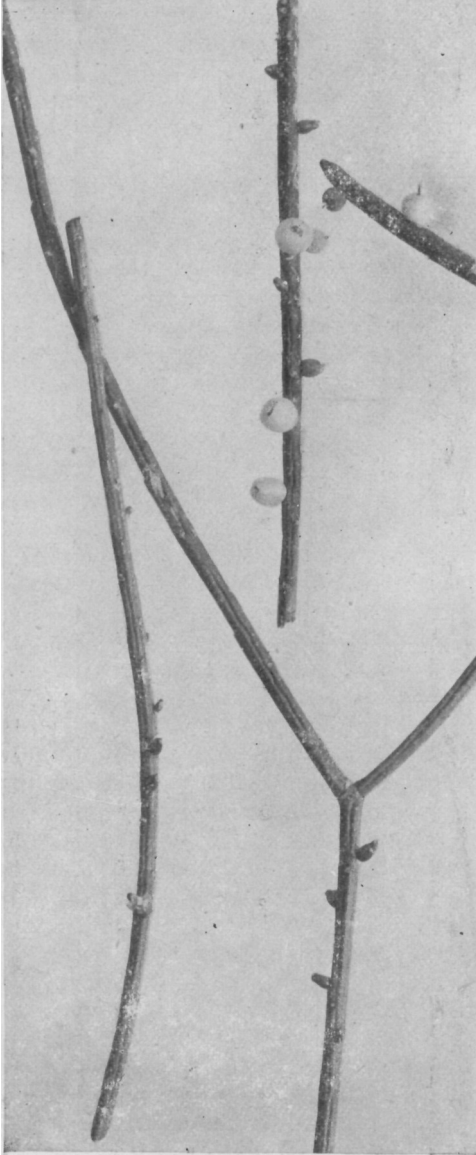

fig. 95.

Rhipsalis cassutha Gaertner.

Neomammillaria fasciculata (Engelm.) Br. et Rose (syn, *Mammillaria thornberi* Orc), fig. 86, werd in 1846 door Emory, bij de Gila-rivier ontdekt, doch ruim 50 jaren moesten er verlopen, eer zij weder werd teruggevonden, (in 1902) bij Tucson door Prof. Thornber naar wien Orcutt haar benoemde.

Tot op heden is deze soort zeldzaam gebleven, wat wel te betreuren valt daar de purperachtige bloemen deze plant een bijzondei charme verleen.

Met een zeer raadselachtige nieuwe soort (de zaadjes verschillen bijv. van die van alle andere *Coryphanthanae*) n.l. *Neomammillaria longiflora* Br. et Rose, spec. nov., fig. 87; besluit de rij der in beeld gebrachte species van dit Geslacht.

Deze afbeelding is alleen ter wille der talrijke 2 cM. lange, rose-achtige bloemen opgenomen, want de plant komt vermoedelijk in geen enkele verzameling voor.

Zij werd in 1897 door Dr. E. Palmer te Santiago Papasquidro, Durango, ontdekt.

De beduidende bloemen verschijnen zelfs reeds aan kleine planten

zoodat het een heele aanwinst zou zijn indien de plant nog eens werd wedergevonden.

Reeds sedert een reeks van jaren komen in de verzamelingen planten voor met de geslachtsnamen *Phyllocactus* en *Epiphyllum*.

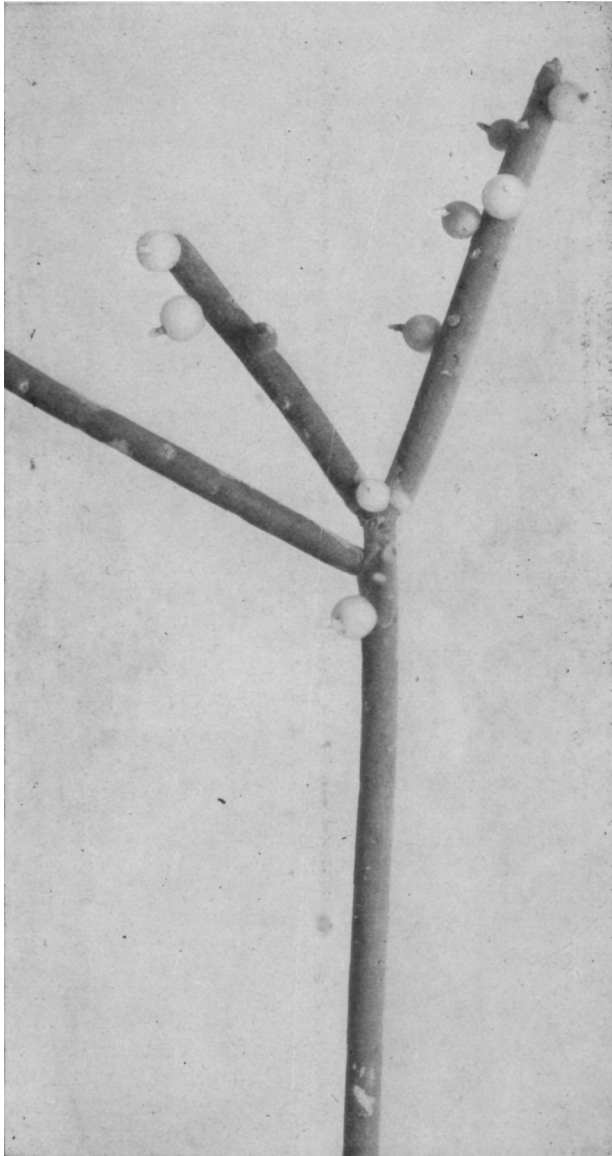

fig. 96. *Rhipsalis shaferi* Br. et Rose (*spec. nov.*)

Dat zij deze namen ten onrechte dragen, heb ik reeds meerdere malen aangetoond, zoodat ik daar thans nietmeer over spreken

zal, doch er mij toe bepalen de juiste namen te gebruiken en de verkeerde, als synoniemen, bij te voegen,

Zygocactus truncatus (Haw.) Schum. (syn. *Epiphyllum truncatum*, Haw., *Epiphyllum altensteini* Pfeiff., *Epiphyllum delicatum* N. E. Brown, enz. enz.), fig. 88, is de oude bekende *Cactus truncatus* van Link.

Er bestaan talrijke hybriden van doch de echte *Kerstactus* heeft links en rechts aan het overigens platte uiteinde van de stengelstukken een scherp vooruitstekend puntje dat deze plant den naam van *Krabcactus* bezorgd heeft.

Het is een willigen bloeier, welke groote, licht rose-violet met witte bloemen produceert, die meestal in groot aantal in ons winterseizoen verschijnen.

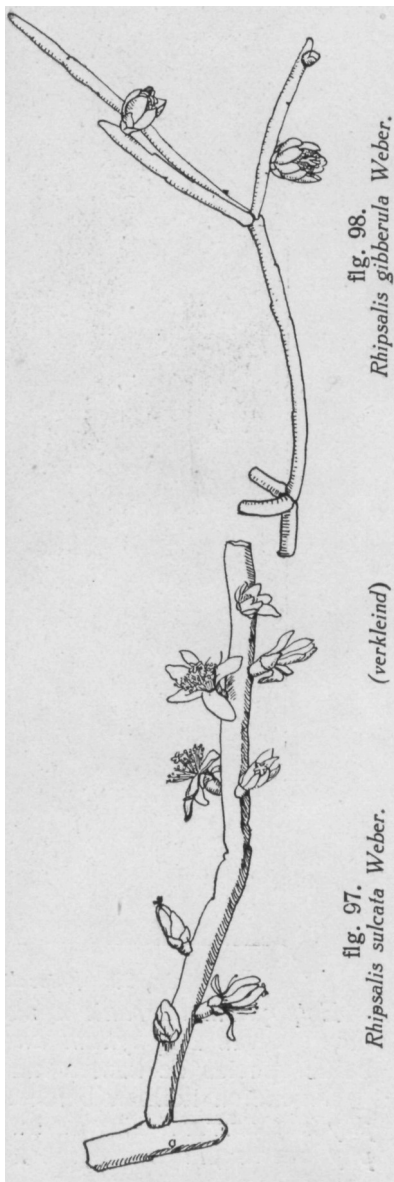
De afbeelding vertoont een stengel met bloem waarnevens een tweede met een knop en eveneens een enkel lid met een vrucht.

In groeiwijze heeft *Zygocactus truncatus* groote overeenkomst met *Schlumbergera gaertneri* (Regel) Br. et Kose (syn. *Epiphyllum russelianum gaertneri* Regel, *Epiphyllum makoyanum* W. Watson enz.) fig. 89.

De bloemen van de eerstgenoemde verschillen echter zeer veel van die der tweede, zij zijn n.l. bij de eerste soort scheef gevormd (*zygomorph*) en bij *Schlumbergera gaertneri* zuiver radvorming en donker rood van kleur, de vruchten zijn eveneens rood, aan den top ingezonken en blijven lang op de plant aanwezig.

Met *Epiphyllum darrahii* (Schum.) Br. et Rose (syn *Phyllocactus darrahii* Schum.) fig. 90, zijn wij bij de zoogenaamde Phyllo's aangeland, de oude overbekende en buitengewoon geliefde planten, die zich reeds meer dan een eeuw verheugen in de genegenheid van talloozen, waaronder zeer veel

mensen die van andere *Cactussen* lang geen liefhebbers zijn.

Wij treffen meestal hybriden in allerlei heerlijke kleuren aan, die gedurende den bloei terecht opzien verwekken.

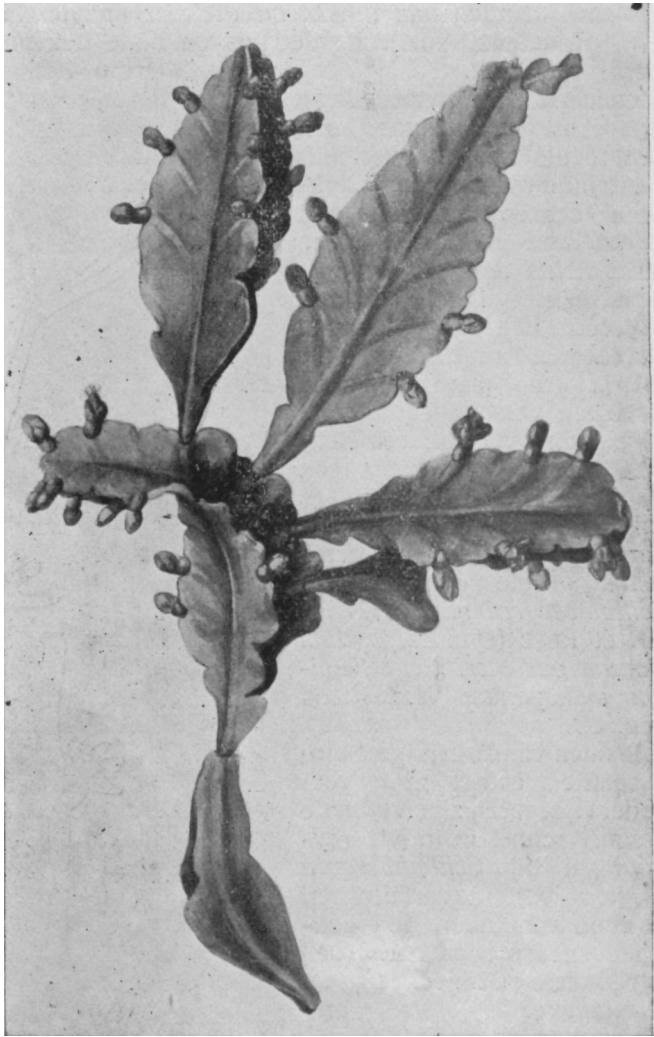

fig. 99, *Rhipsalis crispimarginata* Löfgren.

Epiphyllum darrahii is als geen bloemen aanwezig zijn, zeer moeilijk van *Epiphyllum anguliger* te onderscheiden omdat bij beide species de kanten langs de stengels sterk gezaagd zijn.

Bovendien hebben beide soorten witte bloemen doch bij *Epiphyllum darrahii* zijn de buitenste bloemblaadjes geel en bij *Epiphyllum anguliger* meer bruin van kleur.

Bij de andere *Epiphyllanae* zijn de randen der stengels veel minder diep ingesneden doch meer gevormd als die van *Diso-*

cactus biformis Lindl. (syn. *Phyllocactus biformis* Lab.), fig. 91, welke plant nimmer doorns heeft, (de andere *Epiphyllums* hebben die vaak wel).

Ook hierin wijkt zij van de z.g. Phyllo's af, dat de bloembuis korter is dan de rood-violetten bloemblaadjes.

De plant afgebeeld in fig. 92 *Wittia panamensis* Br. et Rose komt in het wild voor in Panama, Columbia en misschien in Venezuela. Ook hier treffen wij weer, voor deze groep, zeer eigenaardige bloemen, die op de afbeelding duidelijk uitkomen, zij zijn purperkleurig en $2\frac{1}{2}$ a $3\frac{1}{2}$ cM. lang.

Het Geslacht *Wittia* staat vrijwel tusschen de *Epiphyllanae* en de *Rhipsalidanae* in, d.w.z. het vormt tot op zekere hoogte een overgang tusschen beide groepen.

fig. 100. Typisch landschap in Arizona, waarin *Carnegiea gigantea* (Eng.) Br. et Rose als voornaamste vegetatie.

Rhipsalidopsis rosea (Lagerh.) Pr. et Rose (syn. *Rhipsalis rosea* Lagerh) fig. 93, hoewel tot de *Rhipsalidanae* gerekend, heeft zoowel door de groeiwijze als door het feit dat de bloemen aan de uiteinden der takken ontspringen, zooals bijv. bij *Zygocactus*, veel dat aan de *Epiphyllanae* herinnert. De bloemen zijn rose van kleur.

Pseudorhipsalis himantoclada (Roland Gosselin) Br. et Rose, fig. 94, werd aanvankelijk door Britton en Rose bij *Wittia* ingedeeld, waaruit te meer valt op te maken hoe moeilijk het is een scheiding te maken en de grenzen der verschillende Cactus-geslachten vast te stellen en, meer in het bijzonder, hoe geleidelijk de beide laatst beschreven groepen in elkander overgaan.

Pseudorhipsalis himantoclada wordt in den wilden staat, in het Vaderland, zoo'n geweldig groote plant dat het voor een flinken man niet mogelijk is haar te verplaatsen.

Het geslacht *Rhipsalis* vertoont 2 zeer verschillende groeiwijzen n.l. die met roedevormige en de tweede met platte breede takken.

Men wil die breede, gevleugelde, takken bij de *Rhipsalidanae* en de *Epiphyllanae* toeschrijven aan de zucht der Natuur om de zoo noodige werking der bladeren, die om nuttigheids-redenen bij zoovele *Cactussen* haast geheel vervielen, in anderen vorm weer terug te erlangen en wel door het produceeren van bladvormige takken.

Ik wil niet nalaten er op te wijzen dat zulks dan een nieuwe aanpassing moet zijn omdat die bladtak-vormen ontstaan zijn bij species welke bijna zonder uitzondering op meer beschaduwde plaatsen groeien en wel in de tropische zwoel-vochtige oerwouden waar zij, vaak als epiphyten, op de boomen groeien.

Fig. 95, *Rhipsalis cassutha* Gaertner, de bekende *Mistletoe-Cactus* (men schrijft meestal *Rhipsalis cassutha*); fig. 96, *Rhipsalis shaferi* Br. et Rose, *spec. nov.*; fig. 97, *Rhipsalis sulcata* Weber en fig. 98, *Rhipsalis gibberula* Weber zijn goede voorbeelden der „roede" *Rhipsalissen*.

Al deze soorten hebben bijna zuiver rolronde twijgen, die, al naar gelang der species, in dikte verschillen en zich minder of meer druk vertakken.

Alle bloeien met kleine bloempjes, van witten of geelachtigen kleur, welke dicht tegen de stengels aangedrukt en meestal in groot aantal verschijnen (zie fig. 97 en 98) en gevolgd worden door witte, zachtrose of violette besachtige vruchtjes, die aan den top de verdroogde resten der bloemblaadjes dragen. (Zie fig. 95 en 96).

Rhipsalis crispimarginata Löfgren, fig. 99, vertoont het „bladtak"-type van de tweede groep, welks individuen overigens bloeien als de roedevormige species en ook dezelfde besvruchtjes dragen.

Alle *Rhipsalidanae* moesten meer in de verzamelingen voorkomen. Het zijn zeer lieve planten die *nog* beter dan de andere *Cactussen* voor kamercultuur geschikt zijn.

Nog grooter aanbeveling voor hen is dat zij voor het meeren-deel, evenals sommige *Epiphyllanae* 's Winters bloeien als wij van maar weinig andere planten bloemen zien.

Ik heb gemeend, deze regelen niet te mogen besluiten zonder, naar aanleiding van fig. 100, dat een zeer typisch landschap, in Arizona, in beeld brengt, waarin de vegetatie in hoofdzaak bestaat uit exemplaren van den Reuzencactus (*Carnegiea gigantea*) een paar algemeenheden ten beste te geven.

Wij zijn gewend ons de groeiplaatsen van de *Cactussen* uitsluitend voor te stellen als woestijnen waar elk spoor van water ver te zoeken is en toch gaat dat lang niet altijd op.

De zooeven genoemde afbeelding is daar om dit te bewijzen, menigen Lezer zal met verbazing de beduidende waterstroom daarop hebben opgemerkt.

Vele soorten *Cactussen* groeien aan het strand vlak bij den hoogwater-lijn, zelfs herinner ik mij het verhaal van een reiziger die *Opuntia's* aantrof op een plaats waar zij, zooals hij zelve zag, bij vloed door het zeewater omspoeld werden zij het dan ook dat die bij eb droog kwam te liggen.

Ook de epifytische *Cactussen* worden, zooals ik bij de *Rhipsalidanae* reeds mededeelde niet in woestijnen doch voor het meerendeel in de van vocht druipende tropische wouden gevonden. Men zal dit natuurlijk vinden, want: die hebben zich aan die plaatsen aangepast.

Dit zou werkelijk alles heel gewoon zijn als dan ook inderdaad de kogelvormige *Cactussen* uitsluitend in de woestijnen en op andere zeer drooge en aan de zon blootgestelde, plaatsen (waar-aan deze vormen toch bij uitstek aangepast mogen heeten), gevonden worden, maar dat is niet het geval, want men ontmoet enkele der groote *Echinocactussen* juist aan sommige stranden en de *Echinopsissen* zouden in hoofdzaak op meer beschaduwde plaatsen, bijv. tusschen struiken en graspollen, voorkomen, wat men o a. daaruit meent te mogen afleiden dat deze laatsten in onze culturen minder graag aan al te veel zonneschijn zijn blootgesteld. Hoe zit dat dan? ^{T¹}

Onze culturen, gebonden aan meestal zeer beperkte plaats-ruimte, leenen er zich niet toe om klimatologische toestanden te scheppen om in verband daarmee op dergelijke vraagstukken een antwoord te kunnen geven en dat is ook niet noodig, want buitendien vormen de *Cactussen* toch nog een merkwaardige rij van gewassen en ontelbaar zijn de, minder groote, maar daardoor juist belangrijker, omstandigheden die invloed op hun bestaan hebben en waarvoor in onze collecties wel gelegenheid is tot onderzoek.

Die op te sporen is op zichzelf reeds een genoeg voor den verpleger onzer planten en wanneer wij inderdaad met hen meelevende en trachten door vergelijking en nauwgezette observatie hun geheimen te doorgronden dan zal een schat van hoogst belangrijke waarnemingen ons voor onze toewijding beloonen en dan zullen Zij ook niet nalaten te bewijzen dat zij zijn „Onze gedoornde vrienden”.

Correspondentie.

Het is mij gebleken, dat mijn nieuwe adres eenige verwarring veroorzaakt en daarom wil ik even mededeelen dat ik thans inderdaad in de gemeente Voorburg woonachtig ben, evenwel zóó nabij 's-Gravenhage, dat alle postzendingen door het postkantoor den Haag worden behandeld.

Dit heeft tengevolge dat brieven enz., geadiesseerd naar Voorburg, vandaar naar den Haag worden doorgezonden en mij met véél vertraging bereiken. Men adresseere dus alle voor mij bestemde postzaken: Van Heurnstraat 108, 's-Gravenhage.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

Er waren enkele leden die bedankten, omdat zij met verzamelen

zijn opgehouden of anderszins. Dit nummer is dus het laatste dat zij ontvangen. Beleefd verzoeken wij dezulken ons de nummers welke nog in hun bezit zijn, te willen terugzenden, wij kunnen dan nog een paar jaargangen compleet maken.

Bij voorbaat vriendelijk dank.

G. D. DUURSMa,

B 185, Huizum bij Leeuwarden.

Uitnoodiging.

Een paar malen heb ik de stoute schoenen aangetrokken en heb aan stadsgenooten, medeleden van onze Vereeniging, gevraagd hun collectie Succulenten te mogen zien. Steeds werd me dit graag toegestaan, — wat me trouwens bij „liefhebbers" als iets vanzelfsprekends voorkomt. Steeds ook volgde dan ruil, tengevolge waarvan natuurlijk twee verzamelingetjes zich uitbreidden. Zonder nu afbreuk te willen doen aan de ruilrubriek in „Succulenta", lijken mij die wederzijdsche visites bij uitstek geschikte middelen, om onze leden met elkaar in contact te brengen en ruil te bevorderen. Daarom hak ik nu voor mezelf die knoop maar ineens door en noodig speciaal de Rotterdammers, verder iederen belangstellende, uit mijn overigens nog bescheiden verzameling te komen bezien. Voor wat nieuws houd ik me bijzonder aanbevolen; waartegenover ik mijn best zal doen steeds iets mee te geven.

Direct tot ruilen gereed staan: *E. cactus Ottonis*, *Heurnia Penzigii*, *Mam gracilis*, *Stapelia discolor*, *Briophyllum crenatum*, *Euphorbia coerulescens*, *Echeveria metallica*, *Aloë picta*, *Portulacca affra* en *Kalanchoë carnea*.

Ook een *Mesembrianthemum tigrinum* heeft 4 stekjes, die slechts wachten tot het voorjaar om geruild te worden met iets, wat ik niet heb en graag hebben wil; zoo ook een stekje van *Echinocereus pentaloophus* en een van *Mam. camptotricha*.

Voor eventueele ruilaanbiedingen volgt hier mijn adres:

J. LE-NOBLE, Oudedijk 215 B, Rotterdam.

Onze financiën.

In het Januarinumnummer zullen onze lezers een uitvoerig verslag vinden van den financiëelen toestand onzer Vereeniging. We eindigen dit jaar met een nadeelig saldo, doordat we tot een andere wijze van adresseering moesten overgaan. Tot nu toe werden alle adresstrooken geschreven, maar bij de voortdurende stijging van ons ledental bleek dit in den vervolge ondoenlijk. De hiermee gepaard gaande hoogere kosten moeten echter over een tijdvak van drie jaren worden verdeeld. Zooals trouwens voor de nieuwe leden reeds is geschied, moeten we de contributie voor 1925 bepalen op ten minste 3 gulden. Maar daarvoor krijgen onze lezers dan ook een keurig tijdschrift, dat dit jaar uit 180 pag. druks heeft bestaan en rijk voorzien van illustraties. Geen enkele vereeniging in ons land, die zoiets voor zoo weinig geld kan geven. Alleen doordat alle medewerking belangeloos geschiedt en een uiterst zuinig beheer stellen ons hiertoe in staat. We meenen dan ook op den ingeslagen weg te moeten voortgaan en zullen het zeer op prijs stellen, wanneer iemand vrijwillig zijn contributie met een kleinigheid verhoogt. Al dit meerdere zal door ons bestemd worden voor het clichéfonds, waaruit we in staat hopen te zijn dit jaar tallooze mooie origineele opnamen te doen reproduceeren, waaruit we dan tevens een beeld zullen krijgen, hoe het staat met de hier te lande gekweekte vetplanten. Wie zijn contributie bij den aanvang van het jaar reeds betalen wil, kan dit doen door overschrijving op de girorekening van den penningmeester:

J. M. van den Houten, Mathenesserlaan 364, Rotterdam. Postgiro 34088.

De anderen zullen in het eerstvolgend nummer een formulier aantreffen.